

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra Psychologie

PŘÍLOHA K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Supervize v mateřské škole
Supervision in preschool education

Bc. Anna Bürgerová

Vedoucí práce: PhDr. Veronika Pavlas Martanová, Ph.D.
Studijní program: Psychologie
Studijní obor: Psychologie

OBSAH

PŘÍLOHA 1	3
1 INFORMOVANÝ SOUHLAS	3
PŘÍLOHA 2	4
2 SCÉNÁŘ K POLOSTRUKTUROVANÉMU ROZHOVORU	4
PŘÍLOHA 3	7
3 PŘEPISY ROZHOVORŮ S PRACOVNÍKY MATEŘSKÝCH ŠKOL	7
3.1 MATEŘSKÁ ŠKOLA V PRAZE	7
3.1.1 Rozhovor s ředitelkou pražské MŠ	7
3.1.2 Rozhovor se speciálními pedagožkami pražské MŠ	16
3.1.3 Rozhovor s pedagožkou pražské MŠ 1	28
3.1.4 Rozhovor s pedagožkou pražské MŠ 2	40
3.2 MATEŘSKÁ ŠKOLA NA JIČÍNSKU	48
3.2.1 Rozhovor s ředitelkou jičínské MŠ	48
3.2.2 Rozhovor s pedagožkou jičínské MŠ 1	62
3.2.3 Rozhovor s pedagožkou jičínské MŠ 2	78
3.2.4 Rozhovor s vedoucí pedagožkou jičínské MŠ	86
3.2.5 Rozhovor s asistentkou pedagoga jičínské MŠ	100
3.3 MATEŘSKÁ ŠKOLA NA BENEŠOVSKU	119
3.3.1 Rozhovor s vedoucí pedagožkou benešovské MŠ	119
3.3.2 Rozhovor s pedagožkou benešovské MŠ 1	131
3.3.3 Rozhovor s pedagožkou benešovské MŠ 2	140
3.3.4 Rozhovor s pedagožkou benešovské MŠ 3	151

PŘÍLOHA 1

1 INFORMOVANÝ SOUHLAS

Vážená paní učitelko, vážený pane učiteli,

Jsem studentkou psychologie na Pedf UK v Praze a ráda bych Vás požádala o spolupráci na výzkumném projektu realizovaném v rámci mé diplomové práce, která se zabývá *supervizí v mateřských školách*. Cílem výzkumu je zjistit, jak pedagogové mateřských škol supervizi vnímají, co jim přináší, zda ji považují za užitečnou a smysluplnou (nebo naopak zbytečnou).

V následujícím polostrukturovaném rozhovoru se Vás tedy budu ptát na Vaše zkušenosti se supervizním programem v mateřské škole, na Vaše názory, dojmy a pocity. Rozhovor potrvá přibližně 60 minut. Pokud vám bude z nějakého důvodu nepříjemné na některé otázky odpovídat, nemusíte. Vaše účast ve výzkumu je dobrovolná, pokud nebudete chtít v rozhovoru dále pokračovat, máte možnost ho kdykoli ukončit. Vaše identita zůstane v plné anonymitě a odpovědi z tohoto rozhovoru budou použity pouze pro účely výzkumu diplomové práce. Tento rozhovor bude nahráván, nahrávky však budou ihned po splnění svého účelu vymazány.

Podpisem informovaného souhlasu stvrzujete svou účast ve výzkumu a souhlasíte s nahráváním tohoto rozhovoru. Jakékoli dotazy spojené s výzkumem ráda zodpovím. (e-mail: [...](#), telefon: ...)

Děkuji vám za spolupráci.

Jméno autorky: Anna Bürgerová

Podpis:

Jméno respondenta/respondentky:

V

Dne

Podpis:

PŘÍLOHA 2

2 SCÉNÁŘ K POLOSTRUKTUROVANÉMU ROZHOVORU

Úvodní otázky

- 1) Na začátek vás poprosím, zda byste se mi mohl/a trochu představit a říci něco o sobě – jak se jmenujete, kolik je vám let, jak dlouho již působíte jako pedagog/pedagožka v MŠ?
- 2) Co vás na této profesi nejvíce baví/naplňuje?
- 3) Co je pro vás naopak nejhorší/nejobtížnější?

Supervize prakticky

- 4) Přejděme nyní k hlavnímu tématu tohoto rozhovoru, tedy k supervizi. Jak dlouho již supervizi čerpáte?
- 5) Dovedete si vzpomenout, jak jste se o supervizi dozvěděli a proč jste se pro ni rozhodli?
- 6) Na koho jste se obrátili a proč?
- 7) Jaký typ supervizních setkání u vás probíhá? (případová/týmová, skupinová/individuální)
- 8) Jak často se u vás supervize koná?
- 9) Jak dlouho trvá jedno sezení?
- 10) Kdo všechno se u vás supervize účastní?
- 11) Kde se tato setkání odehrávají?

Představa o supervizi, očekávání

- 12) Kdybyste měl/a někomu, kdo o supervizi nikdy neslyšel, vysvětlit, co tento pojem znamená, co obnáší, co byste řekl/a?
- 13) Co byste odpověděl/a člověku, který by se zeptal „*A k čemu ta supervize je*“?
- 14) Měl/a jste nějaké zkušenosti se supervizí již z dřívějška? Pokud ano, jaké?
- 15) Co jste si myslel/a o nápadu začít se supervizním programem ve vaší MŠ?
- 16) Jaká byla vaše prvotní očekávání od supervize?
- 17) Jak se tato očekávání naplnila?

Podoba a průběh supervize

- 18) Dokázal/a byste formulovat, co je cílem vaší supervize? Jaká je vaše zakázka?
- 19) Jaká témata na supervizních setkáních řešíte?
- 20) Jak u vás konkrétně supervize probíhá? Zkuste mi prosím jedno setkání co nejpodrobněji popsat.
- 21) Jaké pro vás toto setkání bylo? Jak jste se cítil/a?
- 22) Co se vám na tomto setkání nejvíce líbilo? Co pro vás bylo nejprínosnější?
- 23) Jaká část pro vás byla nejhorší/nejobtížnější? Proč?
- 24) Stalo se vám někdy, že byste si během supervizního setkání říkal/a větu „*Co tady vůbec dělám?*“ nebo „*Tohle nemá žádný smysl*“? Pokud ano, zkuste tuto situaci blíže popsat.
- 25) Co byste na průběhu tohoto (nebo jiného?) setkání změnil/a? Jak?
- 26) Jak byste srovnal/a situaci před supervizním setkáním a po něm? Jak se např. změnila atmosféra v týmu? Jak se změnila vaše pocity/nálada?
- 27) Jak myslíte, že setkání hodnotí ostatní?

Smysl a užitečnost supervize

- 28) Jak celkově hodnotíte realizaci supervizního programu u vás v MŠ?
- 29) Jak hodnotíte práci supervizora?
- 30) Co byste případně změnil/a?
- 31) Jak byste srovnal/a situaci před začátkem supervizního programu a situaci současnou? Co se u vás změnilo (zlepšilo/zhoršilo)?
- 32) Co je podle vás smyslem supervize v mateřské škole? Jak se ho u vás zatím podařilo naplnit?
- 33) Na čem by se ještě dalo pracovat?
- 34) Co přinesla supervize vaší MŠ?
- 35) Odráží se nějak supervize ve vaší práci s dětmi? Jak?
- 36) Co supervize přinesla vám konkrétně?

- 37) Odráží se nějakým způsobem supervize ve fungování vašeho týmu?
- 38) Jaká negativa vnímáte na supervizi? Jak by se dala změnit?
- 39) Představte si stupnici od 1 do 10 a ohodnoťte na ní užitečnost supervize pro mateřské školy. 1 znamená, že supervize je k ničemu, je to ztráta času a 10 znamená, že si bez těchto setkání již nedovedete představit další fungování. Zkuste podobným způsobem popsat vámi zvolené číslo.
- 40) Máte dojem, že je vaše účast na supervizi v nějakém ohledu přínosná pro vaše žáky?
- 41) Jak byste srovnal/a supervizní setkání a běžný rozhovor s kolegy? V čem se liší?
- 42) Komu byste supervizi doporučil/a? Proč?
- 43) Kdybyste měl/a jednou větou postihnout váš celkový dojem ze supervize, co byste řekl/a?

PŘÍLOHA 3

3 PŘEPISY ROZHOVORŮ S PRACOVNÍKY MATEŘSKÝCH ŠKOL

3.1 MATEŘSKÁ ŠKOLA V PRAZE

Použité zkratky:

AB – iniciály tazatelky

ŘD – ředitelka mateřské školy

SP1 – speciální pedagožka č. 1

SP2 – speciální pedagožka č. 2

PD1 – pedagožka č. 1

PD2 – pedagožka č. 2

3.1.1 Rozhovor s ředitelkou pražské MŠ

AB: Na začátek bych ráda, jestli byste mi mohla říct něco víc o vaší školce – co je to za školku, co sem chodí za děti apod...?

ŘD: Takže my jsme běžná mateřská škola zřizovaná obcí, jsme příspěvková organizace, v současný době máme sedm tříd, pět běžných, dvě pro s nějakým handicapem, takže dvě speciální po staru, zřízené podle paragrafu 16 odstavec 9, ve všech třídách probíhá inkluze tak jak má, protože my si myslíme, že tím jsme specifický. Ta inkluze tady vlastně probíhá historicky. Protože my původně jsme vzešli z rehabilitačního stacionáře a následně vlastně jsme vznikli jako mateřská škola se speciálními třídami. Máme 143 dětí v sedmi třídách, samozřejmě ve speciálních třídách je dětí méně, a možná z těch 143 je třeba 30, 32, 33 s nějakým handicapem. Zároveň máme speciální pedagogy, jako z podpůrných opatření, nejenom jako učitele ve speciálních třídách, psychologa a asistenta v každé třídě.

AB: Na školku máte teda jednoho psychologa...?

ŘD: Půl úvazku psychologa z podpůrného opatření. Takže vlastně, pokud teď vlastně odejde... prostě to není standard, jo, je to vlastně vázaný k tomu, že tu je nějaký dítě s potřebou podpůrného opatření psychologa, tak proto ho tady máme. Jinak co se týká režimu, tak režim je jako v každé mateřské škole režim dne, máme spoustu různých aktivit, nadstandardních, to znamená, že děti mají různé kroužky, pak spolupracujeme hodně s rodiči, máme pro ně různé akce společné, soutěže, zábavná odpoledne, ale to si myslím, že v těch školkách bývá tak jakoby klasicky... Pak co jste se ještě ptala?

AB: Ještě by mě zajímalo, kolik máte pedagogů?

ŘD: Pedagogů mám 15. Počkejte, já vám to řeknu přesně. Vlastně mám 17 pedagogů, ale 15 celých a kousek úvazku, jo, to si tak musím přepočítávat, pak mám dva speciální pedagogy, jednoho psychologa, 10 asistentů a tak.

AB: Tak teď tedy něco k supervizi, jak dlouho už ji tady máte?

ŘD: Supervize probíhá od ledna z Šablon, z Šablon 2. My jsme se ale s tématem supervize už setkali předtím, protože mě to samozřejmě zajímalo, protože tady jako se klade docela velké důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků, ale já jsem se rozhodla, že zaměstnancům nebudu dávat moc vybírat, co by je zajímalo, i když jako samozřejmě to je taky jedna stránka, protože jsem měla potřebu toho, aby vlastně šli nějakým směrem jako co se týká svého vlastního rozvoje: syndrom vyhoření, stres, komunikace s rodiči, tohle. Protože to si myslím, že je pro tu učitelku důležitější, než aby šla na seminář výtvarky, jo, to taky, ale už to vlastně není tak jako pro ten tým důležitý, takže proto my už jsme se vlastně supervizí setkali dřív, měla jsem tady supervizorku, která vlastně nám v podstatě pomáhala řešit nějaký drobný problémy ve škole, takže když jsme nastoupili do supervize ze Šablon, ta děvčata už věděla, o co jde, jo, už to nebrala „tak on nás zase bude někdo kontrolovat“, ale už věděly, že je to vlastně o něčem jiném a myslím si, že to bylo fajn, že už věděly o co jde. Protože jinak těm lidem chvilinku trvá, než se vlastně vyrovnají s tím, že TADY někdo bude si s nimi o něčem povídat, jo.

AB: A od toho ledna, jak to tady probíhalo ty supervize?

ŘD: My jsme měli skupinový a individuální supervize. To vlastně vychází z těch Šablon. Tam má být nějaký počet hodin těch skupinových a nějaký počet individuálních. Takže já mám čtyři ty Šablony, aby vlastně celej ten pedagogickej tým tím prošel. Takže teď se nám to fakt jako zaseklo a udělalo nám to čáru přes rozpočet, ale to my se s tím vyrovnáme, to je v pohodě, protože máme i o prázdninách různý setkání kvůli tomuhle, jak vlastně se nám to přerušilo, jo. Takže vlastně začalo to tím, že jsme měli každá skupina měla skupinovou supervizi, kde se seznámila s tím, co bude a jak to bude a pak prostě z tý jednotlivý skupiny už ty lidi individuálně potom vlastně supervizovali s tou supervizorkou.

AB: A to hromadný teda bylo jenom jedno? Nebo jich bylo víc?

ŘD: Zatím bylo jenom jedno. Ale čtyřikrát.

AB: Jo, jasné.

ŘD: Jo, pro každou tu skupinu bylo zatím jedno. Protože jakmile jsme začali v lednu, tak ono vlastně v březnu byl konec, že jo.

AB: A vy jste se účastnila? Jak vy to máte vlastně?

ŘD: No já tam jsem navíc.

AB: Vy jste u každý tý skupiny teda?

ŘD: Já jsem jenom prošla supervizí tou skupinovou, aby děvčata věděla, že ani já se nebojím, jo. A v podstatě mě tam jako ani asi nemusíte psát. Protože v podstatě já si s paní popovídám jen tak. Já vlastně nejsem v těch skupinách, máte pravdu. Mě se jenom ptejte na tyhle obecný věci.

AB: Ale individuální jste teda měla?

ŘD: Individuální si můžu kdykoliv domluvit. Ale já vlastně nezapadám do toho systému těch supervizí, co jsou z Šablon. Teď já nevím, co chcete mně, jestli jedete po Šablonách anebo vyloženě co to jsou ty supervize, jo.

AB: Po Šablonách ani ne, já spíš jedu po „zkušenosti“, po tom, co si o tom myslíte. Jaký to bylo pro vás?

ŘD: Já jsem jenom pro pozitiva. Já si myslím jenom pozitiva, protože já jsem si ty supervize zvolila proto, protože pro ty zaměstnance vím, že to potřebují. A už je i to, že když máme plánovaný individuální supervize, tak už se mě ty děvčata i ptají „a mohla bych jít já?“ a to si myslím, že bylo pro nás velice přínosný.

AB: Aha. No a když jste teda o to požádala a začala jste s tím, tak jakou jste měla představu, co to udělá? Nebo co by to mělo změnit?

ŘD: Podle mě, já jsem potřebovala, aby ty lidi si uvědomili, že každý je v týmu potřeba, ale aby si vyjasnili i svoje vlastní potřeby. Že se to vztahuje nejenom k pracovním záležitostem, ale i k tomu, aby jim bylo dobře. Protože když jim nebude dobře, v osobním životě, tak jim nebude dobře v práci a přenesou si to sem. Takže aby měli možnost se vypovídat ze svých starostí a jak udělat to, aby to nepřenesli do zaměstnání. Aby si to uměli vyříkat se svojí kolegyní, jo, aby si vlastně uměli, aby si uměli říct nepříjemný věci. A není to nic špatného. Aby se uměli zamyslet sami nad sebou, že vlastně... jako pro mě bylo podstatný, abych já jim pomohla, abych vlastně jim dala takovou psychologickou pomoc. Když se ještě vrátím k supervizi, když nemluvíme o Šablonách, ty, co jsme měli předtím, tak jsme supervize dělali s třídním kolektivem zaměstnanců. Protože tam jsou tři až čtyři, jo, tam jsou dvě učitelky a

jeden nebo dva asistenti tam byli. A to nám strašně moc pomohlo, že oni opravdu si mezi čtyřma... že si řekli, že to, co bude tady, tak tady zůstane a že si mohli vyříkat věci, který třeba se jim nelíbily a nechtěli si to říct a ten supervizor je navedl k tomu, že vlastně si to vyříkali.

AB: Takže tam se řešilo něco v tom týmu, v té třídě?

ŘD: Jako vždycky prostě, nějaký takový záležitosti, já nevím třeba že někomu se nelíbí, jak tahle to dělá, jo, to jsou takový zase ty žabomyší spory, na který já se koukám jako na žabomyší spory, ale když jich bude deset, tak z toho pak bude velká nepříjemnost, jo. Takže vlastně si tohle mohli vyříkat a myslím si, že to bylo, strašně to osvěžilo celou tu atmosféru.

AB: A řešíte tam nebo týkají se ty témata taky práce s dětma?

ŘD: Samozřejmě. Jo, to je prostě komplexní. Ono vlastně v těch skupinových supervizích se to spíš zaměřuje na tu práci s dětma, na tu vlastní práci a v těch individuálních...

AB: Takže jste říkala, že teda před tou druhou sérií těch supervizí, že už jste věděli, do čeho jdete, takže paní učitelky to braly jako pozitivně, že se na to těšily a chtěly se toho účastnit?

ŘD: Někdo, samozřejmě ne všichni. Protože jsou třeba, i když ta paní učitelka už tady není, ale jsou tady lidi třeba, který neradi se otevrou. Protože se člověk musí malinko otevřít že jo, malinko víc i, jo. A jsou lidi, který to nemají rádi, ale tak to přetrpí, protože musí, jo. Ale ona ta paní učitelka už pak odešla, takže už jsem to nepotřebovala dál řešit s ní.

AB: A teda víceméně ten tým, co prošel tou první supervizí, zůstali tady ty lidi?

ŘD: Jsou tady. Já si myslím, že by to měla být povinnost vůbec jako školskýho systému a všech pomáhajících profesí, že by to měla být povinnost tím vlastně procházet pravidelně. Tohle to je fajn, vlastně pro mě to bylo fajn, že to v těch Šablonách bylo, myslím si, že v těch „trojkách“ to už není. To se teda podívám, myslím, že už to tam není v těch dalších pro mateřský školy, protože já sem samozřejmě po tom šáhla jako první, protože to je investice vlastně do celý tý školky.

AB: Neváhala jste.

ŘD: Absolutně ne.

AB: No a na koho jste se vlastně obrátili? Jak jste si to zařídili?

ŘD: My vlastně jsme vycházeli, my jsme vlastně už měli zkušenost z té první naší osobní vlny, jo. Protože tenkrát my jsme si řekli „a jdeme do supervize“, protože já jsem... a už vím, jak to bylo! Já jsem si vymyslela, že chci supervizi a zažádala jsem si o finanční prostředky. Teď já

vám úplně z hlavy neřeknu, jestli byly z magistrátu nebo z obce. To je jedno, jo? Takže my jsme dostali nějaký finanční prostředky a teď jsme museli hledat. Takže my jsme oslovili různý supervizory, byl to velkej problém, a pak jsme zjistili, že paní, která nám sem dochází a spolupracuje s námi z externí organizace s hyperaktivními dětmi, tak je supervizor. Takže vlastně my jsme oslovili přímo ji a ona nám provedla supervizi, teda prováděla supervizi taky v nějakým časovým úseku tady ve školce. Takže my potom vlastně když jsme šli do druhé vlny, tak jsme si ale řekli, že my musíme najít někoho jinýho. Protože ona už se stala součástí nás. A že už by to nebylo úplně dobře, jo. Ty holky s ní už pak navázaly takovej opravdu jako bych řekla hodně ne teda osobní, to bych řekla blbě, ale měla jsem pocit, že je potřeba, aby to byl úplně někdo cizí. A protože JÁ jsem prošla 40 hodinama osobnostního rozvoje a věděla jsem, že ta paní, co školila, je supervizorka, tak jsem oslovila jí přímo. Já jsem šla po lidech. A když někdo tady z kolegyň z okolí ví, že mám supervize a on je má taky v Šablonách, tak já už tuhle paní doporučuju.

AB: Takže s tou teď budete pokračovat?

ŘD: No my to teď musíme dojet. My musíme ty Šablony dojet s ní. A to my prostě stihneme.

AB: A co vás ještě čeká teda?

ŘD: Nás ještě čekají samozřejmě skupinový, u těch čtyřech skupin nás čekají ještě skupinový supervize a ještě individuální.

AB: A ty skupiny jsou rozdělený podle...?

ŘD: Ty skupiny jsou stejný. Ty skupiny vlastně jsme sestavili na začátku. Oni to jsou skupiny pět až osm lidí. Takže ty jsou daný a ty vlastně projdou celým tím systémem 30 hodin. 20 skupinový, 10 individuální. Snad jsem si vzpomněla dobře.

AB: A kdybyste třeba měla srovnat... i když vy vlastně asi nemůžete, protože jste to ještě nedodělali... třeba tu první skupinu supervizí a tu druhou?

ŘD: Oboje je dobrá.

AB: A obě ty supervizorky – byli jste s nimi spokojený?

ŘD: Naprosto. Vlastně tady je to akorát jiný v tom, že v tý první supervizi jsme řešili spíš jako třídní záležitosti, tam se pracovalo se skupinou třída, kdežto tady se pracuje s namíchanou skupinou lidí, jo. Já jsem to nechtěla dělat prostě aby to bylo po třídách, tak jsem podle prostě oka takhle namíchala lidi. Není to špatný.

AB: Myslíte si, že je to lepší než ty třídní skupiny?

ŘD: Je to jiný. Nedá se říct lepší nebo ne. Tam pak záleží, co od toho člověk očekává. Protože v té první sérii jsem chtěla vyřešit třídní záležitosti a tady už na to koukám jako na celou školku. Ale samozřejmě kdyby se v průběhu toho roku vyskytlo něco, co si myslím, že by se mělo řešit jinak, jsme schopný si prostě tu skupinku udělat, jak potřebujeme. Protože podle mě já potřebuju vlastně s tou supervizí celý rok pracovat tak, aby byla jako na míru, jo vždycky.

AB: Takže vy to tak různě přizpůsobujete...

ŘD: No neměla bych, ale k čemu by mně to bylo, když třeba bych viděla, že tahle ta skupina prostě je super, nemá problém nebo respektive spíš bych se zaměřila na jednotlivce a potřebovala bych vyřešit nějakou záležitost, jo. Ale myslím si, že o tom to takhle je, že to takhle je dobře.

AB: A jak se vám teda podařilo vyřešit ty třídní spory v té první sérii supervizí?

ŘD: Kdo chce, tak by se vyřešily i tak. A kdo nechce, tak se nevyřeší ani supervizí. Jsou lidi, který prostě si myslí, že mají pravdu jenom oni, proto ta paní učitelka odešla, a nechťejí. Tam vždycky záleží i na osobnosti toho člověka.

AB: Takže částečně byste řekla?

ŘD: Hm hmm.

AB: A měla jste pocit, že po první sérii těch supervizí, že se to nějak dlouhodobě odrazilo na práci s dětmi a třeba na atmosféře v těch třídách?

ŘD: Určitě, ale vždycky musí ten člověk to pociťovat ze svého vlastního nitra. A vlastně pokračovat v tom nastavení, na který nastartoval třeba po té supervizi. Protože... proto se musí pracovat soustavně s tou supervizí, jo? Nemůže to být nárazová záležitost. Je to potřeba vlastně fakt by se mělo pravidelně by měli všichni procházet.

AB: A jak myslíte že často?

ŘD: V tom školství to není. V tom školství to není, pokud si ten ředitel sám nesežene na to peníze.

AB: A jak teda myslíte, že by to ideálně... jaká by byla ta ideální frekvence?

ŘD: Ideální frekvence... Ono je to těžký v tom, že když bych chtěla udělat supervizi pro všechny, že by se měli všichni sejít, tak to je víkend. Jindy to nejde v té školce. Ono tady jsou na to holky zvyklý, tady by to šlo. Ale pak samozřejmě to musí pokračovat buďto individuálně

nebo v malých skupinkách. Já si myslím, že by to mělo být alespoň dvakrát do roka. Nebo myslíte, že je to málo?

AB: Ne, to já se ptám jen na váš názor.

ŘD: Mě by zajímalo, jak to vidí třeba i ostatní, protože já si myslím...

AB: Ona je jedna věc, jak by to bylo ideální nebo jak by si to člověk přál a potom jak to jde zorganizovat reálně no...

ŘD: Já se víc dívám na to, jak to zorganizovat reálně, protože já tu mám, že jo, pětadvacet pedagogů i s asistentama, já je беру prostě na roveň, jo. A teď, pětadvacet lidí je docela dost... a jak to jako... plus ještě ty speciální pedagogové jo. A musí být u dětí. Takže ono to není zas tak jednoduchý. Ale myslím si, že když by prostě byla frekvence, že jo. Třeba já беру na to, že tyhle lidi, aby to k něčemu bylo, těch pětadvacet, aby se sešli, i třeba jako třída, i individuálně i nějaká skupina, tak jsme schopný to udělat za půl roku. Není to možný udělat třeba za měsíc. To bychom nezvládli organizačně. A proto to vidím třeba dvakrát do roka, když by se každý protočil, tak by to bylo fajn. Ale ono to není úplně levná záležitost.

AB: A jak to teda tady zvládáte? Děláte ty supervize o víkendech?

ŘD: Když byly ty začáteční, když byla opravdu ta velká skupina, tak jsme to měli o víkendu. Jinak se ty holky nejsme schopný v tomhle množství sejít. Když jsou indivinky, tak to zvládneme, jo, my si to naplánujeme a teď oni vědí, takže to je v pohodě, jo, to se zvládá. A i když by třeba byla supervize já nevím třeba pro... nebo když jsme to měli ještě předtím, když bych chtěla udělat tu třídu, tak to taky zvládneme, protože tam prostě půjdu já nebo speciální pedagožky na tu hodinu, hodinu a půl.

AB: To se koná tady někde?

ŘD: Všecko se to koná tady. My ani jinde nemůžeme. Protože pak ty holky musí ještě chodit do práce.

AB: A co byste řekla, že ta supervize přinesla vám konkrétně?

ŘD: Mně konkrétně?

AB: Nebo co vám přináší, když třeba máte nějakou individuální?

ŘD: Mně konkrétně, že si můžu s někým popovídat o všem. Že vím, že to nepůjde dál, a když potřebuju někomu něco říct ze zaměstnanců a je mně to blbý, i když vím, že mně by to nemělo být blbý, ale někdy to prostě je, tak ta supervizorka to citlivě tomu člověku přenesla. Anebo ho

na to navede. A vím, že od ní nedozvím nic, protože oni taky vědí, že to, co se řešilo na supervizi, tak je tam, ale řekli jsme si, že když by byl někdo ve stadiu, kdy fakt je na tom blbě, a potřeboval by nějakou podporu, tak že tohle to mně řekne. Že je před vyhořením, jo, nebo něco. I když si myslím, že tady v té školce jsou vztahy, že každé má nějakou kamarádku a když by bylo SOS, tak by mi to třeba ty holky řekly, když bych to já nevěděla. Jo, takže pro mě to je vlastně, pro mě osobně to je, že fakt si s tou paní můžu popovídat, vylít si srdce a ona se na to podívá z jiný strany. A řekne mi třeba „a myslíte si, že takhle to děláte dobře?“ třeba nebo „nestačilo by jenom tohle to udělat malinko jinak?“ Jsou to prostě oči zvenku, a to je hrozně důležitý. Protože provozní slepota je prostě provozní slepota. Je to tak, co si budeme povídat.

AB: A úplně teda před tou sérií těch prvních supervizí, setkala jste se s nějakým takovým postojem jako „a vždyť si to můžeme vyřešit tady mezi sebou“ a podobně?

ŘD: Samozřejmě. Lidi vůbec nevěděli, o co jde. Takže nejdřív jsem jim řekla, že to bude, pak jsem jim přesně vypsala, napsala, co to ta supervize je, aby si to v klidu každé přečetl, pak jsme jim to ještě řekli, co to je, a pak to začalo. A samozřejmě někdo byl takovej jak říkám, člověk vod člověka, jo. A taky je důležitý, aby ten supervizor, když to je třeba ta třídní, tak netlačil. Aby na tu skupinu netlačil, protože někdy se to prostě neotevře ten problém. A je to škoda. A pro mě i je důležitý, že ta děvčata už teď si myslím, mají pocit, že vědí, že tam můžou řešit NEJENOM pracovní záležitosti, ale i ty svoje vlastní. Protože toho samozřejmě má taky spoustu každé, jo. A tu možnost má s tou paní supervizorkou.

AB: A našla byste na tom nějaký negativum? Kromě toho, že teda vám to přerušila ta pandemie?

ŘD: To bylo velký negativum. Negativum je to, že se hrozně těžko potom navazuje, protože my na to nemáme ty finance, že jo. Takže já to různě... teď teda máme peníze, předtím jsme získala taky nějakou dotaci, samozřejmě pak budu zase žádat o nějakou dotaci, jestli bude nějaká výhodná, ale já bych byla hrozně ráda, kdyby to komplexně vzešlo vůbec ze zákona. Aby tyhle profese měly – ono povinnost je hrozně ošklivý slovo jo – ale aby měly trochu povinnost, a hlavně velkou možnost to dělat. Určitě jsou nějaký školy a mateřský školy, který třeba řeknou, že to nepotřebujou, já to chápu, nechce se jim do toho, je to práce. Je to práce navíc, jo. Ale myslím si, že pro ty lidi je to strašně důležitý. Je to ženské kolektiv většinou a kolikrát to jsou žabomyší spory takový. I když, když sem přijde někdo zvenku a projde tady, tak řekne „vy nevíte co máte v tý školce“. A já to vím, jsou zlatý ty holky jo, ale přece jenom někdy to je – napodobuje zvuk štěbetání – a tohle si myslím, že jim pomůže. Bylo by fajn, kdyby tam byla ta možnost pravidelně procházet supervizema. Potřebujou to ty lidi. Ten školní rok je hrozně dlouhej. A čím je člověk starší, tím je delší.

AB: To je zajímavý, mně to vždycky tak utíká hrozně! Takže byste jí doporučila teda celkově do školství?

ŘD: Stoprocentně.

AB: Přemýšlím, jestli tu mám ještě něco, co jsme neotevřeli, ale myslím si, že ne. Jo ještě na tý individuální – má to nějakou strukturu nebo prostě záleží na vás, o čem si chcete povídat?

ŘD: To můžu říct jenom ze svého pohledu. Já ty ostatní nevím. Samozřejmě navážeme prostě kontakt. Ta supervizorka je profi, takže já si začnu ze svého a buď ona se doptává nebo... spíš je to o komunikaci vzájemný.

AB: A děláte tam nějaký speciální techniky, cvičení, relaxaci?

ŘD: Se mnou ne, já to nepotřebuju. Protože pro mě to je k ničemu, já to nedám. Pro mě jsou relaxační techniky úplně zbytečná záležitost. Já, jak jsem jako trošku hyperaktivní, tak si lehnu a teď začne mi někdo něco říkat a pro mě už je to konec. Ale třeba někomu by to pomohlo, já nevím, jak to dělají u těch ostatních, ale u mě třeba tohle vůbec nefunguje.

AB: A řekla byste mi ještě jenom rychle jak probíhají ty skupiny?

ŘD: Skupina prostě... že jo ona byla vlastně čtyřikrát ta první teďka. Takže vlastně paní supervizorka vůbec řekla, co to supervize je, každého se zeptala, co od toho očekává, teď ty lidi měli možnost třeba říct, jestli už vědí, jestli by řešili nějaký problémy, jestli vědí, že můžou řešit i svoje osobní problémy a teď vlastně se to furt tak jako točilo, ono to bylo docela dlouhý, ono to bylo čtyři hodiny. To fakt bylo teď když si to uvědomuju, tak ono to bylo docela dlouhý a pak jsme tam měli ty relaxační techniky. Ano protože to bylo v lednu, víte, tak já musím vzpomínat, jak to bylo. Tam vlastně byla taková ochutnávka komplet od všeho. I to povídání, každej se měl možnost vyjádřit, i tam byly ty relaxační techniky, byla nám doporučená literatura, která vlastně by spíš jako se vztahovala k vlastnímu seberozvoji, zklidnění a tyhle ty věci. Tak jsem jim to koupila, je to tady v knihovně, ještě tam nikdo nedošel. Všichni to honem chtěli, tak jsem to honem koupila... takže tak.

AB: Ale ještě jste tam teda žádný téma neřešili, to bylo jen úvodní...

ŘD: To bylo úvodní. Jo, pak vlastně proběhlo – já teď nejsem schopná říct kolik, jo, protože vlastně... - třeba dvacet individuálních supervizí proběhlo? Jo, protože bylo hned v únoru, v březnu se stihlo na začátku, teď jsme měli... a ona paní přijde a je tu celý den. Řekli jsme si hod'ku, ale když vidí, že má někdo pocit, tak ten další ví, že se na něj nedostane, že ta potřebuje dvě hodiny. Opravdu to řešíme individuálně takhle. Vždycky máme připravenou skupinku lidí,

kteřá je připravená, ale může se stát, že někdo ten den nebude, protože někdo potřeboval delší čas.

AB: To je dobrý, že to takhle individuálně přizpůsobujete.

ŘD: To nemůžu ho utnout toho člověka, to prostě nejde.

AB: A jaká byla zpětná vazba od těch paní učitelek po tý úvodní skupině? Jak se jim to líbilo?

ŘD: Myslím si, že mladý holky, co jsou free, tak se řehtaly, že „ale co bysme tohle to...“, ale třeba ty paní učitelky, co už jsou déle sloužící, tak už říkaly, že by šly ony na tu individuální. Protože v každém jsou nastrádaný takový různý věci. Pro mě bylo fakt důležitý, aby ty holky si uvědomily, že je to o práci, ale i o nich. A to si myslím, že jim pomáhá. Proto si myslím, že by to mělo být pořád.

AB: A jak jste zmínila teda ten věk a tu délku praxe, tak myslíte, že to nějak souvisí? Že třeba ty mladší si z toho tolik nevezmou? Nebo že to neberou vážně?

ŘD: Že to neberou vážně to asi ne. Oni si myslí, že jo tak spousta lidí si myslí, že žádný problémy nemá a že to zvládne, jo, ale pak zjistí, že to nebylo špatný si s tou paní popovídat. Že si ujasnily spoustu věcí...

AB: A ty starší už to věděly dopředu...

ŘD: Tak!

3.1.2 Rozhovor se speciálními pedagožkami pražské MŠ

AB: Na začátek bych vás poprosila, jestli mi povíte něco o sobě, jak se jmenujete, co tady děláte – něco o vaší práci atd.

SP1: Teď můžeme mluvit vlastně tandemicky, protože my jsme obě speciální pedagožky. Pracujeme tady už asi 17 let.

SP2: Já desátý rok teďka končím tady.

SP1: Přičemž vlastně vod Šablon jsme vlastně oficiální speciální pedagožky, předtím jsme byly vedený jako učitelky ve speciální třídě a napůl jsme vlastně dělaly speckařky.

SP2: Poslední tři roky jsme? Možná už čtyři.

SP1: Takže ze Šablon se nám vlastně podařilo utrhnout speckaře a psychologa, takže my jsme vlastně jako spokojený. Jo, co jste se ještě ptala?

SP2: Něco o sobě.

SP1: Jo něco o sobě. Takže já se jmenuju Jarmila Stachová, pracuju tu jako speciální pedagog už velice dlouho, takže z toho vyplývá, že jsem v týhle školce spokojená a tak. Nevím, co vám jako říct.

AB: A v čem spočívá vaše náplň práce jako speciální pedagožky ve školce?

SP1: Takže já jsem si prošla, na rozdíl od kolegyně jsem byla vedená i ze Šablon, takže jsem byla vlastně první rok a půl co vyšla inkluze, tak jsem byla zaměřená na jedničkový a dvojkový děti jako s pod... znáte ten systém těch podpůrných opatření? Jo, a teď, protože skončily šablony a bylo to pro nás vlastně drahý jakoby personální podpora, tak jsme si ty... takže už jsem vlastně přidělená k dětem. Takže jsem vlastně teďko z podpůrných opatření. Máme s Marcelou vlastně obě dvě, že máme půl úvazek vždycky na jedno dítě, takže každá jsme psaná na dvě děti, ale zároveň máme ve školce šestatřicet dětí s podpůrnými opatřeníma a většina z nich nás má jako sdílené, takže vlastně působíme pro všechny děti, kterým něco ve školce je. A jsou trošku jiný.

AB: A jak to tedy vlastně funguje v té školce?

SP1: Jako celkově?

SP2: Možná takový náš jako den pracovní? Třeba káva...

AB: No, třeba! (smích)

SP1: No tak vlastně v naší školce jsou dvě třídy speciální, to asi víte, máme nahoře jednu třídu pro děti s poruchou autistického spektra a jednu třídu pro děti s kombinovanými vadami no a tam si vždycky vyčihneme nějaký děti, který jsou šikovný a ty pak integrujeme do běžných tříd. A za tím stojí obrovský množství problémů, který vlastně řešíme stále. Co se týče tady papírů, jak jste před chvílkou slyšela, co se týče doporučení, co se týče všech podpůrek, který můžou čerpat, a prostě samozřejmě bereme jako na terapii děti, které máme jako v péči.

SP2: Hlavní náplň naší práce by měla být to, že si bereme děti na individuální jakoby terapii, ale těch papírů a věcí okolo je tolik, že...

SP1: Litujeme školky, který nemají tyto funkce a mají integrované děti, protože je toho strašně moc...

AB: Jasně...

SP1: Plus konzultace s rodičema, plus psaní různých zpráv, konzultace a spolupráce s externistama, je toho hafo...

AB: Takže když to tak slyším, tak vy tu supervizi vlastně vítáte?

SP1: Takhle – ono je jakoby rozdíl supervize a supervize. My jsme – Marcela nebyla vůbec, já jsem byla akorát na supervizi vedení, protože jsem jako koordinátor inkluze, tak jsem tam byla já, zástupkyně, hospodářka a paní ředitelka, vlastně jsme tam byly čtyři, ale bylo to docela přínosný, protože jsme si tak jako vyjasnili role co kdo jako vlastně v té školce dělá, na druhou stranu asi jako individuální supervize by pro mě byla přínosnější, ale nevím, jestli se k tomu jako dostaneme postupem... tam je zase složitý, že ta finanční nárokovost toho supervizora je prostě, že se to musíte dočerpávat do já nevím do prosince 2020 a nevím. Asi je považováno, že ty třídní problémy a tyhle ty věci, který se tady dějou, ty jako paní ředitelka řeší primárně. My jsme asi až jako druhá třetí vlna. My teda pracujeme individuálně, takže jakoby neřešíme tolik ty konflikty tam na těch třídách jak se jakoby tady řešilo v rámci těch skupinových supervizí. Přitom jako samozřejmě náplň supervize nejsou jenom jakoby vztahy, ale paní ředitelka to řeší jako primárně tyhle věci.

AB: A vás by se týkala teda ta individuální supervize?

SP2: Já si myslím, že by byla fajn individuální a byla by fajn i skupinová, protože si myslím, že tady už jako vlastně od začátku bojujeme trošku jakoby s našim postavením, protože samozřejmě vstupujeme do těch tříd, radíme, co s dětma dělat, ale samozřejmě paní učitelky mají možná ten postoj,... zaprvé přesně nevidí, co my děláme, mám ten pocit, že jim po těch deseti letech není úplně jasný, co přesně děláme a co všechno děláme, protože to samozřejmě nikdo nevidí, když tady řešíme nějakou hromadu papírů a dalších věcí, a jsme tady jakoby zavřený v pracovně, a navíc si myslím, že... teď mi vypadlo, co jsem chtěla říct, tu první myšlenku, a tu jakoby hlavní myšlenku... jo, že paní učitelky často jakoby mají problém se vstupem do těch tříd a oni říkají „ty tady na té třídě nejsi a jako radíš nám“. Což občas mám pocit, že jsme tady v té – jako já myslím že máme jako dobrý vztahy – ale občas mám ten pocit, jakože „ty s těma dětma na té třídě nejsi, a to je to náročný být s těma 30 dětma na třídě a ty nám chceš něco jakoby radit“. Tak s tím já teda trošku jakoby bojuju a myslím, že by byla fajn pro mě teda nejenom individuální, tak se s tím jakoby vyrovnat, ale i skupinová, jak to tady jako prostě pořešit nebo dát jim třeba jako najevo těm kolegyním, že dělám to a to, a jako že to je v pořádku, že vstoupím do té třídy a radím, protože je to moje práce, a to jsem studovala.

AB: Vy to taky tak vidíte?

SP1: No určitě! Po těch 20 letech, co jsem tady... vlastně je to každý rok stejný, připojí se noví lidi, mění se tady... mění se složení na třídách a vlastně, to že jsme tady, tak vždycky jsme uvedený jako „to jsou naši speciální pedagogové, to je naše psychologka“, ale vlastně jakoby takový ty kompetence nebo takový to co kdo, to jakoby řečený nebylo.

SP2: Tak abych já se taky představila, abyste to měla kompletní, tak já se jmenuju Marcela Součková a pracuju tady ve školce desátý rok, jinak vlastně náplň práce, to už řekla Jarmila, to je vlastně stejný, já jsem teda nejsem ze Šablón, jsem z podpůrek, takže pracuju s těma tří a dál dětma. Ale jinak je ta náplň práce vlastně jakoby stejná. Kromě teda speciálně pedagogické práce s dětma a papírování mám na starosti ještě nějaký jakoby projekty, který úplně se netýkají mojí profese, tak taky to dělám tady jako na okraj.

AB: Teď přemýšlím, jak bych to uzpůsobila pro vás... takže vy jste byla na tý supervizi vedení a vy jste byla na nějakým tom úvodním setkání. Tak můžete mi jenom říct, jak to vypadalo? Jak to probíhalo?

SP1: To úvodní?

SP2: Bylo to v sobotu půldenní setkání s paní supervizorkou. Paní supervizorka se nám představila a řekla, o čem supervize je a my jsme jí vlastně řekli, jaký třeba problémy bychom chtěly řešit.

SP1: Vlastně rozdělili jsme se do skupin a jako ne podle tříd, ne podle prostě nějakých kritérií, prostě jak jsme seděli vlastně, a vždycky v té skupině jsme vypíchli nějaký téma, který nás trápí. Z devadesáti procent se to točilo kolem dětí a rodičů vlastně.

AB: Hm, co to bylo třeba za témata?

SP1: Nezvladatelné dítě s ADHD, asi nejvíc bych řekla, pak komunikace s rodičema. Když jsou ty rodiče třeba fakt nemocný nebo třeba i opilý, tak co dělat. Protože my jsme měli spoustu i právních školení, takže vlastně i opilému rodiči musíte předat dítě, a takový věci, který se třeba jako nelíbí, a pak... vlastně vůbec to nebylo o vztazích jakoby...

SP2: A my jsme měli naše skupina si pamatuju, že jsme měli přesně jakoby to naše, naše postavení tady.

SP1: Jo, tys byla...

SP2: Já jsem byla s psychologkou ve skupině.

SP1: Takže tak. A to bylo vlastně v rámci toho, že se to vlastně předalo, že se to bude řešit v rámci těch skupin, kterých se to týká. Ale k tomu už vlastně úplně jako nevím, jestli tři třídy byly... ale jako úplně k tomu nedošlo. Ale někde to prošlo i jako supervize jakoby, že ty holky byly třeba i hodinku i dýl jakoby na některý a řešily se tam i jakoby vztahy, který byly interpersonální. Což asi jako je dobrý takhle občas pročistit vzduch.

AB: Takže tam se řekly jakoby jenom ty témata, co byste chtěli řešit, co je supervize... a nějak se to uzavřelo...

SP2: No, nepamatuju si, že by tam bylo něco pro mě jako výraznýho, co bych si zapamatovala...

SP1: My jsme předtím vlastně, rok předtím jsme vybírali supervizorku, našli jsme si supervizora a je to docela těžký najít někoho, kdo by si vzal školku jako z akreditovaných supervizorů, aby se nám líbil a on nás chtěl. Našli jsme dva, ale oba nás odmítli, jeden nedělal školky, a potom jsme si našli pána, a ten říkal, že s časových důvodů jako vůbec... Takže nakonec paní ředitelka zvolila paní Duškovou, což je paní, která školí zároveň syndrom vyhoření, což asi jakoby je u nás aktuální, takže asi vzhledem k tomu vlastně přijala zároveň i taky supervizora. Takže vlastně nakonec to byla ona.

AB: A přišlo vám to jako dobrá volba?

SP1: Asi jako nevíme úplně.

SP2: Já si jako úplně nemyslím, protože paní Dušková není psycholog a já si myslím, že... jako já bych dala přednost supervizorovi, který má vzdělání vysokoškolský, klinický psycholog, psychoterapeut. Mně to přijde důležitý. Já bych si ji ne zvolila. A já teda nevím přesně, ona jestli je sociální... práce?

SP1: Já právě přemýšlím, co ona má no vystudovanýho. Asi sociální... něco plus ten supervizní výcvik.

AB: A myslíte, že zrovna pro tu školku je to důležitý? Jako pro vaší? Nebo pro ten typ tý vaší školky nebo celkově supervizor by měl být spíš psycholog?

SP2: Já si myslím obecně, že by supervizor měl být psycholog a samozřejmě je to určitě o zkušenostech, to samozřejmě, a to je jakoby to gros, to nejpodstatnější, ale furt mi přijde jakoby ten základ v tom vzdělání psychologickým a pak teda ten psychoterapeutický nějaký výcvik. Možná já nevím, možná, že já bych měla k tomu člověku pak větší důvěru, nevím, co je správně, to je můj subjektivní názor. A zas těch zkušeností tolik nemám, abych mohla posoudit, že je tohle lepší, protože jak říkám, my tam v minulým zaměstnání jsme měli – to byli všechno teda

psychologové, setkala jsem se se dvěma supervizorami a fungovalo to skvěle. A tak možná proto mám ten pocit, že...

AB: A ta vaše předchozí zkušenost – to byly skupinovky?

SP2: Jenom ze skupinovky jsem absolvovala. Ale vlastně pravidelně, opravdu jednou za měsíc jsem měla skupinovou supervizi. Já jsem nepracovala v mateřské škole, pracovala jsem v domově pro seniory, taky jako logopedka, speciální pedagožka, ale ta klientela byla jakoby jiná, ale byly to skupinové.

AB: No a když byste to nějak jako srovnala, tak asi teda z toho úvodního setkání toho moc nevíte, ale jak by se vám s tou paní třeba pracovalo myslíte? Kdyby třeba byla ještě nějaká skupinová nebo individuální?

SP2: Těžko říct, já tu paní opravdu vlastně... byli jsme na jedno jejím školení právě asi na syndromu vyhoření si myslím, plus teďko na tom úvodním setkání a jako těžko říct, vůbec vlastně nevím a přemýšlím o tom a nevím, do jaký míry bych asi byla schopná být úplně takhle otevřená a řešit s ní... nějaký věci.

SP1: Já vlastně si jako za sebe... taky mám vysokoškolský vzdělání jako ve směru, kterej je vlastně pedagogickej, řešíme hodně věci s lidmi a člověk, kterej vystudoval sociální věci a udělal si kurz na něco, tak jakoby řeší možná vztahově, ale jakoby třeba pro naši práci ne tak... jako nechci říct na úrovni, ale jsou určité věci, který asi ani jako neví, jak fungují. My už i při té supervizi vedení jsme narazili na určité věci, že když jsem jí třeba řekla, že jsem koordinátorem inkluze, dobře, je to nová věc, je to něco, tak jsem se vlastně musela představit jako komplet co to je, v čem to spočívá, co jsou to tyhle ty věci a tak. Zase si myslím, že ten supervizor by měl mít trošičku jako náhled i na mojí práci, aby mi nějakým způsobem mohl radit. Takže jako taky nevím, já za sebe při individuální konzultaci vím už předem, že bych nebyla otevřená. Jako tady třeba pro tohohle supervizora. Jo, a to nemyslím jako osobnostně, paní je hrozně milá všechno... učitelky třeba naše z ní byly nadšený, když tam chodili takový ty lidi, co potřebovali pomoci, tak jo, ale ...

SP2: Možná je to paní, se kterou bych si zašla na kafe a popovídala bych si jako co mě tady jako štve v práci, ale asi jako profesionální supervize... asi bych taky... netroufla bych si být tak úplně otevřená a řešit s ní věci, který bych měla asi řešit...

AB: Takže vy byste tu supervizi vlastně rozdělili na takovou tu pro ty pedagogy a na takovou „profesionální“?

SP1: Takhle to právě že... takhle se nás to vlastně možná ani nedotkne, takže vlastně to je skvělá supervize, protože holky, co byly na třídě, tak říkaly, že tam přesně rozebraly, co potřebovaly, individuální konzultace tam všichni plakali, objímali se, byli nadšený jako jak to dopadlo, takže asi taky dobrý a u nás zatím... mně třeba z hlediska supervize vedení, protože ujasnili jsme si tam nějaký věci, ale který já jsem tak nějak jako věděla, řeklo se to nahlas, ale navrhlo se třeba jako pravidelný schůzky jednou za 14 dnů prostě, že se máme sejít... za mě je to ztráta času třeba. Udělala bych to třeba za dva měsíce nebo když se něco děje, ale jako scházet se u kafe nevím...

SP2: Sešly jste se stejně asi jenom jednou ne?

SP1: Přesně, sešli jsme se jednou... pak byla teda korona, ale jinak se teď jako vidíme pořád a tady ty schůzky jako já... třeba paní hospodářka je skvělá, ale já jako provozní věci s ní nepotřebuju řešit, protože se mě to vůbec netýká, takže jakoby to mi není úplně blízký... myslím, že bychom měly říct taky něco pozitivního (smích).

AB: Ještě teda mi řekněte něco o tý supervizi toho vedení – co se tam dělo a tak.

SP1: Paní ředitelka to určitě vychválila, ale... mně ne že by se to nelíbilo, ale bylo to vlastně poví...

AB: No, jaký to bylo?

SP1: Asi jde o očekávání, jo...

AB: No a co jste čekala teda?

SP1: Seznámili jsme cizí paní s tím, co děláme ve školce a ona nám řekla, že bychom se měli častěji scházet, ale mně tím teda že jsme se seznámili i třeba s více věcmi, který... já jsem věděla co dělá – dozvěděla jsem se co dělá paní hospodářka, tak jsem se dozvěděla prostě co dělá paní hospodářka, bylo to zajímavý, ale asi jako nemusím si to každých 14 dní jako oživovat, co dělá paní hospodářka a upřímně řečeno přínos v tom úplně nevidím. Takže – co jsem očekávala – očekávala jsem možná víc... zrovna v týhle skupině možná víc vztahový, tam by to možná jako bylo na místě to řešit jakoby, jak se na sebe kdo dívá, a jak kdo koho bere... a přišlo mi to od všech co jsme tam byli takový trošičku... kromě paní ředitelky teda, ta asi ne, takový trošičku jako neupřímný.

SP2: No jako že se každý jako trošku bojí.

SP1: Přesně. Každý by se tam před říd'ou vlastně asi nechtěl jakoby otevřít...

SP2: Já si osobně myslím fakt jako že to je o tý jako četnosti tý supervize, protože si pamatuju, že z prvních v tý předešlý práci, kde jsem pracovala dva roky, takže jsem měla třeba jako nevím přes dvacet supervizí třeba, tak ze začátku to bylo taky – jsem se bála a vlastně jako čím častěji, tak vlastně pak jsem jako... a opravdu pak někdy už to bylo tak jako vyhocený, že někdy to bylo opravdu jako velmi drsný, ale když ten supervizor je fakt dobrej a umí to ukočírovat, tak to bylo hrozně přínosný. Ale určitě na těch prvních, na první, druhý, možná ještě pátý supervizi jsem spíš mlčela, bála jsem se cokoliv říct. Ale jako potom jak jsem viděla, jak to jakoby chodí, že je to vlastně jakoby v pohodě, tak... bylo to supr. Ale fakt si myslím, jako že jedna supervize za rok je opravdu absolutně prostě k ničemu. Je to na prd.

SP1: Tam to bylo dobrý, když se nám tam vyhrotila ta situace přece tenkrát v Krtkách jako, kde se řešily jako aktuální věci aktuálně s neutrální osobou, protože už to bylo vyhocený, tak to bylo dobrý... ale pak si vlastně holky popovídaly, co na třídě a teď se ty třídy zase mění taky a vlastně jako nic...

SP2: Prostě říkám, my si radši jako... my jsme se o tom bavily a máme třeba kolegyni, o který si myslíme, že je opravdu syndrom vyhoření už je u ní aktuální téma, tak jestli třeba ta supervize by se neměla věnovat jako víc jí třeba, že by opravdu měl nárok jako... jestli by to bylo jednou za 14 dní, to by bylo možná daleko přínosnější pro školku než to, že se pár lidí jednou za rok má supervizi a pak přesně – pak se změní děti, změní se kolegyně a všechno... pokud člověk neřeší nějaký svůj vlastní problém, tak je zase všechno jako jinak, takže... já jako možná bych pozitivní věc viděla, když bych měla aspoň jednou možnost tou supervizí projít... a to vlastně není úplně první supervize! My jsme už předtím rok a půl měli paní Klemovou, a to se nás taky supervize vlastně netýkala... jako my jsme ještě supervizi... A je to možná tím, že už tady dlouho pracujeme, tak asi je předpokladem, že jsme tady spokojený, ale jako kdyby byla kvalitní supervize, tak bych byla za ní vlastně hrozně ráda, já bych jí fakt jako taky potřebovala!

AB: Ale vy tu kvalitu vidíte teda někde jinde?

SP2: Jako četnost, a i ta osobnost asi...

SP1: Třeba paní Klemová byla jako opravdu absolutní odborník ve věci, kterou dělala. To zase jako bezesporu.

SP2: Hm, určitě.

SP1: My jsme s ní měly tak blízkej kontakt, že jsme si s ní každé úterý, co jsem k ní chodila nebo jednou za čtrnáct dní jako půl hodiny vyprávěly, takže v tom případě asi jako jsme to nějak nasdílely, ale nedalo se tomu říct supervize že jo.

SP2: A řešily jsme děti, konkrétní děti, řešily jsme problémy s dětma.

SP1: My jsme neřešily sebe, my jsme řešily děti. A to myslím, že bylo jako hrozný. Jako ne hrozný, ale jako opravdu přínosný.

SP2: To bylo super, jako opravdu super a přínosný.

SP1: To byla jako dobrá supervize z hlediska jako individuálních klientů.

SP2: A řešily jsme to s ní ne jako s odborníkem supervizorem, ale ona je odbornice... taky má vystudovanou právě nějakou tu sociální práci a je odbornice přes ADHD děti, tak to jsme řešily s ní.

SP1: A v tom je fakt dobrá a řešily jsme s ní ADHD děti.

SP2: A současně nám tady dělala i jakoby supervizi, protože má výcvik. Ale zase se k nám jako ta supervize vlastně nedostala, tak já vlastně vůbec nevím, jestli by nebylo lepší, kdyby vám sem pozvali jako někoho, kdo tu supervizi aspoň jednou absolvoval tady ve školce...

AB: No to určitě taky, ale tohle je pro mě taky zajímavý. Mně teďka přijde jako dobrý, že vy vlastně máte o tom jako speciální pedagožky úplně jinou představu, než...

SP1: Speciální! (smích)

AB: No, speciální... než paní ředitelka anebo třeba nějaký paní učitelky no...

SP2: Když já vlastně vůbec nevím, jestli paní ředitelka jako procházela během své kariéry, a to má už dlouhou kariéru jako v týhle pozici ředitelky, jestli má nějakou jako zkušenost se supervizí, jestli někdy měla tu možnost, to mi přijde příšerný, že možná ani jako ne – jako s kvalitní supervizí. Já si myslím, že kdyby prošla fakt jako kvalitní supervizí pravidelnou opravdu s četností takovou, jaká je potřeba, tak by na to měla úplně jinej jako náhled. A přijde mi, že je úplně příšerný to, že vlastně... že vlastně asi jako ne. Protože prostě neví. Přijela paní, která je jí vlastně jakoby sympatická, se kterou se dobře povídá, která... ale furt to nemá... nemá to ten...

SP1: My paní ředitelky záměr absolutně chápeme, jo, ještě vlastně do toho všeho ty Šablony, paní Dušková je sympatická žena, paní Klemová byla sympatická žena, takže jako všechno... ale asi jako supervize a supervize no.

AB: Tam je asi největší zádrhel ta finanční náročnost a jak to zorganizovat...

SP2: Hm, určitě. Já myslím, že tady ve školce i to to zorganizovat je problematický, protože to, že paní učitelky na jedny třídy mají supervizi, tak to znamená, že tam nikdo na tý... že ty děti tam nemůžou být samy... myslím si, že i tohle je vlastně jakoby...

SP1: A ještě ten počet zaměstnanců, když chcete být spravedlivá...

SP2: Hm, taky no.

SP1: Tak je taky jako masakr, protože...

SP2: Ale já furt jako nevím jak to na tý Palatě bylo, ale tam bylo jako 100 zaměstnanců... že to bylo taky v tom domově pro seniory...

SP1: Ne ale že chce bejt spravedlivá, že kdyby se zaměřila na ty skupiny, že bylo asi jednodušší, protože zároveň má supervizi vlastně i provozní jo...

SP2: Ale já přemýšlím, proč to na tý... proč to v tom domově pro seniory obrovským jakože šlo, jako že každé měsíci měl každé supervizi jednou měsíčně...

SP1: To muselo být placený jinak no.

SP2: No jako nevím právě.

SP1: No říkám, že tady to je hodinově limitovaný, já jsem zase viděla tu finanční stránku věci (smích), takže vím, že to jakoby finančně udělali jakej má být rozpis těch supervizí, že to je opravdu vlastně jakoby hrozně málo. Těch setkání je třeba jako... že sem přijde třeba desetkrát ten supervizor... což, když si vezme prostě tři lidi za jeden den, tak je to vlastně...

SP2: Tak ona vlastně většinou v tom dni má jakoby víc těch supervizí tady, takže má většinou dvě skupiny? Jednu skupinu?

SP1: Říkám jako tři klienty. Buď jako tři skupiny nebo tři lidi nebo...

SP2: Jasné jak je potřeba. Ale ve výsledku to je, že nikdo neprošel supervizí víckrát než jednou nebo dvakrát.

AB: A kdyby nebylo tady těch omezení a překážek a tady toho všeho, tak úplně ideálně – mohly byste nějak shrnout, jak by taková supervize pro vás tady ve školce měla vypadat?

SP1: No na mě – jako pardon že začínám – ale pro mě ideální tady u toho stolu jeden na jednoho, vy sedíte, jak by seděl terapeut, tak přesně tak jo, jeden na jednoho a opravdu absolutně externí člověk s přiměřeným vzděláním...

SP2: Ideálně ještě muž teda jako, já bych ještě jako... myslím, že mužskej pohled by byl jako fajn.

SP1: A přesně jako, nezabředne třeba vůbec jako... já bych třeba vůbec nepotřebovala jako tady řešit nějaký interpersonální vztahy, asi bych při první supervizi začala u sebe, že tady prostě pracuju dvacet let, dělám tohle a tohle, tohle a tohle mě štve a třeba bych se chtěla takhle posunout a pak přesně řešit vztahy třeba při další supervizi s ostatními, ale jako nějak začít úplně na tom absolutně anonymním základu, kdy budu vědět, že ten člověk mi poradí nějak jako... třeba mi řekne, že jsem vyhořelá, jo... třeba jsem optimista, myslím si, že ne, nevím... jo, je spousta věcí, který si člověk neuvědomuje, protože je dělá automaticky spoustu let. A to se tady myslím že asi jako není reálný... my jsme se i připravovali a když jsme vlastně jakoby hledali supervizora, tak než přišla paní Dušková, tak jsem si i četla, co má obsahovat supervize, jak se to dělí, jaký si máte připravit otázky, jako z čeho se má vycházet... to je vlastně všechno hrozně hezký, ale když tady má na jednoho člověka prostě hodinu a baví se s ním „jak se vám líbí v práci“, tak se to vlastně odvíjí... podle mě se prostě nemůže dojít k závěru po jedné návštěvě. Nijak. Takže já si myslím, mně by třeba jako kdyby to bylo třikrát do roka, pro mě, dvakrát do roka aspoň, tak by to bylo super.

SP2: Jako dvě individuální, možná víc.

SP1: No říkám jako aspoň dvě.

SP2: Já bych chtěla jako tu skupinovou.

SP1: No jasně, ale říkám jako začít tím, že aspoň budou dvě jakoby individuální a pak na to navázat jakoby to rozšířit, že jo. Asi by měl nejdřív ten člověk poznat mě a pak to nějak rozšířit.

SP2: A mně by se možná líbila i supervize opravdu jako všech zaměstnanců. Jako všech pedagogických zaměstnanců. To, jak jsme měli tu úvodní, ale aby to byla fakt jakože supervize. Jako opravdu tady pojmenovat ty hlavní problémy, který tady jsou a nějak je řešit. Protože nevím jako s kým bych ty... většinou ty skupinový jsou po třídách, tak to...

SP1: Já si to třeba představuju, že my budeme chodit tam, kde máme ty děti jakoby, který máme v péči, ale to pro nás taky nic neřeší, to jsou třeba zrovna třídy, se kterými spolupracujeme, takže vědí, co děláme, přičemž druhá půlka pavilonu neví, co děláme... je nás tady hodně, tak jako беру to. Je to složitý.

AB: A když už jsme teda u toho, že by to měla být opravdu supervize, tak co teda ta supervize podle vás je? Co to znamená? Když byste to měly někomu vysvětlit, kdo to neví?

SP2: Ehm... je to nějaký jakoby... je to zaprvé prevence proti syndromu vyhoření, je to něco, co by mi mělo pomáhat v mojí práci, je to nějaká jakoby reflexe mojí práce... ono se to špatně vysvětluje.

SP1: Podle mě je to taková jako psychoterapie bych řekla. Asi člověk během té komunikace jako... jako pro mě profík během té komunikace, když já něco popisuju a říkám i třeba že se mi něco strašně líbí, tak asi pokadať má zkušenosti, tak může i z toho zjistit, že třeba jako to není úplně dobře, co říkám jo. Myslím si, že tady když člověk řekne, že je všechno fajn, jsem hrozně spokojená v práci a je to super, tak takovej pak bude výsledek supervize. Na mě to tak působí.

SP2: Když mně přijde, že hodně lidí tohle to tady vlastně jako říká. Já jsem jako taky spokojená, mně se tady líbí, ale mně přijde, že by se našlo jako desítky témat, který mě opravdu hrozně jakoby iritují a úplně mě rozčilují a který bych fakt jako ráda řešila, a vlastně když máme jakýkoliv školení tady jako víkendový, vůbec se to nemusí týkat supervize, ale někdo se nás jakoby ptá, jak jsme tady spokojení, tak vlastně všichni říkají... všichni říkají, že jsou hrozně spokojení, ale přitom pak jako během roku vyplynou takový problémy, opravdu jako vážný, a někdy to jsou opravdu problémy „být či nebýt“, jako opravdu jako fakt vážný.

SP1: Taky je prostě spousta věcí, který člověka trápí a nahlas je neřekne.

SP2: Taky. Pro mě opravdu kvalitní supervize je ta supervize, kde bych ztratila tady ty zábrany a měla jistotu, že je to prostředí absolutně bezpečný. A při té individuální já si prostě jistá tím teďko nejsem. Takže proto pro mě supervize, kdy nevím, jestli to, co... kde si nejsem stoprocentně jistá, že to, co řeknu, zůstane jenom mezi mnou a supervizorem.

AB: A co přesně vám tam chybí?

SP2: Nevím, to asi musím mít tu zkušenost. Jako že vím, že něco řeknu na jedny supervizi a za týden se mi to nevrátí od někoho jinýho, že jsem něco řekla, tak asi jinak si to jako neověřím než tím, že to...

AB: Ale máte k tomu předem teďka jako trošku nedůvěru...

SP2: Mám k tomu rozhodně nedůvěru.

SP1: A proto si taky myslím, že by to měl být chlap úplně externí neznámej...

AB: A co byste teda paní ředitelce řekly, že na tom není ta supervize pravá? Jak byste jí to jako vysvětlily? Jaký je v tom rozdíl?

SP2: Já bych řekla „ty si nenecháš poradit nikdy“. Mně přijde, že ona si od nás jakoby nenechá poradit, že jsme měli vlastně... a já jsem dokonce i, když ještě tady byla paní Klemová, tak mi doporučila právě moje kolegyně z Palaty supervizorku, která jako že je dobrá... a to podle mě potom úplně jako zapadlo.

AB: Takže paní ředitelka si nenechá poradit?

SP1: Nechá, nechá si poradit, ale potom to udělá podle sebe.

SP2: Přesně tak.

AB: Ale teda možná to stojí a padá na tom supervizorovi, že jo?

SP1: No tak ono vzhledem k té koruně jako a k tomu všemu je to asi jakoby těžko hodnotitelný článek jo, ale jako na nás asi jako jo no... My bychom jsme se těšily, že v září přijde ten terapeut... aspoň bychom se těšily... na toho Rodena.

3.1.3 Rozhovor s pedagožkou pražské MŠ 1

AB: Tak... Vy tedy máte tady za sebou jakou supervizi? Tu individuální?

PD1: Individuální, no.

AB: A to úvodní setkání?

PD1: A to úvodní setkání.

AB: A byla jste i na... paní ředitelka říkala, že jste měli už nějakou supervizi dřív...

PD1: Jo, to jsme měli, s někým jiným, jo, jo, jo...

AB: Jo, tak toho jste se taky účastnila?

PD1: Jo, jo, jo, to jsem se taky no...

AB: Tak super, to si asi budeme mít o čem povídat. Tak já vás na začátek poprosím, jestli mi řeknete něco o sobě, trochu se představíte a řeknete, jak dlouho už tady pracujete...

PD1: No, tak... Jmenuju se Jindřiška Pavlátová a tady dělám asi šest, myslím, že šestým rokem teď to bude, a předtím jsem byla na mateřský dovolený a před mateřskou jsem pracovala v jiné školce na jiné Praze, asi 15 let.

AB: A co vás na téhle práci nejvíc baví?

PD1: Ehm... no, tak já si myslím, že to, že není stereotypní, že každý den je prostě něco nového a člověk musí reagovat prostě na nějaký nenadálý třeba situace nebo na podněty dětí, no a tak podobně.

AB: Není to stereotyp prostě, je to pořád něco nového...

PD1: No, a hlavně by mě nebavila práce v kanceláři a jakoby s počítačem a psát nějaký tabulky a číslíčka a tak, tak to by mě jako asi nebavilo.

AB: No a co vám na tom přijde naopak nejhorší, nejtěžší?

PD1: No, to je... to je složitý. Ono je takových jako nejtěžších věcí... no asi myslím si... protože jsem měla třeba hodně možnost být venku a jet se podívat do jiný školky mimo republiku a myslím si, že ve srovnání s tím jsou to počty. A vlastně ten personál. Jo, protože tam vlastně na ty děti je daleko víc těch pedagogických pracovníků anebo asistentů než vlastně tady u nás a ty třídy nejsou tak veliký, není tam tolik těch dětí.

AB: Hmm. Tak teď už pomalu něco k té supervizi... vy jste teda absolvovala i to první třídní setkání, tu třídní supervizi a teďka od ledna vlastně jste měli...

PD1: Individuální

AB: Takže jste měla jednu skupinovou a jednu individuální.

PD1: Dvě skupinový, myslím dvě skupinový, ale to bylo... to bylo už jako předtím... zase jakoby asi rok předtím. A to byly dvě myslím skupinový a teďko tady s touhle novou paní psychologkou to byla jedna individuální.

AB: Aha, dobře. Kdybyste měla někomu vysvětlit, kdo o supervizi nikdy neslyšel, co to je, co byste řekla?

PD1: No (smích)... já teda jako nejsem zrovna na poučky...

AB: No, co si myslíte – co byste řekla kamarádce, co se třeba zeptala „a co to je, co to tam máte v té školce, k čemu to je?“

PD1: Tak je to vlastně způsob, jak pomoci pedagogům nebo vůbec nejenom pedagogům, ale vůbec jako lidem, který pracují třeba s jinými lidmi, ať už s dětmi nebo prostě nevím... se starými nebo v nějakých třeba nadnárodních společnostech, jak nevyhořet a je to i způsob, jako jak se podívat na věci, ať už svoje jako soukromý anebo ty pracovní z druhé strany. Je to pohled prostě nezaujatého člověka, kterej vlastně přichází zvenku a s tou prací nemá třeba nic moc

jakoby společnýho, o tý práci třeba ani mnohdy jakoby nic moc neví, ale prostě může vám dát takovej jinej pohled, jinej obzor na tu vaši práci.

AB: Jinej pohled...a je ještě něco, co by vám to mohlo přinést?

PD1: Tak jako asi možná vyrovnaní se svými nějakými určitými já nevím nedostatky nebo jako vnitřními problémy, zápasy, nevím jak to vysvětlit. Prostě taková pomoc vlastně, já bych možná řekla takový nějaký jako záchytný bod v krizi třeba. Jako když má člověk prožívá nějakou těžkou životní nebo třeba i tragickou nějakou životní situaci, tak jako je tu někdo, kdo vám může dát pomocnou ruku nebo vám může poradit, jak ten problém řešit, jak se s ním postupně vyrovnat tak, aby třeba ty svoje osobní problémy nepřenášel do práce, do toho pracovního procesu.

AB: A vaše první zkušenost se supervizí byla tady ze školky nebo i v tom předchozím zaměstnání?

PD1: Hm, ze školky.

AB: A jaký jste od toho měla očekávání? Ještě úplně předtím, než ta první supervize začala...

PD1: Tak já asi žád... jako myslím si, že od té první jako asi žádný, protože to bylo vlastně pro mě nový, něco co jsem jako nikdy nezažila, čeho jsem nikdy nebyla svědkem, takže jsem asi neměla žádný očekávání.

AB: Vůbec nic jste si o tom dopředu nemyslela – co to bude?

PD1: Hmm tak jako myslela jsem si, že prostě tam bude někdo jako s kým si tak popovídám prostě, třeba o životě nebo o práci.

AB: No a vůbec když přišla třeba paní ředitelka s tím nápadem, že tedy to tady bude ta supervize, tak co jste tomu říkala?

PD1: Joo, tak já jsem s tím jako souhlasila.

AB: Jo? Neříkala jste si „no ježiš marja, co to zas bude“?

PD1: No to ne, jako nevzpomínám si, no jako ne že bych se na to těšila, to ne, ale tak jako při... myslím si, že jsem to jako přijala jako prostě promluvit si jako s nestranným člověkem a tím, že nám vlastně paní ředitelka nabídla i individuální konzultace, tak člověk může řešit ty svoje vnitřní nějaký zápasy a prostě je to fajn.

AB: No a tady to jako očekávání, že si s někým popovídáte a můžete s ním něco jako sdílet, že vám třeba pomůže, tak naplnilo se to? Povedlo se to?

PD1: Emhm, jako myslím si, že jo.

AB: Pamatuje si ještě tu první supervizi?

PD1: Jooo, tak možná, že bych něco asi... dala dohromady.

AB: Každá supervize má nějaký cíl, nějakou jako zakázku. Tak co je ta vaše?

PD1: Tak my jsme tam vlastně řešili... řešili jsme tam vlastně vzájemnou komunikaci.

AB: Takže nějak zlepšit komunikaci v týmu?

PD1: Emhm, jo.

AB: A ta první?

PD1: No, to bylo o tom taky. Ty se myslím obě týkaly toho.

AB: A nějaký konkrétnější témata, co tam řešíte?

PD1: To byly vlastně jenom... jenom tohle to. Prostě tady ta komunikace, komunikace v týmu a prostě řešení nějakých případných konfliktů.

AB: A dovedla byste mi popsat jednu tu supervizi nějak trochu podrobněji? Jak probíhá to setkání přesně? Co tam přesně děláte a co se tam řeší...

PD1: No ono v podstatě to nemá... ono v podstatě to nemá, já bych řekla, že to nemá nějakou jako striktní osnovu, vlastně nejdřív jsme se teda seznámili s tím, kdo teda prováděl tu supervizi, vzájemně jsme se představili, nějak něco jsme o sobě řekli a pak jsme se vlastně vzájemně vyznávali prostě jako ze vztahů tady jakoby k té práci a takovej pohled prostě náš jako pohled jednotlivců na průběh prostě komunikace a vůbec jako průběh práce jako v týmu, protože pro vlastně některý z nás jako vlastně to byla velká změna mít – třeba pro mě osobně – mít jako asistentku a třeba mít i těch asistentek víc, protože dřív to nebylo jakoby normou nebo dřív to nebylo běžný prostě, že byly jako většinou učitelky na třídě, který se střídaly po nějaký určitý době a takže to byla záležitost prostě jenom partnerská, kdežto teď se to prostě odehrává v týmový vlastně, v týmový komunikace, že ve většině tříd jsou tři, někde jsou třeba čtyři, někde jich je i pět, což už je taková skoro jakoby jako i malá firma, kde je potřeba, aby byl teda nějaký lídr, kterej to nějakým způsobem jako vede, kočíruje, protože myslím, že bez toho se to asi jakoby dělat nedá. Když tam není vyloženě jako nějaký jako nějaká vůdčí hlava nebo nějaký vůdčí element toho týmu, tak prostě ta týmová práce se prostě jakoby dělat nedá, protože vlastně pak nikdo neví, co má vlastně v tom týmu jako za práci nebo co tam má za roli.

AB: No a jak jste tam tedy tohle téma řešili? Jak se to rozebíralo a co jste vymysleli?

PD1: No, jak se to rozebíralo... to je těžký...

AB: Mě spíš zajímá, abych si to uměla představit, jak to bylo, jak to setkání jako probíhá přesně.

PD1: No on v podstatě, v podstatě to probíhá jako... mně to je třeba jakoby blízky, úplně teda je mi blízka teda ta individuální jakoby supervize, kde vlastně jste jakoby jenom s tím člověkem, takže to je takový moc fajn. Hůř se potom mluví vlastně před těmi ostatními, ale je to v podstatě taková jako... takovej prostě... jako mně to přišlo jako rozhovor třeba u kafe prostě a odkrývání nějakých problémů, není to... mně osobně to bylo příjemný. Jako moct říct třeba jakoby co mě trápí nebo jaký máme třeba s kolegyní nebo třeba s těma asistentkama nějaký skrytý konflikty, o kterých si neumíme společně jakoby pohovořit, tak je tam vlastně jakoby někdo třetí nezávislý, který vlastně je takovým jakoby smírčím soudcem, nevím, jak to říct...

AB: A tam jste neměla problém to říct?

PD1: No já myslím, že ne.

AB: Cítila jste, že tam je bezpečí?

PD1: Emhm, ano.

AB: A teď mluvíme vlastně o kterém setkání? O tom původním nebo o tom, co bylo teď nedávno?

PD1: No tak já myslím, že z každého trochu.

AB: A co pro vás bylo nejlepší, co pro vás bylo nejprínosnější na tom setkání?

PD1: Tak pro mě hrozně... pro mě byla fajn ta individuální konzultace a no těžko se o tom mluví, jak to dát... jak to zformulovat.

AB: Takže pro vás je příjemnější ta individuální? Protože jste tam jeden na jednoho nebo proč?

PD1: No jako asi si myslím, že jo, ale jako nemám asi problémy i s tou skupinovou. Ale určitě je to příjemnější, když je tam člověk sám, protože může mluvit i o nějakých skrytých věcech, který by třeba v té skupinové supervizi jakoby neventiloval. Protože já třeba tu skupinovou supervizi spíš jako беру tak, že se tam spíš mají řešit jakoby ty pracovní věci, nějaký jako nedořešený věci, který jsou třeba v té třídě, nějaký spory jako komunikační a tu individuální беру tak, že je to pomoc jako pro mě jakoby vnitřní, že prostě mluvím třeba jakoby s kamarádkou, která mi pomáhá v nějaký těžký životní situaci. Jako řekla bych jako že je

odděluju jakoby tu individuální a tu skupinovou, jo. Asi v tý skupinový bych asi určitě neřekla úplně všechno, co jsem třeba řekla v tý individuální.

AB: A řekla byste, že jsou obě pro vás jako stejně potřebný?

PD1: Určitě. Asi jo, jo to si myslím že určitě, jako nejenom pro mě, ale myslím si, že asi jako pro všechny.

AB: Hm, a když se teda vrátíme k tý skupině, co je tam pro vás nejtěžší na tom? Nejobtížnější...

PD1: Noo, možná asi ta upřímnost. Jako která kolikrát... protože myslím, že je to tak jako lidsky zakořeněný, že špatný věci se říkají hůř, než ty hezký a myslím si, že to je i z tý druhý strany, že zase, když má člověk poslouchat nějaký špatný věci jako o sobě, tak se mu to poslouchá hůř než ty lepší věci, že jo. Tak je to takový prostě logický, je to lidský.

AB: A stalo se vám to na tom sezení, že by říkal někdo něco špatnýho nebo vy jste musela...?

PD1: Ne jako myslím si, že to bylo takový jako úplně ne... víceméně to bylo tak, že tam došlo k takovému... víceméně tam došlo jakoby ke konsenzu, že prostě jedna neudělala ten krok, protože si myslela, že ho udělá ta druhá a na tom to vlastně jakoby vázlo, jo, nebylo to vyložene nějaký jako hodně jako negativní věci. V podstatě, když to mám říct, tak to bylo málo slov, který se v tý třídě jakoby řekly. Že se mělo mluvit víc jakoby a víc jakoby komunikovat, to byl asi jakoby ten závěr... jako tý supervize prostě jako musíte holky spolu víc jako mluvit a nějak o těch věcech a víc je jako rozebírat a říkat „ty půjdeš tam, ty půjdeš tam“...

AB: Jasně. A když byste teda měla srovnat tu situaci v té třídě před tou supervizí a po ní, tak ta atmosféra se tam potom nějak změnila? Nějak se to třeba vylepšilo nebo ta komunikace?

PD1: Jo, myslím si, že určitě, jako nám to asi jako určitě pomohlo. Jo, určitě, jako myslím si, že ta situace před a po je jiná.

AB: Hm a v čem konkrétně?

PD1: No, myslím si jako v tom, že prostě na ty věci že se člověk dívá prostě jako jinak a možná neřeší věci, která třeba předtím řešil a na tý supervizi vyšlo, že jsou to věci jakoby nepodstatný, že nejsou jakoby důležitý a že se mají prostě řešit hlavně ty věci jako důležitý. Jo, že se člověk jakoby učí třídit jakoby ty věci podle priorit a podle toho jako jednat.

AB: A myslíte si, že i pro ostatní to bylo takhle jako přínosný?

PD1: Tak to nevím, protože to teda nemůžu říct, protože jsem to takhle jakoby s nikým nerozebírala, akorát jsem se tady s jednou kolegyní bavila, ona taky prošla tou individuální,

takže jsme se shodly, že to pro nás jakoby mělo význam ta individuální supervize. Protože jsme jako shodou okolností řešily ten samej problém, takže... jako že to bylo fajn.

AB: No a s těma kolegyněma, když jste tohle vyřešily, tyhle komunikační spory, tak měla jste pocit i z nich, že by to hodnotily pozitivně? Nebo vy jste se o tom nebavily?

PD1: No jako musím říct, že jsme se vlastně o tom v podstatě nebavily.

AB: O tý supervizi jako takový... prostě jste dál fungovaly jako předtím?

PD1: Emhm...

AB: A proč myslíte, že to bylo? Že jste neměly potřebu se o tom říct něco?

PD1: Tak jako my jsme to nějak prostě jakoby nerozebíraly, jenom jsme si prostě řekly „hele, tak jsme si to vyříkaly“ nebo něco takovýho a šly jsme dál.

AB: Jo, že už není potřeba se k tomu dál vracet... neříkaly jste si „hele prostě to bylo super, že jsme tady na tom byly“?

PD1: Neee (smích).

AB: A bylo něco, co byste třeba na tom setkání na tom průběhu změnila? Co byste udělala jinak? Co byste si přála, aby proběhlo jinak?

PD1: Já myslím, že asi ne. Myslím si, že asi ne.

AB: A třeba kdybyste byla na místě tý supervizorky, tak dělala byste něco jinak?

PD1: Já myslím, že ne. Já myslím že ne, že mi to přišlo takový fajn, přišlo mi to... vlastně oni byly jako dvě různý, takže můžu srovnávat a prostě přišlo mi to takový fajn, nebylo to strojený prostě ten rozhovor jako „já jsem tady ten jako prostě a teď vy jste tady...“, ale prostě opravdu, že si tam člověk opravdu připadal, jakože je v kavárně prostě, pije tam kávu a teď se tam vedou nějaký prostě řeči jako na nějaký prostě ať už pracovní nebo soukromý jakoby úrovni...

AB: A stalo se vám někdy během nějakýho sezení, že byste si říkala „ježiš, co tady dělám, to je úplně zbytečný“...

PD1: No já musím říct, že ne.

AB: Tak to je dobře. A zatím celkově ten program těch supervizních setkání tady u vás ve škole byste zhodnotila jak?

PD1: No akorát teď to bylo jako přerušeno, ale jinak si myslím, že to je jako promyšlený a že to má koncepci.

AB: A se supervizorkou jste spokojená?

PD1: Jo určitě, nadmíru.

AB: A jak byste třeba srovnala ten její přístup a přístup supervizorky, co byla předtím?

PD1: No tak možná to bude jako asi trochu jiný, protože předtím ta supervizorka v podstatě jako vidí jakoby do té naší jakoby práce, protože sama je taky jakoby zainteresovaná jako v mateřské škole teda speciální, jako hodně speciální škole, takže tam vidí tu práci jakoby zná, jako vidí do té práce, takže je to fajn i v tom, že mohla jako poradit, když jsme tam třeba řešily i třeba nějaké dítě, takže nám mohla poradit i třeba nějaký figl, jak na to nebo jak prostě vyřešit nějakou konfliktní situaci a tady ta druhá, to je zase je to vlastně jakoby je to psychologka, takže je vlastně nestranná, tu práci nezná, takže se na to může podívat úplně jakoby z jiné strany. Jako třeba ze strany, dám příklad, jako kdyby byla třeba rodič nebo babička... protože ona je babička, takže jak by se na to dívala jakoby babička, co by třeba na tu danou situaci, která se třeba odehrává, protože můžeme tam řešit i třeba nějaký konflikty s rodiči nebo tak, tak jak ona by prostě k tomu měla přístup nebo jak ona by se dívala na tu konfliktní situaci.

AB: No a co ještě vám třeba nabízela? Nebo co ještě vám přišlo jako od ní zajímavý?

PD1: No tak vlastně mně strašně pro mě byla moc fajn ta individuální supervize, kdy vlastně jako nejenom já jsem se jí odkryla, ale i ona mně prostě a bylo to vlastně v tu chvíli jsme byly vlastně obě jakoby na stejné lodi, takže to bylo jako takový moc fajn, že tam nevystupovala jakoby nebylo to v podstatě jakoby rozhovor mezi psychologkou a jakoby učitelkou, ale prostě mezi dvěma lidmi, kteří prostě mají třeba ty samý problémy a nevědí o tom. A třeba je prožívají stejně nebo prožívali, ale neví o tom. A teď si to tam při tom setkání vlastně jakoby vzájemně sdělují, což jako si myslím, že to prostě obě strany obohatí nějakým způsobem. A trochu si vlastně uleví.

AB: Takže se vám ulevilo, že jste se mohla světit... a ještě něco vám to přineslo ta individuální supervize?

PD1: No jako asi jako pohled prostě na řešení nebo pomoc vlastně v řešení, ať už teda pracovních nebo i těch soukromých problémů, že prostě se dají řešit ne takovým způsobem třeba jak je řeším já, ale že se dají řešit jinak.

AB: A co třeba konkrétně jste se například po pracovní stránce naučila?

PD1: No po pracovní stránce to je těžký teda. Ne tak já myslím, že hlavně to, jako že bych... protože já nejsem moc sdílná, takže asi jako to, že bych prostě měla jako zavčas s lidmi měla

komunikovat prostě dopředu a nějak je informovat o vzniklé situaci nebo nevím o práci, o tématu a tak. Nebo a dát i lidem možná trošku jako prostor se projevit, abych je třeba neubíjela nějakou svojí aktivitou přehnanou nebo tak.

AB: A na tyhle věci, co jmenujete, jste si sama nějak přišla v tom průběhu anebo prostě to bylo tak, že ta supervizorka vám to rovnou nějak jako nabídla?

PD1: Ne to určitě ne, to je jako všechno je to o tom, že to tak nějak vlastně vyplýne z těch jakoby z těch rozhovorů nebo z řešení jakoby těch situací třeba konkrétních. Jako není to prostě nic jako naservírovanýho, jako že by vám tam jakoby někdo řek prostě „musíš se chovat tak“, ale je to spíš jakoby pomoc, ať už strannýho nebo nestrannýho člověka, to je jedno, ale je to takovej prostě pohled vlastně další osoby, která vlastně není členem toho týmu. A vlastně na tu situaci kouká vlastně z té druhé strany a hledá třeba ten zdroj toho problému a snaží se vám ten zdroj vlastně jakoby objevit nebo prostě nějak přiblížit a v podstatě třeba ten tým nebo ten kolektiv nějakým způsobem takovýmhle jakoby stmelit tím, že se najde zdroj toho problému a ten tým pak pracuje na odstranění toho problému nebo si to tam přímo jako při tom setkání vlastně vyřiká a odchází s tím, že už vlastně ten problém není.

AB: Takže jste říkala, že je nějak důležitý, aby ten člověk byl zvenčí?

PD1: No jako myslím si, že určitě asi jo, protože pokud by ten člověk byl vlastně třeba konkrétně tady jakoby v té školce, tak mu vlastně spoustu věcí jakoby říct nemůžete. Jo nebo nevím, já si myslím, že bych asi neměla takovou jakoby důvěru úplně až tak, protože bych měla třeba pocit, že nevím, v nějaký prostě nečekaný situaci, se to třeba prostě to někde řekne nebo se podřekne nebo tak a za chvíli to bude vědět celá školka jo, takže si myslím, že určitě je to lepší, když je to člověk, kterej s tím daným pracovištěm prostě jako nemá jakoby nic společnýho nebo málo společnýho. Třeba může být ze stejný jakoby profese, což byla ta první jakoby supervizorka, že byla vlastně jako z jiný mateřský školy, ale prostě v podstatě tady ten kolektiv ani moc neznala, že jsme byli pro ní v podstatě jako cizí lidi. Ono je to taky myslím si problém, když máte supervizovat někoho, ke komu cítíte nějaký přátelskej vztah, že jo, tak to si myslím, že se dost dobře nedá. Protože tam už je taková nějaká jako citová vazba, a to si myslím že jako tý supervizi asi moc nepomáhá.

AB: A když se teda najde ten zdroj problémů za pomoci supervize, tak co potom se děje, jak to řešíte? Ještě na té supervizi?

PD1: No tak vlastně formou nějakýho vlastně jakoby shrnutí, co si tam třeba ta supervizorka jako že tak co si jako odnášíte a buď se k tomu vyjádříme všichni jakoby dohromady anebo každá jakoby zvlášť co si z toho setkání jakoby odnáší.

AB: A potom se domluvíte třeba na příště na čem se dá pracovat?

PD1: Emhm, jo.

AB: No a jak si myslíte, že to třeba jako funguje? Jak dlouho ten efekt tý supervize třeba trvá?

PD1: Jo, tak to já jako vůbec nevím. Ale myslím si, že určitě asi ten rok. (smích)

AB: Jo?

PD1: Myslím si, že jo, asi ten rok jako protože většinou třeba aspoň tady to tak bývá, že se nám třeba po roce jako změni zase ten tým třeba nebo kolektiv, tak pak je to zase o něčem jako jiným, pak se zas musí ty lidi nějakým způsobem spolu domluvit a vlastně zase si zvyknout na nějaký ty svoje nedostatky a na nějakou tu spolupráci vzájemnou.

AB: Takže když vy se tam domluvíte, že budete teda na něčem pracovat, nějaký věci si uvědomíte, že budete dělat jinak, tak by to vlastně stačilo takhle jednou za rok? Si to nějak připomenout?

PD1: No já si myslím, že je fajn, když člověk projde třeba dvě za ten školní rok vlastně třeba těma dvěma jako supervizema třeba kolektivníma a jednou třeba individuální nebo dvěma individuálníma.

AB: Přijde vám, že je to takhle dostatek...

PD1: Emhm, jo.

AB: Co byste řekla, že ta supervize přinesla vaší školce celkově?

PD1: Nevím no, tak to je docela jako složitý. Možná nějaký jako ozdravení... těžko říct... nějakých vztahů sociálních, možná přístup k rodičům.

AB: A ten přístup k rodičům se nějak změnil?

PD1: Tak za mě teda asi musím říct, že asi ne, tak já mam celkem tak nějak stabilní ten přístup svůj, osobitej, ale myslím si, že u někoho se změnil no.

AB: A jak se supervize odráží ve vaší práci s dětma?

PD1: Supervize v práci s dětma... no... Myslím si, že přemýšlím víc o sobě a o tom, jak tu práci udělat prostě příjemnější jako pro sebe. Jako pro ty děti a tím pádem jako i pro mě. To jako je vlastně... se to nabaluje.

AB: A daří se vám to?

PD1: Tak jako myslím si, že jak každému, jednou jo, jednou ne. (smích)

AB: Jasně. Já už jsem se na tohle asi ptala, ale jestli byste mohla ještě jednou shrnout, co vám konkrétně supervize přinesla?

PD1: Jo, to už jsem vlastně jakoby říkala, takovej možná jako smíření, smíření sama se sebou, takovej jinej pohled... no zkrátka, že se asi na sebe dívám jinak trochu. Než předtím.

AB: A dovedla byste říct jak?

PD1: Konkrétně... no tak asi to, že jsem si uvědomila, co je v životě důležitý. A snažím se si to vlastně nějakým způsobem jako přehrávat v hlavně ten náš rozhovor a nějak...

AB: Takže se k tomu vlastně pořád vracíte?

PD1: Hm, myslím si, že jo.

AB: No a jestli byste ještě jednou zopakovala, jak se odráží supervize ve fungování vašeho týmu?

PD1: Tak já si myslím, že letos to bylo jako fajn, ten náš tým, že jsme si tak... bylo nás tady hodně, bylo nás tady pět... neměli jsme krizi, když někdo vypadl.

AB: Takže když je vás víc, tak je to naopak lepší než horší?

PD1: No jo, jako co se týká takhle jako té práce s dětma, tak je to určitě lepší, ale zase ta týmová spolupráce, pokud se jakoby nesejdou lidi, který mají prostě tak podobnej přístup k práci nebo podobnej pohled na tu práci nebo i na děti obecně i na svět možná, tak je to potom složitý to ukočírovat. Jako ve vztahu jako počet lidí a dětí tak je to fajn, čím víc vás tady je, tak tím je to jako samozřejmě lepší jakoby pro ty děti, ale zase je to pak možná jakoby na škodu toho týmu, pokud se tam nesejdou lidi, který si nějakým způsobem jsou schopný rozumět. Nejenom po tý pracovní, ale i třeba po tý lidský stránce.

AB: Tak k tomu by ta supervize mohla případně nějak napomoci?

PD1: Jo, jo, určitě, tak proto asi je taky nějak koncipovaná nebo proto k tomu si myslím paní ředitelka přistoupila.

AB: A vnímáte na supervizi nějaký negativní stránky?

PD1: No já myslím, že ani ne. Ale jako samozřejmě je potřeba, aby k tomu, aby to jako každý nějak přijímal ze svého vnitřního jakoby přesvědčení, aby to nenegoval, protože když to předem jakoby negujete, tak ta supervize vlastně postrádá smysl. Nebo když jeden z toho týmu potom tam jakoby jde a vlastně tu práci jako neguje, což se nám tady vlastně taky stalo, tak je to pak složitý, protože vlastně nic nevyřešíte.

AB: Takže je důležitý, aby tomu všichni byli jako otevřený a spolupracovali...

PD1: Ano, přesně tak.

AB: Když si vezmete supervizi celkově pro mateřské školy, tak na stupnici od 1 do 10, jak si myslíte, že to je užitečný? S tím, že 1 by znamenala, že to je k ničemu, a 10, že si nedovedete vůbec představit další fungování bez ní?

PD1: Ale tak jako asi dovedu, protože jsem vlastně supervizi vlastně nikdy až doteďka neměla, takže jako dovedu si bez toho představit práci, ale jako vnímám pozitiva tý supervize, takže si myslím, že je to potřeba hlavně v tom, že se teď hodně mluví jako o tom vyhoření těch učitelů a všech těchhle lidí, který prostě dělají s jinými lidmi, ať už starými nebo s dětmi nebo prostě dělají ve společnosti jiných lidí, tak ta práce je prostě únavná, je složitá a... takže si myslím, že určitě to má svoje opodstatnění a určitě je důležitá. Tak já nevím, já bych tam dala asi osmičku.

AB: Myslíte, že z toho děti nějak profitují, že máte supervizi?

PD1: Noo, tak to asi nedokážu říct, to je možná takový jako kolečko, takový jako ozubený kolečko, který do sebe jakoby zapadá, a tím že tam učitelka jako si projde nějakou supervizí, ať už osobní nebo kolektivní, a má k tomu pozitivní nebo ty závěry přijme pozitivně, vyvodí si z toho buď nějaký společný nebo individuální závěry, tak to určitě má vliv jako pozitivní vliv na tu práci jako s dětma. Jo ale jako nevnímám to tak, jako by děti věděly to, že jsem byla na supervizi, to asi jako nepoznají. (smích)

AB: Jak byste srovnala nějaký supervizní setkání a obyčejný rozhovor s kolegyněmi někde u kavičky? V čem se to liší?

PD1: No tak já myslím, že určitě, protože když máte ty kolegyně, tak to jsou vlastně lidi, se kterými děláte vlastně každý den, oni vás znají po určitý stránce, vy je znáte a prostě je tam takový že má člověk takový ty vrátky, že ne všechno jako řeknete, že ne zcela jakoby se otevřete, kdežto když s vámi mluví cizí člověk, který vás vlastně nezná, nezná vaší rodinu, nikdy vás třeba neviděl, vidí vás poprvé, tak si myslím, že tam nejsou ty zábrany. A hlavně

když třeba tady ani nepracuje, že jo, tak prostě víte, že to řeknete a že se to třeba jakoby nevrátí zpátky jako bumerang.

AB: A jak dlouho tak trvá to jedno setkání?

PD1: Tak já třeba tu individuální supervizi jsem měla tak podle potřeby, dokud jsme nějak se nedobrali nějakýho jako výsledku, takže to nebylo žádný jako „hele teď jako začínáme a teď jako končíme“ jo, že to je spíš prostě až jakoby ty obě strany tak nějak jakoby se vyčerpají nebo prostě že už třeba se to uzavře ten problém nebo ta komunikace, že už se tam neobjeví jakoby nic nového, ale v průměru si myslím tak asi hodinu?

AB: Hm a ty skupiny?

PD1: To tak asi taky.

AB: A komu všemu byste tu supervizi doporučila?

PD1: Tak jako určitě všem lidem, který pracují prostě s lidma v jakýmkoli nebo s dětma, to je úplně jedno, prostě s nějakým lidským potenciálem. A prostě nevím asi nějaký jako manažeri určitě, ředitelky, ředitelé, že jo... všech prostě zařízení nějaký generální ředitelé prostě nějakých firem jako. Myslím si, že pro tyhle ty lidi, když mají nějakou manažerskou práci, tak je to pro ně taky hodně důležitý. Ale určitě i třeba prodavačkám v obchodě nebo pokladním jako na kase, si myslím, že taky určitě by to bylo fajn, protože tam mně přijde, že musejí být vlastně jakoby hodně unavený a hodně ve stresu a že to je hodně jako psychicky náročná práce.

AB: A kdybyste jen jednou větou měla postihnout váš celkový dojem ze supervize, co byste řekla?

PD1: Já myslím, že to bylo fajn. (smích)

3.1.4 Rozhovor s pedagožkou pražské MŠ 2

AB: Tak vy už máte za sebou jakou supervizi?

PD2: Supervize tady v rámci školky, skupinovou a individuální.

AB: Jo, výborně. Tak já bych vás teď poprosila, jestli byste se mi mohla maličko představit, říct, jak se jmenujete, jak dlouho tady působíte jako pedagog...

PD2: Ano, jmenuju se Karolína Jandová, pracuju tady jako učitelka ve třídě pro děti s poruchami autistického spektra 12 let a v podstatě jsem se vypracovala nejdřív jako asistent pedagoga, pak jsem si dodělala střední pedagogickou školu a pak speciální pedagogiku.

AB: Takže tady už jste 12 let, ty jo, to je dlouho. Jak se vám tady líbí? Nebo spíš – co vás tady na té práci nejvíc naplňuje?

PD2: Asi rozdíl mezi zdravýma dětma a těmahle dětma je, že tyhle děti sice nemluví a neumějí se tolik vyjadřovat jako zdravý děti, ale není tam fakt nějaký kalkuluje nebo promýšlení toho, jakým způsobem se teď zrovna budu chovat, jak se budu projevovat, co budu dělat, je to takový jako čistá duše. Tak, čistý duše. Takže tak. A hlavně ta čitelnost toho, že v ten daný moment vím přesně, jestli to dítě je na mě našťvaný nebo na mě našťvaný není. Prostě docela dobře se ty jako vztahy dají rozluštit.

AB: A co je na tom pro vás úplně nejtěžší?

PD2: Nejtěžší... já myslím, že na tý práci samotný asi nic, akorát je pro mě těžký, že když skončím v práci a jdu domů, tak mám pocit, že už nemám energii na tu rodinu doma.

AB: Když byste měla někomu, kdo o supervizi v životě nikdy neslyšel, vysvětlit, co to je, co byste mu řekla?

PD2: Je to možnost jakoby nastavení si.... Nebo ne nastavení. Možnost vyjádření. Toho, co třeba prožívám, cítím, toho, co třeba vnitřně prožívám, jaký mám pohled na určitý věci, když na to prostor v práci není. Takže spíš v tom vidím pomocnou ruku k tomu, že vždycky v každém kolektivu proběhne spousta okamžiků, který jsou nevyřčený nahlas, kdy určitě každé cítí, že to ten druhý třeba nemusel pochopit úplně stejně nebo je naladěnej na jinou vlnu a není tam prostě ten prostor k tomu si to jakoby vyříkat v ten daný okamžik, takže ta supervize nabízí možnost toho, pokud ten někdo v sobě cítí nějaký nepochopení nebo křivdu nebo nějaký vůbec jakýkoliv problém v práci, tak to vlastně může vyslovit a ta supervize nabízí možnost pohledu těch ostatních. To, jak na to koukají ostatní, jak to ostatní vnímají a může se tím vlastně jakoby spousta věcí vyřešit, že vlastně zjistím, že to, co si myslím, tak třeba vůbec není. Nebo naopak, když prostě mně něco vadí, tak přes tu supervizi mám možnost to jakoby sdělit těm lidem, ale většinou tím, že tu supervizi vede ten supervizor, tak je to asi trochu lepším způsobem, než kdybychom si to řekli úplně bez nějakýho odbornýho vedení. Že to odborný vedení toho supervizora má výhodu v tom, že asi to umí nastavit tak, aby po tý supervizi neodcházel nikdo s pocitem viny nebo ublíženosti, spíš je to taková možnost otevřít ty pohledy ze všech možných stran a uvědomění si toho, že to každé vidí a vnímá všechno jinak. Takže určitě jako pomoc.

AB: Jo, pomoc. A tohle teda byla vaše první zkušenost se supervizí? Tady?

PD2: Emhm ano.

AB: A když si vzpomenete na to, když jste poprvé slyšela, že tady ten program bude probíhat, co jste si pomyslela o tom?

PD2: První co bylo, že – to asi napadlo víc těch lidí – že ta supervize vzniká na popud vedení, který se chce dostat jakoby k nějakým informacím z toho interního dění v té společnosti a jestli vůbec jako je reálný, abychom byli schopný jako třeba se jakoby otevřít, být upřímný v rámci té supervize, že se asi každé jako bude bát jakoby říct třeba kritiku i na vedení právě, aby se to pak nedostalo dál a takže to bylo úplně to první, co mě napadlo, že jsem si říkala, že úplně nevím, jestli je to jako reálný, abychom všichni dokázali jako být prostě upřímný.

AB: Jasně. A byla jste jako třeba spíš pro ten nápad nebo jako že to potřebujete?

PD2: Je mi zatím jakoby bližší ta individuální. V tom smyslu, že asi je potřeba nějaký čas taky na to, aby ty lidi si vytvořili nějaký vztah a důvěru k tomu supervizorovi. Takže si myslím, že... nebo pro mě je určitě přijatelnější zatím ta individuální, ve který mám pocit, že se otevírám jenom tomu supervizorovi a že u toho nejsou další lidi.

AB: A vzpomenete si, jaký byly vaše první očekávání od té supervize? Co jste čekala, že se tam bude dít?

PD2: Ze začátku určitě jsem se bála. Jestli jako to nepřejde do určitých jako nepříjemných... do určitých jakoby míst nebo oblastí, který mi budou jakoby nepříjemný. Že mi bude nepříjemný o tom mluvit nebo nebudu třeba chtít, nevěděla jsem, jestli budu muset odpovídat, i když třeba nebudu chtít, jestli se budu muset bavit o nějakých konkrétních věcech, o kterých se nechci třeba v tu danou chvíli bavit, takže spíš to byl strach. Spíš byl jakoby strach, co to vlastně bude a jako co mě čeká.

AB: No a jak to teda dopadlo? Byly to oprávněné obavy?

PD2: Ne, bylo to jako určitě pozitivní v tom, že jsme se vlastně dozvěděli, že nemusíme vůbec jako třeba vůbec mluvit, nemusíme vůbec nic říkat, že nemusíme nebo můžeme úplně v klidu vyjádřit, že třeba na daný téma se nechceme bavit zatím a byla tam právě i možnost nabídnutí té individuální. Takže jakoby to bylo pozitivní. To zjištění, že prostě se toho jako nemusíme bát.

AB: Jasně. Budete mít ještě nějakou skupinovou?

PD2: Ještě budeme.

AB: A cílem té skupinový bude co?

PD2: Cílem tý skupinový by mělo být jakoby zlepšení spolupráce tady ve speciálních třídách, protože jsme jenom dvě, tak jakoby propojení toho personálu z obou tříd dohromady.

AB: Dokázala byste mi popsat – vy jste tedy měli jenom jedno to skupinový – ale jak to probíhalo?

PD2: Vlastně témata vybírala, protože to bylo první, tak témata vybírala na diskuzi supervizorka a každý měl vlastně možnost se vyjádřit tak jak jako chtěl a vlastně nejdřív se s námi jakoby seznámila, měli jsme se každý představit, říct něco o sobě, pak v podstatě ty otázky kladla ona, ale byly takový hodně jako neutrální a vlastně jsme se dohodli, že na tu příští supervizi, měli jsme zkusit nadhodit téma, kterým by se ta další supervize mohla zabývat, no a vlastně jsme se dohodli na nějakým určitým tématu a že si k tomu jakoby každý z nás může připravit to, co by ho jako zajímalo, nebo třeba to, o čem by se chtěl bavit.

AB: A na jakým tématu jste se dohodli?

PD2: My jsme se bavili o podpoře vedení školky, zaměstnavatele, nás jako speciálních pedagogů. My jsme se vlastně shodli, že máme někdy pocit takovýho jako odtržení od toho zbytku a jakoby možná nedostatečná podpora ze strany vedení ve smyslu uvědomění si toho, že to tady jakoby funguje, je supr, ale že samozřejmě to má nějakou cenu.

AB: Jak jste se tady na tom sezení prvním cítila?

PD2: Bála jsem se no, takže takový jako spíš jsem byla pasivní a čekala jsem, co jako bude.

AB: A uvolnilo se pak nějak to napětí?

PD2: Jo, jo, jo, určitě. Tím, jak nám vlastně supervizorka vysvětlila, že ta supervize je prostě dobrovolná, že je to o tom, že se můžu vyjádřit, ale taky nemusím, takže opravdu je to prostě na tom, co kdo chce.

AB: A co vám na tom sezení přišlo nejpřínosnější? Nebo co pro vás bylo jako nejlepší, co se vám nejvíc líbilo?

PD2: No vůbec zjištění toho, v jakým slova smyslu může být ta supervize pro mě přínosná. To zjištění samotný.

AB: Hm a jaká byla nejhorší část? Nejtěžší...

PD2: Žádná část jakoby nebyla nejhorší, akorát je to o tom, že odpovídám na otázky před dalšíma lidma, se kterýma se už tolik neznám, protože s nimi nepracuju ve třídě, úplně vlastně se naše jakoby pracovní světy jako nepropojujou, takže v tom to bylo takový jakože asi nejvíc

pro mě omezující, že jsem si úplně nebyla jako... možná jsem neřekla úplně všechno, co bych chtěla říct. Tím, že tam bylo prostě... že tam nebyli jenom lidi tady co pracujeme ve třídě, ale že tam byli i z druhé třídy, který zas tolik neznám a úplně nevím, jestli třeba chci, aby věděli některý moje postoje nebo názory. Takže to mi přišlo nejtěžší.

AB: Dovedete si představit, že to nějak změní?

PD2: To nevím, to vůbec nedokážu odhadnout, nedokážu odhadnout, jakým způsobem nás může nebo kam až nás může posunout ta supervize... takže nevím.

AB: Je něco, co byste na tom setkání změnila?

PD2: No myslím si, že možná by bývalo bylo lepší nejdřív aby proběhly ty individuální a teprve potom ta skupinová. Že vlastně tím, že jsme tu paní supervizorku viděli poprvé, tak... a nevěděli jsme pořádně, co od nás bude chtít, tak si myslím, že by bývalo možná bylo lepší, kdybychom měli nejdřív tu individuální, abychom se s ní trochu seznámili sami, tak že by to možná bylo jakoby lepší, že bychom se potom cítili na tý skupinový líp a už bychom věděli.

AB: Jak byste srovnala tu situaci nebo možná sebe před tím setkáním a po něm?

PD2: Tak to zatím úplně rozdíl necítím.

AB: No a jak si myslíte, že tu supervizi hodnotí ostatní?

PD2: No je pravda, že na to jsem se neptala, takže nevím.

AB: Nebavili jste se o tom?

PD2: Ne. Jako nebavili jsme se o tom, jestli to někomu vadí nebo nevadí. Jako víme o tom, že jsme na tý individuální supervizi jako byli, ale vlastně jsme se nikdy nebavili o tom, jestli nám to vadí nebo ne. Tahle otázka nás jako nikdy nenapadla.

AB: Takže vy jste teda říkala, že byste nejdřív dala tu individuální, je ještě něco, co byste změnila celkově na tý realizaci tady toho programu?

PD2: Ne, to si myslím, jako že to určitě má jako význam, myslím si, že je to dobrý, pro podporu zaměstnanců je to určitě jako dobrý. A myslím si, že to nabízí přesně jakoby možnost vyřešení takových těch jako nepochopení, který prostě vznikají v takových kolektivech. Který třeba potom vedou k tomu, že v tý práci je dusno. Takže si myslím, že v tomhle to přínos má, no a pak samozřejmě má obrovské přínos ta individuální, protože každé z nás má nějaký soukromý život, nejenom pracovní, ale i soukromý, že se prostě prolínají a že každý máme

nějaký starosti, problémy, takže určitě nabízí možnost jako úlevy. Prostě psychický úlevy nebo podpory. Takže určitě si myslím, že je to přínosný jako pro personál určitě.

AB: A jak byste viděla tu supervizorku? Jak se vám zdála?

PD2: Byla fajn. Jako já myslím, že byla jako fajn, na mě působila dojmem jako profesionálky no. Takže neměla jsem vlastně z ní vůbec žádné negativní pocit.

AB: I ten způsob, jakým to pojala vám vyhovoval?

PD2: Jo, jo, bylo to takový jako velmi nenásilný a v podstatě nám pořád jakoby připomínala, že když nebudeme chtít se k něčemu třeba vyjádřit, že nemusíme, že to není jako... že i při té individuální, že třeba vůbec nemusíme mluvit, že prostě je to o tom, co chceme my. Ne o tom, co chce ona.

AB: Je něco, co byste vy udělala třeba jinak?

PD2: Co se týká té supervize? Nee...

AB: A kdybyste měla říct, jaký smysl má mít supervizi pro mateřský školky – je to důležitý?

PD2: Jo, určitě. To je vlastně to, co jsem říkala, myslím si, že jednak je to přínos pro zlepšení vůbec toho té atmosféry vůbec v tom kolektivu, možnost toho přesně jakoby naučit ty lidi koukat se na to i jinýma očima, pohledem toho druhýho. Jakoby přistupovat k některým věcem trochu jako s míň ostrýma loktama, no a po té individuální stránce jako úleva... protože ta práce je prostě psychicky náročná, takže tohle to беру jako psychickou podporu.

AB: A jak se supervize odráží – nebo spíš mohla by se odrážet – ve vaší práci s dětmi?

PD2: To je úplně jednoduchý – když jsem v pohodě a jakoby vyrovnaná, tak ty děti to cítí a jsou v pohodě. Když mám prostě problém nějaký, jsem nervózní nebo prostě ve stresu, tak ty děti to ze mě cítí a většinou buď špatně spolupracují nebo jsou hodně roztěkaný, hodně vztekly, ukřičený, celej ten den je jako rozhozený. A zrovna tyhle děti speciálně. Takže jsem si všimla, že čím víc jako se dokážu přepnout na ten pracovní režim a ty věci z domova jako úplně někam jako zavřít, odsunout a opravdu se přepnout jenom na tu práci, a z té hlavy všechno jako vypustit, tak je to v pohodě. Ale když se mi to nepovede a prostě něco mě rozhodí, co mi tam v té hlavě furt straší i v té pracovní době, tak to většinou jako vycítí a je ten den s nimi jako náročněj. Pro ně i pro mě. Takže určitě z tohoto důvodu si myslím, že má to smysl.

AB: Aby to takhle mohlo fungovat, tak jak často byste to potřebovala tu individuální třeba?

PD2: Já myslím, že ta individuální se odráží od individuálních potřeby každého toho člověka, takže když cítí, že tu potřebu má, tak aby měl tu možnost. Ale teď je asi otázka financování a času.

AB: Jasně. Což by nás mohlo taky přivést k otázce, jaký má ta supervize negativa?

PD2: Čas samozřejmě, pokud je to v pracovní době, tak nikdo místo mě není, tady ten člověk chybí. No a po práci většinou je to o tom, že každý chvátá domů. A teď jakoby řeší to, jestli zůstat v té práci kvůli té supervizi na úkor té rodiny.

AB: Takže ty vaše setkání probíhaly normálně v pracovní době? Nebylo to ve volném čase?

PD2: Jo.

AB: Jak by se mohla – vy už jste na to možná odpověděla, tak jestli byste to jen shrnula trošku – jak by se mohla supervize odrážet ve fungování vašeho týmu?

PD2: No určitě v tom, že takový ty křivdy malý, co si každý jakoby v sobě nese nebo má pocit, že někdo něco řekl, co špatně pochopil nebo si špatně vyložil, tak si myslím, že ta supervize nabízí tu možnost tyhle věci jako vyřešit. Protože většinou člověk to sám v rámci té práce v pracovní době řešit nechce, protože se bojí, aby třeba to neskončilo nějakým konfliktem, hádkou, tak si myslím, že ta supervize tohle jako nabízí no.

AB: Kdybyste tu užitečnost supervize měla ještě nějak číselně ohodnotit, třeba od 1 do 10, když si řeknete, že 1 znamená, že to je úplná ztráta času a vůbec to nepotřebujete a 10...

PD2: Tak 10. Já si myslím, že jako prevence proti syndromu vyhoření, veškerých jakoby poruch psychických z výkonu toho povolání i nemocí, je to jako naprosto ideální. V podstatě by mohla trochu jako nahrazovat psychoterapii jako prostě pomoc psychologa. Že ty lidi... myslím si, že by se tím výrazně ti zaměstnanci by asi se cítili daleko víc v klidu tím, že by věděli, že mají tu možnost, když se cokoliv stane, že to mají jakoby komu říct, že to mají s kým řešit, že to nemusejí jako v sobě držet a jenom se z toho prostě třeba obyčejně vypovídat. Takže to si myslím, že tady hrozně jako chybí a že proto tady ty lidi dlouho nevydrží. Protože jsou prostě unavený nebo si třeba neuměj poradit se syndromem vyhoření, takže já mám takovou zkušenost, že tady je obrovská fluktuace v těchhle třídách, protože prostě je to asi náročný a ty lidi nevědí vlastně jako... nejdřív jsou jako strašně nadšený, pak to hrozně rychle jde dolů a nevědí vlastně jako co s tím. Takže si myslím, že tohle by jako mohlo výrazně pomoci i tomu, aby dokázali překlenout takový to období toho jakoby prozření. Když sem nastupují s nějakýma ideálama, pak přichází prozření a hodně lidí to jako neustojí. Ale neustojí, ne

protože by byli jako špatný zaměstnanci, ale prostě asi to na ně nějak psychicky působí, že nevědí, co s tím. Neumí si s tím poradit.

AB: Takže pro tyhle třídy je to vlastně ještě speciálně přínosný a potřebný?

PD2: Jo. Já si myslím, že jako když se ty nový lidi, co sem jako přijdou, po dvou letech mají najednou pocit, že to je všechno k ničemu, že je to marný, že prostě to není efektivní třeba, nikdo to neocení a tak, takže ta supervize by jim právě mohla pomoci v tom, aby zjistili, že tímhle tím si projde každý, že každý zažívá tyhle pocity, že to je normální a pomoci jakoby se s tím psychicky naučit... jako najít na tom nějaký jiný pozitivum a vlastně jakoby překlenout tuhle krizi.

AB: Vy už jste mluvila o tom, že vlastně ta supervize se v něčem liší od toho, kdybyste si měli sednout jen tak s kolegy a něco probírat, tak v čem konkrétně je to jiné?

PD2: No že tam chybí ten člověk, kterej tam není zainteresovanej. Jakoby chybí tam ten pohled zvenku. Takže když se prostě řeší nějaká jako ať už jakákoliv situace, která se v té třídě odehrává, tak všichni lidi z té třídy jsou do toho zainteresovaní, každý nějakým jiným způsobem, nějakým jiným způsobem to prožívá a vysvětluje si to, cítí se jinak a myslím si, že v tu chvíli nejsou ty lidi úplně jako schopný o tom mluvit bez emocí. Protože právě v tom každé je jako nějakým způsobem zainteresovanej a ten pohled zvenku má tu výhodu, že vlastně jakoby... no není do toho vlastně jakoby zapojený. Takže jednak nabízí ty jiné pohledy, a navíc když je to teda ještě odborník, tak vlastně umí tu diskuzi vést tak, aby se nikdo necítil jako špatně, aby to nevznělo tak, že tady někdo udělal chybu a teď všichni ostatní kvůli tomu jako mají problém, že to vede tak, aby si jako každý v tom našel to, co mu pomůže.

AB: Komu všemu byste to tedy doporučila?

PD2: Asi ve všech povoláních, který souvisejí se sociálními službami. Který jsou prostě těžký, zatěžují hodně jako psychiku, takže si myslím, že tam prostě pomoc, ať už supervizora nebo psychologa je dobrá a že prostě ten člověk tu psychickou podporu někde ví, že ji může čerpat, když potřebuje.

AB: No, a ještě tedy na závěr, kdybyste nějak měla stručně jednou větou měla postihnout váš celkový dojem ze supervize?

PD2: Dojem určitě ze supervize ve školce pozitivní, jak říkám, zatím se spíš přikláním k té individuální, protože mi tam jakoby vyhovuje to, že tam neřeším to, že tam sedí další lidi, a asi

je to o tom vytvoření nějakýho jako si vztahu v uvozovkách s tím supervizorem. Abychom pro sebe prostě nebyli úplně jako cizí. Ale jinak jako pozitivní.

3.2 MATEŘSKÁ ŠKOLA NA JIČÍNSKU

Použité zkratky:

AB – iniciály tazatelky

ŘD – ředitelka mateřské školy

PD1 – pedagožka č. 1

PD2 – pedagožka č. 2

PDV – vedoucí pedagožka

AP – asistentka pedagoga

3.2.1 Rozhovor s ředitelkou jičínské MŠ

AB: Takže já bych vás na začátek poprosila, jestli byste se mi trošku představila a jestli byste mi představila tady tu vaši školku, jak vám to tady chodí, jak to tady funguje a tak.

ŘD: Hm, dobře. No, tak já tady v té škole funguju vlastně už celkem dlouho, protože jsem sem nastupovala v roce 2002 po dokončení vysokoškolských studií a rok jsem byla jako učitelka základní školy, po roce odcházející paní ředitelka mě pověřila vlastně vedením školy, s tím teda, že jsme si v podstatě vyměnily ty role. Že teda paní ředitelka zůstala učit a já jsem byla jako zastupující ředitel jeden rok, než vlastně byl vyhlášený konkurz a od července 2004 už jsem vlastně v pozici ředitelky školy. Do toho teda vstoupily dvě mateřské, takže nemůžu úplně říct, že 16 let funguju na té pozici, protože jsem byla zhruba těch pět roků dohromady teda mimo tu práci. Ono za tu dobu, co tady vlastně jsem, tak se nám to ta škola hodně jako proměnila dá se říct. Když jsem sem nastupovala, tak vlastně jsme na základce jsme byly ředitelka, učitelka a paní vychovatelka, která na půl úvazku učila a na půl úvazku byla ve školní družině. A ve školce, v mateřské škola, jsme měli dvě paní učitelky. A v podstatě jako jednu paní učitelku na hlavní úvazek, druhou paní učitelku na necelý a spíš to byla, vlastně původně to byla přijata pomocná vychovatelka na dohlídkování odpoledne. Takže to fungovalo úplně jinak než v současné době, kdy máme celkem vlastně čtrnáct zaměstnanců, včetně teda paní účetní, protože tam samozřejmě došlo k tomu ještě převodu na právní subjektivitu, takže jsme museli vlastně ještě řešit paní účetní, takže... to už teda vlastně ty roky předtím probíhalo, takže máme paní účetní teda na obci, potom máme dva nepedagogické zaměstnance a pak teda máme školku, školu, celkem vlastně na základce sedm pedagogických zaměstnanců a jestli dobře počítám, dole čtyři – 11 pedagogických zaměstnanců vlastně školy. Takže máme učitelky,

asistentky, paní vychovatelka odpoledne ve družině ještě na půl úvazku. A tím, jak se to vlastně takhle rozrůstalo, tak ta organizace začala fungovat trochu jinak. V momentě, kdy jsou dvě třídy a jsou dvě paní učitelky, ať je to jedna ředitelka a jedna učitelka, tak o přestávce se sejdete na chodbě a spoustu informací si rychle předáte. Ale tím, že najednou jsme měli trojtřídku na základce, to jsou tři třídní učitelé, k tomu ještě jedna paní učitelka na částečný úvazek na angličtiny a na tělocviky, další asistentky, tak i ten přenos informací je komplikovanější. A k tomu nám teda pomáhá jednak systém vlastně porad, nějaký systém předávání informací a podobně, ale k tomu právě navrch ty supervize. Takže když vlastně jsme se k tomu dostali v roce 2017 na základě Bezpečného klimatu v českých školách, tak na základě toho mi vlastně okresní metodik prevence tenkrát, pan Brabec, doporučil právě organizaci Semiramis, a tam byla zmíněna, potom když jsem vlastně kontaktovala pana Páleníka, tak mi byla zmíněna vlastně možnost třeba supervizí, že to by na základě toho projektu vlastně šlo. Takže to byla naše úplně první zkušenost, kdy jsme teda vlastně si říkali, že to teda vyzkoušíme, no a zalíbilo se nám to tak, že jsme vlastně v dalším roce, když skončil ten projekt, tak jsme některé supervize financovali ze svých peněz, ze školních provozních, pak jsme si dosáhli na krajský grant a v současné době máme supervize financované ze Šablon. Bylo to takové jako měla jsem pocit, že nám to hodně pomohlo ve vykomunikování nějakých věcí, které, jak už je větší kolektiv a někdo něco řekne, někdo to jinak pochopí, ta informace je třeba nějakým způsobem třeba přenesená, takže pak tam prostě vznikaly už takové jakoby věci, tak jak vždycky někde jako šumí něco, takže na to jsme to hodně použili a vlastně v podstatě teďka se teprve až po těch třech letech učíme nějaké případové supervizi třeba v těch týmových. Protože jsme ze začátku hodně ty supervize týmové používali právě opravdu na řešení těch týmových jakoby záležitostí. Aby si to tak jakoby sedlo, abychom si nastavili prostě nějaký systém, navrch máme teď už je zase dál – v podstatě se posouváme, každý rok to tak nějak trochu měníme maličko a nastavujeme, takže teď to máme druhým rokem teda vlastně už nastavené tak, že mám já individuální supervizi vedení jako ředitelka, pak máme supervizi vedení takového jakoby užšího, takových užších kontaktů v rámci školy, kde jsem teda já, vedoucí učitelka teda mateřské školy a jedna kolegyně ze základky, která má – nemůže mít oficiálně svého zástupce, tak je to ale v podstatě paní učitelka, která je pověřená vedením jakoby uvádějící učitel, vedením začínajících kolegyní nebo jedné začínající kolegyně, má trochu víc na starosti ten pedagogický proces, takže spolu řeší s kolegyněmi výlety, projektové dny a takový ten jakoby opravdu pedagogický proces, aby na mě zbylo jenom vlastně jakoby ty další aspekty toho řízení. Takže je nějakým způsobem takhle pověřená na nějaké ty konkrétní činnosti, ale je v podstatě jakoby můj zástupce pro tu základní školu. A my se takhle ve třech scházíme a potom je to

supervize týmová, kde je teda zbytek týmu a my tři se někdy účastníme, podle toho, jaké je připravené téma nebo prostě jednou za čas, v podstatě to vychází, že tak ob jedno setkání jsme přítomné taky. Abychom, protože přeci jenom i když jsme třeba vedoucí učitelka ve školce, ředitelka školy, tak i tak jsme prostě učitelky těch dětí. A pak se řeší nějaké konkrétní situace právě, že máme nějakou případovou supervizi prostě k někomu jakoby z dětí a vykomunikováváme si, co se nám jakoby daří, nedaří, někdo z toho má takový pocit... někdo prostě už je posunutý někam dál, tak abychom si ty informace předali, tak na to je dobré, když jsme tam taky s kolegyněmi.

AB: Jasně. No teď už jste mi odpověděla na strašně moc otázek, tak ty můžu vynechat už (smích). Jenom jestli byste mi tedy ještě ve stručnosti zkusila jako zopakovat, vysvětlit jenom, jaký je teda vlastně rozdíl mezi tou vaší supervizí toho vedení a supervizí hromadnou?

ŘD: Emhm, v podstatě ta hromadná, ta týmová je jednak buďto o opečování toho týmu, o nějakých pocitech, jak se kdo prostě jako cítí v nějaké situaci, třeba na jaře v době té první vlny pandemie a uzavření škol, tam vlastně se také kolegyně sešly na supervizi a řešily právě i ten pocit z té pandemie, z toho uzavření škol. Takže to bylo... a vnímám já už jakoby od sebe a doufám že aspoň většina kolegyň to tak jakoby má, že je to určitá... určitý typ jakoby péče. Aby si tam mohly prostě nasdílet, jak se cítí a v bezpečném prostředí. Když něco řeknu, tak tam je supervizor, který prostě ošéfuje to, že prostě se to neobráťí proti mně, takže vlastně můžu tohle to si tam jakoby dovolit nějak jakoby přinést něco, sdělit to. Plus teda samozřejmě to je prostor, kdy se sejdeme, máme teda porady, máme i jako společné, základkové, mateřinkové, ale tohle to trošku je ještě jako samozřejmě jinačí než porada, protože na poradě u kafička, když se kolegyně sejdou, tak řešíme spoustu věcí, ale samozřejmě to nemůže mít nikdy takovou hloubku, kterou tomu dodá ten supervizor. Takže když na poradě si řekneme „mám problém tady s tím žákem, tohle to mně platí, tohle to ne na něj“, někdo řekne něco jiného, no a teď to někdo pochopí jinak, tak ten supervizor to umí prostě jakoby opečovat takovou situaci. Takže to jsou věci opravdu co se týkají týmu, co se týkají nějakých jakoby víc pracovních záležitostí, péče o děti a tak. Ta supervize vedení, ať to je ta naše trojčlenná anebo ta moje individuální, je víc právě o té struktuře organizace, předávání informací, teď jsme tam třeba měli takový jakoby problém, že se nám kříží role u kolegyň. Že máme kolegyni, která je zároveň maminkou našeho žáčka. Řešili jsme to v loňském roce, teď se nám to tu objevilo znovu, ale jakoby s jinou maminkou zase. Ty kolegyně tady pracují, jdou z práce, vezmou si své dítě, ale pak když se vlastně řeší něco v té školce anebo teďka v první třídě, tak je to jako těžké uchopit, teď vlastně i ty kolegyně se tady vlastně vidí že jo, takže maminka předá dítě a odjíždí. Ale kolegyně vidí

to svoje dítě a vidí s ním pracovat tu kolegyni, nemusí úplně se vším souhlasit, takže se to jakoby snažíme všechno vykomunikovat, proč, co a jak vlastně. A tyhle procesy v podstatě hlídáme v té supervizi toho vedení a učíme se to tak jakoby nastavovat, a i to vedení školy, uchopit to jako ještě za jiný konec, i co se týká, řešili jsme teďka s panem Páleníkem strategické plánování. Takže to jsme využili na jaře, kdy jsme měli několik schůzek teda i s kolegyněmi, takže... a vzniklo to vlastně na základě supervize. Na základě toho jako jaké potřeby ta škola má, že s prostě potřebujeme někam posunout a takže jsme třeba šli i do tohohle.

AB: Hm, aha. Takže říkala jste, že jste začínali v roce 2017, takže máte tři roky tu supervizi a ten první rok jste říkala, že to bylo o tý komunikaci hodně, o tom předávání těch informací...

ŘD: A to jsme vlastně měli úplně ty první supervize byly tak, že jsme tam opravdu byly všechny na hromadě – základka, mateřinka i já jako vedení a takhle jsme začínali na těch supervizích prostě opravdu na těch týmových. A až vlastně časem jsme se posunuli do tohohle nastavení, do toho rozdělení.

AB: Jasně. A to vlastně celou tu dobu to máte od týchle organizace, jak jste říkala, akorát financovaný je to z různých zdrojů?

ŘD: Ano, ano, přesně tak. Jinak se to týká vlastně všechno Semiramis nebo se Semiramis všechno řešíme, akorát tam byl posun v tom, že jsme na začátku měli supervize vedené panem Zíkou, který je vlastně přímo ředitel Semiramis, a právě tím, že pak tam vznikla nějaká potřeba toho rozdělení na to vedení a na tu týmovku, kdy tam v podstatě to vedení nemá být už jenom třeba proto, aby se těm kolegyním lépe mluvilo, otevřely se v nějakých situacích, aby mohly nějaké požadavky třeba vznést směrem ke mně a tak. Tak tam jsme to pak časem udělali tak, že vlastně na ty supervize moje individuální a pak na supervizi toho vedení tříčlenného jezdí pan Páleník a pan Zíka je vyloženě na tu týmovou supervizi toho týmu těch učitelek a asistentek vlastně další, aby to bylo jakoby takhle rozdělené. Pan Páleník má víc zkušeností s tím vyloženě jakoby řízením organizací, takže když tam řešíme tyhle věci, tak on to tak jakoby víc dokáže jakoby strukturovat, a tak jsme se takhle dohodli.

AB: Mohla byste mi ještě ve stručnosti říct, co je to za organizaci? Co všechno má na starosti?

ŘD: Semiramis? Semiramis v podstatě je... takhle – pan Páleník vlastně zaštiťuje dvě organizace, je to Laxus a Semiramis a v podstatě obě ty organizace pracují na základě vlastně jako primární prevence, Laxus už je v podstatě další sekundární. Protože tam pracují hodně jakoby v terénu, třeba s drogově závislými a podobně, kdežto Semiramis mají trošku takovou takový to měkčí odvětví, kdy je to rodinná terapie, právě prevence ve školách a podobně. My

od nich využíváme hlavně dalšího vzdělávání a supervizí, kdy teda to jsou přesně jako témata jsme měli Bezpečná třída, Komunikace s rodiči, třídnické hodiny a podobně, jinak se Semiramis věnuje i prevenci přímo ve školách s dětmi, ale už tak od čtvrtého ročníku, čtvrtý pátý ročník. A to spolupracujeme ještě s jinou organizací tady na tohle téma.

AB: Jo, a ještě jak často se ty jednotlivý supervize u vás konají?

ŘD: Máme teď dvě podzimní a dvě ve druhém pololetí, čtyřikrát do roka každá úroveň. To znamená v tomhle prvním pololetí do Vánoc budou mít kolegyně dvě týmovky, teď ve čtvrtku mají právě týmovou a pak je další na začátku prosince. Teď ve čtvrtku mají samy a na začátku prosince bychom pravděpodobně se s kolegyněmi z toho vedení se zúčastnily té supervize jedné, to je v té trojici, a potom máme dvě já jako sama individuální a ve druhém pololetí stejně tak, takže vlastně tu teď v současné době je vlastně šest setkání a ve druhém pololetí taky šest.

AB: Jo tak teď se od tady těch organizačních věcí přesuneme spíš více k těm zkušenostem a dojům. Kdybyste měla někomu vysvětlit, co je supervize, někomu, kdo o tom vůbec ještě neslyšel a nemá žádnou představu, co byste mu řekla?

ŘD: No, je to v podstatě o uvědomování si nějakých věcí, o nastavení, samozřejmě pracovním, týká se to pracovního života, ale trochu to přesahuje i jakoby do toho osobního nastavení, osobního prožívání pocitů nějakých, přijde mi to, už jsem to slovo řekla jednou, že je to v podstatě taková péče. Protože my si společně se supervizorem můžeme ujasnit trochu věcí, nějakých, někdy třeba i nepříjemných pocitů z toho, že člověk jako něco úplně nezvládl nebo neví si s něčím rady a naprosto skvělý mi přijde, úplně jakoby můj první jakoby zážitek ze supervize, obzvlášť individuální, když jsem teda pak měla, tak že vlastně jsem na spoustu věcí přišla, aniž by mi supervizor něco řekl. Tam je prostě naprosto úžasné a fascinující kladení otázek. Kdy vlastně vám supervizor šikovně kladenými otázkami dostane k nějakému rozhodnutí, které si prostě uděláte naprosto sama. Tak to asi je pro mě super.

AB: A s tím teda souvisí otázka, co byste takovému člověku odpověděla, kdyby se vás zeptal „a k čemu to jako je“?

ŘD: K čemu to je – k tomu, abych se v práci cítila dobře, abych se uměla správně rozhodovat, když vezmu ty svoje individuální supervize, tak je to o tom, aby mi to pomáhalo ke správnému vedení školy. Protože mi to pomáhá si uvědomit i třeba podívat se na něco z jiného úhlu pohledu. Trošku je to takový, že se dostanu k tomu pohledu jakoby zvnějšku maličko, že mě ten supervizor i jakoby nasměruje tak, abych si jakoby to uvědomila, že nejenom teda jakoby

za sebe, za školu, ale jak třeba to může vnímat jakoby i někdo jiný. Takže obecně supervize mi pomáhají a myslím, že i kolegyním v tom, aby se cítily na pracovišti dobře.

AB: Měla jste i nějaké zkušenosti se supervizí z dřívějška?

ŘD: Vůbec, vůbec.

AB: No a ještě předtím, než jste tady s tím programem začali, tak když jste teda neměla žádnou zkušenost, jakou jste o tom měla představu? Co jste si myslela, že to je a co to obnáší?

ŘD: No asi tak nějak jakoby podobně, asi jsem nějakou představu měla, tím že jsem měla nějaké informace jakoby z literatury nebo když jsme to řešili právě s tím metodikem prevence s panem Páleníkem, pak když jsme do toho vstupovali, tak jakoby se Semiramis tak vlastně před tou první supervizí jsem měla asi nějaký, nějakou takovou představu, ale příjemně mě překvapilo to, že jsem si na hodně věcí vlastně díky té supervizi přišla sama. Měla jsem možná trošku víc představu o tom, že to bude jako nějaký třeba koučink spíš nebo možná mentoring, oni jsou si tak hodně podobný ty věci, že třeba dostanu víc jakoby konkrétních rad jsem si říkala. Že to je takový dobrý prostě, že supervizor řekne, jak to děláme špatně, jak se to má dělat dobře, co mám udělat, abych se cítila líp, abych to zvládala a všechno a v podstatě to tak jakoby bylo, ale skvělé na tom je to, že si na to přijdete sama, že vám to nikdo vyloženě neřekne, nedá vám tady návod, tady se prostě držte těch bodů, takhle to udělejte a bude to skvělý naprosto. Tak to jako úplně není.

AB: Hmm jasně. Když si na to člověk přijde sám, tak je to úplně něco jiného, že jo...

ŘD: Tak tak, přesně. Tak jak to máme s dětmi ve škole vlastně, přesně tak.

AB: No a co tomu říkali ostatní kolegové tomu nápadu?

ŘD: No asi na začátek je to třeba i zatěžující v tom, že to je nějaký termín, je to nějaké další odpoledne. Ty týmovky jsou dvouhodinové, musíme počkat, až děti odejdou ze školy, takže v podstatě je to tak od půl čtvrté do půl šesté to pokaždé mají, s tím, že tu poslední půlhodinu, pokud se tu někdo ve školce ještě zdrží, tak to řešíme prostě nějakým jakoby dohledem pedagogického pracovníka s tím, že všichni pedagogové ostatní jsou přítomni tady, nejezdíme nikam jinam, jedná se třeba o dvě děti na konci vlastně té provozní doby, takže takovým způsobem třeba a takže k tomu třeba ze začátku nebo se třeba některé kolegyně nějak jakoby bály. Ono se bude tam něco řešit, tím že se řeší třeba i týmové věci, tak musím říct, že někdy to bylo tak jakože „a já vůbec nevím, jak to jako dneska bude, protože to se možná bude zase řešit tohle, já jsem něco zaslechla něco tady“ jo, takže měly třeba obavu z toho a pak si myslím,

že většina z nich časem přišla na to, že to jako své plody přináší tahle práce, protože... někdy to může být zatěžující, že se odchází ze supervize a mají všichni prostě hlavu na prasknutí. Ale někdy, a to je hrozně příjemný, když prostě pak někdo řekne „včera to bylo skvělé, hrozně se mi ulevilo“ jo, takže to jako je super. Musím říct, že v současné době máme jednu kolegyni, která... které to úplně nevyhovuje – supervize, takže i jsme dneska řešili tu čtvrtěční a já samozřejmě si zas na své supervizi řeším, jestli jakým způsobem ji do toho jakoby nutit, vzít to jako povinné nebo dobrovolné, takže teď jsme řešili, že záleží i na tom tématu, které bude přednesené, jestli bude dobré, aby tam byla nebo ne, snažím se ji motivovat nějak pozitivně prostě k té účasti, ale nemyslím si, že by měla problém přímo se supervizí jako takovou, ale spíš je víc jako introvertní a nerada někomu sděluje své pocity a je to pro ni hodně zatěžující víc se jakoby otvírat. Samozřejmě má možnost při té supervizi neříkat nic, nikoho pan supervizor ani kolegyně nenutí, ale to zas ji dostává do situace, kdy se necítí úplně v pohodě, protože tam vlastně celou dobu sedí jediná a je jediný zticha a stejně má špatný pocit z toho, že se úplně jakoby nezapojuje. A má pocit jako stejně i tak nějakýho tlaku, že by asi měla, protože má pocit, že vybočuje a tak. Takže to je věc asi jakoby trochu na dlouhou trať, kdy to ještě musíme jakoby doladit, jak to bude do budoucna. Zatím se některých opravdu účastnila, fungovalo to, toho strategického plánování také se zúčastnila, ale trochu má prostě jakoby nepříjemný pocit z toho, že by měla se někomu otvírat a pro ní je supervizor v podstatě jakoby cizí člověk. Že si spíš vykomunikuje věci s lidma na pracovišti, konkrétně s každým zvlášť, ale takové jakoby hromadné věci a s někým jakoby zvenku, tak to jí úplně není příjemné no.

AB: Takže vy už jste s ní o tom mluvila...

ŘD: Několikrát ano, je to opravdu druhým rokem tady kolegyně je, takže vlastně už druhým rokem to nějakým způsobem řešíme, nastavujeme, předkládám jí dopředu možná témata, která na těch supervizích budou, je ujišťovaná, že nemusí nic říkat, když jako nechce, ale je pravda, že je třeba... patří mezi starší kolegyně týmu řekněme, není na tyhle věci úplně zvyklá ze své praxe a navrch má takový pocit, že ve svém věku, když ve tři hodiny předá děti ve družině rodičům, tak že je to pro ni i hodně zatěžující a i třeba fyzicky náročné být tady až do večera a takhle se otvírat a řešit nějaké věci. Takže má to zase víc důvodů a řešíme to a uvidíme, jak do budoucna.

AB: Hmm... Mohla byste jen úplně v rychlosti zopakovat, jaký jsou zakázky vaší supervize?

ŘD: Ta velká skupina, tak ve většině případů dopředu neavizujeme téma, vlastně v podstatě ani v jedné z těch tří rovin a spíš si to tak jako stanovujeme mezi sebou nebo kolegyním třeba navrhuju jakoby co je třeba vhodné téma, které by si mohly vzít na supervizi. Když prostě na

poradě už to jakoby přesahuje prostě jako nějaký ten rámec té porady, tak třeba navrhnou, že se to tam může jakoby vzít tohle. Ale v podstatě tahle ta týmová je opravdu jakože záležitosti jakoby pocitové – jak se cítím na pracovišti, co mi vyhovuje, nevyhovuje a v podstatě té samotné pedagogické činnosti – co se mi daří, nedaří, jak se v práci cítím a tak. Co se týká té porady nebo té supervize toho vedení, potažmo té mé individuální, tak tam je to víc o řízení organizace. O těch procesech, nastavení vlastně jakoby toho fungování, možná některé věci jakoby komunikace prostě s venkem a opravdu jakoby je to víc taková možná systémová záležitost, ta týmová je víc pocitová bych řekla.

AB: Hmm, jo, jo, jo. Ted' jsem se chtěla zeptat, jestli to vlastně probíhá stejně a akorát ten obsah je jinej nebo jestli i ten průběh je jinej?

ŘD: Ten základní rámec je asi stejný. Kdy na základě... na začátku se vlastně nějakým způsobem na sebe jakoby supervizor a supervidovaní jakoby naladí nějakým rozhovorem o tom, jak se cítíme, jak jsme naladěni a tak, a pak v podstatě všichni členové mohou... všichni ti supervidovaní mohou navrhnout téma k řešení, pak z toho vybereme to nejhlavnější téma, na kterém se shodneme, to řešíme, když zbyde čas, můžeme se ještě pustit do nějakého dalšího, popřípadě si necháme na příště a v podstatě jakoby takhle ten rámec je stejný. Akorát ty týmové jsou dvouhodinové a pak tu individuální, co mám já, máme na hodinu a půl.

AB: Mohla byste mi zkusit popsat nějaký setkání, který pro vás bylo nějak hodně silný, hodně se vás dotýkalo, ať už to bylo jako v pozitivním nebo negativním slova smyslu?

ŘD: No tak ony se mě dotýkají totiž všechny, že jo (smích). Jo, není to asi úplně konkrétní jedno, byly to asi možná dvě za sebou... no, možná, že ještě přeci jenom jedno. Měli jsme situaci, kdy odsud odcházely kolegyně dvě, a to byla vlastně poslední supervize předtím, než skončil školní rok a než vlastně odcházely, ta situace byla jakoby ne úplně příjemná, byla spousta nevyřešených otázek a na ty vyřešené otázky nevyřešené odpovědi zase někdy a bylo to takové jako hodně citlivé, prostě poslední dva měsíce před koncem školního roku. Je to dva roky zpátky a tam teda, když jsme byli na supervizi, tak tam mě... jako chápala jsem pana supervizora, že nešel úplně do toho, aby některé věci úplně jakoby otvíral, my jsme jako pak spolu řešili, kdy vlastně říkal „možná, že jsem do toho mohl jako víc jít“, na druhou stranu, když ty kolegyně stejně odchází, tak to v podstatě zase se otevrou úplně nějaký rány, který už se jako možná trochu hojí, tím že se to vyřešilo už tím odchodem a tak. Takže do toho úplně radikálně nešel, ale bylo to hrozně nepříjemný v tom, že se snažím, abychom měly tady na pracovišti otevřenou komunikaci, obzvlášť ještě při těch supervizích, a při téhle té supervizi ta jedna z kolegyní nemluvila vůbec, omluvila se, že se vůbec nebude k ničemu vyjadřovat a

v podstatě si tam odeseděla ty dvě hodiny, řešily se teda jiné věci, ty se teda vyřešily, ale bylo mi úplně jakoby ne příjemné vlastně tohle no. Ale to asi souvisí jakoby s celou tou situací a nemyslím si, že by pan supervizor dělal jako něco špatně. To rozhodně ne. To byl spíš můj takový pocit, že byly věci, na které bych se prostě úplně ráda zeptala, ale nebylo to možno jakoby mezi čtyřma očima s kolegyní, protože opravdu já jsem se zeptala... jako kdybyste se někoho zeptala na to, kolik je hodin a on vám řekl, že se cítí špatně z toho, že mu nadáváte, že nemá hodinky. Jo, prostě úplně jsme takhle se mýjely a vlastně ani na té supervizi jakoby ta možnost nebyla, protože se prostě úplně uzavřela, byla to pro ni hotová věc, „já prostě odcházím, já tady už nic neřeším“, tak to možná bylo takhle... ale to možná asi nesouvisí úplně s tou supervizí jako takovou, že by něco bylo špatně, dobře nebo tak. A jinak vesměs jakoby ty pocity jsou dobrý v tom, že se vždycky jakoby něco řeší, vyřeší, dostaneme se prostě k nějakému řešení nějakých věcí no.

AB: Takže vlastně tohle pro vás bylo nepříjemný, protože to nemohlo splnit ten svůj účel, že jste si to nemohli úplně vyříkat, což na těch setkáních běžně jako jde...?

ŘD: Přesně tak.

AB: A vzpomněla byste si na nějaký setkání, kde to vyloženě prostě takhle jako klaplo, že opravdu zásahem třeba supervizora nebo něčeho, že jste tam přišli třeba s nějakým těžkým tématem, a pak se to tak jako hezky vyřešilo? Že jste z toho sezení odešla hrozně spokojená?

ŘD: Hmmm... Asi ne tak, že by to bylo téma... třeba celé té supervize velké téma, ale i třeba jsem měla nebo mívám potěšující pocit, když jakoby přinesu něco, s čím si nejsem jistá, jestli jsem správně řešila, ať je to třeba s rodiči anebo v tom křížení těch rolí. Řešila jsem loni před Vánoci situaci s mojí bývalou švagrovou, mám bratra, který je rozvedený, takže tam samozřejmě už není úplně... spolu nefungují, takže ona asi se mnou nebude fungovat o to líp a řešili jsme prostě věci, kdy prostě tady v rámci školky, rozbité brejličky jejího chlapce a samozřejmě prostě takový rodič za vámi přijde trochu jinak, než kdyby to byl jiný rodič, jo. Takže tam bylo taky takové zvláštní nepříjemné taky jakoby řešení a já jsem se to snažila nějakým způsobem ustát, narovnat se do těch rolí, kdo kde jsme, co potřebujeme a jak to teda vyřešíme, a to jsem si přinesla na tu supervizi, protože mi to bylo nepříjemný. Ona to pak smetla ze stolu jako „tady to nemá smysl prostě řešit“ a takový a já jsem si na té supervizi jakoby ujasnila, že vlastně řešila jsem to správně. Usadila jsem se do role té ředitelky, řekla jsem si, jak bych to řešila s jiným rodičem a takhle jsme si to jakoby rozfázovali, to že ona to pak smetla ze stolu, protože to nebylo jako řešení k její spokojenosti, to už je jakoby druhá věc. Ale mohla se tam k tomu ještě vyjadřovat, jenom prostě už nechtěla se mnou nic řešit. Ale v podstatě

takové věci, když si na tu supervizi vezmu, a může to být jedna prostě krátká otázka, není to k řešení na celou supervizi, na celou tu hodinu a půl, tak pak je hrozně jakoby povznášející pocit, když to s někým jako takhle rozeberete, navíc s tím odborníkem, který v tom řízení má ty zkušenosti v té komunikaci s lidmi, a v podstatě jakoby dostanete „pochvalu“, jako že to bylo správně rozfázováno, naplánováno, vyřešeno. Takže i v tom mně pomáhají supervize jako s tím povznášejícím pocitem, když vám jakoby někdo v podstatě zvenku vás ujistí v tom, že jste dělala něco správně. To je jako skvělý.

AB: Stalo se vám někdy, že byste si říkala na tom supervizním setkání „tohle teda nemá absolutně vůbec smysl, to by bylo pro mě užitečnější být doma“ třeba...?

ŘD: Ne. Tak to se mi nestalo teda. Musím říct, že nikdy.

AB: Tak to je dobře. Kdybychom se vrátili ještě k tomu „špatnému“ setkání, myslíte, že by na tom šlo něco změnit, aby to nějak fungovalo?

ŘD: No, možná, že kdybych se toho sama tolik jakoby třeba nebála... mohla jsem tam třeba prostě říct nahlas takovou tu větu, že prostě mně to v posledním měsíci je nepříjemný, co se tady děje vzhledem k tomuhle odchodu a že vlastně jsem dostala nějaké důvody pro ten odchod, které mně jako neprijdou adekvátní prostě vůbec jakoby k té situaci, co se tady jakoby odehrálo, a kdybych to třeba chtěla jakoby otevřít a zeptat se na to. Já osobně si myslím, že by ta dotyčná to stejně smetla ze stolu a řekla, že k tomu nechce nic říct, protože ta byla fakt nastavená a to, že si to prostě odsedí a rovnou to řekla „já se dneska k ničemu nevyjadřuju“. Nemyslím si, že by to jako asi s něčím hlo, možná bych měla asi za sebe víc čistý svědomí, že jsem se jako snažila dělat úplně naprosto maximum. Ale musím říct, že jsem si nebyla ani jistá, jestli je to věc, kterou otvírat přede všemi, i když samozřejmě v takovém kolektivu, i když nás je víc, než nás bylo dřív, tak pořád je to malý kolektiv. Takže když se dvě nějak nepohodnou, tak to stejně ví celá budova, že jo. Prostě navíc, když jsou to samý ženský. Chlapi by si toho možná nevšimli jo, ale ženský jo.

AB: Jak byste srovnala situaci před tím setkáním a po něm? Když vezmeme nějaký to úspěšnější třeba, tak se třeba změní atmosféra tady?

ŘD: Emhm, přišlo mi, že se to jako víc vyčistí, když třeba řešíme ty týmové věci. Protože co se týče těch týmových, často se objevily věci, kdy třeba se řešilo něco na základce a školka jako navnímalava, že to není úplně ono, že se ty kolegyně z té základky na sebe tak úplně neusmějou nebo prostě zaslechly pár slov někde a není to úplně ono, takže vlastně po takovém setkání... my jsme to i hodně řešily, jestli rozdělovat supervize na základku a mateřinku, ale kolegyně

samy jako říkaly, že je škoda toho většího počtu, že v menším počtu by to bylo lepší, ale na druhou stranu nám to pomáhá přesně v tomhle. Že nikdo není jakoby v nevědomosti, takže když se něco jakoby děje, a pak se to může otevřít, a navrch nám ještě třeba ta školka tý škole vlastně dá náhled jakoby taky trochu zvenku, protože se jich to netýká úplně napřímo, tak mně přijde, že dojde jakoby k takovému pročištění. Když to byla trochu těžší témata, tak ono to úplně neodezní hned, že jo, že prostě bychom šly ze supervize, a tak jako máme vyřešeno a pohoda, takže to třeba má ještě nějaký dozvuk, musí se to tak jakoby douzdravit samo třeba, ale myslím, že bez té supervize by se to nestalo. Že je to potřeba taky nějakým způsobem jako nastartovat.

AB: A myslíte, že kolegové jsou spokojení a hodnotí to taky takhle kladně?

ŘD: Doufám že ano. Doufám, že ano. Samozřejmě nemůžu za ně mluvit, to asi budete vědět víc informací, co jste slyšela, ale pocit celkově myslím, že ano. Možná, že se v některých situacích nemusí úplně cítit jakoby dobře, že to může být i náročné některé supervize, to chápu, ale myslím si, že celkově kromě té jedné kolegyně jakoby nemá nikdo problém a více méně to vnímá jako přínosné, doufám.

AB: A jak byste zhodnotila práci toho supervizora, se kterým spolupracujete?

ŘD: Skvělí jsou oba dva. Úžasný na nich mi přijde to, že přesně, jak je teďka máme takhle naplánováno, tak přesně ten pan Zíka, který dělá týmové supervize, a je ředitelem Semiramis, kde má spoustu svých vlastních zaměstnankyň, a pečují o ty děti ve školách, on sám vede rodinné terapie prostě s rodinami, tak je to takové měkčí, že tam opravdu mám pocit, že ty kolegyně dostávají tu péči, že se o ně někdo postará, pomůže jim to dovysvětlit jako „Rozumíte tomu, co vám říká tady kolegyně? Jo? Asi to myslí takhle? Je to tak?“ teď jako ano, tak si to dovysvětlí, ujasní, takže je to takové měkčí. Kdežto pan Páleník, ten trochu jako, ten je takovej trochu jako metr, takže ten si to jakoby tak srovná, ten to řekne, ten se s ničím jako nemaže, což je skvělý právě přesně zas na to řízení, vedení a takový to jako už je to i třeba ostřejší jako někdy trochu víc, jo. Takže skvělý, oba mají ten přístup takový, jaký je potřeba pro ten moment.

AB: Jasně, hmm. A dovedete si představit, že byste tu supervizi vůbec neměli? Jak by to tady vypadalo?

ŘD: No, to těžko říct, protože kdybychom k tomu nepřišli, museli bychom spoustu věcí řešit jiným způsobem a těžko říct a těžko hodnotit, jestli by se nám to podařilo. Třeba by, protože ten počet není zas tak úplně ohromný jako těch zaměstnanců, tak by se to třeba nějakým způsobem dalo, ale na druhou stranu tam chybí... by chyběl ten odborník zvenku a myslím, že jako je dobrý, když komunikujete s někým, aby ten někdo třeba kolikrát fakt zastavil a ujasnil

si, jak tomu obě strany rozumí. A to my úplně tak jako neumíme nebo se tak jakoby učíme. Já jsem teď třeba měla taky jakoby jednání s maminkou a s paní asistentkou a vlastně jsem měla najednou pocit, že jedna z nich něco říká a druhá to chápe vlastně úplně jinak. Takže jsem se jim to snažila převést jako trochu jinak, říkám „jako chápu dobře, že jako takhle, ano?“, „slyšíte kolegyně? Takhle to bylo myšlený – aha.“, jo, a tohle dělá přesně ten supervizor a dělá to prostě v tom velkém týmu a v těch věcech, který jsou jako těžší než to, že já jsem měla schůzku prostě s maminkou a s paní asistentkou a něco jsme tam řešily. Ale myslím, že by to mohlo i vnášet do toho týmu jako že by se víte co... ty ženský, jak drbou... myslím, že by se jako i víc drbalo, si dovedu představit bez supervize. Protože na té supervizi se to pak třeba otevře a chtě nechtě se tomu tématu jakoby věnujou, i ti, co by se normálně nevěnovali. I ti, co by vám řekli „já nevím, já to řešit nechci, mě se to netýká“ a tam najednou se to týká jako všech. Takže si dovedu představit, že asi bez supervizora by se na tom pracovišti opravdu víc drbalo a mohly by vznikat takový ty podprahový šušandy, který úplně nedělají dobře.

AB: Co byste řekla, že obecně je smyslem supervize pro mateřské školy?

ŘD: Tam vnímám u mateřské školy hodně... obecně... já nevím oboje, i mateřské i základní. Hodně jako prevence vyhoření, vnímám to teda hodně. Protože ta paní učitelka si prostě někdy s nějakou věcí poradí, ale samozřejmě řekne to doma, manželovi si postěžuje, kamarádce nebo tak „já jsem dneska to a to, nevím, jestli jsem to udělala dobře...“, ale to vám jako nepomůže vyhodnotit tu situaci úplně adekvátně. A může prostě docházet k tomu, že prostě si jako neví rady, není si jistá a je v tom tak trochu jakoby sama. Na poradě řekne něco, druhá kolegyně řekne „jo, jo, to se mi stalo taky, ale to je v pohodě“ a nic – jako pomůže vám to taky tu situaci vyhodnotit, vyřešit, popsat? Taky úplně ne, že jo. Takže vnímám to jako prevenci syndromu vyhoření.

AB: Na čem byste řekla, že byste tady mohli ještě v rámci supervize zapracovat?

ŘD: Hmm, myslím, že bychom teďka hodně – my jsme to dělali tak jakoby ne úplně já nevím jakoby cíleně, dlouhodobě – myslím si, že v těch supervizích bychom mohli opravdu víc využít toho potenciálu té supervize v tom směru jakoby ještě těch jakoby případových supervizí a opravdu řešit jakoby konkrétní děti. My třeba něco jakoby někde natukneme nebo se řeší prostě víc věcí třeba během té supervize a myslím, že bychom měli víc se soustředit prostě ještě jakoby na tohle hodně, protože s těmi dětmi se tady setkává... s jedním dítětem, které má třeba individuální vzdělávací plán, se pracuje tak, že máme prostě několik vyučujících, které se u něj třeba střídají nebo dítě, chlapec, který má Aspergerův syndrom potřebuje, aby na něj byly navázané třeba dvě asistentky, protože v momentě, kdy jsme měli fakt jakože jedna ta paní

asistentka chyběla, hledali jsme prostě k němu jinou paní asistentku, protože nemůže být úplně sám v té výuce, tak s tím byl problém. On ji prostě nepřijal. Takže musíme mít jednu na dopoledne, jednu na odpoledne a aby byly zástupný v případě, že jedna onemocní nebo tady prostě nebude z důvodu dalšího vzdělávání, čehokoliv, tak prostě zaskočí ta druhá a vykryje to, protože má ty dvě, který akceptuje, je na ně zvyklý prostě a tak. Takže třeba tyhle věci a teď oni vlastně, oni si ty informace jakoby předávají, ale takový ty pocitový to úplně nestihnete každé den, že jo. A navrch se tam střídají ještě ty další vyučující a je tam spousta situací za ten den a tam si myslím, že když pak se všichni ti, kterých se to týká, potkají a řeknou si co kdo jak s ním pracoval ten den a kdo třeba viděl, jak s ním ten den pracoval někdo jiný, takže to je spousta jako informací, které se předají. My jsme řešili třeba spíš konkrétní situace. Ale myslím si, že to je jakoby i obsáhlejší téma těch případových supervizí, kdy opravdu si můžeme vzít toho jednoho žáčka a dát si třeba průřez celým tím jedním pololetím nebo jak byl minulý týden, co jste s ním dělali, když byl takový a předat si jakoby tyhle informace. A myslím, že u toho supervizora zase se nemusí nikdo bát, že řeknu něco a oni řeknou „no ty jseš úplně... tys to udělala úplně blbě, takhle přeci ne“, že jo, to zas jako ten supervizor nedovolí.

AB: Což mě vlastně přivádí k další otázce – v čem se odráží supervize na vaší práci s dětmi?

ŘD: Hmm, no myslím, že jo, protože tam jednak jakoby tipy, jak v některých situacích postupovat, si řekneme individuálně, na poradách, máme prostě poradu, když nám přišla nová podpůrná opatření, sedneme si učitelky, asistentky, řekneme si, jakým směrem se budeme ubírat, jak máme s tím dítětem pracovat, to jako jo, ale v momentě, kdy si to můžete v nějakým širším kruhu si ujasnit jakože ten postup má smysl, ale i třeba takový ten pocit „jako já to dělám takhle, jak jsme se dohodli, ale já se v tom prostě necítím dobře, mám pocit, že jako zabralo, ale nevychází to ze mě, co s tím mám dělat“ anebo naopak „mně to nezabírá, já se cítím frustrovaná, že nevím, co s tím dítětem mám dělat“ a tak. A když vám někdo jiný prostě řekne – samozřejmě, my hodně sdílíme jako mezi kolegyněmi – takže my jsme schopný si to říct i o přestávce se potkáme na chodbě a „hele já jsem z toho úplně...“ a druhá řekne „joo, já jsem se cítila takhle včera, ale prostě dneska mně zabralo tohle a tohle“, tak se z toho snažíme trochu i navzájem dostáváme. Ale v těch supervizích je to takový, když by na to nebyl čas, tak ta supervize tam prostě je a bude a tam si to právě přesně řekneme. A v momentě, kdy třeba slyšíte jako samozřejmě prostě „joo já vím, já takhle se cítím taky, protože já mám tady toho žáčka a takhle prostě mám pocit“ a někdo jiný řekne „ty jo, vždyť ono to ale funguje, když to jako vidím zvenku, tak takhle je to dobrý“, tak určitě vás to jakoby podpoří v tom, že jste víc v pohodě a pak jste víc v pohodě na ty děti. To je asi jakoby ten základ. A víte pak jak na ně, že si předáte

ty informace, že jo. To je takový ten aspekt předávání informací ale pak je ta druhá pocitová věc, kdy se potřebujete usadit trošku do té pozice a tak.

AB: A co přináší supervize vám konkrétně?

ŘD: Mně konkrétně? Já musím říct, že jsem říkala supervizorovi, přemýšlím, kdy to bylo, myslím, že na konci školního roku na té individuální... teď když vezmu vyloženě tu individuální, kdy vlastně spolu komunikujeme sami dva, tak já mám obrovský pocit, že po těch letech, co vlastně tady nějakým způsobem působím na pozici ředitelky, tak jakoby mám za poslední roky pocit, že jsem jakoby konečně ředitelka školy. To je hrozně jakoby zvláštní. Snažím se to, tak víte co, my jsme malá škola, takže já když někde někdo mě představuje, že jsem jako ředitelka školy, tak se stejně cítím takhle maličká, my máme jen takovou maličkou školu to jako úplně prostě necítím se zas tak úplně nějak jakoby že by to bylo jakoby bůhví co, ale trošku jsem se jakoby víc v té pozici našla jakože... že to má jakoby i větší smysl – nejenom, že odešlete včas ty tabulky a dáte podklady pro účetní kvůli výplatám prostě, přijmete někoho nového nebo tak, ale že prostě to má nějaký jako hlubší smysl a prostě že nějak se jakoby víc nacházím v té funkci.

AB: Vnímáte na supervizi nějaký negativa?

ŘD: Negativa na supervizi? Já asi ne, nevím, já jsem asi takový jako jeden z těch největších nadšenců jako pro to. Já mám pocit jako že jsem se v tom našla, líbí se mi to, jsem za to hrozně ráda, takže asi ne no. Jakoby jediný, ale to není jako negativum tý supervize, chápu to, že tím, že to může být v odpoledních podvečerních hodinách, tak že to může být někdy jako zatěžující pro zaměstnance těch škol, protože v momentě, kdy vlastně musíte se přes ten den věnovat těm dětem a prostě je člověk opravdu jako takový unavený a pak ze sebe ještě vyždímáte jakoby další věci, je to prostě jako psychicky náročné. Fakt jakoby ty dvě hodiny nebo i kdyby hodinu a půl s tím supervizorem jakoby komunikovat a opravdu si prostě někde zezdola taháte nějaký pocity a jakoby přístupy k něčemu, tak asi tak... ale je to jakože... dalo by se to říct jako určité negativum, že je to jako psychicky náročné.

AB: Takže kdybyste měla supervizi ohodnotit na stupnici od 1 do 10 a ta jednička by znamenala, že to je teda úplně k ničemu a je to ztráta času a 10 by byla, že už si nedovedete představit další fungování bez ní, tak jak byste to ohodnotila?

ŘD: Já určitě 10.

AB: Komu všemu byste supervizi doporučila?

ŘD: Já myslím, že všem, kteří pracují s lidmi jako obecně. Ať je to s dospěláky a obzvlášť snad s dětmi. Protože my potřebujeme být v pohodě, my potřebujeme vědět, proč ty věci děláme, mít pocit, že je děláme dobře, protože když budete něco dělat a nebudete si v tom úplně jistá „já to asi dělám špatně“ nebo „já se v tom prostě necítím“ a odpoledne bych přišla z práce a byla bych vyřízená z toho jako jaký to zas bylo, tak jak můžu k těm dětem jít druhý den, že jo? Jo, s takovým pocitem „ty jo už jsem zase tady“. Což jako obecně jako nechápu, že to takhle někdo má v práci a že teda pro to prostě něco neudělá jakoby třeba změnou jakoby... protože myslím, že těch lidí je hodně a přijde mi to dost šílený jako chodit do práce do zaměstnání jako tak, že prostě přijdete a „no tak už zase musím jako, to je hrozný“. A to si zase myslím jako, i kdyby k tomu někdo sklouzával, protože z toho bude unavený, demotivovaný, necítit se dobře, že ta supervize tomu může jakoby pomoci, aby se cítil líp.

3.2.2 Rozhovor s pedagožkou jičínské MŠ 1

AB: Takhle na začátek tě poprosím, jestli by ses mi trošku malinko představila, řekla něco o sobě, jak se jmenuješ, kolik ti je let, jak dlouho tady působíš jako pedagožka a jak tě to baví?

PD1: Tak jmenuju se Martina Brabcová, je mi 25 let čerstvě, pracuju tady jako učitelka ve školce, vlastně teďka budu začínat druhý rok, já jsem sem nastupovala tři, čtyři roky dozadu, jenom jako náhrada za paní učitelku, která si zlomila nohu, takže jsem šla čistě sem jenom na půl roku záskok právě do školky, ale paní učitelka se vrátila a mně naštěstí od paní ředitelky bylo nabídnuto místo asistenta pedagoga do školky k chlapečkovi s Aspergerovým syndromem a na odpoledne jako vychovatelka do školní družiny. Tam jsem byla vlastně nějaký třetí rok, tři roky asi, nevím teď jak to vychází počtově, takže jsem tady docela jako nejdýl po paní ředitelce v podstatě. Takže jsem tady trošku dýl a těch pozic jsem vystřídala dost si myslím a jinak pocházím odsud, i už teďka nově, takže to mám blízko a jinak spokojená tady jsem jako nadmíru no, protože zaprvé vedení je naprosto skvělý, rozumíme si jak z toho pracovního hlediska, tak i v té osobní rovině jsme si k sobě jako našli hezkou cestu a dá se říct, že i se všema kolegyňkami vlastně co tady máme, tak ty vztahy mezi námi jsou teď už dobrý.

AB: Teď už dobrý... tak k tomu se ještě malinko možná vrátíme, ještě se zeptám, jestli bys mi mohla říct něco o vaší školce, jak vypadá ten provoz, jak vypadají třídy, co jste za školku...

PD1: Tak celkově tady v té budově je teda mateřská i základní škola, ta základní škola je to jenom první stupeň vlastně je to malotřídka, první a druhá třída a třetí až pátá. Občas se to teda různě se to jako mění podle předmětů, podle počtů, takže každé rok jako to přizpůsobujeme

daný situaci, takže to je základní škola, ta má to horní patro většinou a dole je ta mateřská školka, kde se snažíme taky podle počtů dětí, ale převážně to máme na dvě třídy – Broučkové, to jsou vlastně malinký a pak předškolní věk. Převážně fungujeme vlastně stejně, třeba ráno se scházíme všichni společně a pak na ty řízený, na ty odpolední činnosti se rozdělujeme. Jo a pak zas na odpoledne se zase shlukujeme, protože ty počty tady máme nějakých kolem 30 v průměru jako dětí, takže je to takový, že v té třídě 15-15 to máme snahu to tak jako napůl. Takže je to fajnový, že ten kolektiv je malej. Je menší, než jako to bývá, že není ve třídě 30 dětí, což je fajn. Jsme na to tři učitelky, nemáme danou svojí kmenovou třídu, prostě se točíme po směnách, takže se vystřídáme jak u malejch, tak i u předškolních dětí.

AB: No a máte tady teda i asistenty pedagoga?

PD1: Máme tady hodně asistentů pedagoga, ve školce vlastně... to budu říkat, jak to bylo tenhle rok, protože ještě jak to bude od září to je takový ještě zmatený, ale ve školce vlastně máme dva chlapečky, který potřebujou asistentku, tak tam jsou dvě asistentky a na základní škole jsou tři asistentky, jo, s tím, že teda jedna je dopoledne na základní škole a odpoledne pak je ve školce, že se to tak jako různě promíchává. Ale máme asistentky. Máme tady vlastně toho chlapečka jak jsem měla já s Aspergerovým syndromem, pak tady máme úplně ne poruchu chování v té školce, ale je to takovej... je to chlapeček, kterej... bohužel i ta rodinná situace není úplně ideální, vychovává ho dědeček se svojí partnerkou, protože maminka byla snad feťačka nebo něco takovýho jo,... a i na základní škole tam jsou, tam je romská holčička, co potřebuje asistentku a ... nevím přesně ty diagnózy, to bych jako... ale máme tady no. A vlastně od září k nám bude chodit nověj chlapeček autista. No, ty budou v první třídě ten Asperger s autismem, tak jsme na to zvědavý, protože to bude divočina. Ale nevyhazujeme tyhle děti. Samozřejmě je to náročnější, ale mají na to právo.

AB: A jak to zvládáte?

PD1: Takhle, co jsem měla já toho chlapečka, tak to byl vlastně, co jsem se teď dozvěděla vlastně od vedení, tak to byl takovej nejtěžší... ne nejtěžší úplně, ale takovej nejsložitější případ, co tady jako byl, protože jsme ho tady měli vlastně už od dvou let a původně neměl žádnou diagnózu ani rodiče to nechtěli řešit, tak to bylo takový zdlouhavý a to bylo opravdu náročný, ale musím říct, že všichni, jak jsme tady táhneme za jeden provaz, tak je to takový, když jedna neví, tak druhá se snaží jako k tomu podat hlavu, podat rozum, ale myslím si, že to zvládáme jako dobře. Právě i díky té supervizi, kde je možný tam právě přinést to téma a že si společně tam o tom jako pobavíme. Takže myslím si, že někdy jsou dny náročnější, ale někdy,

když člověk vidí ty pokroky... že se něco jako povedlo, o co se půl roku snažíme, tak je to odměna no. Takže tak.

AB: Tak to je dobře. Tak už tedy přejdeme k tomu hlavnímu tématu – k supervizi. Jak dlouho už ji čerpáte?

PD1: No já si myslím, že tři roky už určitě.

AB: A ty teda jsi říkala, že jsi tady už dlouho, tak dokázala by sis nějak vzpomenout, jak jste k supervizi přišli? Jak jste se o tom dozvěděli, že ta možnost je třeba, proč jste se pro ni rozhodli, jestli tohle víš?

PD1: Já si myslím, že to určitě bylo v nějakých Šablonách nebo něco takového tam vedení jako na to narazilo, konkrétně jako zákulisí to nevím, jak to bylo, ale vím, že prostě byla takováhle možnost a nevím, teď už si nepamatuju, jestli jsme si to hromadně nějak si odsouhlasili nebo jenom takový to užší vedení, my tady máme – to užší vedení se vlastně skládá z paní ředitelky, z vedoucí paní učitelky ze školky a z vedoucí učitelky ze základní školy. To jsou takový tři, když se potřebuje něco řešit, tak jestli třeba oni si to jako odsouhlasily, ale nevím jako jak jsme k tomu přesně přišli. Ale myslím, že to bylo vzatý z těch Šablon, protože my jsme tam měli nějaký školení od Semiramis a vím, že o tom jsme se tam nějak pobavili, takže jsme si říkali, že by to bylo fajn.

AB: A na koho jste se obrátili teda, kdo je ten supervizor?

PD1: On jmenuje se vlastně pan Zíka ještě s jedním svým kolegou, kterej sem taky dojíždí zase na supervizi toho užšího týmu, tak oni dva spolu právě nějak tu organizaci jako založili. To kdyžtak tady ty otázky si pak upřesním, zeptáme se paní ředitelky.

AB: A co je to za organizaci?

PD1: No to já právě nevím takový jako věci.

AB: A ona vám dělá nějaký jako školení nebo tak?

PD1: Oni se nějak i zabývají právě nějaký různý ty terapeutický sezení jako i pro rodiny s nějakýma problémama, takže myslím si, že i něco takového dělají, ale to kdyžtak víc ti pak ještě zjistím.

AB: No a jaký typ těch setkání u vás probíhá?

PD1: Máme vlastně ty skupinový, kde se sejdeme teda úplně všichni pedagogové, kromě teda nepedagogů, ti tam nejsou přítomni, protože většinou se tam prostě opravdu řeší buď teda

vztahy mezi námi anebo i něco ohledně dětí, ale je tam prostě vedení a pedagogové, pak vím, že má supervizi paní ředitelka jako čistě jenom se supervizorem anebo pak mají supervizi právě jenom to užší vedení. A dřív to bylo tak, že jsme to měli všichni úplně prostě společně, teď poslední dobou jsou návrhy, a občas jsme to už měli, ale u nás to musím říct není potřeba, protože my ten vztah tady máme takovej, že to prostě není potřeba, že se nebojíme třeba něco říct před vedením, ale je tady i ta možnost, že z té supervize bude jakoby nebude přítomna třeba paní ředitelka jo, ale se tam třeba mohly přinést věci, který bychom úplně nechtěli přinést před paní ředitelkou, abychom se třeba nebáli toho, že by nám to pak chtěla nějak vrátit, když to řeknu takhle. Ale máme tady ty skupinový a je možnost mít i individuální, když by jako byla potřeba nebo tak. Já osobně jsem jednu individuální měla, bylo to takový ani ne plánovaný, bylo to zrovna, když tady pan Zíka byl, už ani nevím, asi něco s paní ředitelkou zrovna řešili a nám se tady bohužel stala jednou nehoda, že odpoledne teda, to nebylo v naší péči už, srazilo dítě auto a my jsme u toho byli a bylo to takový jako psychicky náročný, já jsem měla v ten moment pocit, že se na tu práci prostě vykašlu, že ta zodpovědnost jako je velká, tak jsem to s tím panem Zíkou jako rozebírala a musím říct, že to bylo jako fajn, že mi to pomohlo. Takže jsem tu individuální jako mohla zažít. Ale byla to taková neplánovaná, to byla prostě taková, že se to zrovna sešlo. Ale převážně hlavně pravidelně máme ty skupinový, kde jsme opravdu všichni.

AB: A jak často je máte?

PD1: Vychází to tak jednou za tři měsíce.

AB: A ty supervize máte odděleně od základky?

PD1: Ne, ne, to jsme všichni společně. Jako mohlo by to tak být, my jsme nad tím i uvažovali nebo byla tady nabídka, že by se to udělalo zvlášť jako školková a zvlášť třeba základková, ale my jsme tady tak fakt propojený, že jsme to odmítli. Že jsme teda říkali, že ne. I když teda pan supervizor říkal, že nás je nějakých 11 na tu supervizi chodí a říkal jako že je to velkej počet. Že většinou jako je zvyklej menší skupinky mít, ale my jsme fakt tak propojený, že i ty asistentky se prolínají jak ve školce, tak na základní škole, takže to máme společně. Takže nějakých těch 11 lidí prostě tam jsme takhle hromadě.

AB: A odehrává se to tedy tady?

PD1: Odehrává se to tady, právě v té místnosti před paní ředitelkou, je to uzavřenej prostor, je to v odpoledních hodinách, kdy už se tady nikdo nenachází, abychom opravdu na to měli klid a čas opravdu jenom jako na sebe, abychom jako nemuseli hlídat nikdo z nás děti, takže je to

tady a je to v uzavřeném prostoru, ono i celkově ta supervize se nese v tom, že se prostě nic nevynáší, jo, žádný co se řešilo a podobně, opravdu prostě co se tam řekne, tak by to mělo být. Jo opravdu tam je ten prostor chráněnej a i člověk má vlastně právo neodpovídat, nemluvit, prostě dělat to, aby mu to bylo příjemný, není do ničeho tlačenej a podobně.

AB: A to probíhá ve vašem volném čase?

PD1: Hm, v odpoledních hodinách je to v našem volném čase.

AB: Kdybys někomu měla vysvětlit, někomu, kdo o supervizi v životě neslyšel, co to znamená, co to obnáší ten pojem, co bys řekla?

PD1: Tady tu otázku nám dává pan supervizor, když tam máme v kolektivu někoho novýho, takže...(smích) No supervize, je to vlastně prostor, kde máme možnost řešit cokoliv, co nás napadne třeba. Buď co nás třeba trápí, co se týče jako kolektivu nebo když si s něčím nevíme rady a chtěli bychom nějakou prostě pomoc od ostatních kolegů nebo se ujistit třeba i v něčem, jestli to děláme jako správně. Ale je to právě ten prostor, kde nedochází k žádnému osočování, žádný jako nechci říct úplně šikaně, ale lynčování, že opravdu je to prostor, kde ten supervizor to všechno chrání na takový úrovni, že nikdo není povýšenej a nikdo není jako ten, kterej by tam byl bičovanéj no.

AB: A kdybys takovému člověku měla vysvětlit... nebo respektive takhle – kdyby se tě zeptal „a k čemu to jako je“, co bys řekla?

PD1: K čemu to je? Tak rozhodně to je třeba k vyčištění jakože vzduchu na tom pracovišti, třeba i rozhodně, a to můžu mluvit taky z vlastní zkušenosti, protože pár takových témat už jsem zažila, kdy jako bylo potřeba si nějaký věci ujasnit, ale člověk kolikrát na to nemá odvalu. Takže rozhodně to třeba slouží na to, aby se pročistil vzduch, aby se nějaký problémy, co třeba nastaly, a většinou to třeba byly nebo můžou to být problémy, který nastanou v provozu nebo v běhu a není čas příležitost s těma dětma to nějak jako řešit do hloubky a zůstane to někde prostě viset ve vzduchu, takže rozhodně ten prostor tam k tomu je. Je to pod odborným prostě vedením, což je jako fajn, že to nesklouzne nikam, kam by prostě nikdo nechtěl, takže rozhodně teda to slouží jako tady k tomu, že se pročistí ty vztahy nebo i jako jak už jsem řekla, že slouží jako rady, když si někdo s něčím neví rady, tak se tam dozví nějakou radu třeba, nějaký ujištění, pochopení a tak.

AB: A od těch ostatních nebo od toho supervizora?

PD1: Většinou od těch ostatních. Většinou právě od těch ostatních, ten supervizor v podstatě kolikrát se do toho nemíchá, jen spíš jako směřuje správně ty otázky nebo i se pokusí z tebe vytáhnout vlastně, to co vlastně tě žer... trápí, jo, opravdu se tě snaží navést na takovou... von kolikrát až teda jakože ne je dotěřej, ale je tam takovej až jako... jako někdo je to náročný, že opravdu je takovej šťoura, že se snaží ale vytáhnout opravdu z tebe to, co cítí, že jako je potřeba vytáhnout.

AB: Takže tohle je předpokládám tvoje první zkušenost se supervizí tady?

PD1: Hm jo.

AB: A když ses o tom poprvé dozvěděla, že byste měli mít supervizi, vzpomeneš si, co sis myslela o tom?

PD1: Když jsme měli mít úplně první sezení, tak si vzpomínám, že nikdo z nás vlastně vůbec nevěděl, co to vlastně bude, jo, co od toho má čekat... nikdo prostě nevěděl, o čem to bude, jo, jestli to bude nějaký školení nebo... opravdu nikdo jako nevěděl. Ani jako já a vím, že ta první hodina byla spíš jenom taková opravdu aby nám vysvětlil, co to je, jaká témata se tam můžou jakoby přinášet, takový ty pravidla právě, že to je uzavřený prostor, že tam nebude nikdo nikoho lynčovat a podobně. Takže jsem neměla povědomí jako vůbec.

AB: A co jsi od toho čekala? Neměla si vůbec žádnou představu nebo očekávání?

PD1: Právě, že jako vůbec, jo. Nikdo prostě fakt nevěděl, jestli to bude stylem, že budeme sedět a poslouchat nějakýho pána, že nám něco jako říká nebo jestli tam právě budeme takhle sami přinášet jako témata...

AB: A nějaký emoce? Nevzpomeneš si, jak ses cítila?

PD1: Tak rozhodně tam byla nervozita, prostě někdo úplně neznámej, pak ještě kdybys toho supervizora viděla, jak byl pěkněj, takže... charisma má neskutečný, takže i to jako prostě... ne byl to prostě takovej jako strach, nejistota, co to se bude dít a tak. Spíš na jednu stranu – nevím, jestli takhle můžu přeskočit – pak když se vědělo třeba, jaký téma se ponese tam příště, vědělo se, že to téma úplně... vědělo se, že se to téma týkalo jako mě a ještě jedný kolegyňky, tak že to nebude úplně příjemný téma a takže před tou supervizí spíš jako jsem se bála, bylo to takový napjatý, že jsem věděla, že se to bude rozebírat hodně jako hluboko, že to bude citlivý a tak no. Takže někdy tady z toho jsou ty pocity takový, když víme, že nás čeká něco nepříjemného nebo když tušíme, že tady něco jako je ve vzduchu, co se jako tam bude řešit, tak

je to takový, že je člověk napjatý... ale jindy zas, když víme, že jako nic se neděje, tak je to zas na druhou stranu se tam člověk těší, že si tam užije i jako legrace, takže... je to smíšený no.

AB: A co teda po tom prvním setkání, jaký jsi z toho měla pocit? Nebo co sis říkala?

PD1: Určitě jsme se shodli na tom, že bude fajn v tom pokračovat, protože je to opravdu přínosný prostě pro ten kolektiv, že víme, že to je... že tady bude existovat něco, co když budeme mít nějaký problém, tak že tam můžeme jako s tím jít. Že bude prostor k tomu to tam otevřít, řešit to tam a... takže rozhodně ty první pocity... jako je to dlouho, takže jako konkrétně... ale nemyslím si, že bychom z toho byli nebo já že bych z toho byla nějaká naštvaná že to je otrava ve volném čase, to ne. Bylo to příjemný a vždycky ta supervize jako je fajnová.

AB: Dokázala bys nějak formulovat, co je vlastně cílem vaší supervize? Jaká je ta zakázka tam? Nebo jaká vlastně byla úplně původně třeba?

PD1: No cílem rozhodně... mám pocit, že se tak jako opakuju... cílem opravdu prostě je vyřešit nějaký problém, ale vyřešit ho stylem, aby z toho nikdo neodešel jako třeba naštvaný nebo jako aby to nezanechalo rozhodně třeba aby to nezůstalo otevřený, aby to nějakým stylem nevyhnilo, když to mám říct jako takhle...

AB: A řešíte spíš věci, co se týkají týmu a fungování v týmu nebo spíš co se týkají dětí nebo ještě něco jiného?

PD1: To právě záleží každý supervizi. Většinou vlastně na začátku té supervize se ten supervizor zeptá, jestli má někdo nějaký téma právě. A buď se buď někdo navrhne, že „hele já mám tady problémy s Adélkou, prostě dělá mi v hodině naschvály a tak dále“ a může se celý dvě hodiny řešit třeba jenom tady ta jediná věc, kdy opravdu se to rozebírá horek dolem, jo. Zkušenosti ostatních pedagogů i nepedagogů samozřejmě, pocity ty daný osoby, která vlastně to téma tam jako otevřela, takže se můžou řešit tady ty věci co se týče jako žáků, dětí nebo právě i ty týmové. Ale to záleží na tom, kdo co přinese. Anebo jako vedení kolikrát, že přinese třeba nějaký téma.

AB: No a kdy jste ji měli naposled?

PD1: Naposled jsme ji měli... v červnu tuším...

AB: A poslední dobou tady řešíte spíš ty personální věci nebo ty...

PD1: Hm, teďka v tom červnu ta poslední ta byla spíš taková oddychová, protože to bylo před prázdninami a po koronaviru, takže to bylo takový, že jsme spíš měli za úkol pečovat sami o sebe, jo, že jsme si měli vymyslet, za co se pochválíme a podobně. A i to se nezdá, i to jako

dalo dost zabrat, protože to je těžký vymyslet nějakou věc jako říct, v čem je člověk dobřej, za co se pochvává a tak. Takže i taková supervize jako byla a zažila jsem jí, kdy to člověka donutí se zamyslet jako trošku jinak anebo i před vlastně před koronavirem, to byl nějaký leden myslím nebo tak nějak, tam jsme řešili jeden kolektivní problém, kde s tím přišlo teda vedení, ale protože to bylo... bylo to jako velký téma, který se to tady neslo, neslo se to jako dole ve školce, tady, ale nikdo nevěděl konkrétně jako podrobnosti, takže to se tam jako řešilo, jo. Aby zaprvé o tom věděli všichni, protože se to dotklo všech, i když jako úplně ne přímo, ale všech se to dotklo, jsme malá škola, takže tady se nic neututlá. Takže se řešilo třeba právě tady ta kolektivní no.

AB: Mohla bys mi trošku jako konkrétněji popsat, jak takový setkání probíhá? Třeba nějaký si vyber, kde třeba někdo přinesl nějaký téma nebo kde jste něco řešili, jak to probíhá, jak to vypadá a tak. Možná i konkrétněji, co to bylo za případ...

PD1: Já to klidně... klidně to jako na sebe prásknu, tady ta jedna, co se řešilo, tak se to řešilo mezi mnou a paní asistentkou, která teda s námi příští rok jako už pokračovat nebude, ale byla jsem vlastně obviněna z toho, že mlátím děti, že nadávám dětem a podobně, což samozřejmě byla jako lež, ale tam jsou jistý osobní spory jako mezi námi a prostě nesedly jsme si osobnostně a dostalo se to tady opravdu jako do takových fází, že paní asistentka nás sledovala za dveřma a podobně, nejenom mě, dělala to jako i ostatním kolegyním a neslo se to tady jako dost, napsala snad i nějaký jako dopis paní ředitelce, nějaký jako nesmyslný prostě věci a samozřejmě se to na tý supervizi prostě otevřelo. Přišlo s tím teda vedení, že jako tady ta situace tady prostě nastala a vím, že se nějak... jak to přesně bylo... no, supervizor se zeptal vlastně nejdřív na konkrétní jako dění nebo aby to popsala právě jako paní asistentka, co se jí vlastně nelíbilo, s čím vlastně teda přišla, pak nechal vlastně mě, abych se k tomu jako vyjádřil, ale tam to samozřejmě bylo takový jako, ona řekla... no jako slovo proti slovu, takže se to samozřejmě snažil držet jako na takový úrovni, aby to opravdu nezajelo někam... nechal vyjádřit ostatní kolegyňky, co si o tom jako myslí nebo celkově o tom dění, co se jim třeba doneslo, co by to spravilo jo, hodně se tam hledá jako náprava. Co by tomu dotýčným pomohlo, jo, to je opravdu takový jako skvělá věta, kdy... no, takže opravdu se snaží jako ne se v tom nimrat jako jak to bylo, co to způsobilo a podobně, ale co s tím udělat dál. Aby se to neopakovalo, co těm dotýčným jako co jsou v tom účastný jako co jim pomůže a podobně.

AB: Má to sezení nějakou strukturu? Děláte něco já nevím třeba na rozehřátí nebo na úvod...?

PD1: No jsme většinou v kroužku jsme, aby to nebylo, že někdo nějak jako je vedoucí a někdo tak, většinou na úvod je takový jako jak se máme, co je nového a pak právě hnedka po tady tom

jako kolečku úvodním, jak se kdo má, se právě pan supervizor zeptá jako co bychom dneska mohli otevřít z téma, jo. A opravdu ten, kdo to téma ale teda jako navrhne, když třeba někdo přijde s tím, že „já mám problémy s Adélkou“, tak ale hlavně je zaměřenej na tu osobu, která to téma jako přinesla, která to otevřela. Že opravdu nechá nejdřív mluvit tu osobu a až pak se jako přidáváme, jo. Ale zas pan supervizor je fajn, že kolektiv ženských, takže ty, když se rozkecají, tak jsou k nezastavení, takže opravdu i ten supervizor to prostě zasekne, když to třeba vede i někam, kam nemá, opravdu se toho nebojí to utnout a dovést to zase na ty správný koleje. Což jako je dobrý, že to umí, protože občas to je náročný.

AB: A stalo se někdy, že byste se nějak jako přeli o nějaký téma, že by tam spousta lidí přinesla něco a nevěděli jste, co řešit dřív? Nebo naopak třeba, že byste nevěděli vůbec?

PD1: Někdy se stane kolikrát, že téma jako nikdo nepřinese, ale ten supervizor je natolik – nechápu jako jak to kolikrát dělá – ale už třeba v tom kolečku, kdy se nás ptá, jak se máme a co je novýho a někdo tam řekne nějakou malinkou pochybu nebo něco a hnedka se toho chytne a už je z toho téma. Jo, takže i dokáže z prdu udělat kuličku (smích). Ale že kdybychom se přeli o témata, tak ten supervizor si to zapisuje a když třeba těch návrhů je jako víc, tak se vytáhnou na další supervizi, že se k nim jako vrátíme. Že opravdu není asi nic, co by... zatím se to ještě nestalo, že by nějaký téma řekl „tohle je zbytečný, to smetem ze stolu“. Opravdu se snaží veškerý jako návrhy, co kdo jako vnese, tak se to snaží jako uskutečnit.

AB: A když se teda vrátíme tady k tomu konkrétnímu setkání, jak si říkala, asi to muselo být hodně takový emotivní, jak ses tam cítila?

PD1: Bylo to hodně náročný, naštěstí pro mě to bylo docela po dlouhý době po tom, co se to vlastně odehrálo s tou kolegyní, takže jsem měla čas nějakým stylem vystřízlivět jako emočně, když to mám říct takhle, protože celkově vlastně, když vás někdo udá z toho, že jako ubližujete dětem, tak to není jako úplně příjemný samozřejmě, pro mě teda bylo strašně fajn, že paní ředitelka si samozřejmě ověřila tady ty fakta, takže jak se to zjišťovalo od ostatních dětí, tak od ostatních kolegyň, který se mnou na tom pracovišti jsou, právě třeba ta asistentka pedagoga, kterou u sebe prostě mám, tak samozřejmě nikdo jinej jako ani žádný dítě jako neřeklo, že by se něco takovýho dělo. Takže vlastně i já jsem s tou supervizí šla i s tím, že vím, že za mnou to vedení stojí. A i ty kolegyně vlastně, jo, což bylo pro mě strašně fajn. Kdybych tam měla jít asi s tím, že jsem ta lynčovaná, která prostě... nikdo jí nevěří, tak by to bylo asi náročnější. Ale věděla jsem i, že jdu do toho bezpečnýho prostoru, kde opravdu kdybychom se tam měli nějakým stylem pohádat, což kdyby tam ten pan supervizor nebyl, tak já jsem vybuchovací typ, takže by se to tam vyostřilo, ale opravdu se to snažil držet na takový úrovni, aby to bylo

v pořádku. A když viděl, že to nebylo úplně příjemný, tak to nechal třeba být, jo, že se v tom nesnažil jako ještě víc šťourat nebo i ostatní kolegyňky, jakože pomohly, takže... někdy je to opravdu náročný, jakože tam jsou i slzy, ale někdy tam je i smích...

AB: A jaká tam byla atmosféra?

PD1: Byla to nepříjemná supervize. To vím, že... hlavně i nikomu se tam i nechtělo, protože se vědělo, že se to tam bude řešit, celkově ta situace tady jako nebyla úplně jako příjemná. No, myslím si, že pro všechny, že se to vlastně i dotklo všech. A nebylo to nějaký ejchuchu, no.

AB: No a když to teda vezmeme zase z té druhé strany, tak co se ti na tom setkání nejvíc líbilo? Co ti přišlo nejprínosnější, nejpozitivnější?

PD1: Urovnala jsem si nějaký v sobě právě věci, co by mně pomohlo, abych se z té situace, z který... tady vlastně byla nebo tady z té věci, co udělat proto nebo jak na tom mám sama zapracovat, aby prostě už jsem na to nemyslela, abych to prostě ze sebe vymazala, protože to přece jenom prostě nebylo pro mě úplně příjemný, takže bylo fajn, že jsem se na to dokázala kouknout z jinýho pohledu, jo, že jsem byla nasměřovaná, že jsem právě naopak i viděla tu podporu těch ostatních kolegyň, jo, takže opravdu kolikrát z té supervize, když se řeší tady něco takovýho, tak dostanete takový jako pohlazení a ujištění jakože jste dobrá, když to mám říct takhle... jo, že prostě víte, že za vámi někdo stojí, že to děláte dobře třeba i tu svou práci, když se bavíte o nějakým případu třeba jako u dětí nebo tak.

AB: No a je něco, co bys třeba na průběhu tady toho setkání změnila? Co bys udělala jinak nebo chtěla jinak?

PD1: Myslíš na tom jednom konkrétním?

AB: Nebo klidně na nějakým jiným.

PD1: No možná, ale to je takový jako spíš osobní, že ten supervizor někdy fakt jako rejpe takovým stylem, že jako opravdu tahá z tebe jakože dokáže mlčet a čeká, dokud něco neřekneš jo a to ticho je vždycky šílený. Takže ale ne, to k tomu patří, protože kdyby to nedělal, tak by to asi nemělo takovej jako účinek. Je to nepříjemný, člověk na to není zvyklej, ale jinak opravdu ty supervize jsou fajnový. Shodly jsme se, že v nich chceme pokračovat, takže bych opravdu neměnila. Jo, jediný, za co bojujeme právě je to, aby nás nerozděloval, protože říkal, že je právě možnost mít tu supervizi bez paní ředitelky nebo bez toho užšího vedení, což jsou ty dvě paní vedoucí učitelky plus vedení a my říkáme, že to nechceme, že jsme prostě jeden tým a že

chceme být pospolu. Jo, chápu, že to myslí dobře, ale bojujeme za to, abychom zůstali jako pohromadě.

AB: Stalo se někdy, že by sis během toho setkání říkala „ježiš, co tady dělám, tady to nemá vůbec smysl pro mě“?

PD1: Hmm, to se myslím úplně nestalo, protože vždycky zatím se teda řešily témata, který nějakým stylem buď se mě dotýkaly nebo mě zajímaly. Víím, že se řešil nějaký přístup třeba k nějakým žákům nebo jakoby jejich chování, takže vždycky je to zatím takový, že to je zajímavý pro nás pro všechny. Jo, věřím, že když by se někdy... někdy se řešilo myslím základkový dítě nějaký jeho chování, tak to bylo takový, že jsme o tom moc jako nevěděli, že jsme k tomu neměli moc co dodat nějakou zkušenost, takže to bylo takový, že si to tak člověk jako ne odseděl, ale že prostě se do toho tolik nezapojoval, jo. Tak by si asi člověk představil doma, že udělá nějakou jinou práci, ale že by jako vyloženě „to je nuda, proč jsem sem lezl“, to ne. Zatím jak nic takovýho nenastalo. Někdy jsou ty témata zajímavější, že se člověk víc zapojí, někdy je to spíš takový, že jako jenom posluchač a případnej nějaký poradce no.

AB: A není to teda jako překážka nějaká, že jste takhle spojený dohromady s tou základkou?

PD1: Hm, určitě ne, protože my jsme si to odhlasovali vlastně společně, že chceme vědět, co se děje nahoře na základce, oni zase chtěj vědět, co se děje dole. Protože i celkově vlastně my to bereme, že to je prostor, kde se společně setkáme. Jo, málokdy se hromadně takhle potkáme až na porady jo, ale to taky je člověk rád, že je fakt rád, že jde domů, takže je to fajnový. A i se vzájemně od sebe dozvíme jako něco nového třeba nebo něco, takže opravdu nemyslím si, že by to byla překážka.

AB: A jak bys srovnala tu situaci před tím setkáním a po něm? Jestli tam nějak cítíš, že by se nějak třeba změnila atmosféra nebo tak?

PD1: Hmm, no rozhodně to asi uklidnilo mě, třeba když jsem mluvila o tý mé konkrétní, protože některý věci, který člověk třeba v sobě dusí, tak tam mohl vypustit a bylo to takový, že se mu třeba uleví. Že opravdu před tou supervizi člověk je takovej napnutý, neví co se bude dít, jak se to všechno vyvine, takže někdy opravdu to je takový „uff, jako je to za námi“, ale někdy třeba po tom úplně posledním setkání, když jsme se měli vlastně pochválit, ocenit a tak, tak to bylo takový, že tam jsme šli na tu supervizi jako „haha hihi, blíží se prázdniny“, všechno prostě dobrý, ale po tý supervizi, když jsme zjistili, jak ten úkol je pro nás jako těžkej, že jako pochválit se za něco a tak, tak jsme odcházeli jako s pocitem prostě „ty jo ale to je opravdu jako pravda, že ti lidi jako se neuměj chválit jo, neuměj se ocenit“ a bylo to takový, že v tý hlavně jako to

šrotovalo a měli jsme právě i za úkol ještě i pak jako přemýšlet nad tím, vymyslet ještě nějaký jako věci, takže zas člověk zas naopak šel odtamtud jako s plnou hlavou.

AB: A kdybys ještě nějak srovnala situaci úplně před začátkem vůbec toho programu a teď?

PD1: Hmm, ty jo... Ono se to hodně změnilo tím kolektivem, tím seskupením tady. My jsme se tady hodně jako prostřídali, hodně proměňovali ten kolektiv, takže musím třeba, když sama za sebe mluvím, že dřív ta supervize nebo na té supervizi jsem nebyla třeba tolik otevřená. Protože i ten kolektiv tomu úplně neodpovídal, nebyli jsme tady úplně všichni jako... no nesedli jsme si úplně všichni prostě vzájemně, což jako mezi ženskejma 13 lidí jako to je normální, takže to bylo i takový, že ty supervize byly spíš opravdu takový ty témata jako žáci a tady to. Jakože to nebylo jako nic v tom kolektivu, ale teďka i jak jsme se vyměnili, proměnili a sešli jsme se opravdu skvělá banda, tak že v tenhle moment si myslím, že... a i ta důvěra mezi námi je, takže tím pádem se tam můžou otevírat takový hlubší témata no.

AB: No a jak si myslíš, že to hodnotí ostatní?

PD1: Já si myslím, že u té supervize jsou všichni tak nějak na stejný vlně, že opravdu nikdo s tím nemá problém, jo. Že jsou za to ba naopak i prostě rádi, že tady ta možnost jako je. Takže si říkám – odhlasovali jsme si, že i příští rok rozhodně jako v tom chceme pokračovat, takže tady není nikdo, komu by to nějak vadilo. Určitě ne.

AB: Teď tu mám otázku, jak bys celkově zhodnotila realizace supervizního programu u vás ve školce, tak na to jsi mi už v podstatě odpověděla, tak jestli chceš jen něco dodat...?

PD1: No, budu se opakovat, ale tam opravdu je to super věc. Rozhodně bych to doporučovala, chápu, že třeba na těch větších školách, kde je prostě opravdu třeba... vlastně ty to máš do školek, ale i ve větších školkách, kde je pět oddělení, kde je prostě víc učitelek a neznají se třeba moc konkrétně mezi sebou, tak chápu, že tam ta supervize nemá třeba takovej účinek jako tady, když opravdu se prostě známe, známe se i z těch osobních životů a nastane tady pak nějaký problém, tak se nebojíme si to pak na té supervizi jako vytáhnout. Že v těch větších školách to není asi tak úplně jako upřímný, otevřený. Jo, opravdu si myslím, že tady co máme, je opravdu skvělý.

AB: A co práce supervizora? Jak tu bys zhodnotila?

PD1: Práce supervizora... joo, rozhodně jo, má... co on má... má charisma rozhodně, dokáže si udržet prostě opravdu tu svojí pozici, nenechá se strhnout, i když věřím, že to je sakra těžký někdy s námi, protože bohužel některý kolegyně jsou... to, takže... ale dokáže to udržet v těch

kolejích, v kterých on potřebuje, jo, opravdu nesoudí, snaží se zachovávat nějakou tu svojí profesionalitu opravdu jako nemám, co bych mu vytknula. Možná, že je moc rejpavej no, že je... ale ne, je na něm vidět, že to je prostě profík no.

AB: A máš pocit, že třeba by se změnila nějak komunikace mezi váma, když už máte tu supervizi tak dlouho?

PD1: Mezi jako námi a tím supervizorem?

AB: Ne, mezi vámi v kolektivu.

PD1: No nedokážu tolik posoudit, protože říkám, dost jsme se proměňovali a až vlastně tenhle poslední rok jsme stabilní, kdy opravdu jako jedem v tomhle kolektivu v tomhle v čem jsme, takže nedokážu tolik posoudit... opravdu jako z dřívější si myslím, že opravdu jo, protože zaprvé známe, víme už, co od té supervize čekat, což je taky jako fajn, že už je to dlouhodobě, takže už se nemusíme bát, trochu známe toho supervizora, takže i víme co i od něj čekat, jaký otázky, čeho se vyvarovat, ale že bychom byli otevřenější, to nejde asi takhle moc jako posoudit no. Ale jo, myslím si, že asi nějakým stylem určitě jo. I mezi sebou, jak se víc poznáváme, takže...

AB: A jak jsi říkala – čeho se vyvarovat u toho supervizora?

PD1: No, právě když třeba člověk jako má na krku... nebo ne na krku, na jazyku nějaký třeba téma nebo nějakou jako poznámku, pochybu nebo něco takovýho, něco malinkýho, ale co jako je takový napůl nepodstatný jako to... a když to člověk tam vysloví, tak ten supervizor se toho hnedka chytne a hnedka to jako chce rozebírat, zkoumat a už je to v pytli že jo. Takž už víme, že když opravdu nechceme tady to téma prostě nějakým stylem rozebírat prostě hodinu dvě, tak že to radši říkat nemá.

AB: No ještě to jsem se chtěla zeptat – jak dlouho celkově to trvá to setkání?

PD1: Dvě hodiny. Dvě hodinky s tím, že dává někdy pauzu, ale když je opravdu nějaký téma třeba to velký, jak jsme měli mezi mnou a kolegyní, tak v tom nešlo udělat pauzu. Samozřejmě, že když někdo potřeboval, tak si odskočil, ale jinak to je ty dvě hodiny.

AB: Kdybys měla obecně říct, co je smyslem tý supervize ve školkách? Pro školky?

PD1: Tak rozhodně třeba to, že ty učitelky v tý mateřský školce nemají jakoby možnost si sednout a nějaký věci jako vyřešit, pořešit, popovídat si o tom, o nějakých situacích a tak. Prostě ten čas na to není, a řekněme si upřímně, kdy se slezete prostě odpoledne, jo, abyste každá měla čas, aby vám to prostě nevadilo... takže si myslím, že to je právě ten prostor, kdy veškerý ty

věci... k těm věcem se můžete vrátit. A rozebrat je. Právě pod vedením třeba, i když třeba jedna nesouhlasí s tou druhou učitelkou, tak že se to nemusí vyřešit hnedka nějakým taháním za vlasy, ale může se to v klidu rozebrat, navrhnout řešení a tak. Takže si myslím, že to je i právě prostor tady na to, kdy ten čas v tom běžném provozu prostě nemají ty učitelky.

AB: Takže bys řekla, že tady u vás se to daří řešit ty problémy?

PD1: Jo, určitě jo. My jsme se teda i díky tý supervizi vlastně naučili ty problémy řešit třeba dřív, než na tý supervizi, otevřít to, prostě bejt k sobě upřímný, prostě se toho nebát, nebát se prostě přijít za kolegyní a říct jí „hele mně se tohle úplně jako nezdálo, mně by se to líbilo spíš takhle“, takže opravdu nás i ten supervizor vede k tomu, abychom si takhle k sobě byli upřímný. Což dřív úplně si myslím, že jsme se třeba báli, že jsme nevěděli, jak ten druhý to vezme, ale díky tý supervizi, kde se tady ta témata potom rozebírala, že jsme si vzájemně vlastně řekli „hele mně to nevadí, já budu ráda, když za mnou přijde“.

AB: Myslíš, že je něco, na čem by se ještě dalo pracovat u vás?

PD1: Hmm, tak vždycky se dá na něčem pracovat, ale ty jo, něco konkrétního... my jsme skvělý, takže... (smích) Ne, vždycky se dá na něčem pracovat, ale konkrétní věc jako teď mě nic nenapadá. Opravdu se snažíme všechno řešit tak nějak hned, když to jde, říkat si jako upřímně nějaký věci, když se nám nezdají, jinak opravdu jako...

AB: Jak bys řekla, že se odráží ta supervize ve vaší práci s dětma?

PD1: Hmm... To si myslím, že ani snad ne moc nějak. Tak rozhodně se to jako celkově by se to odráželo, pokud jako mezi námi je to dobrý, tak i ty děti to vycítí. Že ty učitelky nejsou na sebe jak psi, že táhnou spolu. Jo, takže pokud jako ty učitelky jsou rozhádaný, dělají si vzájemný naschvály, ta to udělá tak, ta druhá zase tak, tak ty děti v tom mají guláš. Ale pokud jsme sjednocený, tak i ty děti vědí, co od nás vlastně čekat, takže pokud je prostě pohoda na pracovišti mezi učitelkami, tak i ty děti si myslím, že jsou víc v pohodě. Že to vycítí.

AB: A co to přineslo tobě konkrétně?

PD1: Mně konkrétně co to přineslo? No, rozhodně nebát se toho... já jsem měla vždycky problém s tím, že většinou... bývala jsem tady prostě nejmladší a nebát se toho, že když budu mít prostě ne problém, ale nějaký nesrovnalosti i s nějakou starší paní učitelkou, tak že se toho prostě nemám bát. Že tady jsme prostě na stejný vlně, prostě učitelka a učitelka a je jedno, jestli je jí 20 nebo 50 a nebát se toho. Být prostě upřímná a nenechat to v sobě jako dusit. Jo, takže i možná jako co se týče jako tady toho, že mi to pomohlo nebát se říct nějaký obavy.

AB: Teď tu mám, jak se to odráží ve fungování vašeho týmu – ty jsi říkala, že jste k sobě upřímný, že se snažíte ten problém vyřešit hned, a ne až na supervizi, ještě něco tě napadá?

PD1: No asi ani moc nevím, protože opravdu v tý školce jsme si sedli jako hezky, takže tam nevím, že by něco bylo potřeba nějak to... možná prostě to fungování takový to „ty máš spíš na starosti tohle, ty spíš jako tohle“, takže i třeba v tomhle smyslu jsme si udělali trošku jasno, že víme, co je či jakoby úkol, my máme teď vedoucí jakoby učitelku ve školce a pak jsme dvě jenom učitelky jako takový, takže třeba i jako to, že jsme si víc ujasnili, ale nevím.

AB: A vnímáš na supervizi nějaký negativa?

PD1: Ne.

AB: Kdyby sis měla představit stupnici od 1 do 10 a ohodnotit nějak jako užitečnost supervize, s tím, že 1 znamená, že to je úplně k ničemu a ztráta času a 10, že si nedovedeš představit, jak byste bez toho fungovali dál, jak bys to ohodnotila?

PD1: No tak nebudu dávat 10, to klidně odůvodním, protože máme dobrý vedení, dobrou paní ředitelku a ta je nakloněná řešení nějakých problémů, takže vím, že když tady ještě je pan supervizor nebyl, tak byla možnost jít za tou paní ředitelkou a vyjasnit si to jako tam. Jo, že nebyl jako problém, že to ta paní ředitelka nezametla jako pod stůl. Takže úplně bez tý supervize bychom v pytli nebyli, takže proto dávám 9. Protože opravdu jak říkám, chceme v tom pokračovat, myslím si, že to je velmi užitečný.

AB: No a ještě jsi říkala, že se vlastně takhle nikdy nesejdete nebo že byste se nikdy nedomluvili... a vidíš nějaký rozdíl v tom – nebo v čem ten rozdíl je – mezi supervizním setkáním a nějakým běžným rozhovorem s kolegyněmi bez toho supervizora? V čem je to jiný?

PD1: Tak mimo to supervizní setkání, známe to všichni, prostě skupina ženských, ještě k tomu učitelek, takže tam jedna přes dev... prostě to plácáme všechno přes sebe a na tý supervizi opravdu mluví jedna a mluví jedna, jo, nikdo do toho nezasahuje. Takže tam se drží tady ta jakoby úroveň a celkově i asi tam když se sejdeme jako opravdu jen tak jako někde venku, tak tam by tomu chyběla asi taková ta vážnost, jo, přece jenom opravdu na té supervizi je to... bereme to vážně, neděláme si z toho nějaký jako srandičky a myslím si, že v tom normálním osobním setkání, kdybychom něco takového chtěli řešit, že by to sklouzlo do nějakých prostě srandiček a nebylo by to takový jako vážný a myslím, že by to prostě nebylo ono no. Že bychom se nedohrabali asi k tomu důležitýmu, že by to bylo takový... třeba jenom právě to jak to vzniklo, proč to vzniklo, ale takový ty následky toho, co pro to udělat, aby už se to neopakovalo

a tak, to co se řeší na tý supervizi, to by se asi nestalo v tom našem soukromém setkání, takže asi tak.

AB: Takže to má teda asi velkou důležitost... z toho tak slyším...

PD1: Určitě jo, právě u supervize se nebabráme v tom, jak to přesně bylo, proč se to stalo, ale spíš to, aby se to už neopakovalo, takže co pro to udělat a...

AB: A to hlavně zajistí ten supervizor?

PD1: Jo. No on to v podstatě z tebe vytáhne. On se tě prostě opravdu na tu otázku zeptá. A co bys potřebovala nebo co by ti pomohlo, aby to bylo prostě jinak, že jo. A donutí tě, abys nad tím prostě nějak zapřemýšlela nebo ti hodí nějak takhle záchranný lana, ale opravdu chce docílit toho, aby ten člověk, kterej s tím tématem přišel, aby to opravdu si vymyslel sám.

AB: Komu všemu bys supervizi doporučila? A proč?

PD1: Úplně všem. Ne asi si myslím, že to nemá cenu pro nějaký velkej kolektiv. Jo, pro nějaký obrovský kolektiv, kde se mezi sebou znají stylem „jo, ahoj ty seš asi tamta“. Myslím si, že když se ty lidi neznají víc jako osobně, tak rozhodně nějaký kolektivní věci asi nemá cenu moc řešit. Jo, takový ty pracovní ano, ale to mají většinou nějaký porady nebo tak. Já si myslím, že ani ten supervizor jakoby by nešel do nějakýho velkýho kolektivu. Ale opravdu asi ty lidi, který se mezi sebou fakt moc neznají, který se potkají jednou denně na chodbě, tak si myslím, že pro ně to nebude mít takovej účinek, jako to má v tom malým kolektivu, kde i sebemenší malinká prostě nějaká... jak to říct... nějaká prostě nesrovnalost nebo nějaký problém, tak se tady ukáže prostě v celý škole. Ale zas v těch velkých školách, když vyskytne se nějaký malinký problém, tak kdo se to dozví no, nikdo. Tady je to malá škola, takže tady se to roznese.

AB: Takže řekla bys, čím menší kolektiv, čím je taková rodinnější atmosféra, tím víc je to třeba potřeba?

PD1: Myslím si, že jo, za mě asi určitě jo, protože je to prostě... víc se o tom, rozkřikne se to, je to prostě malý a myslím si, že to tady taky pak i dýl tím zůstává. Pokud se to nevyřeší, tak to tady je. A je potřeba to prostě vyřešit. V těch větších školách jako nebo tak, tak tam se to asi tak jako rozplyne. Protože tam těch věcí je třeba tolik, že se to ztratí.

AB: Kdybys měla nějak jednou větou postihnout celkovej dojem ze supervize, co bys řekla?

PD1: Ty bláho, jednou větou jo? Prostě je to opravdu užitečná jako... nebo takhle rozhodně to není promarněný čas jako touhle věcí, protože opravdu to pomůže.

3.2.3 Rozhovor s pedagožkou jičínské MŠ 2

AB: Tak jdeme na to. Poprosím vás, jestli se mi představíte na začátek – jak se jmenujete, kolik je vám let, jak dlouho vlastně tady působíte v tady mateřský škole...?

PD2: Já se jmenuju Lenka Grusová, je mi 27 let a teď vlastně budu začínat třetím rokem tady v té škole.

AB: Co vás na týhle práci nejvíc naplňuje? Nejvíc baví?

PD2: Ta práce s těma dětma, to že se vám vrací ta energie.

AB: A co je na tom úplně nejtěžší?

PD2: No, zodpovědnost bych řekla. Takový to jako že prostě mžik a dítě prostě leží v kaluži krve a vy za něj máte zodpovědnost.

AB: Hmm, jasně. Tak už můžeme přejít k supervizi, to bylo takhle jen na začátek na rozehrání... vy už tedy čerpáte supervizi ty dva roky, co tady jste, že jo?

PD2: Emhm ano.

AB: Měla jste taky individuální supervizi?

PD2: Ne.

AB: Ne, nebyla ta potřeba – vy to tady vlastně máte jenom tak, když je potřeba, že si můžete říct?

PD2: Ano, přesně tak.

AB: Tak jo, kdybyste měla vysvětlit někomu, kdo v životě neslyšel o tom, co je to supervize, co to je, co byste mu řekla?

PD2: Že to je důležitá věc, kterou bych doporučila úplně do každého kolektivu bez ohledu na to, jestli je to školství nebo sociální sféra nebo prostě cokoliv. Prostě kdekoliv, kde je nějaký tým, kde je kolektiv, kde pracujou lidi a kde se nějaký problémy postupně jako nahromadí a v tý supervizi prostě je to bezpečný prostředí, kde se to může řešit.

AB: A kdyby se vás někdo zeptal, k čemu to je konkrétně? Jestli třeba nestačí si jenom sednout s kolegy někde...

PD2: Jasně, že jsou lidi, který to jako řeknou, že to není potřeba, ale spousta věcí si prostě do očí jako neřeknete. I když vypijete já nevím čtyři skleničky vína, tak prostě jako jsou věci, který

si jako neřeknete. Nebo prostě když je nějaký problém a fakt to jako hnije a hnije to dlouho a ten kolektiv to prostě celej semele, tak je to lepší.

AB: Takže díky supervizi je možný si vyříkat věci, který si normálně neřeknete...?

PD2: Hmm.

AB: Máte už nějaký zkušenosti se supervizi z dřívějška? Ještě před tímhle zaměstnáním?

PD2: Nemám vůbec.

AB: Tahle byla první... a co jste si o tom nejdřív myslela? Jaký jste měla očekávání první, co to bude?

PD2: No holky mě tady strašily, že jo, klasika, že nás bude dusit a že to bude hrozný, takže jsem měla strach... úplně jsem si říkala tak co to jako bude, prostě nějaký problémy se tam budou řešit, já tam jako nechci mluvit... ale pak prostě přišel pan Zíka, což jako... zatím teda všichni lidi, který jsme potkali ze Semiramis, tak jsou neuvěřitelní sympatáci, i vlastně ty ženy, který máme jakoby na nějaký školení... tak to jsou lidi, kterým jako v uvozovkách ne že byste jako všechno chtěli hned svěřovat, ale nedělá vám to problém. Jakože prostě to vezme, tak jak to řeknete.

AB: Když už jsme teda u toho, co je ta organizace Semiramis? My už jsme na to s kolegyní narazily, ale nějak pořád nevím, co to je...

PD2: No, to je ta organizace, která ním zajišťuje tu supervizi.

AB: A ještě něco teda vám zajišťuje teda jste říkala nějaký školení nebo něco?

PD2: Noo, čerpáme z ní nějaký ty školení no. My si na to bereme ze Šablon nějaký...

AB: A víte ten pán, jaký má původně jako zaměření, povolání?

PD2: Já myslím, že má vejšku v Hradci, nějakou sociální práci... něco takovýho si myslím, no.

AB: Jo, jo, jo, super. Takže vaše očekávání prvotní od supervize se nenaplnily?

PD2: Ne nenaplnily.

AB: A po tom prvním setkání teda, jaký to bylo? Jak jste se po tom cítila? Ulevilo se vám nějak?

PD2: No jako my jsme tam na tý první supervizi nic jako neřešili extra, co by jako byl nějaký problém, ale přišlo mi taky jako, že jsem si přišla pak jako takový vyklidněná, tak jako hezky jsme si jakoby popovídali, tak jako uvolněná. Bylo to super.

AB: Dokázala byste nějak formulovat, co je cílem vaší supervize? Jaká je vaše zakázka?

PD2: No, to netuším, jaká je naše zakázka, ale myslím si, že to je asi jako v pohodě kolektivno.

AB: A jaký témata třeba řešíte?

PD2: No tak kromě nějakých problémů, který jako jsou u nás mezi kolegyněmi, tak řešíme nějaký i jakoby i případy dětí, kdy třeba nějaká kolegyně si s ním neví rady, takže se o tom bavíme a každá postupně přihazujeme, jak by se to třeba dalo řešit...

AB: Zkusila byste mi trochu konkrétněji popsat nějaký vaše supervizní setkání? Třeba nějaký, který se vás nějak dotýkalo osobně – jak probíhalo, jaký to bylo pro vás, jak jste se tam cítila?

PD2: Tak na tohle přesně vím, jaká se mi vybaví supervize a já jsem snad zatím žádný problém neměla, se kterým bych vnášela to téma, ale vlastně teď v době koronaviru jsme měli... nějak prostě těsně po tom, co se to začalo rozjíždět, tak jsme měli supervizi a tím, jak jsme byli tak jako všichni docela vybrnkaný, všichni jsme měli strach, nikdo nevěděl, co to je, teď nějaký nouzovej stav, roušky, tak vlastně jsme měli tu supervizi a mohli jsme tam o tom mluvit o těch svých pocitech, každá za sebe jsme o tom mluvily, řekly jsme jako co čeho se bojíme a fakt jako to pomohlo po té psychický stránce.

AB: No a to zrovna ani nebylo vlastně... to téma vlastně nebylo vyloženě školkový, že jo.

PD2: Vůbec nebylo no. Ale prostě pan Zíka... on totiž, když přijde na tu supervizi, tak většinou se ptá, jaký máme téma nebo o čem bychom chtěli mluvit... ale to bylo prostě ve chvíli, kdy on přijel a viděl na nás, v jakým jsme stavu a viděl, že je potřeba nás opečovat a udělat něco pro to, abychom se jako nehroutili, protože najednou jsme nechodili do práce, bylo to takový jako... škola prázdná...

AB: A jak to dělá, že vás opečuje?

PD2: Ptá se nás, mluvíme o tom. A tak jako... záleží zase z jaký strany to berete, že jo. Když se řeší nějaký problém, tak nás opečovává tak, aby si, když si třeba dvě kolegyně mezi sebou vyměňují názory, tak aby si fakt jako nenadávaly nebo nějak hodně neubližovaly a vždycky to stopne v tu pravou chvíli, kdy má.

AB: Jasně, hm. A má to setkání nějakou strukturu?

PD2: Jo, jo, většinou má. No, když je tady nějaká nová kolegyně, což se občas jakoby stává, tak se první představuje pan Zíka. Nejdřív se přivítáme, všichni si podáváme ruce, jako že se teda přivítáme, on vždycky řekne, že nás rád vidí, to je vždycky stejný, když jsme si teda nemohli podávat ruce, tak jsme si dávali lokty nebo jsme prostě jako jen tak na sebe mávali a

potom vlastně se představí, když tam je někdo nový, pokud tam není nikdo nový, tak se nás zeptá, jak se máme a každej, on teda nikoho nenutí, ale většinou mluvíme všichni jak se máme, co třeba očekáváme od tý supervize, jestli máme nějaký téma o čem bychom chtěli mluvit, když je třeba víc témat, tak on si to napíše, jo a pak teda ještě předtím dělá to, že každýho si pamatuje jménem – má notýsek, tam to má napsaný – tak taky jako přiřazuje a když neví, tak tipuje, kdo z těch jmen by to jako mohl být, ale většinu už si pamatuje. A pak se teda řeší nějaký to téma.

AB: No a když teda už řešíte nějaký to konkrétní téma, tak jak to dělá? Jak to probíhá? Někdo teda přinese to téma „mám problém tady ten“ a co se pak stane?

PD2: No on se pak ptá. A jak se to stalo, a uveďte mě do toho, ať to pochopím, pak se zeptá třeba toho druhýho člověka na nějakej názor nebo pak se zeptá nás, co my si o tom myslíme...

AB: Jo a takhle nějak furt dokola se to přepíná?

PD2: No a když někdo odpoví tak nějak jako neutrálně, tak do toho ještě šťourá, aby fakt jako se to jako vyčistilo ten vzduch a řeklo se to, co se má říct.

AB: Jo a pak se to nějak ukončí? Někak se to... nebo jaký je potom rozuzlení třeba?

PD2: No on to vždycky tak nějak jako... já vlastně nevím, jak to dělá, ale vždycky to tak nějak jako uhladí tak, aby vlastně všichni odcházeli s nějakým dobrým pocitem. Aspoň teda pro ty lidi, který jsou v tom zainteresovaný.

AB: A daří se to?

PD2: No já jsem byla asi u dvou těch jako vyhrocených supervizí, za ty dva roky byly jenom dvě takový jako že to bylo nepříjemný, a spíš jsem měla jako pocit, že jsem odcházela s tím negativním pocitem, ale zase jsem se dozvěděla ty věci, který normálně jsem v tom neviděla. Protože jsem se prostě třeba s těma kolegyněma nebavila nebo... já dělám ve školce, takže s tou základkou tolik vlastně nekomunikujeme, takže když oni měli nějaký problém, tak...

AB: No a když jste odcházela s tím negativním pocitem, je něco, co byste na tomhle setkání změnila nebo co byste udělala jinak, aby to pro vás bylo lepší třeba?

PD2: Nemyslím si. Já myslím, že to bylo prostě tím, že se to týkalo kolegyň, který jsem měla ráda, a měla tam jako ty osobní city a negativní vůči třeba někomu jinýmu.

AB: Hm, jasně. A co vám na těch setkáních, buď celkově nebo i konkrétně můžete mluvit, přijde nejlepší nebo nejprínosnější? Co se vám na tom nejvíc líbí?

PD2: To, že si řekneme to, co si normálně neřekneme. Že se nějaký ten problém třeba vyřeší a že každá k tomu... protože my nemáme tu šanci... vlastně na poradách máme, ale to se většinou řeší organizační věci, nemáme šanci se sejít jako celej kolektiv a promluvit si o něčem třeba co nám vadí nebo že je nějaký problém někde.

AB: A co je na tom úplně nejhorší nebo nejtěžší?

PD2: Hm, takový ty krušný chvíle no, když třeba... mně se to teda nestalo, že by se mnou komunikoval pan Zíka, že by rejpal vyloženě, ale cítím, že to by u mě bylo jako nejhorší, kdyby do něčeho fakt rejpal a já fakt nevěděla, jak to jako říct nebo... prostě popisování těch problémů je pro mě jako nejhorší, ale vím, že to musí být no.

AB: Stalo se vám někdy během toho setkání, že jste si řekla „ježiš co já tady dělám, tohle nemá smysl žádný...“?

PD2: Ne.

AB: Jak byste srovnala tu situaci před tím setkáním a po něm? Buď co se týká nějakých vašich pocitů nebo třeba atmosféry mezi kolegyněma...

PD2: Jako já vlastně nevím no. U toho prvního, tam jsem nebyla vlastně vůbec zúčastněná ani jsem o tom nic moc nevěděla, takže tam nevím vlastně, jak to jakoby pokračovalo potom a u toho druhýho vyhocenýho, tam prostě byly ty osobní ty no, takže... tam to bylo negativní před i po. A je to negativní furt ale je to jenom vůči té jedné osobě, takže...

AB: A jak říkáte, že to bylo vlastně negativní i potom, mohla by to ta supervize ještě nějak změnit a zlepšit něco na tom?

PD2: Mně na to třeba pomohlo konkrétně, že jsem vlastně byla nějak jakoby negativně ovlivněná a potom po té supervizi jsem viděla i ten pohled toho druhýho člověka, což normálně jako člověk neví, že jo, nevidí mu do hlavy. A ona to tam řekla a bylo to lepší jako v tomhle tom lepší no.

AB: A jak si myslíte, že to hodnotí ostatní?

PD2: Myslím, že to mají stejně. Myslím, že mámě všichni stejnej pocit, vždycky se na ní tak nějak jako těšíme, pokud teda dopředu nevíme, že se bude teda... že bude chtít někdo řešit něco jako nepříjemnýho, tak to si pak jako říkám, že se mi tam jako nechce úplně, ale vždycky to stojí za to no.

AB: Myslíte si, že byste ráda, aby to tu ještě pokračovalo, abyste měli dál tu supervizi?

PD2: Jo, určitě.

AB: Ani supervizora byste nezměnila?

PD2: Ne. Jako třeba by mě zajímalo, jak to dělá někdo jinej, ale já jsem s našim supervizorem moc spokojená.

AB: No a co si myslíte, že dělá to, že je tak dobrej? Že se vám s ním tak dobře pracuje, čím to je?

PD2: Je hezkej (smích), takže se na něj hezky dívá a je to teda neuvěřitelnej sympat'ák. Takže opravdu to je... a má i takový jako charisma.

AB: Takže je to osobností hodně?

PD2: Jo, jo. Třeba vlastně ten druhej supervizor, kterej tady dělá s paní ředitelkou nějakou tu individuální supervizi, co se týče jako managementu a tohohle toho, tak ten je taky hrozně sympatickej, ale už je takovej jakoby trošku jinačí. Ale asi by mi nedělalo problém s ním taky nějakou supervizi mít.

AB: A je něco, co byste na tom změnila? Na tom, jak to dělá třeba? Je něco, co vám na něm vadí?

PD2: Nic mi na něm nevadí. Myslím si, že dělá svojí práci dobře.

AB: Co si myslíte, že je smyslem supervize obecně pro mateřský školy?

PD2: No smyslem pro mateřský školy. Já si myslím, že se dá tím předcházet syndromu vyhoření v některých jako chvílích, momentech a taky si myslím, že prostě to budování toho kolektivu. Já prostě mám třeba zkušenost z bejvalý školky, kde byla paní ředitelka, která nepodporovala kolektiv, a přitom je to krásná velká školka plná dětí, nemají se vlastně ničeho obávat, nově vybavená, všechno je úžasný, skvělý, skvělý prostředí, ale ten kolektiv tam prostě se hodně jako měnil. A úplně bych jako jim tam doporučila přesně tohle to, kdyby ta paní ředitelka o to stála, protože si myslím, že to má smysl. V takových kolektivech, kde to úplně neklape. Já nechci říct, že ten náš neklape, on klape.

AB: No právě proto, že ji máte. Je to proto, že ji máte? Nebo by klapal i tak?

PD2: Myslím si, že by klapal i tak. Ted'ka. Před dvěma rukama bych třeba mluvila jinak.

AB: Hm, jasně. Takže celkově byste teda řekla že se ty cíle, co jste ted' o nich mluvila, že se vám to daří plnit?

PD2: Myslím si, že jo.

AB: Na čem by se tu ještě dalo zapracovat? Co by se dalo třeba ještě vyřešit za pomoci supervize?

PD2: Teď je to takový těžký. My teď jdeme vlastně s čistým štítem, takže teď zrovna mě nic nenapadá.

AB: Jak to myslíte s čistým štítem?

PD2: No jakoby že ten negativní ten už tam není, teďka jsme už naladěný všichni na stejnou vlnu, takže doufám, že tenhle rok bude dobrej.

AB: A co byste tedy řekla, že vaší školce ta supervize přináší?

PD2: No, v těch chvílích, kdy bylo potřeba něco rozpitvat, tak se to rozpitvalo. To je vlastně furt to samý no. Že se to jako... nebýt ty supervize, tak si myslím, že to tady hnije doted'.

AB: Odráží se nějak ta supervize ve vaší práci s dětma?

PD2: Nemyslím si, zatím jsme neřešili nebo já jsem neřešila žádný problém případ třeba nějakýho jako dítěte, že bychom potřebovali s něčím... i když je teda vlastně teď pravda, že jsme řešili něco s asistentkami a vlastně nám to pomohlo jakoby sjednotit ten přístup asistentek a nás učitelek k dětem, takže... to vlastně jo no.

AB: A je něco, co přinesla vám konkrétně?

PD2: Ten dobrej pocit prostě. Když jako se nic nepitvá a je tak jako příjemná atmosféra, tak to je mi po tom fakt jako vždycky hrozně dobře.

AB: Vnímáte na tom nějaký negativa?

PD2: Že by to mohlo být delší. Že ty dvě hodiny nám nestačí občas, když se potřebujeme do něčeho zabřednout nebo nám třeba dýl trvá, než se rozhoupeme, než nějaký to téma jako přineseme, tak je hodina fuč. Pak se teda řekne nějaký to téma, který je opravdu potřeba rozpitvat a máme na to už tu hodinu jenom.

AB: A to je takhle prostě daný striktně, že to musí být ty dvě hodiny?

PD2: No, já myslím, že víc si... bychom si asi museli platit nějak navíc. Já nevím, jestli my to taky nemáme za Šablon, takže...

AB: Jasně, tam je asi daný nějak určitý počet hodin, že jo.

PD2: No...

AB: Když si představíte stupnici od 1 do 10 a měla byste na ní zhodnotit užitečnost supervize s tím, že 1 by znamenala, že je to ztrát času, k ničemu a 10, že si nedovedete představit, že byste bez toho nějak dál fungovali, jak byste to ohodnotila?

PD2: 10.

AB: Takže kdyby to teď skončilo, tak jak by to tu vypadalo?

PD2: Tak si myslím, já osobně bych jako lobovala za to, abychom to prostě zatáhli jako ze svojí kapsy, ale aby to prostě furt jako dál fungovalo. Nebo prostě najít něco na podobnej způsob.

AB: A jak jsme mluvili o tom, jakéj to má přínos pro ty děti, tak to je vlastně daný tím, že když tam řešíte nějaký konkrétní případy, když je nějaký problém s nějakým dítětem, tak že tam se to vyřeší na tý supervizi?

PD2: No nevyřeší se to samozřejmě, ale rozebere se to, každá řekne... ono něco jinýho je, když prostě mám problém s nějakým dítětem třeba mí Aspergerův syndrom nebo něco jinýho prostě ADHD cokoliv a já si s ním nevím rady a řeknu to tam a vlastně v tu chvíli na tý supervizi, že mám s tímhle tím a tímhle tím problém, že nevím jak na něj, že jsem četla literaturu, furt mi to jako nejde a ty ostatní kolegyně mi v tom vlastně jako pomůžou. Že řeknou svůj názor nebo pan Zíka taky do toho jako vstupuje, takže...

AB: Jak byste srovnala supervizní setkání a normální rozhovor s kolegyněma?

PD2: V tom, že tam je ten člověk, kterej to jako řídí. Kterej nedopustí, abychom se nějak vzájemně zranily.

AB: Jo, dělá to bezpečný...

PD2: Hmm.

AB: Nevadí vám, že je to cizí člověk? Nemáte třeba nějaký zábrany, že se vám nechce něco říkat anebo před ostatníma třeba?

PD2: On nikoho nenutí. Takže když prostě se k tomu nechci vyjadřovat nebo nechci říct jak se mám nebo nechci říct, jak jsem se cítila během supervize, tak to říkat nemusím.

AB: Jsou tam nějaký takový případy?

PD2: Jsou. My už jsme si na to zvykli a pan Zíka taky. A vždycky když právě třeba ta paní, ona už je ve starším věku a je to pro ní vlastně celý jakoby úplně nový, a takže když něco řekne, protože občas se stane, že jako promluví, tak ji prostě vždycky za to jako ocení a poděkuje jí za

to. On vlastně celkově, kdykoliv někdo něco řekne, mu za to poděkuje. Takže člověk nemá pocit, že by řekl něco špatně.

AB: Jednou větou, kdybyste měla postihnout nějak váš celkový dojem ze supervize, co byste řekla?

PD2: Že to je super.

3.2.4 Rozhovor s vedoucí pedagožkou jičínské MŠ

AB: Tak já vám poprosím na začátek, jestli byste se mi trochu představila a řekla byste mi, jak dlouho tady už působíte, a jak se vám tady líbí, a co je na té práci nejhorší a co je na ní nejlepší?

PDV: No to jsme měly zrovna včera s holkama s kolegyněma poradu školkovou, kde měly za úkol si připravit, co je na práci v mateřské škole naplňuje a co je naopak zraňuje. Abych se představila, tak já jsem Dagmar Hrubá, pracuju tady – já o sobě říkám, že už jsem tady inventář, protože jsem sem nastoupila po maturitě a jsem tady s přestávkama na mateřský doted', práce ve vesnický mateřský škole mě baví a líbí se mi daleko víc, si myslím, že je lepší než práce v městských školách, kde těch dětí je hodně a kde to prostředí se podle mého názoru nedá vytvořit tak rodinně jako na vesnický školce. Takže proto jsem tady zůstala a líbí se mi to tady a baví mě to tady. Já jsem teďka ve funkci vedoucí učitelky mateřské školy, mám tady dvě dá se říct začínající, jednu úplně začínající učitelku a druhou s tříletou čtyřletou praxí, takže dá se říct už opravdu zkušenou učitelku.

AB: Takže je vlastně zaučujete nebo provádíte?

PDV: No ta druhá si myslím, že nepotřebuje vůbec zaučovat, ta první trošičku jo.

AB: No a je tady pro vás něco hodně těžkýho nebo nepříjemnýho?

PDV: Co je pro mě nepříjemnýho... nepříjemný pro mě je, když dítě nově přijatý pláče a nedokážeme ho ukonejšit tak rychle, jak bychom si představovali. Tady v té práci je mi nepříjemné, letos teda ne, protože pracujeme s malou skupinkou dětí, my máme 26 dětí a když si je dělíme na řízené činnosti nebo na ty výchovně... vzdělávací, tak je máme 13 mladších, 13 starších, takže se skupinkou 13 dětí pracujeme cíleně – vzdělávací činnost organizovaná, což je nádherný. Normálně může být až 28 dětí, takže to je pak obrovský rozdíl pracovat se 13 nebo s 28. Takže teď mě to s touhle tou skupinkou dětí mě to naplňuje. Ale když je těch dětí hodně, tak tam mě zraňuje to, že nemám čas na individuální přístup, že ve chvíli, kdy se chci věnovat jednomu dítěti a mám před sebou tu skupinku 20 dětí nebo víc jak 20 dětí, tak se zároveň musím

věnovat všem, takže nemůžu dělat to tak, jak si představuju, jak bych si přála. A naopak když se chci věnovat všem dětem a jedno dítě má nějaký problém třeba emoční anebo potřebuje na záchod a potřebuje mě k tomu, tím pádem já tu skupinku musím opustit, tím pádem se to celý rozhodí nebo ta práce, kterou jsem tu namotivovala už se v ní nedá dál pokračovat. Tak to jsou momenty, který mně vadí, ale říkám, že teď v poslední době, když pracujeme s menší skupinkou dětí, tak se tohle to vlastně vůbec neděje. Takže teď mě ta práce skutečně naplňuje.

AB: Tak už můžeme přejít asi k supervizi... kdybyste měla někomu, kdo o tom nikdy neslyšel, neví, co to je vysvětlit, co je supervize, co byste mu řekla?

PDV: Co je supervize... supervize pojatá tak, jak je to tady... já jsem si vždycky myslela, že supervizor je člověk třeba u lékařů, že je to zkušený lékař, kterej zaučuje, zavádí do práce mladšího lékaře. Takhle jsem vnímala supervizi. Tady to vnímám tak, že supervize vytváří prostředí, ve kterém se můžou řešit problémy, které nastávají mezi... v pedagogické práci mezi pedagogem a dětmi ve výchovně vzdělávacím procesu, pokud si s tím učitel neví rady anebo myslí si, že něco dělá dobře, a přitom mu to nevychází tak ten sup... tak tím, jak se ta situace rozebere, tak může přijít sám nebo s pomocí svých kolegů na to, jak to dělat jinak, případně lépe, takže to je na úrovni té profesní, pracovní pomoc anebo i na úrovni mezilidských vztahů na pracovišti, pokud se vytvoří nějaký problém mezi kolegy a ten problém je takový, že si s tím ten kolektiv neví rady, tak v rámci té supervize se to může rozkrýt a upravit.

AB: Jo. No a kdyby se vás tenhle člověk, co vlastně s tím žádnou zkušenost nemá zeptal, jestli to k něčemu je nebo jak to funguje... funguje to vůbec?

PDV: K něčemu by to mělo být podle toho, co já jsem vám teďka řekla ty dva důvody, tak to je jako úžasná myšlenka, úžasná vize a mělo by to k tomu směřovat a myslím si, že to i směřuje k tomu, když se to děje. Ale myslím si, že to... že zároveň pokud někdo něco chce řešit nepříjemného, tak si myslím, že se tomu dá i zabránit, aby se to do té supervize nedostalo anebo někdo, kdo má problém a nechce o něm mluvit, prostě o něm nemluví, tak se to tam neřeší.

AB: Zkušenost se supervizí tedy máte jen odsud... Když si vzpomenete, když jste vlastně s tím programem začali, co bylo to první, co jste si myslela nebo co bylo vaše první očekávání?

PDV: Já jsem očekávání neměla, právě to, co je supervize, tak to, co jsem vám říkala na začátku o těch lékařích, tak takhle jsem si to představovala, ale nedovedla jsem si to představit, jak to bude fungovat tady.

AB: Jasně. No to jsem se chtěl zeptat, jako jak by to tady fungovalo...

PDV: Já jsem o tom vlastně ani nepřemýšlela, já jsem o tom vlastně nebyla až tak dopředu nějak informovaná, prostě se řeklo bude supervize ten den a ten den od tolika a tolika hodin... a jako co to bude, to jsem počítala, že se to dozvím na ní. Na tý supervizi. Takže jako já jsem neměla očekávání.

AB: Žádný strach, obavy, nic takovýho nebylo...?

PDV: Nee, to ne (smích).

AB: Hmm. A dokázala byste nějak formulovat, co je cílem vaší supervize tady?

PDV: Cílem? Já vůbec nevím, jestli jsem byla ta supervize dávaná s nějakým cílem...

AB: No spíš, co vy si myslíte vzhledem k tomu, jaký typy věcí tam třeba řešíte. Nebo proč ji tady vlastně potřebujete?

PDV: No já význam nebo smysl té supervize teďka tak, jak tady probíhá vidím v tom, že máme jako kolegyně možnost se sejít a trávit společně čas. A mít možnost se poznat. V tomhle tom já osobně vidím význam té supervize. Pokud se tady objeví nějaký problém, tak ten se tam řešit může a řešívá se... ale to do té supervize patří, takže to je v pořádku. A já teďka nevím, jak jste se ptala, na co jste se ptala?

AB: No většinou má ta supervize třeba nějakou zakázku na začátku... nebo na začátku – ona i v průběhu se může třeba různě měnit... prostě – k čemu by měla supervize u vás přispět?

PDV: Měla by přispět k harmonizaci práce i toho kolektivu těch vztahů na pracovišti. To myslím, že rozhodně. Ale stalo se nám tady na začátku, že ač jsme tady supervizi měli, tuším, že už tady byla dva roky, tak nám odešlo hodně kolegyň. To se stalo, takže jako proto si myslím, že tyhle ty zkušenosti, které jsem nabyla, tak si myslím, že pokud je opravdu problém, kterej hodně bolí a kterej je hodně niternej, tak že v tom ta supervize nedokáže pomoci, nedokáže to řešit. Protože tohle to se stalo. A ty kolegyně fakt odešly. A bylo to v době, když vlastně tady ta supervize probíhala.

AB: A čím si myslíte, že to bylo? Že to bylo pro ně tak jako bolestný nebo nepříjemný, že to tam nechtěly řešit?

PDV: Ony to tam chtěly řešit, ale nějak se to tam nedostalo. Někdy se tam dostávaly jiný témata...

AB: Jo aha. A dokázala byste mi říct, jaký témata třeba se tam řeší konkrétněji?

PDV: Tak teďko jedno z posledních se řešilo, že byl problém... teďka беру ty vztahy dospěláků na pracovišti, takže byl problém, že měla asistentka tady ze školy u nás ve školce dítě a měla nějaký problém s učitelkou. A nedokázaly se spolu dohodnout, takže se to dohadovalo nebo řešilo se to na té supervizi. To si myslím, že bylo jako dobrý.

AB: Zkusila byste si vzpomenout na nějaký setkání, na který si pamatujete, který pro vás bylo nějak třeba významný nebo třeba se vám líbilo nebo naopak bylo hodně jako nepříjemný, jestli byste mi ho zkusila popsat? Někaký, co si opravdu pamatujete, jak probíhalo?

PDV: Nepříjemný...

AB: Nebo příjemný nebo klidně nějaký normální.

PDV: No nepříjemný... jako já osobně jsem zažila nepříjemnou supervizi, to byla úplně na začátku, jedna z prvních, kdy kolegyně moje, to byla pro mě hrozně nepříjemná supervize a vůbec jsem to jako nechápala, jak to mohlo vzniknout nebo jak k tomu mohla dospět... tam dala problém se mnou ona. To je teda ta začínající kolegyně, ta kterou já mám letos jako nově začínající, tak ona tady předtím pracovala jako družinářka a zároveň byla asistentka pedagoga k dítěti s Aspergerovým syndromem. A to bylo v době, když ona byla u nás jako ta asistentka a na tu supervizi přinesla téma, že si jí a Danečka já nevšímám během toho času, co s námi tráví ve třídě. Myslím, že to bylo... já teďka přemýšlím, co ona tam řekla o mně špatně, ale bylo to tohle to, že si jich nevšímám. A že s tím ona má problém a že by to chtěla řešit. A já tenkrát jsem o tom vůbec nevěděla, ale vůbec... nevěděla o tom ani v tu dobu vedoucí učitelka byla jiná, to je ta, co odešla, ta o tom taky vůbec nevěděla, že ona má takovej problém ve školce se mnou, ale věděli to všichni tady. Jako všechny ostatní kolegyně to věděly. Nevěděla jsem to jenom já a moje vedoucí učitelka. Takže to bylo pro mě tak strašně nepříjemný, že se něco dalo na supervizi nepříjemnýho pro mě a já jsem o tom nevěděla a věděla o tom celá škola. Jenom ne já a ta moje vedoucí učitelka, která by o tom měla vědět jako první bych řekla, protože byla jako první nadřízená moje i její. Takže jako moje první reakce na to byla „a vy jste to věděli všichni?“ a oni říkali, že jo a já říkám „proč jste mi to neřekli?“ a oni mlčeli a jako já jsem říkala, že jako z mé strany, že vůbec žádný problém já nevidím, že jako Martinku mám ráda, jsem strašně ráda, že v té třídě je a ten Daneček, ten byl opravdu strašně náročný dítě, takže jsem byla strašně ráda, že se mu věnuje a že mám čas na ty ostatní děti díky tomu, že ona tam je a pracuje s tím Danečkem. Takže proto, že jsem jí vyhodnotila, že pracuje dobře, profesionálně a samostatně, protože to byla učitelka mateřské školy, normálně jsou asistentky rychlokvašky, který mají nějaký krátký kurz a pak si s tím dítětem nevedí rady, tak to ona nebyla, ona byla fakt šikovná a samostatná k tomu dítěti, takže jsem jí dala plnou důvěru a

neměla jsem potřebu ještě nějak jako zasahovat, když ona tam s Danečkem ještě něco řešila, protože já jsem měla plnou hlavu starostí s tím zbytkem, s tou zbytkovou skupinou. My jsme měli hrozně v tu dobu náročný děti, vlastně až do loňska. Až letos máme vlastně fakt klidovou třídu, jsou jako pohodový, s nimi se krásně pracuje, ale předtím to byla jedna individualita vedle druhý a to bylo hrozně náročný s nimi pracovat tak, aby se udržely v nějakým... no prostě aby se s nimi dalo pracovat na úrovni. Takže já jsem byla šťastná, že ona s ním je, že se nemusím... to měla pravdu, že jsem si jich moc nevšímal a pracovala jsem si s tou druhou tou... jo ale nebylo to opravdu nic, jakože bych je odmítala nebo nic špatnýho. A ona to takhle vyhodnotila a jako což je v pořádku jo, ale mohla mi to říct, ale ona mi to neřekla a obešla celou školu, věděla to celá škola, prý tady bylo děsný dusno, já jsem to nevěděla, to se otevřelo až na tý supervizi, takže já jsem potom říkala panu Zíka nebo jak se jmenuje ten co to s námi dělá, že jsem strašně ráda, že ta supervize tady proběhla, že si nedovedu představit, že by tady to, tohle to, co se otevřelo, tady mělo dál žít s námi nebo se mnou. Já o tom opravdu nevěděla, věděli o tom všichni, všem jako říkala... asi něco špatnýho o mně, takže to pro mě bylo hodně nepříjemná zkušenost, vlastně to byl první problém, kterej se na supervizi řešil, protože to úplně první setkání bylo obecný, a pak hnedka přišlo tohle, ale říkala jsem že sem hrozně ráda, že to tady vlastně bylo, protože vlastně díky tomu se to mohlo otevřít a já jsem mohla říct, že tam vůbec nic jako z mé strany špatnýho nevidím, že jediný špatný co vidím je, že se to řešilo o mně beze mě a že jsem teda ráda, že se to otevřelo a že si k tomu můžu říct tohle to, jak to mám.

AB: Takže vy jste si k tomu řekla, jak to vnímáte a co se dělo dál? Vyřešilo se to potom na tom setkání?

PDV: Tam bylo jako Martinka tohle to řekla, úplně se sesypala, ta šla.... Jak tohle to řekla, tak dostala úplně nějaký psychický záchvat a šla pryč, takže ten pan Zíka šel za ní ji uklidňovat, předtím proběhlo to, že jsem se zeptala, jestli o tom věděli a proč mi to neřekli no a pak když se vrátili, tak jsem Martince říkala jako jak to vnímám, že fakt jako z mé strany já žádný problém nevidím, že jako nemám jako špatnej vztah k Danečkovi, jestli to postavila, že mám špatnej vztah k Danečkovi? To už nevím, jo. Že nemám ani k Danečkovi ani k ní špatnej vztah, že pokud měla pocit, že se jí málo všímám, tak je to proto, že jsem ji vyhodnotila jako že jí můžu dát plnou důvěru a zodpovědnost a že je to proto, že mám plnou hlavu starostí s tím zbytkem třídy. Takže jako tam nebylo vlastně co řešit, jenom jsem to takhle řekla a fakt nebylo co řešit.

AB: A to byl konec?

PDV: Ale já jsem cítila, že jako tamto jsem fakt necítila jako problém. Já jsem cítila jako problém ten kolektiv, ten zbytek kolektivu, že mi to nikdo neřekl. Protože mně pak holky říkaly jako útržkovitě, že to bylo hrozný, co ta Martinka líčila za hrůzy, co se dějou nebo já teďka přeháním asi, možná to takhle neříkaly. Ale jako já jsem z toho byla jako hodně přešlá a nerozumím tomu. Doteďka tomu nerozumím, proč to takhle řekla nebo proč se tak cítila, protože se tak chovám pořád stejně dá se říct.

AB: Takže byste řekla, že vlastně ještě byste to potřebovala trošku jako objasnit...?

PDV: Ne, ne, ne. Ona mi prostě řekla, že to takhle vnímala a cítila, tak v tom případě... já jsem si teda potom začala dávat pozor a my když se třeba řadíme u dveří nebo to... a koukala jsem, že ještě s Danečkem někde zápasí, tak jsem na ně počkala a volala jsem na Danečka, takže jako v tomhle tom jsem se jako začala... na základě toho, co mi Martinka říkala jako víc zaměřovat na toho Danečka, ač jsem to vnímala jako zbytečný, ale udělala jsem to proto, aby Martinka cítila, že je jako víc vnímám v té třídě. Takže to jsem se jako v tomhle tom jsem začala dělat cíleně změnu. Ač jsem jako necítila, že je to potřebný, tak jsem to dělala proto, že Martinka ten pocit měla, tak jako proto.

AB: No a ještě jste to řešila nějak s tím kolektivem potom?

PDV: Já jsem to neřešila s tím kolektivem vůbec a potom vždycky při dalším setkání asi ještě dvakrát, což já jsem nepočítala s tím, že se k tomu pan Zíka bude vracet, vždycky se k tomu vrátil. Jestli k tomu něco mám. Já jsem říkala „ježišmarjá, já jsem myslela, že už o tom nebudeme mluvit, mně to bylo hrozně nepříjemný...“ a takže jsem o tom vůbec nepřemýšlela, snažila jsem se to fakt jako potlačit a zatlačit, ale tím, že mi dal ten prostor, tak pak i na té druhý supervizi jsem věděla, že jako nevnímám ten problém tady mezi námi, mezi mnou a Martinkou, ale v tom kolektivu. A to vlastně proběhlo ještě tu třetí supervizi myslím taky, já říkala „ježiš já fakt myslela, že už se o tom nebudeme bavit“, jako fakt to bylo pro mě nepříjemný a zase jsem říkala tam problém jsem neviděla, viděla jsem to tak, že to proběhlo v té škole mimo mě a v tom, že já jsem ten problém viděla, že mně vlastně o tom nikdo neřekl. Takže dál se to nijak neřešilo.

AB: No a bylo tam něco, co si myslíte, že třeba ten supervizor udělal dobře, co napomohlo nějak tomu řešení té situace nebo jestli ta jeho role tam byla nějak důležitá? Nebo to bylo spíš o té atmosféře, že to byla ta supervize a že se to tam přineslo, a to bylo to důležitý?

PDV: Spíš takhle no, pro mě bylo důležitý to, a mělo význam to, že se to tam fakt přineslo, protože nevím, kdyby ta supervize nebyla a mělo by to tady v té škole takhle být, tak vůbec

nevím jako... protože mi to fakt nikdo neřekl! Možná, že mi to neřekli cíleně, protože věděli, že bude supervize, tak to možná cíleně se o tom nebavili, že se to otevře až na supervizi, možná, že to byl ten důvod... možná, že kdyby supervize vůbec nebyla, tak že by to vůbec neproběhlo, kdyby nebyla plánovaná, já jako fakt jako nevím.

AB: Stalo se vám někdy, že byste si během nějakýho setkání říkala „co tady dělám, tohle nemá vůbec pro mě smysl a měla jsem zůstat doma radši“?

PDV: Během setkání na supervizi? Ne.

AB: A je něco, co byste na průběhu nějakýho setkání...

PDV: No, tady k tomu ještě, neříkala jsem si to nikdy, ale občas jsem si řekla, že je to čas, kterej bych dovedla strávit někde líp. Ale ne pokaždý, jo, občas.

AB: A co to bylo třeba za situaci?

PDV: No ona totiž žádná situace se tam neřešila jo, tak to bylo takový pro mě nezajímavý...

AB: Nebylo to nic konkrétního...?

PDV: No, nebylo to nic konkrétního a nebylo to nic, co by mě někam posunulo. Nějak jako... něčím naplnilo.

AB: Jasně.

PDV: Ale jako nebylo to nepříjemný. Ale jako když se ptáte na tohle, tak třeba byly výjimečně supervize, že jako kdybych tam nebyla, že by mně nevadilo, že jsem o to přišla.

AB: A co se tam třeba řešilo? Když se tam nic neřešilo?

PDV: Když já si teďka fakt konkrétně nevybavím. Protože my jsme... není každá supervize jako kde by se řešil nějaký problém, aspoň tak to vnímám... já nevím, jako opravdu, teďka si nevybavuju jako obecně...

AB: No a teda když to vezmeme naopak, tak co pro vás jako ten smysl má? Jaký typ setkání nebo typ problému se tam řeší, abyste si říkala, že teda opravdu je to potřeba?

PDV: Jako pro mě není důležitý tam řešit problémy, protože já si myslím, že tady problémy nemáme, jo. Pro mě je tam důležitý to, že se tam setkáme a že se tam společně trávíme čas. Jako opravdu já co třeba v tom vidím, protože nemám potřebu řešit nějaký problém.

AB: A je něco, co byste na průběhu nějakýho setkání, ať už toho, co jsme tady probíraly nebo nějakýho úplně jinýho nějak změnila? Co třeba by ten supervizor měl udělat jinak nebo třeba vy? Jak byste si to představovala třeba jinak?

PDV: Hmm asi nemám.

AB: A dovedla byste nějak srovnat situaci před tím setkáním a po něm? Jak se třeba tady změnila atmosféra, jestli vůbec nějak... jestli se něco změnilo nebo je to pořád stejný...?

PDV: Já bych řekla, že to je stejný...

AB: A vaše nálada nebo pocity?

PDV: Já jsem říkala už tomu... pan Páleník nebo jak se jmenuje... my máme teďka dva supervizory, jednoho, který pracuje s týmem a jednoho, který dělá vedení a vždycky pan Páleník, kterej nám dělá supervizora vedení, se na začátku ptá „tak jaký máme téma supervize?“ a já už jsem jako vždycky jsem zaskočená tady tou otázkou, protože vždycky jsem nepřipravená, vždycky jako... vůbec nikdy mě nenapadne si přichystat nějaký téma do té supervize a už jsem mu to vlastně začala říkat, že jako opět jsem udivená tou otázkou, opět mě překvapil, protože vždycky tam přijdu s nějakým radostným... nebo s nějakým očekáváním nějak příjemně prožitého času a ne že po nás chce nějakou otázku nebo nějaký problém. Opravdu jsem to jako nikdy takhle.... Jako nepřipravovala jsem se na to. Věděla jsem, že je supervize, tak jsem tam šla s tím, že si tam příjemně popovídáme, že se něco dozvím, ale nikdy jsem se na to nepřipravovala a vlastně až teďka jsme měli supervizi, je to 14 dní, supervizi vedení, opět jsem se na ní teda nepřipravovala jako vždycky opět to... ale jako ve chvíli, když se zeptali, jestli nějaký problém máme nebo jestli chceme něco řešit, tak to bylo první, co mně vytanulo, že jsem vlastně měla, protože jsem byla na semináři v Hradci a tam jako v tom semináři vyplynuly nějaký otázky, který mně ležely v hlavě a to bylo asi čtyři dny předtím, před tou supervizí, proto to ve mně bylo, tak jsem to tam řekla a on říkal, že to je výborný téma, že to je jakože.... A i se o tom začal bavit, začali jsme si o tom povídat, což bylo strašně příjemný a dalo by se o tom povídat strašně dlouho, ale my jsme na tu supervizi měli asi jenom dvě hodiny nebo moc času ne a věděla jsem, že kolegyně chce řešit zrovna tady něco, co bolelo v tom týmu, a tak jsem s tím nechtěla zdržovat. Prostě jsem se s tím nechtěla zdržovat, tak jsem se snažila... i jsem to říkala jako, že to tady nechci, že to necháme klidně na příště. Tak jsme o tom mluvili hodinu, ale dalo by se o tom mluvit daleko dýl a po té hodině jsme dali druhou hodinu prostor té kolegyni, který měla potřebu tady řešit týmovou záležitost. Takže to bylo jako

jediný, kdy já jsem si něco přinesla a fakt jsme o tom mluvili fakt tu hodinu, protože jsem cítila, že je potřeba řešit i něco jiného.

AB: Jo a jak byste srovnala tyhle dva druhy supervize, kterých vy se účastníte? Která je třeba pro vás lepší?

PDV: Pro mě přínosnější je ta supervize vedení, protože tam se řeší věci, který... nebo spíš mně to tak připadá jako takový to vzdělávání managerský, že se tam dozvídám další věci. A ta supervize týmová je pro mě... protože jako nevnímám tady nějaký problémy, který by se řešit musely, takže jako zatím se tam teďka nic neřešilo, takže ta týmová supervize je pro mě... je to příjemný setkání nebo příjemně prožitéj čas s kolegyněmi, kdy my opravdu jako v průběhu pracovního dne nemáme možnost se sejít a v klidu si popovídat.

AB: Jak si myslíte, že tu supervizi, tady tu týmovou hodnotí ostatní?

PDV: Já si myslím, že dobře. Já si myslím, že... myslím si to, jo, že takhle jako já, i když je pravda, že máme tady kolegyně, který jsou buďto v mém věku, že už mají máme velký děti anebo v mladým, že ještě nemají žádný děti. Takže jako jim nejde o čas odpoledne trávenej na tý supervizi, ktorej jako není zanedbatelnej, jo a myslím si, že my tady jsme se teďka sešli tak, že my tohle to neřešíme. Že jedinej, kdo vlastně má malý dítě a koho by to mělo hodně zatěžovat, je paní ředitelka, a ta si taky myslím, že s tím nemá problém to tady trávit ten čas a takže z tohohle důvodu, že nikoho netlačí čas jít domů za dětma, tak je to úplně bezproblémově přijímaný. Ale myslím si, že kdyby tady byl někdo, kdo potřebuje se věnovat dětem, tak je to hodně časově náročný. Protože těch aktivit ve škole kromě toho rozvrhu, ktorej máme přímou práci s dětma, tak těch aktivit dalších nad rámec tady tý přímý vyučovací povinnosti je i tak hodně.

AB: Takže to vnímáte jako takový negativum, i když ne přímo osobně pro vás teďka?

PDV: No ale jako nevnímám to jako negativum ani tady v tom kolektivu momentálně. Ale jako mluvím o tom obecně. Mluvím obecně, že třeba na jiných školách si myslím, že by to mohl být jako problém, protože časově to náročný je. I to, že se to dělá třeba v odpoledních hodinách třeba až od čtyř, aby mohli všichni... nebo od půl čtvrtý, protože ve školce děláme do čtyř, tak aspoň od půl čtvrtý to děláme, abychom se sešli všichni, to znamená učitelka, která končí třeba v jednu, tak má tím pádem zabitej den, že jo. Že jako buď to čeká do čtyř anebo prostě... kdyby to bylo, kdyby to navazovalo na tu práci, tak se to vnímá jinak. Ale já teďka mluvím za ně a mně tohle to nikdo neříkal, já jako spíš obecně teďka uvažuju. Jako třeba na velkých školách jako si dovedu představit, třeba jičínská škola, kde ty učitelé jako učí jako, různě končí a to, a

pak by se měli všichni sejít... jako myslím si, že by to nebylo všude tak kladně přijímaný jako tady právě tady z těch časových důvodů a z toho, že ty učitelky jsou většinou ženy a mají doma... když mají doma malé děti, takže jako by to radši věnovaly třeba rodině. Ale tady to tak není, nemám to ani já a ani podle mě má kolegyně nikdo.

AB: A jak byste celkově zhodnotila tu realizaci supervizního programu tady u vás ve školce? Jak si myslíte, že se to daří tady?

PDV: Já si myslím, že se to daří. Já zas budu opakovat to, že my, protože neřešíme nic, tak vlastně já vlastně ani nemám říct, co se daří. Tam jako daří se něco pokud se něco řeší že jo a může se říct, jestli to řešení je k dobrému nebo je to k ničemu.

AB: Teďka teda v rámci supervize na ničem vlastně nepracujete?

PDV: No, ježiš... jako my ve školce ne a škola si myslím... ty tam řešili něco teďka, vztah asistentka a její dítě a učí... prostě matka, která je tady asistentka a její dítě s Aspergerem a vztah k asistenci, která to dítě vede. Tak to se tady jako... ale nic o tom konkrétně moc nevím, vím, že se to řeší nahoře v té škole, ale na supervizi to myslím brát nechtějí. Z nějakého důvodu. Jo je to asi z důvodu toho, že ta asistentka, která u toho dítěte je, tak nemá ráda supervizi. Ta jako říkala „půjdu tam pokud to nařídíte, ale jinak nemám potřebu“, že to nemá ráda bytostně vlastně jí to nesedí, ta jako ona nemá vůbec potřebu na takových aktivitách se účastnit, pokud tam je, tak nechce mluvit, je jí to hodně nepříjemný a říkala víceméně ředitelce, že pokud jí to nařídí, že přijde, protože poslouchá vedení, ale že to nejde z ní, že jako kdyby ona mohla, tak tam nebude chodit. A to je právě ta asistentka k tomu dítěti, tak asi z toho důvodu, že jí to je nepříjemný, to tam nechtěj dávat.

AB: A teď vás bude čekat někdy supervize?

PDV: Teďka ve čtvrtek.

AB: Aha! A myslíte, že se tam něco bude řešit? Nemáte pocit, že byste něco potřebovali nebo že by někdo potřeboval něco tam přinést...?

PDV: To je ve čtvrtek teďka to bude týmová supervize a na tu týmovou supervizi my jako z toho vedení – ředitelka, já a vedoucí učitelka za školu, tak my tam chodit můžeme a nemusíme. Spíš nemusíme, spíš nám bylo vysvětleno, že by to mělo být bez nás a pouze pokud si budou přát, abychom tam byly, tak bychom tam přišly. A já teďko jsme se o tom nějak bavily s holkama, s mýma kolegyňkama na zahradě, že je teď supervize a že já vlastně ani nevím, jestli tam mám jít nebo ne, protože to je na nich a holky říkaly, že by určitě chtěly, abych tam byla.

A že si myslí, že se tam bude řešit právě tady to o tý.... Ta asistentka a ten Asperger. No a pak když jsem se o tom zmínila před ředitelkou, tak ta říkala, že to tam nechce dávat na supervizi tady to téma. Takže a ptala jsem se jí, jestli teda tam mám jít nebo nemám, že holky by si to přály a ona říkala, že se dohodly tak, že tam nepůjdeme, že ... a protože si myslí, že se tam teda tohle téma dávat nebude, takže je to zbytečný, abychom tam chodily.

AB: No a jak vnímáte nebo jak hodnotíte práci toho supervizora? Nebo vlastně těch supervizorů...

PDV: Jo, to jsou milí lidi... jo, já si myslím, že to dělají dobře, já je nemůžu porovnat jako s jinou supervizní prací. Takže nevím, jestli tu svojí práci dělají dobře nebo nedělají, ale v každém případě je nám s nimi dobře, ale zase na druhou stranu vzhledem k tomu, že za dvouletý působení supervizora u nás na škole se nám rozpad kolektiv a odešly tři kolegyně, tak jako tam by se dalo zdát, že je to na nic, jo. Když se to takhle vezme. Protože vlastně kolektiv tady žil, supervize byly tak, jak se vlastně dělávají nebo plánovaný, nikdo nechyběl ani neodpadávaly, a přesto se dokázal rozpadnout kolektiv. Což je asi důkaz toho, že pokud je téma, který někdo nechce z nějakýho důvodu, aby se tam dalo, tak se tam prostě nedá. I když v tom kolektivu je, žije to a bolí to a bylo to hodně bolestivý, jako ne mně, ale ... tady ta moje kolegyně, která odcházela, ta se z toho i sesypala, jako bylo to opravdu hodně... a přesto se to stalo, i když tady ta supervize byla. Takže jako z tohohle důvodu usuzuju, že jako těžký a niterný jako bolavý věci se tam rozkrýt nemusí, pokud je někdo v tom kolektivu, kdo nechce, aby se to tam vytáhlo.

AB: Takže řekla byste, že to není lék na všechno... nebo jak byste to shrnula, to, když jste teda řekla, že i za dobu dvouletýho působení supervize se tohle stalo? Nebo že se to může stát?

PDV: No mně to přišlo jako absurdní, já právě to.... Ten červen, kdy se to stalo, tak jsem říkala panovi Zíkovi, že z nás musí být úplně jako takovej udivenej nebo vyděšenej z toho, že tady jako dva roky působí a najednou se nám rozpadl kolektiv. A on na to konto jako říkal, že od příštího roku sem už dá ještě supervizora druhýho, aby mělo vedení zvlášť svého supervizora a kolektiv zvlášť svého supervizora. Takže na základě tady toho, že se ten kolektiv rozpad, tady působí dva supervizoři. To byla náprava teda tý situace, která tady vznikla, takže to bylo... jako to se nedá říct, že to bylo selhání nebo... on to dělal fakt dobře... jako tam jako prostě se to tam nedostalo z nějakýho důvodu a stalo se to tak, jak se to stalo.

AB: No a kdybyste měla srovnat práci těch dvou pánů, tak třeba vám osobně, s kým se líp pracuje?

PDV: Jako oba jsou stejně fajn a srovnat to taky zase nemůžu, protože jeden pracuje s kolektivem celým a ten druhý jenom s námi třemi. Ale oba jsou jako super.

AB: Aha, jasně dobře. A je něco, co byste případně změnila na tom jejich stylu práce nebo přístupu, jestli je něco, co vám vadí?

PDV: To by mě zajímalo, jestli někdo z kolegyň odpovídal, že by tam něco měnil... ale jako já...

AB: Slyšela jsem jen něco o šťouravých otázkách...

PDV: Jo, ale to se zase týká pokud' to jde osobně na nějakýho člověka, že pak šťourají do hloubky, takže to může být nepříjemný, to určitě jo. A asi proto, že mně se to nestalo, tak... kdyby se mi to stalo, taky by mi to bylo nepříjemný.

AB: No a když si vzpomenete na tu dobu, kdy tady žádná supervize nebyla, tak jak byste srovnala tu situaci předtím a teď, když ji máte? Anebo pokud je to nesrovnatelný pro vás, tak jestli si dovedete představit, že teď byste ji neměli vůbec... jak by to tu vypadalo asi?

PDV: Jako že by vůbec nepřišla?

AB: Hm, že by vůbec nepřišla.

PDV: Já si myslím, že ta supervize je dobrá v tom, že se myslím každá snaží chovat tak, aby nezavdal příčinu nějakému superviznímu tématu. Takže v tom si myslím, že to má jako význam velký a myslím si, že to přineslo i význam do stylu vedení a řízení. Že to hodně pomohlo paní ředitelce. V tom vidím význam obrovský.

AB: Co byste řekla, že obecně je smyslem supervize pro mateřskou školu? Jestli ji jako mateřský školy nějak potřebují?

PDV: No jako pokud' se to týká kolektivu, tak jako kolektiv to potřebuje každý, že jo. Pokud' jsou tam nějaký boláky v kolektivu, tak aby se to dalo řešit a odstraňovat. To si myslím, že tam není rozdíl mateřská a základní škola. Ale zrovna pokud' se to obrací k dětem, že si třeba nějaká učitelka není jistá tím, jestli svou práci dělá dobře anebo jí něco nejde a je nešťastná z toho, že jí to nejde, tak vlastně když se to takhle otevře v prostředí ostatních kolegyň, a ještě s vedením nějakým, který to koriguje v nějakých těch, tak že dokážou najít nějaké řešení nebo pomoc té učitelce, která je nešťastná v nějaké situaci, třeba dokážou jí vysvětlit, že to tak strašný, jak ona to vnímá není a dokážou jí s tím pomoci. Jako myslím si, že to má význam v těch školkách taky. Protože si myslím, že to je na to... na práci s dětmi a pak to pomůže i na práci s kolektivem.

AB: Tak teď trochu přeskočím, když už jste tohle zmínila – jak se vlastně odráží supervize ve vaší práci s dětmi?

PDV: Jo v mý ne teda. Já si myslím, že ne. Protože my jsme tam vlastně školkový věci jako co se týče práce s dětma, to jsme tam zatím ani neřešili. Takže jako v tom mně to nemohlo nějak pomoci a posunout, protože žádný téma supervizní se zatím netýkalo dítěte mateřské školy kromě teda toho chlapečka, kterej tam měl tu maminku a měli problém, ale to nebyl problém...

AB: Takže když se to netýká žádnýho případu s dítětem, tak to nemá vliv na tu práci?

PDV: No já si myslím, že ne. A jako co se týče kolektivu a jako vztahů mezi lidma, tak vlastně všichni lidi, téměř všichni kromě mě a ředitelky jsou tady vlastně nově, nikdo tady nebyl před tou supervizí. Všichni jsou tady až... nastoupili až v době, kdy supervize běžela, pouze my dvě jsme tady byly už před.

AB: No a myslíte, že se to bude nějak ubírat tím směrem, že byste ještě třeba řešili nějaký tyhle konkrétní případy třeba tady na těch supervizích?

PDV: Jako kdyby bylo potřeba, tak určitě, ale my máme teďka úžasný děti, my ve školce nemáme potřebu řešit nic takovýho. A to, co já jsem měla potřebu řešit v rámci toho, co jsem se dozvěděla v Hradci, to bylo obecně ne týkající se konkrétního dítěte. To bylo to se týkalo práce, způsobu práce. A tohle to si myslím, že přínosný určitě je.

AB: Myslíte, že je něco, na čem by se tady dalo ještě pracovat ve školce?

PDV: Vždycky se dá, vždycky. Ale jako jestli se mě ptáte na čem, tak opět bych mohla říct, že vždycky přijdu na supervizi a jsem opět nepřipravená bez tématu. Jako teďka mě nenapadá jako na čem konkrétně bychom jako se supervizí se mohli zabývat. Jako neměla jsem zatím fakt potřebu jak nic tam nosit... já... a myslím si, že holky taky ne, nevím, jak podle mě by mně to řekly. Jako myslím si, že to není zbytečný, jako říkám – chodím tam ráda na tu supervizi. A i teďka v ten čtvrtek vlastně mě skoro mrzí, že tam nejdu.

AB: Je něco, co třeba to přineslo vám konkrétně?

PDV: No ta první moje negativní zkušenost, to byla pro mě fakt jako určitě v tomhle rozsahu a tomhle vlastně... to, čeho se to týkalo, to pro mě byla moje první životní a nejenom jako v profesním ale i v osobním životě jako první negativní zkušenost, tak to pro mě mělo určitě význam v tom, že si nepředstavovat, že lidi všichni uvažují stejně jako já a že... no nepředpokládat, že každý uvažuje tak, jako já. Každý je prostě jinej a že se něco takovýho

může stát. Takže víc být ostražitá a víc se snažit, aby se nezavdávaly příčiny nějakému takovému uvažování.

AB: O tom už jste vlastně mluvila, jak se to odráží ve fungování týmu, vy jste zmiňovala, že člověk se tak jako snaží nezavdat příčinu tomu, aby se teda nějaký téma tam přineslo na tu supervizi, ještě něco vás napadá?

PDV: Já si myslím, že to je jako takový pozitivní ladění jako obecně jo, že to je takový jako fakt strašně milý a takže jako myslím si, že to přispívá k dobrý atmosféře tady v tom kolektivu školy.

AB: A myslíte, že třeba se tady nějak zlepšila ta komunikace mezi vámi?

PDV: Jako vzhledem k tomu, že je tady ten kolektiv vyměněnej, tak tam od začátku je komunikace bezproblémová.

AB: Jo dobře. Tohle už jste tedy taky zmiňovala, když bych se zeptala na nějaký negativa spojený se supervizí, vy jste říkala teda, že vlastně je to čas navíc, ještě něco by tam třeba bylo?

PDV: No může to být negativum, když teda teďka nemluvíme o sobě, ale pro lidi, který nemají moc rádi takový otvírání se nebo takovej způsob práce, tak to může být jako negativum. Ale nikdo do takový supervize nemůže být nucený, že pokud se někdo objeví, komu to je nepříjemný, tak podle mě má mít možnost a právo tam nechodit. Ale potom bych viděla teda negativum zase v tom, že by mohl být jako černá ovce, že se jakoby straní nebo vyčleňuje z kolektivu, že by si to ostatní mohli takhle vyložit, že by mu to třeba mohlo ublížit... tím, že se jako s ostatníma neschází.

AB: Kdybyste si představila stupnici od 1 do 10 a měla byste ohodnotit nějak užitečnost supervize s tím, že 1 by byla, že to je úplně k ničemu a ztráta času a 10 by byla, že si nedovedete představit, jak byste bez ní fungovali dál, tak jaký číslo byste dala?

PDV: Já si myslím, že tady bylo hodně fajn, že tady začala fungovat. Jako fakt si to myslím. Já jsem ráda, že tady ta supervize je. Hrozně ráda. Takže z toho důvodu bych tam dala... já nevím jako jestli ta desítka, jako to by bylo asi hodně blbý... devítku určitě. Ale jako nemyslím si, že třeba by to muselo pokračovat mnoho let dalších, jo, ale v tu dobu, když tady jako přišla, tak si myslím, že je hrozně dobře, že tady přišla a že tady je. a jsem pořád ráda, že tady je.

AB: A jak byste srovnala to supervizní setkání a běžný rozhovor s kolegyněma? V čem se to liší? Jestli byste se vlastně nemohly někde sejít mimo a nějaký věci si vyříkat mimo...

PDV: No myslím si, že pokud by se jedna a táž věc měla řešit na supervizi anebo někde mimo mezi námi kolegyněmi, tak na tý supervizi to má takovej kultivovanější průběh.

AB: Takže při tom běžným rozhovoru by se třeba nemuselo povést něco vyřešit myslíte?

PDV: A to já nemyslím, že by se nemuselo povést vyřešit... No třeba to, jak jsem naznačovala s tou asistentkou, s těma dvěma asistentkama, matka asistentka a dítě, tak tam bych to ráda viděla jako v tom prostředí supervizním, protože tam by určitě hodně hrály role emoce. Protože to je osobní, matka přece jenom je hodně osobně zainteresovaná, tak tam bych to určitě viděla radši na té platformě supervizní než osobní někde, tam by se to mohlo zvrtnout v slzičky a nepochopení.

AB: No a teda poslední otázku – komu všemu byste supervizi doporučila? A proč?

PDV: Jako myslíte organizacím? Nebo jednotlivcům?

AB: Celkově. Organizacím, jednotlivcům... kdo by z toho mohl těžit?

PDV: Doporučila bych to každému kolektivu, ve kterém nejsou harmonický vztahy. Jako nemyslím osobnostně jo, to jako to je... když si lidi nesednou osobnostně, není to ještě překážka k tomu, aby se dobře pracovalo. Ale pokud to zasahuje do pracovních vztahů, tak tam určitě je supervize žádoucí.

AB: Dobře. Takže myslíte, že do školství patří?

PDV: Jo, určitě, stoprocentně.

3.2.5 Rozhovor s asistentkou pedagoga jičínské MŠ

AB: Tak já vás jenom na začátek poprosím, jestli se mi trochu představíte, jak se jmenujete, kolik je vám let, něco málo o sobě, jak dlouho tady působíte ve školce, jak se vám ta práce líbí...

AP: Tak já se jmenuju Nikola Konečná, je mi 32 let, pracuju na pozici asistenta pedagoga a pracuju v týhle pozici jenom rok, jsem nováček. A zaválo mě to kvůli tomu do tohohle jakoby odvětví, do školství vůbec díky tomu, že mám syna autistu, takže jsem prostě potřebovala nějakou životní změnu, takže jsem to prostě zkusila a ono to nakonec vyšlo a cítím se tady jako dobře a v té pozici takže...

AB: Takže ve školství je to pro vás úplně vlastně novinka...

AP: Je to pro mě úplně novinka no. Takže vlastně i supervize jsou pro mě úplně novinka, protože to jsem vlastně v životě nezažila jakoby tohle to jakoby téma nebo vůbec nějakou takovou starost jakoby o zaměstnance, takže proto mě to jakoby to...

AB: A o koho se tady jako asistent pedagoga staráte, jak vypadá ta náplň práce vaší?

AP: Starám se tady o hošíčka, vlastně teďka už to bude předškoláček a má jakoby problémy s chováním nebo jakoby je výbušnej, má problémy jakoby s takovou tou agresivitou nebo něco takovýho a takže takový to usměrňování a klidnění a vysvětlování a motivace do práce, protože občas zahodí tužku a říká, že už to dělat nebude prostě a takový, takže spíš jakoby v tomhle tom, protože vlastně ve fázi, kdy se jakoby on šprajcne, tak vlastně ta učitelka, když je tam sama, tak vlastně nemá jakoby možnost se rozdvojit, takže nemůže hlídat jedno dítě a dalších 20, takže jakoby je to spíš o tomhle no. Není to ani o tom, že bych jako něco vyučovala, což jakoby asistent ani nesmí, spíš jakoby dovysvětlovávám nebo nějak jakoby opakuju to, co vlastně ten pedagog chce třeba po těch dětech při nějaký třeba řízený činnosti nebo tak no a spíš je to taková ta kontrola a hlídání a klidnění a motivace.

AB: A vy jste jenom tady ve školce anebo přebíháte i třeba na tu základku někdy?

AP: Jsem ve školce, primárně jsem ve školce, akorát teďka vlastně jakoby v rámci těch změn po otevření škol po koronaviru, tak jsem vlastně tady suplovala právě jakoby druhé třídě družiny a dělala jsem vlastně jako na základce mezi dětma, že jsem je jako vodila na oběd a to... protože musíme být ty skupiny vlastně rozdělený, bylo to nějak státem daný, takže jsme to prostě museli takhle... takže jsem jako chodila mezi tu základku a víceméně jsem tu základku poznala až teď jakoby, předtím jsem vlastně k té základce v podstatě jak se říká ani nepáchla, takže....

AB: A co vás na té práci, když jste říkala, že je to pro vás taková velká změna, tak co vás na tom nejvíc baví a naplňuje?

AP: Asi ten klid. A ty děti. Protože ty děti jsou takový bezprostřední, není to o nějaký jakoby soutěži nebo nějakým jakoby rivalství, protože já jsem předtím pracovala v bankovníctví a to je hodně o výkonu a hodně o tom rivalství právě jako kdo udělá víc a od toho jste pak i hodnocená a tady to jakoby není, což pro mě byl za začátku takovej jakoby až jako krok takovej, že jsem si říkala „ježíš marjá, jestli já vůbec něco dělám v té práci“, protože najednou jsem neměla ten pocit toho výkonu a toho tlačení a teď jako to... ale je to právě o tom, že mně ty děti jako neskutečně jakoby pomáhají a mně pak jakoby to okoukávání té pedagogický práce těch učitelek pomáhá pak i doma. Takže já si to pak jako svým způsobem jakoby nasosávám a

je to takový že to pak reprezentuju doma a snažím se tam i s tím synem jakoby pak pracovat. Takže pro mě je to takový dva v jednom no.

AB: No a teď naopak, co je na tom nejhorší nebo nejtěžší?

AP: Hmm já jako... já bych řekla, že nejtěžší pro mě zatím bylo, když jsem se snažila třeba u toho svého kluka prostě jakoby nějakou krizovou situaci řešit a teď má takovej někdy má takovej ten stav, že nechce a že opravdu na něj neplatí hory doly prostě jako nic to jako neto, takže pak jako je to takový, že někdy mám takovej ten pocit takovýho toho beznadějství nebo beznaděje, ale je to takový, že... není to taková beznaděj třeba, jako když to mám doma, takže jako já si furt říkám, že to co mám doma... nic horšího není, takže furt jako se s ním dá jako pracovat mnohem líp. Takže pro mě ještě asi jako taková ta nejhorší fáze nebyla, že bych si sáhla jako na dno, to jsem ještě nezažila. Ale co není, může být (smích).

AB: Tak doufejme, že ne teda. Tak můžeme už asi přejít k tomu hlavnímu tématu, k supervizi. Vy tady čerpáte supervizi tedy jeden rok... už jste měla nějakou individuální? Nebo vy máte asi individuální supervizi jenom v případě potřeby, že...

AP: Já jsem ještě neměla. Kdyby jako... jsme seznámený s tím nebo jako já jsem to aspoň takhle pochopila, že v podstatě, kdybychom chtěli, teď vlastně bylo i na konci školního roku jsme měli poslední supervizi a bylo to takový zhodnocení, kde já jsem vlastně na té supervizi spíš jako naslouchala těm kolegyním a neměla jsem tak nějak jakoby pocit toho, že bych se měla jako pochválit a nechtěla jsem jakoby mluvit, což nás do toho jakoby mluvení nebo nějaký jako komunikace ten supervizor nějak netlačí. Takže on se mě pak jakoby ptal, jestli třeba chci i soukromou nějakou individuální a já říkám že ne, spíš že se mi prostě v té chvíli nechtělo jakoby něco jakoby rozebírat, takže jsem ani jako nemluvila a je to právě o tom, že si můžeme jako říct, že asi kdybychom chtěli, tak to není asi problém se domluvit s ním jako individuálně, ale mně osobně ty skupinový jako asi vyhovujou víc. Člověk si tak jako víc řekne bych řekla, jakože když jako... že i jako protože já to cítím tak, že kdybych řekla něco jenom třeba většinou to člověk řeší individuálně, když jako něco se mu nelíbí nebo má nějaký problém. A na týhle skupinový zaprvé zvolíte úplně jiný slova, asi to není úplně takový jako kdybych já nevím plácla, že kolegyně je taková a maková, ale tam to člověk jakoby použije kulantněji asi a nebude to jenom jakoby ze strany.. jakoby řekne to člověk jakoby v tom kroužku a mezi těma ostatníma a není to asi takový, že... z mé strany by to bylo stěžování někomu a ten někdo by mně to jakoby nějakým způsobem jakoby přetlumočil, našel by nějaký problém nebo nazval by ho, co mně třeba vadí, ale nevyřeší... jakoby v tom kruhu se to prostě vyřeší nebo si prostě třeba i ten druhý fakt uvědomí jako „aha, tak třeba něco dělám blbě“, jo, je potřeba ta komunikace... takže

tam si myslím, že to je právě i o té otevřenosti a prostě o tom, že se to jako řeší. Když nějaký problém nastane, tak se to jakoby vyřeší. A samozřejmě k tomu může mít někdo nějaký jakoby pocit „já to vnímám takhle, ty to vnímáš takhle“, takže je to i právě o tom, že to pak není taková smrt jako že bych si jenom postěžovala... jako vyřvat se můžu v lese, když mě něco naštve, ale tady to je takový, jakože jakoby se to spíš řeší. Ne že to je jako jenom postěžovat no.

AB: Aha, jo. No ona ta individuální asi se může týkat vlastně i ... nemusí se to týkat vlastně tý školky mám pocit, že byste tam vlastně mohla přijít s čímkoli.

AP: Možná, že kdybych měla nějaký jakoby asi jakoby delší vztah s tím supervizorem, takže by za ním člověk přišel s něčím jakoby jiným...

AB: Jo máte pocit, že je teda potřeba, aby k tomu supervizorovi měl nějakou trošku důvěru, aby se trošku znali?

AP: Jo, no. Ale jako takový ty běžný témata nebo já nevím i třeba rozebírání já nevím nějakýho toho já nevím třeba problémovýho dítěte třeba jak na něj nebo nějaký jakoby to, tak si myslím, že to je vždycky lepší jakoby v tom ne individuálně, ale prostě v kroužku s těma kolegyněma no.

AB: Vy máte ty supervize dohromady s tou základkou jsem slyšela. Vidíte v tom spíš výhodu nebo nevýhodu?

AP: Já to vidím jako výhodu. Protože já osobně vlastně pracuju na půl úvazek, a ještě jakoby v tý školce a jsem jakoby dole a škola je nahoře. A strašně málo se vídám s těma lidma a vlastně mě někdy až překvapí, co třeba vlastně na té základce kolikrát můžou řešit. Že oni jakoby... si říkám, tak asi to tam je všechno v pohodě a ono nakonec z toho třeba jakoby vyplyne, že tam taky řešili nějaký svoje vnitřní problémy nebo nějaký takový to... ale že se to zase nedostane jakoby k nám, neprokope to tím stropem prostě k nám do školky, takže člověk jako neví a pak jakoby svým způsobem jako je překvapenej a vlastně takhle svým způsobem poznávám ty kolegyně. Že to není jako o tom, že bych jako slyšela nějaký ty... ale že si je tam třeba řekneme, protože se třeba přivítáme a řekneme si co a jak, něco jestli nás třeba ten den potěšilo nebo jestli je třeba něco, co bychom chtěli sdělit. Některý věci jsou vlastně pro mě úplně nový a dozvídám se je tam.

AB: Kdybyste nějakému člověku, který o supervizi v životě neslyšel a netuší, co to je, kdybyste mu měla vysvětlit, co ten pojem obnáší, co to je, co byste řekla?

AP: No já když jsem... mě se totiž na tohle úplně přesně ptal ten supervizor před tím rokem a já se přiznám, že já totiž jsem zažila v tom sektoru bankovníctví něco jako supervize, ale my jsme to měli v podstatě jako zkoušku a kontrola, ono to jakoby nebylo to jako... bylo to podobně nazvaný, proto jsem z toho byla říkám „jee! Ted' mě budou zkoušet z něčeho...“ a byla jsem z toho fakt vyděšená a šla jsem na první supervizi s takovým tím pocitem jako „Ty jo, ted' si mě tady podají z nějakých zákonů“ a byla jsem z toho fakt jako to... ale pak vlastně... ted'ka bych to jako formulovala spíš tak, že si jako sedne ten kolektiv, je to nějaký rozhovor a je to prostě o tom, že si ty lidi dokážou říct problémy nebo dokážou si říct nějaký prostě kostlivce v podstatě ze skříně vytáhnout a že díky tomu, že tam je ta třetí osoba nebo ta cizí osoba a je to prostě člověk, kterej v tom umí chodit, tak to dokáže ukočírovat a nevznikne z toho pak nějaká rvačka hned nebo něco takovýho. Že si tam pak ženský nebudou jako rvát vlasy a to... takže je to právě o tom, že tam přijde ta třetí osoba a jsme právě kultivovanější jako. Je to i o tom, že se tam přece neztrapníme před nějakým chlapem a nebudeme si tam nadávat, že jo. Takže jako to je taková ta no. Takže ted' už bych to jako podala, že to jako určitě pro mě to je jako plus, takže jako ta supervize pro mě přináší jako kladný ty a ted'ka mě jako říkám – přijde mi to jakoby super, že se tam jakoby můžeme to... a říkám jako já bych to zhodnotila jako nějaký rozvoj prostě v tom týmu nebo v tom pracovišti a prostě možnost jako rozebrat nějaký jakoby situace i třeba právě případový nebo něco takovýho. Takže je to prostě pomoc jakoby určitě.

AB: Jak jste říkala neztrapnit se před chlapem... jak významnou roli hraje, že to je muž? Co kdyby to byla ženská? Bylo by to jiný?

AP: No jako z mé strany určitě... nebo takhle...

AB: A myslíte, že je to lepší, že je to chlap?

AP: No myslím, že jo. Myslím si že jo, protože ten chlap má takovou tu chlapeckou autoritu. A je to z toho jakoby supervizora vyzařuje nějaká autorita jako taková a je to právě o tom, že to je muž, takže prostě oni jakoby... jako ženský k tomu... to je něco jako pan ředitel. Jo, jako pro mě to tak jako platí a myslím si, že tady to tak jakoby je takový hodně podobný nebo jako že jsem to tak jako nasávala, že právě kdyby to byla jakoby žena, tak si myslím, že buď bychom tolik nekomunikovaly anebo bychom komunikovaly mnohem ostřeji. Že by to mohlo být tak, že jako... že vlastně nemáme takovej ten já nevím, jak to mám říct... lechtání v zátylku jakože... nad námi stojí jakoby ten pomyslný chlap a prostě jako ty ty ty jakože. Že tam je jakoby prostě funguje to a já to mám i z dob jakoby ještě z dob jako školy, kdy jsem měla jako učitelku jakoby učitelku pedagožku, ale pak jsem zažila vlastně ředitelku a zažila jsem ředitele.

A mnohem víc mně jakoby přišlo autoritativní nebo ta autorita byla lepší prostě u toho ředitele, přitom to byla stejná jakoby... stejnej kádr. Ale prostě ten ředitel prostě, když šel po tý chodbě, tak to byl prostě ředitel. A když šla ta ředitelka, tak to nebylo ono jakoby. No věděli jsme, že to je stejnej post všechno, má to jakoby stejnou váhu, ale prostě pro mě.... Pro mě to je prostě jakoby tím, že...

AB: Myslíte, že to mají tak všichni?

AP: No mně to jako připadá. Připadá mi, že jako je to takový, že tam je právě ten protějšek jakoby.

AB: Co byste odpověděla člověku, co by se zeptal „a k čemu to jako je ta supervize“?

AP: No, já bych řekla, že to je jako vyřešení třeba nějakých problémů právě v tom týmu. Jo, vyřešení, ať je to jakoby interní jako mezi těma pedagogama nebo pracovníkama, ale je to právě i řešení jakoby těch případových situací, a i to jakoby ta psychologická pomoc právě třeba i pro právě jakoby chování s těma dětma, jo. A je to jako společnej čas a společný nahlídnutí jakoby na ty...

AB: A myslíte psychologická pomoc jako pro vás nebo rada, jak k těm dětem nějak přistupovat?

AP: No jako... já si myslím, že jakoby je to rada pro mě, jakože kdybych si třeba řekla, že mám problém s tímhle tím, dítě mi dělá tohle a tohle, co na něj, jak na něj, tak to by byla rada pro mě, ale myslím si, že i pomoc právě pro ty ostatní. Že by vlastně najednou neviděli jenom třeba to, že já nevím... když bych to řekla zas z pohledu svého syna, že mně řeknou „no, je nezvladatelný prostě“, ale už to jakoby nikdo neřeší dál, ale když by prostě jakoby to slyšeli, jak to cejtím já, jakoby i od jakoby toho supervizora, tak že třeba by si jakoby řeklo „no jo, tak to je právě ono a můžeme jí jakoby pomoci i my“. Ale my jsme si do té doby mysleli, že je nezvladatelný, jo. Že je to vlastně takový jako úplně nasosávání a čerpání jakoby těch informací jako všeobecně. Takže říkám mně to jakoby přijde jako pomoc. A další věc je, že si myslím, že v rámci týmu to pomáhá jako nedělat takový ty jedna paní povídala nebo jakože takovému tomu šušání nebo pomlouvání nebo to...protože když něco jakoby vyvstane v tom týmu, tak přijde tak supervize a většinou jakoby ten supervizor je takovej d'oubavej a jako ptá se, a tak jako to a pak nakonec jako... já si myslím, že to i pozná už jakoby. Takže ví, že třeba i když ten člověk jako sklopí oči, tak že ví, že prostě se sice jakoby úplně v něčem necítí a třeba se zeptá dvakrát třikrát nebo něco takovýho a když to neřekne ten jeden, tak třeba to pak řekne jakoby dostane se pak k tomu jakoby problému úplně z druhý strany, ale nakonec vyplave. A právě že tím, že vyplave, tak vlastně nevznikají takový ty, že by se spolu pak v tom týmu někdo třeba jako

rozhádal nebo bylo nějaký prostě jako zle mezi těma kolegyněma a tak. Že si prostě jakoby řeknou. Může prostě něco být a vždycky se jako nemusí se každému jakoby něco líbit, ale pak se to prostě jako vytáhne a rozebere a tomu jednomu se může ulevit a ten druhý si může uvědomit, co třeba udělal blbě a tak, takže pro to si myslím, že to je jako dobrý.

AB: Vy jste říkala, že vlastně zkušenost se supervizí z dřívějška vlastně nemáte, ale na tom vašem pracovišti jste měli něco, co se jmenovalo podobně...

AP: No ono to bylo... já už teďka přesně vám neřeknu, jak se to jmenovalo... ale my jsme to měli taky jakoby jako něco super a něco. Ale teď vám už jako fakt neřeknu, jo, protože k nám to přišlo vždycky tak jednou na půl roku a byla to taková jako smršť, jakože fakt jako zkouška v podstatě, takže jsem si říkala... jsem se toho jako bála v první chvíli, říkám „ježiš marja..“, i dokonce jsem mu to řekla, protože on říkal „co si od toho... jako co si myslíte, že to je?“ a já říkám „nějaká zkouška, vy mě budete určitě z něčeho zkoušet“ a on právě jako „nee to vůbec ne“, že to je jako to.. takže...

AB: Já jsem se právě chtěla zeptat, jaký byly vaše první očekávání...?

AP: Já jsem byla jako nervózní, měla jsem strach. Jediný, co mě jako potěšilo, že mně kolegyně jako říkaly, že pan supervizor je jako šarmantní chlap, takže říkaly „to je dobrý, to se podíváš“ a tak (smích)... tak říkám no to jsem byla nervóznější ještě víc...

AB: A vy jste se neptala kolegyně, co to je nebo co se tam bude dělat?

AP: Ne, ne, ne, ne, ne, já jsem se neptala, protože jsem se právě bála toho, že to bude to zkoušení a už jsem se jako to... tak jsem říkala nebudu se ptát, jakože to... a je pravda, že ze začátku jsem byla taková, že jsem nejdřív myslela, jakože bych se omluvila až...že jsem si říkala ježiš to mě někdo bude zkoušet z nějakých zákonů, a to a byla jsem taková to... takže jako úplně jsem neto a nechtěla jsem do toho d'oubat.

AB: Jasně, rozumím. A jak to teda dopadlo nakonec po tom prvním setkání?

AP: Nakonec to dopadlo dobře, vlastně mně jakoby pan supervizor řekl co to vlastně je, že je to vlastně takhle jakoby společná jako rozebrání, pomoc v tom týmu a tak. Takže jsem si jako oddechla, bylo to takové jako to, bylo to o tom, že jsme se jako představovali, protože vlastně to nebyla první supervize, ale bylo nás tam jako hodně nových zaměstnanců, nových asistentek a tak, takže jsme se tak jako představovali, co nás jako do té práce dostalo, takže to bylo spíš takový seznamování, a pro mě to bylo jako i dobrý právě v tom, že jsem jakoby vůbec poznala ty kolegyně nebo jakoby něco jsem se dozvěděla už jako prvotního, protože to bylo vlastně

myslím že v říjnu první byla, takže to bylo jakoby docela čerstvý jakoby po tom začátku toho školního roku, takže pro mě to bylo takový jako dobrý.

AB: Takže pro vás to bylo hodně taky seznamovací... a máte pocit třeba po tom prvním setkání, že byste nějak jako... že by vám bylo trochu líp v tom kolektivu? Nebo vlastně po jak dlouhý době to bylo, co jste tady začala pracovat?

AP: No asi po měsíci bych řekla, že byla ta první. Takže... no určitě to pro mě bylo lepší, protože jsem aspoň zjistila jakoby ty kolegyně z té základky, protože k těm jsem vlastně ze začátku vůbec jakoby jak se říká nepáchla, protože díky tomu, že my jsme vlastně byli dole, dole se oběduje, takže my jsme s tou základkou strašně malinko byli. A bylo to právě fakt o tom seznamování, o tom, že jsme si řekli, co bylo já nevím o prázdninách a takovýhle. Takže člověk jakoby nahlídl i na ty ostatní kolegyně jo, že každé nežije v bublině nebo něco takového, že fakt jsme... já jsem je třeba neznala, takže pro mě to bylo jakoby plus. V podstatě každá supervize bych řekla, že pro mě byla jako dobrá a třeba teď na té poslední jsem jako nemluvila, ale bylo to pro mě jako přínosný tím, že prostě jakoby nasávám ty informace a já si je pak zpracovávám tak jako vnitřně sama, takže jsem říkala... pro mě jako každé jakoby... prostě každá informace pro mě je dobrá.

AB: A co byste řekla, že je cílem vaší supervize tady?

AP: Já si myslím, že to je jakoby... já si myslím, že tady v minulosti byly asi nějaký jakoby problémy v rámci pedagogického sboru. A že tady byly asi nějaký rozepře a že vlastně tohle to by mělo vlastně jakoby už od prvopočátku zabránit tomu, aby vznikaly právě nějaký tyhle rozepře a nějaký jakoby špatný jednání nebo komunikaci, aby se to prostě jako podchytilo včas. Aby vlastně nevzniklo to, že to někde začne jakoby podehnívat a prostě pak se to jakoby celý rozloží. Takže takhle to na mě jakoby působí, ale to je asi teďka zpětně, když tak jako už tu školku a ty kolegyně jako trochu znám a vím nějakou historii, ale jakoby prapůvodně jsem si spíš myslela, že to je o tom, že jde o pomoc jako s těma dětma. Že tady jakoby těch dětí s asistentama je celkem dost, takže spíš je to jakoby ta podpora toho, aby se z toho ty asistentky a pedagogové nezbláznili jako když to řeknu blbě...

AB: A jaký témata tam třeba řešíte?

AP: No řešíme v podstatě, když to jako řeknu blbě, tak od blbý nálady až po třeba krizi, kterou jsme tady trochu měli s jednou kolegyní lomeno maminkou a vyvstal tady jakoby takovej problém mezi kolegyněmi v podstatě o nějaký jakoby špatný komunikaci a i ten se tam prostě rozebíral pak ten problém a v podstatě jsme si každé jako k tomu mohli říct jakoby své nebo

svým způsobem, protože já jsem se v tom problému taky trochu jakoby octla, ale to je právě tím, že jsem pracovala na tý školce, ty základkový zas třeba to měli trochu jinak, ale že jsme prostě jakoby mohli ten problém rozebrat a mohli jsme si jakoby tak nějak vyčistit tu vodu, protože ten problém vzniknul a tak jak to přesně jakoby jako fakt to jako v těch lidech je a mají v sobě nějaký jakoby... nějakou špatnou věc, chtějí ji jakoby nějak jako ze sebe dostat a tady jsme si jako rozebrali a najednou jsme ale viděli i ten pohled třeba tý vlastně té kolegyně, který se to týkalo a jak to ona třeba cítila a najednou si člověk říká dobrý, že třeba taky měl jakoby jednat jinak a právě že se to tak jakoby vyříkalo a nastavily se třeba i jiný nějaký pravidla, který pak právě v té komunikaci byly, abychom si jako jak se to říká nevjeli zas do vlasů nebo něco takovýho jo, takže je to právě i o tom rozebrání říkám – myslím si, že třeba pro tu kolegyni, který se to tenkrát týkalo, tak tý se jako si myslím ulevilo. Mně v podstatě taky, protože jsem si k tomu mohla jakoby říct to svý a mohla jsem to říct jakoby veřejně a mohla jsem to jako vykřičet a říct jako že to mě teda naštvalo a že to neposlouchal v podstatě jenom můj pes nebo můj manžel, takže jsem říkala to je takový jakože... mně to jako přišlo jako úleva no.

AB: Když mluvíte teď takhle konkrétně, tak zkusila byste mi třeba popsat takový setkání jako jak probíhalo?

AP: No jakoby ta supervize probíhala jakoby... vlastně začátek byl úplně stejnej – přivítání nějaký jakoby, jak se máte, co děláte, jo a takový, a vlastně tohle to téma tenkrát řekla paní ředitelka, protože vlastně jí se to dotýkalo jako ředitelky, takže vlastně potřebovala řešit takovej problém mezi svejma zaměstnancema a vlastně tenhle ten problém vytáhla jakoby ona, řekla ho, prostě zformulovala ho, a pak už to bylo prostě jakoby o takový té debatě co řekne tahle, co řekne tahle, co řeknu třeba já, co řekne zas někdo jinej, jak to cítíme a tak, a ten supervizor v podstatě jakoby to tak jako uchopil a zformuloval, ale jakoby nazval i právě jakoby tím co jsme třeba na jednu stranu úplně jakoby nechtěli... nebo nechtěli... ale úplně jsme si to jako nedokázali představit nebo asi v té chvíli to člověk jako nedokázal jako vidět. Že se na to člověk jako podívá zpětně s nějakým odstupem a nadhledem a vidí, že vlastně by to asi měl udělat jakoby jinak. Jak z jedné strany, tak z druhé strany, tak z mé strany, jo, ale jako to...

AB: A k tomu teda myslíte došlo tam?

AP: Já si myslím, že došlo. Protože tam se fakt i nastavily jakoby pravidla. Samozřejmě mezi těma dvěma kolegyněmi už ten jakoby ta rozepře zanechala jako strašnej škraloup a ty už se jako spolu přestaly jako komunikovat a bylo to jakoby to... ale nastavily si pravidla, za kterých spolu komunikovat musely a jakým způsobem. Což jakoby pak nevedlo k dalšímu nějakému vyhraněnějšímu jednání nebo něco takovýho. Takže si prostě jakoby řekli „tady to takhle prostě

uděláme takhle, pokud budeš mít prostě problém, tak přijď takhle nebo přijďte obě nebo...“ jo, prostě... ale nastavilo se to tak, aby prostě jakoby všichni měli krytý záda a nebylo to takový vyhocený jako vlastně úplně ten prvopočátek.

AB: A k tomu dopomohl ten supervizor nastavit ty pravidla?

AP: Jo, jo.

AB: A myslíte si, že tohle bylo nějak zlomový? Třeba ve fungování vašeho týmu? Že třeba od té doby, co jste měli tohle sezení, tak se to tady nějak víc jako vyčistilo nebo díky těm pravidlům třeba, že se něco změnilo?

AP: Jako určitě se u těch dvou kolegyně a i v rámci asi paní ředitelky nastavily nějaký pravidla, tak, aby to pro ně bylo jakoby schůdnější a snazší, pro mě... jsem to jako viděla z té druhý strany jakoby pocitu té maminky a svým způsobem jakoby i tu křivdu jsem si jako dokázala představit nebo jakoby to, co tam jakoby vzniklo a tak nějak jsem si to tak jako urovnala v sobě, že to nesmím vidět jenom jakoby černobíle, ale že to prostě má víc barev, ale tak jako... že jsem si to tak jako uklidnila a vyřešila jsem si to. I jakoby pro sebe vnitřně právě díky tomu, že jsem to slyšela právě z té strany té kolegyně, ty její pocity a nějaké jakoby ten, ale jestli to jakoby pomohlo úplně... no říkám – nastavily se pravidla a nebylo to... už nedošlo k nějaký vyhocený situaci. Takže vlastně ve fázi, kdy tak si jako dodrž.. jak to mám říct... čistej štít si dodržovaly kolegyně a... pro mě to bylo spíš takový, že jsem si to tak jako vnitřně urovnala a vyřešila, takže to mi jako pomohlo.

AB: A jak jste se tam cítila na tom setkání?

AP: No cítila jsem se tam jakoby já bych řekla docela drsně, protože to bylo blbý téma a bylo to takový jako nepříjemný. Ještě jsem to jako dlouho zchroustávala doma a musela jsem si to fakt v sobě jakoby urovnat. Ale na druhou stranu jsem byla ráda, že se to jako vytáhlo a že to nenechávali prostě být a že se to prostě neřešilo jenom v rámci jenom jakoby nějakýho interního... protože i... já si myslím, že jakoby i pro ředitelku i pro obě dvě ty kolegyně by to vnitřně znamenalo, že se tím budou strašně užírat.

AB: A jste spokojená s tím, jak to setkání proběhlo? Nebo byste tam něco změnila?

AP: Asi ne. Možná, že pro mě jsem si říkala, že by mohlo být delší, aby se to víc jako rozebralo, protože ve fázi, kdy už to bylo takový, že už jsme si to fakt jako vyříkali nebo říkali a že prostě to... tak už ten čas strašně plynul a už pak jakoby nebylo takovýho prostoru na to, aby se to třeba... já jsem jako zvyklá totiž jako všechno jako opakovat a mně třeba ty pravidla když to

řeknu jako blbě, tak já bych je třeba zopakovala víckrát, jo, že prostě nastavíme si pravidla, kdy prostě se ti něco nelíbilo, běžte se svědkem za mnou nebo prostě jo, třetí osobu, někoho nestrannýho, jo prostě takovej ten. A já bych to jakoby aby to všichni opravdu jako pochopili, já si myslím, že to jako pochopili, asi jo, ale jakože asi jsem zvyklá jakoby... ale to je spíš ohledně toho, že já jsem byla zvyklá z toho bankovníctví hodně povídat a hodně jakoby mluvit a furt to opakovat těm lidem jako jim to do tý hlavy nacpat, tak asi proto mně to jako přišlo no, ale říkám to je jediný, co mě jako v té chvíli to... přišlo mi to, že bych.. já bych to jako víc dokončila asi. Nebo víc jako to...

AB: Jasně, víc byste to uzavřela, ještě doprobrala... a pak už jste se k tomu nevraceli?

AP: Vlastně pak už se to nevracelo, na další supervizi se na to supervizor zeptal, jak to funguje, jestli jako je všechno v pohodě a v rámci toho, že se ty pravidla nastavily a dodržovaly, tak vlastně tam už nic nevzniklo, že už se k tomu nechtěly ani vracet kolegyně, takže v podstatě se to jako vyřešilo.

AB: A máte teda pocit, že se to vlastně potom vyřešilo, že už ten problém jako nebyl nějak ve vzduchu?

AP: Asi... No ono jde spíš o to, že vlastně ten problém vzniknul a my jsme pak jako vlastně byli pod drobnohledem té kolegyně lomeno maminky, takže to bylo takový, že už si z toho člověk jako dělal i trošku srandu, byl takovej jakože... jakoby nad věcí a už si řek tak dobrý, už jsme to jako vyřešili, něco jsme si nato... ale stejně se člověk jako úplně necítil v přítomnosti té kolegyně. Takže vždycky jsme měli takovej ten pocit, že někdo na nás kouká mezi dveřma, což byla taky pravda, a kontroluje nás, takže v téhle fázi jako pro nás se to jakoby vyřešilo spíš tím a pro mě osobně tím, že ta kolegyně jako nepokračuje s námi v týmu. Takže pro mě jakoby ten člověk jako zmizí z mého života... ale... a myslím si, že ta kolegyně, která byla vlastně v tom zainteresovaná, tak ta vlastně měla jakoby... ta má jako hodně podobnej pocit. Že je taky ráda, že už tady toho člověka nebude mít a nebude ho jakoby potkávat, protože je strašně těžký se s tím kolegou nebo s tou kolegyní prostě vídat každodenně a nějak se usmívat, protože se říká, že vám dal kudlu do zad, takže... takže jsem jako říkala ono to je jako vyřešený, oni si to jakoby řekli, nastavili a dodržovali to do konce toho toho. Ale vnitřně si myslím, že se to vyřešilo pro mě osobně až ve fázi, kdy jsem se dozvěděla, že ta kolegyně už tu nebude pracovat.

AB: Teďka přemýšlím, jak by to vlastně vypadalo, kdyby neodešla...

AP: No já myslím, že ta kolegyně, který se to týkalo, tak ta by uvažovala o tom, že by třeba odešla... jakože... asi v ní to zanechalo jakoby nějakou hlubokou rejhu a ránu, která se jí bude

jakoby dlouho zatahovat a ve mně samozřejmě ne, ale v ní samozřejmě jakoby to prostě byla rána a byl to brutální atak, takže já jsem říkala ty jo jako určitě... já si myslím, že ta by... ta to jako nechtěla říct, ale myslím si, že díky tomu, že je taková jakoby i horkokrevnější nebo že je taková jakoby.... Takže si myslím, že by jakoby uvažovala i o tom, že třeba... kdyby tady zůstala tahle, tak že by třeba přemýšlela o tom, že... buď třeba bude tlačit víc na partnera kvůli dítěti, že by jakoby šla na mateřskou anebo že by prostě chtěla odejít. Aby prostě tady nebyly jako nablízku. Anebo by jako úplně jako ten... myslím si, že by to tady bylo narušený a že by postupem takový to dusno jako přešlo na všechny ostatní.

AB: A když teda ještě chvíličky tady u toho setkání zůstaneme, jak byste hodnotila práci toho supervizora? Jak to vlastně uchopil, jak se toho zhostil, jak ten problém pomohl vyřešit?

AP: No já si myslím, že se zhostil docela statečně, že jako... já si myslím, že ono to je právě jako rozhádaný slepice a kohout v kurníku že jo. Jako takový, že jsem si v tu chvíli říkala jako že to pro něj není asi úplně jednoduchý, ale já bych řekla, že se zhostil statečně a díky tomu, že jako vymyslel a nastavily se společně jakoby ty pravidla, tak takže to jako vyřešil docela dobře, protože vlastně pak ten tým dál fungoval a nějakým způsobem se to jakoby dalo to... samozřejmě tomu jakoby svým způsobem můžu říct dopomohla korona, protože jako dva měsíce jsme se neviděli, takže bylo to i ve fázi, kdy vlastně tahle kolegyně, která prostě ten atak jakoby provedla, tak ta se prostě jako pak už nezúčastnila nějakých porad nebo tak, takže prostě v rámci korony měla omluvku a nechtěla se zúčastnit jako... držela jakoby karanténu... takže díky tomu i my jako tým jsme vlastně byli.. nebyli vystavený tomu, že bychom jí třeba vídali na společných akcích nebo nějakých to... takže to nám jakoby taky pomohlo určitě, ale jako... já si myslím, že pan supervizor to jako uchopil dobře a díky tomu, že prostě si nastavily ty pravidla a řekly si to a nějakým způsobem si já bych řekla nevyškrábaly oči...

AB: Takže jako asi nejprínosnější od toho supervizora vnímáte ty pravidla?

AP: No, že si nastavilo, co se má udělat, kdyby se zas něco stalo a jak to mají řešit a prostě aby to slyšeli všichni a hlavně oni dvě samozřejmě.

AB: A to si vymyslely samy?

AP: No v podstatě s dopomocí toho supervizora. Jo, že si tak jako nastavily, co by jim jako vyhovovalo.

AB: On se vlastně jich ptal nějak... a oni asi měly v tom setkání hlavní roli teda?

AP: Jo.

AB: A když jste vy měli potřebu ostatní....

AP: A my když jsme jako měli potřebu něco k tomu jakoby dodat, tak jsme mohli jakoby něco k tomu říct. Protože já jsem vlastně zažila jakoby taky takovej ten a chtěla jsem jakoby to přednést, aby to prostě ten tým viděl a věděl a díky tomu, že jsem jakoby svým způsobem něco trošku podobnýho jakoby řešila i se synem, tak mně to jako v té chvíli přišlo takový, že jako se trochu o to podělit a nějak prostě jako třeba i dopomoct tím, jakoby jak na to nahlídnout nebo kouknout...

AB: Co vám na těch setkáních přijde nejpřínosnější? Nebo co se vám na nich jako líbí nejvíc?

AP: Nejvíc se mi asi líbí, že jsme jako tým tam spolu. Že se spolu vidíme a můžeme si jakoby rozebrat ať dobrý situace nebo špatný. Vlastně na jednom supervizním setkání jsme probírali i korunu, jak to na nás jakoby... vůbec jakoby jak to na nás ty dva měsíce jakoby fungovaly nebo jak jsme fungovali, jak jsme to to... a jenom to, že vlastně sdílí ty informace s někým jiným a ví, že třeba někdo byl happy a někdo byl totálně vystrašenej, jo, takže to je právě i tom, že si prostě sdílíme ty informace a že jsme jakoby... no nejsme v tom jakoby sami no.

AB: A kdybyste měla říct nějaký důvod, proč vy tam vlastně jako chodíte... já vím, že je to nějakým způsobem vlastně povinný, ale... proč se tam třeba těšíte?

AP: No kvůli těm informacím. Jo, vždycky je to právě o tom sdílení a ať je to jakoby.... Ať jsou to informace dobrý nebo špatný, tak vždycky to... říkám, pro mě ty informace jsou jakoby stěžejní.

AB: A co je tam pro vás nejtěžší nebo nejobtížnější?

AP: No jako nejtěžší pro mě bylo asi teďka ta poslední, kdy jsem se měla rozhodnout. Že jsme měli jakoby hodnocení a pan supervizor to tak jako vzal a říká „je konec školního roku, co byste zhodnotili, jak byste se pochlátili?“ A já a jedna kolegyně jsme vlastně neměly tendenci se pochválit a nic jako vlastně o sobě říct... já to úplně neumím, protože jsem právě byla vždycky naučená prostě, že za mě mluvil ten výkon a ty čísla a takže jako pochválit... mě vždycky chválily jenom ty čísla nebo ten vedoucí. A úplně sama se pochválit jako neumím. A maximálně když udělám dobrý buchy nebo něco takovýho (smích). Ale zase mně je chválí takhle manžel, takže to vlastně není ani tak jako samochvála, ale prostě jako že to... že vás zase pochválí někdo. A takže tohle to pro mě bylo jako těžký, a to říkám bych řekla asi jako i nejtěžší a možná ještě teď, když jakoby zpětně se nad tou supervizí poslední jako zamyslím, tak i teď furt nehledám jakoby to pozitivní nebo tu chválu... furt to nedokážu najít a furt to v sobě mám a říkám si ty jo že jsem zvědavá, jaký to bude třeba za rok. Protože si myslím, že za rok budeme

mít zas konec školního roku a řeknu si tak a teď se nás zeptají a jestli já se dokážu pochválit... tak jsem taková jakože to... jestli bude nějaký průlom v tomhle tom.

AB: Stalo se vám někdy, že byste si v průběhu toho setkání říkala „ježíš marja, co já tady dělám, tohle prostě nemá smysl pro mě...“?

AP: No, asi ne. Asi tam jako taková situace jako nebyla. Vždycky to bylo něčím zajímavý, ať je to jakoby nějakou legrační historkou nebo nějakým... i právě tímhle tím jako negativním řešením problémů. Nebylo to... nikdy to pro mě nebylo jako vyloženě nudný nebo že bych se jako to...

AB: A jak byste srovnala tu situaci před tím sezením a po něm? Jako co se týká buď vašich pocitů třeba nebo celkově atmosféry...

AP: No většinou bych řekla, že ta atmosféra je pak taková klidnější. Nebo že člověk jde s takovým napětím na tu supervizi, co se asi jako vytáhne, a vlastně jediný, kdy se jako vědělo, co se asi vytáhne, tak jsme si vnitřně mysleli právě ten problém mezi těma kolegyněma. Takže tam jsme si říkali jako všichni niterně, že asi se tam jako tenhle problém jako bude řešit a potom po týhle jako docela zajímavý supervizi jsme odcházeli tak jako já bych řekla jako rozčarený, že jsme takový jako všichni rozčepejřený z toho co všechno se tam jako řešilo a debatovalo... tak ta byla jako taková, že ta emoce tam jako byla... a pro mě jakoby byla asi ta poslední díky tomu, že jsem pak jakoby hodně dlouho přemýšlela nad tou pochvalou a vnitřně jsem to jako řešila a řeším, takže ještě jako.... Ta pro mě byla asi nejmiň příjemná a nejmiň jakoby... ta byla taková těžká. Potom jakoby se podívat do toho nitra a něco jakoby to. Takže tohle bylo takový jako ta byla pro mě asi nejtěžší.

AB: A jak si myslíte, že ty setkání hodnotí ostatní?

AP: Tak já si myslím, že díky tomu, že chodíme jako všechny, tak že to jako všechny nějakým způsobem hodnotíme kladně. Ale někdo to hodnotí tak, že vlastně mu to třeba bere čas, někomu to zase jakoby... se líbí, že jakoby vidí pana supervizora že jo, tak někdo si řekne třeba „jé, tak zase se podívám na hezkýho chlapa“ a tak, takže si myslím, že právě jako to je individuální. Že to jako není o tom, že asi každej z toho bude úplně nadšený... samozřejmě je to prostě po pracovní době, takže když fakt jako začneme někdy v půl pátý a skončíme v půl sedmý, tak to už je jakoby náročný, kor když jsou kolegyně třeba od rána fakt do čtyř jakoby v práci... já díky tomu, že jsem měla ten poloviční úvazek, tak já jsem si dojela domů, mohla jsem si jako odfouknout a pak sem jet jakoby s čistým štítem a nějakým způsobem odpočatá, ale když fakt jakoby pak tam je tohle to, když třeba jsou po celým tom dnu tady vlastně ve škole nebo ve

školce, kdekoliv, tak po tý práci, tak že to může být jako náročnější a třeba se tolik netěší, protože třeba právě by se viděli radši někde doma natažený na kanapi. Ale jako myslím si, že všechny chodíme a že to není jakoby úplně o té povinnosti. Že to je jakoby o tom, že si právě jako... na jednu stranu může si člověk zahloubat a popřemýšlet a říct si i to, co se mu právě nelíbí nebo i líbí...

AB: Bavíte se po tom o tý supervizi? Nebo už jako tím je to tam uzavřený?

AP: Jako řekneme si takovou tu jako jaká byla supervize třeba druhý den. Já říkám třeba „jak to na tebe působilo?“, tak jako takový to zhodnocení, jednu dvě věty a nejvíc se probírala vlastně ta nejkomplikovanější s téma kolegyněma, takže ta se jakoby rozebírala, ale to bylo spíš takový, že jsme si jako asi v rámci té školky s kolegyněma řekly, že jsme rádi, že se to tam vytáhlo a že jsme rádi, že se nastavily ty pravidla. A že si tak jako domluvily nějakou komunikaci jako spolu, takže tím pádem jsme si říkaly jsme trošku z obliga, že už to prostě máme nastavený a že kdyby něco jakoby vybuchlo zas, tak že už víme, co máme dělat. Že už nejsme takový jako hozený do vody a plav.

AB: Jak byste zhodnotila celkově tu realizaci supervize tady? Jestli vám to přijde zdařilý nebo jestli byste třeba něco změnila... na supervizorovi nebo organizaci...

AP: Já si myslím, že... pro mě to díky tomu, že mi to přijde jako plus, tak mně to jako nepříjde nějak jako to. Jsem ráda, že jsme jako většinou zavřený v nějaký malý třídě, že jsme tam jako všechny, sedíme tam tak v jednom kroužku, aby si člověk jako ne... jakoby... nalil si čistého vína a nikdo neseděl za rohem a jako mně se jako organizačně i to jako líbí. A já jsem i jako ráda, že třeba jsem... že to je takhle navečer, že to není třeba v sobotu v neděli nebo tak. Protože třeba pro mě jako víkend je lepší jakoby být rozhodně doma než... Radši budu v tom všedním dnu radši dýl v práci, než kdybych měla jako jít v sobotu do práce a řešit třeba od devíti do jedenácti jako že by to....

AB: A práci pana supervizora hodnotíte jak?

AP: Já bych řekla, že dobře. Tam jako nevidím. Já si myslím, že je to asi člověk, kterej si jako taky něčím prošel, má zkušenosti, takže asi ví, jak supervizi vést, jak prostě jako chránit, aby se něco nestalo nebo... neumím si úplně představit, jak to funguje jako třeba na těch velkých školách, kde opravdu těch pedagogů je třeba 30 a je to tam jako... jestli to asi dělají jako nějaký malý skupinky... protože to by asi nešlo v takovým jako velkým. Ale jako hodnotím ho kladně.

AB: A je něco, co byste změnila? Na čemkoliv...

AP: Asi ne, asi bych jako neměnila.

AB: Co si myslíte, že je smyslem supervize pro ty školky?

AP: No, tam bych řekla, že je to jako i pomoc jakoby pro ty děti. Že to vlastně jako pedagogům to může pomoci nějakým způsobem ohledně případových studií jakoby přímo těch dětí, když mají nějaký ještě jako komplikovanější dítě, takže vlastně ta třetí osoba může to rozebrat a jakoby říct ze své profese prostě jakoby jak s tím pracovat nebo jak zkusit s ním pracovat... takže tohle to... a myslím si, že je to i... já tu školkovou část nebo pedagogy ve školce jakoby i díky tomu, že neznám tu práci jakoby tak dlouho, tak nevidím tak strašně těžkou jako ve škole, protože mně přijde, že ve škole to je jakoby těžší díky tomu, že ty děti v té školce jsou ještě takový ty bezprostřední, hodný, když to řeknu jakoby to... a jsou tam takový ty výjimky, který tam jako vyčnívají. Kdežto díky jakoby tomu vzrůstu a tomu, jak ty děti rostou, tak na té základce se pak prostě jakoby projevují už puberta a takový, takže to už si myslím, že je jakoby těžší. Takže já si myslím, že u té školky si myslím, že to je o tom, že můžou rozebírat tu práci, můžou samozřejmě říct jakoby jak dělají s těma dětma, jak jakoby s nimi pracují, jestli to dělají dobře, protože já si myslím, že každé.... Já si myslím, že prostě učitelkou se člověk musí učit celý život a není to jako o tom, že vystuduje čtyři roky pedáku a jde dělat do mateřský školky, ale že každý den je o tom, co vám přinese a co vás naučí, takže si myslím, že i pro ně to je jakoby právě to učení.

AB: A bylo by tam ještě něco?

AP: Samozřejmě z mého pohledu to je zase, že my jsme jakoby tady celý ten školní rok neřešili ani jednu případovou situaci. My jsme řešili jako takový ty interní. Samozřejmě jako když ten problém vykryštoval mezi kolegyní z mateřský školky, tak pro nás to byl vlastně vyčištění vod nebo nějakým způsobem prostě pomoc v mateřský školce, to je vlastně úplně konkrétně, ale je to i právě o tom, že si... že jako v tomhle tom malém kolektivu a ještě bych řekla, že jo... když to vezmu jakoby z pohledu na školství, tak to je já nevím, kolik může být 98% učitelek jo, a 2% učitelů, tak v tomhle tom jakoby odvětví se strašně jednoduše jakoby sklouzne k nějakému právě pomlouvání, šušání, čím větší kolektiv, tak to... a myslím si, že tohle to i jakoby pomůže jakoby rozklíčovat anebo i jako nějakým způsobem dopomoci k tomu, aby si ty lidi řekli, že já nevím, když to řeknu blbě, tak kdyby já nevím jsem řešila, že se s manželem rozvádím a budu tady chodit jako našťavaná nebo nějakým způsobem smutná a nebudu o tom chtít mluvit, tak třeba tam se mě zeptají já nevím... z mého pohledu třeba... kdyby se mě zeptal prostě ten supervizor „já na vás vidím, že je nějaký problém. Chcete o něm mluvit?“ a i byť je to jakoby problém můj, tak když by pak prostě řekli třeba i ty kolegyně „ale nám se prostě

nelíbí, že jsi teďka smutná nebo že jsi mrzutá“ nebo něco, tak bych jim vlastně řekla proč. A že by to vlastně zjistily. Kdežto třeba já ze svého pohledu bych třeba o tom nemluvila, jo. Že bych jim jako nikdy... určitě bych za nimi nepřišla anebo kdyby se mě zeptali třeba někde ve třídě a řekli mi „ježíš co se s tebou děje, my vidíme, že seš prostě smutná a už prostě chodíš smutná“, tak bych jim řekla „prostě mám třeba trápení, ale nechci to řešit“. Ale tam díky tomu, že je to takovej ten jako kruh a je tam právě ten ta cizí osoba, tak možná, že by to na mě působilo, že už to je víc jakoby těch vjemů, který se mě ptají, že bych to třeba i řekla. A že vlastně to je právě to, že to právě pomůže no.

AB: A nevadí vám, že je to cizí osoba nebo že je tam hodně lidí?

AP: Mně to právě jako asi pomáhá, protože to je jako když bych si psala deníček. Že to jako můžu říct, ale o něm vím, že on to nikde neřekne. No, že to je takový... ale přitom mě nebude hodnotit. Protože můj život nezná, neví, jak se chovám, ale spíš řekne, když to bude třeba s tím rozvodem, „tak se rozvádíš, no tak co“, jo, jakože to pojmenuje pak nějakýma svýma slovy, řekne jak to prostě to... a pak to tomu člověku třeba může pomoci právě. Tim pádem to třeba pomůže i pak tomu týmu, a tak no. Protože jsou domněnky a ty jsou nejhorší.

AB: Jasně. Myslíte, že tady tu bezpečnou atmosféru, že pak ty lidi třeba nemají takový zábrany mluvit o některých věcech? Čím to je?

AP: No já si myslím, že to je právě tím, že je tam právě ten supervizor. Že je to právě ta osoba, která je na to jako nějakým způsobem vzdělaná nebo nějakým způsobem to jakoby umí uchopit a... samozřejmě je to o tom, že když někdo bude jakoby uzavřenej, tak nebude mluvit nikdy. A nebude chtít nikdy nic říct. Ale když člověk bude jakoby normálně otevřenej a bude něco řešit, tak si třeba jakoby řekne, že já nevím, jak to mám říct... chlapi u piva si taky kolikrát řeknou úplně něco jinýho, než by jako si řekli i normálně, protože ztratí takovou tu zábranu, protože mají třeba ten alkohol. Ale... a tady to je něco takovýho podobnýho. Že to je takovej spouštěč... jako říkám – pro mě je to třeba jako něco jako deníček, že to můžu jako říct, ale nebude mě hodnotit. Jako nebude to takový... že si to tam jako vyříkám, ale řeknu to jakoby všem, takže vlastně i ty ostatní pochopí, že mám nějaký trápení a že něco mě jakoby tíží, a proto se třeba chovám tak, jak se chovám.

AB: Myslíte, že by se ještě na něčem dalo pracovat tady ve školce?

AP: Já si myslím, že maximálně na nějakým prohlubování jakoby... a aby ta supervize dál fungovala. Aby to nebylo jako já se třeba obávám toho, aby to nebylo třeba z nějakýho projektu, protože to jako neznám v rámci toho školství nemám jakoby s tím zkušenosti, aby to nebylo o

tom, že třeba na to jsou teďka jakoby daný z Evropský unie nějaký peníze a za dva roky budou vyčerpaný a supervize skončí, jo. Aby to prostě fungovalo dál a ty supervize jako fungovaly. Protože si myslím, že to jakoby tomu... jako v tomhle oboru to pomáhá.

AB: A ještě teda.... Když jste teda říkala, že to ovlivňuje i tu vaši práci s dětma, jak se ta supervize odráží ve vaší práci s dětma?

AP: No že mi v podstatě může někdo – jak ten supervizor, tak ale i ty my kolegyně můžou říct jinej pohled na tu práci. Že já nevím – když to řeknu jakoby ze svého pohledu. Já jsem řešila to, že třeba mně ten hošíček nechtěl vůbec jakoby se oblíkat, když jsme šli ven, tak začal prostě dělat blbosti jo prostě nechtěl jakoby se oblíkat a ani přes dobrý ani přes zlý ani přes pomalu zákaz... já nevím všechno možný jako takový ty zkoušky, jak to člověk jako udělá takový to kolečko, tak nechtěl. A pak přišla druhá kolegyně a bylo to takový že s ní něco jako se začal oblíkat a třeba když jsme to tak jako rozebírali, tak já jsem říkala „jo supr, aspoň vím, že mám třeba zapracovat takhle“. Takže jsem to příště zkusila vlastně tím jejím modelem, jak to jakoby udělala ona, že to neudělala prostě jenom jako „pojd', jdeme se obléknout“, ale udělala to formou třeba hry „pojd', uděláme si závod, kdo bude třeba rychlejc oblečeněj“. Že to bylo právě jakoby o tom, že člověk sosá ty informace. Ať od těch kolegyní, tak od toho supervizora.

AB: A co byste řekla, že ta supervize přinesla konkrétně vám?

AP: Tak já si myslím, že ty informace.

AB: A vnímáte na tom nějaký negativa na tý supervizi?

AP: Ne, nevidím.

AB: A kdybyste to měla ohodnotit na nějaký stupnici od 1 do 10 s tím, že teda 1 by byla, že je to úplně k ničemu a ztráta času a 10, že si nedovede vůbec představit, jak bez toho nějak jako dál fungovat, co byste zvolila za číslo?

AP: Tak já díky tomu, že se na ně celkem těším na ty supervize a přicházím na ty supervize vždycky s takovým tím očekáváním co asi bude, tak... já bych řekla desítku. Pro mě to je prostě přínos.

AB: Tak super. A jak byste srovnala to setkání supervizní a nějaký běžný rozhovor mezi kolegyněma? V čem je ten hlavní rozdíl?

AP: No možná pro mě v tom, že jsem... že vlastně.... Jde o to, jakou třeba situaci bych rozebírala. Když bych jako rozebírala jako nějaký kladnej příběh nebo nějakou situaci, tak si myslím, že to nepřinese jako nic moc, možná, že ta třetí osoba jako řekne „no vidíte, to je supr,

že jste tak jako..." jo, že by ještě nějaká pochvala nebo nějaký jako zhodnocení...ale když je tam jako nějaká negativní, tak si myslím, že je to právě jako ukočirování toho, že vlastně normálně by si ten člověk třeba připadal ukřivděnej. Kdyby já nevím řeknu, když bych to řekla ze své situace s tím chlapečkem, tak že bych si třeba kdyby mně prostě ta kolegyně řekla „hele ale ty to děláš blbě, to musíš jako... tak to zkus takhle a dělej to s ním tou formou hry“ nebo něco takovýho a vlastně mi do toho mého jako zrovna nějakýho pedagogickýho snažení jakoby vstoupila, tak to беру jako zaprvé narušení mé práce a ještě bych to brala tak, že jako je samozřejmě třeba letitá nebo už má ty zkušenosti, tak že ví, jak třeba s těma dětma pracovat víc než já, takže jsem si si říkala, že by mi to přišlo, že narušuje ten můj jakoby komfortní zónu nebo nějakou tu mojí pracovní tu a podkopává trochu takovej ten můj pracovní... tu mojí pracovní autoritu nebo i před tím hošíčkem, ale díky tomu, že se to tak jako řeklo tam, tak to mně jakoby připadlo, že to je spíš jako rada. A že jsem neměla pocit toho, že bych jako měla třeba osobně být jako třeba nějak ukřivděná... jo, jako že mně to jako pomohlo. Než abych to brala jako negativum.

AB: Je to prostě jinej kontext...

AP: Hm ano.

AB: A čím to jako je teda?

AP: Já si myslím, že to je tím, že se právě jakoby člověk jako... já si myslím, že díky tomu, že tam je ta třetí osoba, tak člověk trochu víc reaguje nebo kontroluje ty emoce. Že vlastně v té fázi ty emoce nejsou tak... a snaží se trochu jakoby to... vnitřně můžete bublat, ale navenek jakoby to nedáte jo. Kdežto když se budete s někým bavit z očí do očí, tak „ježiš takhle to prostě..." a už by to tam bylo, že jo.

AB: A komu všemu byste tu supervizi doporučila? Nebo naopak komu byste ji nedoporučila?

AP: No určitě jako samozřejmě bych to... ve školství se jakoby to... myslím si, že práce s lidma a že by jako třeba díky tomu, že jsem dělala v té bance a v tom bankovníctví, takže tam bych ji doporučila teda taky. Protože tam je to... je to prostě o tom, že musíte jakoby...že máte možnost si rozebrat tu práci s těma lidma. A my tady rozebíráme třeba případový studie s dětma, ale kolikrát se člověku stala... strašnej incident se stal třeba v bance a když na vás tadyhle začnou lidi rvát, že jim nevím klesly úroky a já nevím co všechno a teď vlastně nevíte, co máte jako...papouškujete akorát to, co je napsané v nějakým jakoby notesu nebo prostě v nějakým jakoby v nějaký příručce, ale vlastně toho člověka tím nějakým způsobem vlastně spíš vytočíte, dostanete jako čochu, když to jako řeknu, a pak s tím jdete domů. A vlastně úplně stejně tu

negativní... to přenášíte pak domů a já jsem na tohle v podstatě jakoby došla v tý bance mimo to, takže vlastně si myslím, že tam jakoby... všude, kde se pracuje s lidma. Ať je to sociální jakoby sféra, nějaký starání, domovy důchodců a takový, tam si myslím, že je to to samý s nějakým našťvaným stařečkem prostě „já jsem vám přinesla oběd“ a oni ho pošlou někam, takže to si myslím, že jako taky je to.... A zdravotnictví. Tam ty lidi musí být jako... to jsou prostě takový ty krizový vypjatý situace, kde prostě musí asi někde jakoby povolit no.

AB: Kdybyste měla jenom jednou větou shrnout celkový dojem ze supervize...?

AP: Já bych řekla, že je to v pohodě a bomba.

3.3 MATEŘSKÁ ŠKOLA NA BENEŠOVSKU

Použité zkratky

AB – iniciály tazatelky

PDV – vedoucí pedagožka

PD1 – pedagožka č. 1

PD2 – pedagožka č. 2

PD3 – pedagožka č. 3

3.3.1 Rozhovor s vedoucí pedagožkou benešovské MŠ

AB: Na začátek vás poprosím, jestli byste se mohla trochu představit, říct, jak se jmenujete, jak dlouho třeba už působíte jako pedagožka v mateřské škole, jak se vám tam líbí... a potom ještě bych se vás zeptala, co vás na té práci nejvíc baví a co je pro vás naopak nejtěžší?

PDV: Jeejda. Takže jmenuju se Monika Rubešová, pracuju vlastně odjakživa jako učitelka v mateřské škole, začínala jsem vlastně ještě před revolucí v roce 1989, tak když budete chtít praxi, tak si jí spočítejte, já to radši nepočítám. A pracovala jsem jako učitelka v Praze a pak jsem se vlastně odstěhovala sem a tady jsem od roku 2006 nastoupila jako vedoucí učitelka do dvoutrídni mateřské školy. A od té doby na té pozici pořád pracuju, ta práce mě baví, jsem s ní vlastně spokojená, asi mě i naplňuje, i když někdy je to hodně únavný, někdy je to náročný s těmi dětmi, hlavně vzhledem k těm podmínkám, jaké máme, ale jinak mě to pořád ještě teda baví a v podstatě jsme se za ty roky, co tam jsem, tak jsme se dopracovali k tomu, že jsme místo dvoutrídky jsme už čtyřtřídky. Takže ta práce trošku dost nabyla, vlastně je nás... začínala jsem, bylo nás šest dospělých, teď je nás tam 14. No, takže samozřejmě, že ta práce nabyla tak nějak

jako na objemu, ale pořád se to ještě dá nějak zvládat a za mě si myslím, že i díky tomu, že vlastně využívám tu supervizi.

AB: Aha, takže už můžeme vlastně k tomu hlavnímu tématu přejít. Jak dlouho už čerpáte supervizi?

PDV: No, jako my ve školce jako některé z mých kolegyň a já máme zkušenost se supervizí už přes 10 let. Nebo před 10 lety jsme se s tím setkaly, a to v projektu Přátelská školka, který dělal Alfa Human Service a my jsme se do něj přihlásily, ten projekt běžel vlastně ve Středních Čechách, kde bylo zapojeno asi 15 školek a v Pardubicích, kde bylo taky zapojeno 15 školek. A je to předesílám opravdu už před vlastně ne před 10, ale možná už před 13 lety a v tu dobu to bylo něco úplně nového, protože to byl vlastně seberozvojový seminář pro učitelky v mateřské škole a v tu dobu nic takového vůbec nebylo. A součástí kromě jiného bylo teda... byla vlastně supervize nebo taková supervizní setkání a vůbec jenom seznámení se s tou supervizí, protože v tu dobu jsme ještě vůbec nevěděly, o co vlastně jde a co to obnáší. Takže tam jsme se vlastně poprvé potkaly s Lídou Krbovou ze společnosti Alkion, která vlastně to vedla ty supervize a i ta setkání, která byla v rámci toho projektu Přátelská školka a bylo to setkání takové, že nám vlastně všem vyhovovalo, bylo to skvělé, takže v té spolupráci pokračujeme i dál. No a já vlastně z pozice svojí jako vedoucí teda, z té pozice toho manažera trošku tím, že musím ten tým nebo vedu ten tým, tak s Lídou spolupracuju vlastně po celou dobu tak nepřetržitě, konzultovala jsem s ní vždycky všechny co jsem měla problémy, jakože samozřejmě problémy co se týká jakoby vztahů na pracovišti a vůbec toho fungování těch jednotlivých lidí, jejich nastavení, jejich prostě pracovní morálky třeba, problémů osobních a tak všechno jsem to s ní vlastně konzultovala. Když jsem potřebovala řešit nějaký problém, tak většinou ona byla ta první, za kým jsem šla pro radu. A když ten projekt – ten projekt byl tříletý – když skončil, tak ještě chvíli jsme se ta pražská skupina ředitelek nebo teda středočeských ředitelek nebo vedoucích učitelek jsme se ještě scházely, ale pak se ta skupina rozpadla, což mi bylo hodně líto, protože to sdílení zkušeností pro nás je nesmírně důležitý a v podstatě v současné době neprobíhá nikde. Dřív bývaly když to vezmu úplně třeba opravdu v tom pravěku ještě před tou revolucí nebo těsně potom, tak byly nastavené porady pravidelné, kdy se prostě scházely ty vedoucí nebo ty ředitelky a mohly tam sdílet prostě problémy, řešily se tam problémy, domlouvalo se co a jak a to už teď moc... nebo teď většinou to moc nefunguje, neprobíhá to tím, že vlastně každá školka je samostatný právní subjekt nebo je teda součástí nějakého většího subjektu, tak každý si jede vlastně po svém a takové to centrální nějaké setkávání moc neprobíhá. A nemyslím si, že by to bylo úplně dobře. No a v Pardubicích ta

skupina pořád zůstala a vlastně těch 10 let pořád trvá a ty ředitelky se schází, takže mě asi před – když se ta pražská skupina asi před sedmi lety rozpadla, tak mě adoptovali a já jednou za čtvrt roku dojíždím nebo když je prostě... ale tak čtyřikrát za rok, pětkrát za rok se scházíme a tak já dojíždím vlastně s Lídou do Pardubic, kde máme supervizní setkání jakoby na té úrovni těch ředitelek mateřských škol a tam vlastně vždycky otevřeme nějaký problém co kdo má, posílíme ty naše bolístky a problémy, otevřeme tam ten problém a zamýšlíme se nad tím, jak by to šlo vyřešit třeba, kdo už nějaký problém takový řešil, tak řekne, jak to dopadlo nebo jak to řešil, jakým způsobem, jak to dopadlo, jaký byl výsledek. Takže vlastně to je moje setkání se supervizí a teď jsme čerpali, zajásala jsem, když ve dvojkách Šablonách byla možnost financovat supervizi, protože ono to není úplně levná záležitost a tak jsem toho využila, že vlastně jsme to mohli čerpat ve větší míře, než to čerpám já teda z toho běžného rozpočtu jindy, ale z těch Šablon jsme mohli vlastně mít i skupinovou supervizi i jsem – já jsem spíš zvolila po dohodě s Lídou, protože jsme neměli žádný problém, který bychom potřebovali řešit akutní jako ve školce, který bychom pomocí té supervize jako potřebovali vyřešit nebo s ním pomoci, tak jsem spíše to orientovala na individuální supervize s jednotlivými učitelkami, kdy vlastně si popovídaly s Lídou o tom, jak to jde ve školce, jestli mají nějaký problém, samozřejmě tam byla hodně kladený důraz i na osobní rovinu, na nějaké osobní problémy, které je mohou ovlivňovat, takže to byla jako začátek, nejdřív bylo takové jako společné setkávání kratší, potom byly ty individuální supervize a na konci jsme se pak sešly vlastně všechny a tak jako jsme posílily trošku ty naše dojmy z toho, protože pro některé nové kolegyně to bylo úplně první setkání se supervizí a pak jsme vlastně povídaly, probraly jsme, co bylo potřeba, ale nic akutního jsme řešit nemusely, takže to bylo v podstatě takové jako příjemné naladění, popovídání a závěr z toho pak byl, že v podstatě jako je to u nás celkem v pořádku, že... já jsem ráda za to, že ten tým je teď stabilní a že funguje.

AB: A vy jste teďka mluvila o jakém období vlastně?

PDV: Takže ta supervize, co byla... já na tu supervizi do Pardubic, o které jsem mluvila, tak vlastně jezdím už asi sedm let určitě, možná i déle, a to máme tak jak jsem říkala asi čtyřikrát pětkrát za rok ta setkání, jsou vždycky na celý den a prostě mají nějaké téma vždycky a teď jsme tu supervizi jsme čerpali ze Šablon jsme čerpali teď vlastně na jaře. A byla to tři setkání v období asi dvou a půl měsíce, jo, kdy stěžejní byly vlastně ty individuální supervize teda jednotlivců se supervizorkou.

AB: Takže vlastně jako školka jste ty supervizní setkání moc neměli....

PDV: Měli jsme vlastně jednu zahajovací a jednu tu supervizi na závěr jako nebo na závěr těch individuálních. To jsme takhle měli no. Ale bylo to po domluvě vlastně s tou supervizorkou, která nejdřív jsme spolu komunikovali o tom, jak to u nás ve školce je, ale ona tím, že vlastně těch 13 let se známe, tak ona ten vzhled do té školky má hodně podrobný a vlastně ty informace ode mě má tak jako průběžně, takže my, když jsme vlastně vymýšleli tu strategii, jak ta supervize bude probíhat v naší školce, tak jsme upřednostnili vzhledem k té situaci a k tomu, jak to u nás funguje ty individuální spíš. Ale i na té skupinové jsme pak jakoby probrali něco, ale ono není v současné době zrovna není jako co řešit, jo nějaký vážnější problém nebo něco prostě, s čím by ta supervize mohla pomoci, což je ta stěžejní věc z mého úhlu pohledu vlastně pomoc nezaujatého člověka zvenku vlastně, který je schopný pomoci prostě té organizaci třeba té vnitřní struktury, najde třeba chyby, kde se dělají chyby nebo prostě pomůže s řešením nějakého problému.

AB: A vaše kolegyně paní učitelky mají se supervizí tedy zkušenost až od těch dvojkových Šablon?

PDV: Vlastně některé paní učitelky ano, většina týmu ano až teďko od těch dvojkových Šablon a právě Markéta Bečková, na kterou jsem vám dávala kontakt, tak ta byla vlastně i v té Přátelské školce, je tady od toho projektu a ta vlastně absolvovala takové skupinové supervize už v tom projektu.

AB: No a jak tedy vlastně probíhaly ty individuální supervize u vás? Jak často to bylo, na jak dlouho...?

PDV: Teď to vlastně byla hodina na každou nebo hodina a půl jak bylo potřeba. Ono někdo byl hotový řeknu... u někoho stačilo třičtvrtě hodiny a v podstatě bylo vyřešeno to, co třeba chtěl ten člověk pořešit, to, co chtěl sdílet. Nám, kteří Lídu Krbovou známe vlastně už od té Přátelské školky, tak my už k ní máme zase trochu jiný vztah, větší důvěru třeba, tak my jsme jakoby schopní se třeba víc otevřít a řešili jsme víc věcí, i těch třeba vztahů, co se týká na pracovišti, kde třeba tušíme nějaký, že by mohl být problém nebo tak, ale my fakt teď jako máme ten tým tak jako nastavený, že tam žádný problém zatím nemám. Měla jsem před lety a byla jsem připravena, už jsme měli i nastavené řešení s Lídou se supervizorkou, ale pak se to vlastně přes prázdniny vyřešilo tak, že paní učitelka, se kterou byl velký problém, tak vlastně odešla sama a my jsme k tomu nemuseli přistoupit jako k tomu řešení nějak pomocí té skupinové toho skupinového setkání a té skupinové supervize.

AB: A ta setkání normálně probíhala prostě u vás ve školce...

PDV: Probíhala, ano, u nás ve školce s tím, že vlastně já se vždycky snažím to udělat, aby pro ty učitelky to bylo co nejpohodlnější prostě nejkomfortnější, a i aby byly jako ve svém prostředí, v prostředí té školky na tohle to. Vzhledem k tomu, že vlastně supervizorku neznaly většina z nich, tak jsem se snažila jakoby je nevytrhnout úplně z toho prostředí – jet někam úplně do cizího místa za cizím člověkem – takže z toho důvodu jsme to zvolili takhle, i vzhledem k tomu, že těch setkání vlastně bylo několik za sebou, takže se paní učitelky mohly vystřídat a zajistili jsme vlastně i vzhledem k provozu školky jsme to takhle zajistily.

AB: Dobře. Kdyby se vás někdo, kdo vůbec neslyšel o tom, co je supervize, kdyby se vás zeptal, co to je, co byste odpověděla?

PDV: No, co bych mu řekla... určitě bych mu doporučila, ať to zkusí, ať vyzkouší. V podstatě že je to opravdu je to nástroj... určitě bych jako první řekla není to žádná kontrola ani inspekce, ale je to možnost vlastně dalšího posunu, rozvoje té skupiny, toho týmu a je to velká nebo může to být, když to funguje a když ten supervizor ví, co dělá a má zkušenosti, tam jsou třeba důležité i zkušenosti s tím oborem vlastně toho konání. Takže když má někdo zkušenosti a ví, jak to funguje v mateřské škole, tak je to samozřejmě lepší, než když přijde jako supervizor někdo, kdo vůbec neví, jak to vypadá ve školce, jak to funguje nebo třeba když jako... i když to by supervizor měl tušit, jak funguje čistě ženský tým třeba že jo jako. To jsou takové věci, které je důležité, aby ten supervizor a měl by vědět, takže pokud to všechno ví, je zkušený a zná to, tak vlastně je to velká pomoc vlastně pro celý tým, a hlavně pro toho vedoucího pracovníka, kterému může prostě pomoci upevnit vztahy v kolektivu, může mu pomoci právě řešit problémy, když jsou třeba v komunikaci problémy nebo tak, tak vlastně může to být velká pomoc. Může to být velká pomoc a ten kolektiv to může taky jako posunout o kousek dál, když vlastně slyší od nezaujatého cizího člověka vlastně názory na to, jak to funguje, co by se dalo zlepšit, jak to zvenku vlastně vypadá, jak to funguje, protože my, když pak jsme v tom kolektivu nebo v tom pracovním týmu, tak zajedeme do nějakých kolejí a je to pro nás normální, běžný, tak ale nevnímáme třeba některé ty věci, že někde jsme opravdu v té koleji a že by bylo třeba lepší trošku z ní vyjet a zkusit trošku jinou cestu. Takže tady ten supervizor může pomoci nasměrovat tím správným směrem nebo jiným směrem nebo směrem k lepšímu.

AB: A kdyby se vás zeptal, jestli to vůbec funguje?

PDV: Funguje no, já z vlastní zkušenosti vím, že to funguje. Proto jezdím vlastně i do těch Pardubic, protože když to vezmu konkrétně u nás u školek, tak vlastně řešíme velmi podobné problémy. A když na té supervizní skupině můžeme ty problémy prostě rozebíráme a každý přidá kousek, co vlastně řešil nebo svůj nápad a funguje to, tak potom i takový brainstorming,

že vlastně má někdo zkušenost, řekne „hele já jsem to udělal takhle, ale ono to úplně nefungovalo, zkuste to... nebylo to úplně dobrý“, tak a teď ten supervizor zase řekne ze svého úhlu pohledu „ale ty lidi se v tomhle nebudou třeba cítit dobře proto a proto“, tak to prostě má smysl a ty pomáhající profese tohle potřebují, protože věkový průměr učitelek v mateřské škole bohužel stále roste, jako ty kolektivy se částečně omlazují, ale je nás tam víc jakoby řeknu už těch, které máme větší zkušenosti, když to řeknu tak kulantně, a je ta práce hodně náročná a vlastně je tam velké riziko, že začne docházet potom k syndromu vyhoření, k nespokojenosti a tak a vlastně když zdravě funguje ten kolektiv a fungují tam všechny ty vztahy tak jak mají, tak to tomu člověku nebo těm jednotlivým členům vlastně pomáhá oddálit nějak nebo prostě vůbec aby nepřišel třeba syndrom vyhoření. Protože když potom v té práci je pozitivní klima, dobrá nálada, člověk se tam těší, tak ty nepříjemnosti, které někdy ta práce přináší, se ho prostě tak nedotýkají jako když ještě musí řešit konflikty a nepříjemnosti prostě s kolegyní třeba nebo tak.

AB: Když si vzpomenete úplně na začátek, když jste s tou supervizí začínala a vůbec jste netušila, co vás čeká, co jste si myslela? Jaký jste měla od toho očekávání?

PDV: Nevím, jestli si dovedu ještě vzpomenout, jaké jsem měla očekávání. Asi jsem očekávala něco, co potom se stalo, protože ten projekt ta Přátelská školka, tak byl vlastně napsaný a já jsem se na to moc těšila, že konečně se někdo zajímá o nás jako o učitelky jako o osoby, o to, jak se cítíme, jak prožíváme, co prožíváme, o to, jak nás vlastně naučit, jak řešit ty problémy, jak předcházet syndromu vyhoření, jak správně komunikovat v tom týmu, s rodiči, s dětmi a že to nebylo jenom o tom, jako byly do té doby všechny semináře. O tom, jak s dětmi dobře zpívat, cvičit, jak vymyslet nejlepší plány a tak. Ale tohle bylo poprvé o nás. Takže vlastně jsem měla to očekávání, že nás to někam posune a ono nás to posunulo nejenom ta všechna setkávání, která byla v rámci těch tří let, i ty supervize k tomu. Takže asi očekávala jsem od toho to, co bylo vlastně v tom projektu napsané, že to bude o tom osobnostním rozvoji, o tom rozvoji těch měkkých dovedností vlastně našich a bylo to tak, ono se to prostě naplnilo.

AB: Takže jste cítila vlastně takovou potřebu vzít tu supervizi i k vám...

PDV: Určitě, samozřejmě. Samozřejmě, protože jsem viděla, že to funguje, že mně to dělá dobře, ale my jsme ten projekt vlastně absolvovali celá školka, to znamená v tu dobu čtyři paní učitelky a tam to – to bylo taky důležité – že to vlastně absolvovaly všechny čtyři, protože ty věci jsou nesdělitelný jako. To nejde někomu přijít ze semináře a povykládat mu, co má jako jak má postupovat, když se třeba blíží syndrom vyhoření nebo prostě tak jako, to musí každý slyšet a najde si v tom to svoje, takže tím, že jsme to absolvovaly všechny, všechny nás to někam posunulo a všechny nás to nadchlo, tak vlastně jsme v tom pokračovaly i dál v tom

seberozvoji, v tom sebevzdělávání tímhle směrem. A vlastně v tom pokračujeme dál, ale teď je ta nabídka těch seminářů nebo těch různých kurzů už mnohem větší. Tenkrát to byla opravdu úplně první vlaštovka pro nás.

AB: A dokázala byste nějak formulovat, co je zakázkou té vaší supervize nebo co bylo vlastně kterou jste absolvovali teď na jaře?

PDV: Co bylo zakázkou té supervize? V podstatě zajistit mým zaměstnancům nebo mým holkám možnost si to užít jako, mít tu možnost popovídat si o čemkoli prostě s odborníkem, který může poradit, pomoci a udělat jim dobře no. Aby mohly posdílet, protože každý máme nějaké svoje problémy, tak aby mohly to posdílet a zkusit třeba pořešit s nějakým odborníkem, se kterým by se jinak nepotkaly.

AB: Kdybyste si zkusila vzpomenout na jedno konkrétní setkání, který ve vás jako zanechalo stopu, který bylo nějakým způsobem pro vás třeba příjemný nebo naopak nepříjemný, který ve vás nějak jako zůstalo – kdybyste mi ho zkusila nějak popsat...?

PDV: Víte co, to jsou potom... třeba když vezmu tu pardubickou skupinu, která se opravdu schází spousty let a v té skupině se potom řeší už... všichni tam mají důvěru k sobě a pak jsou takový hodně emotivní chvíle, když prostě řešíte krizové situace v rodině třeba některé z kolegyně nebo to už ani nejsou kolegyně, to jsou v podstatě jako výborné kamarádky, který jsou ochotny pomoci a tak. Tak když se potom řeší vlastně takové to jako úmrtí v rodině nebo zase třeba narození vnoučat, odchod do důchodu třeba... to jsou potom tak emotivní setkání, na který se nedá úplně zapomenout no. Nebo když pak prostě řešíte svůj nějaký osobní problém a ty ostatní vás podrží a vidíte, že i jich se ten problém váš prostě dotýká, že se snaží vám nějak pomoci, tak to opravdu hodně pomůže no. Takže já když si vzpomenu na úplně jako to, co mi vytane jako první, tak bylo před několika lety, kdy jsme měli setkání supervizní v Pardubicích a můj syn zrovna v tu dobu dělal na podzim druhou teda maturitu, kdy zkoušel druhý pokus a uprostřed toho supervizního setkání mi zavolal „mamko, tak jsem to nedal“, takže v tu chvíli najednou prostě nevíte jako co úplně, takže jsem z toho byla samozřejmě špatná a teď člověk přemýšlí jako co bude dál a to a v tu chvíli vlastně já jsem byla uprostřed té skupiny a ty holky mě neuvěřitelně jako podržely, povzbudily, takže jsem se z toho nehroutila tolik, jako bych se si hroutila, kdybych byla sama. Takže z tohohle já vím, že když ta supervize funguje a když je třeba, kdyby byla možnost takhle dlouhodobá a ta školka měla svého supervizora, který tam bude pravidelně pracovat, tak to prostě může pomoci, vím že to funguje a že to prostě pomůže člověku na všech rovinách. A že se vlastně může začít řešit problém, který teprve klíčí třeba a který vůbec nemusí potom vyrůst, protože se může řešit hned a přijde se na něj.

AB: A co je na tom pro vás myslíte jako nejdůležitější, co je ten prvek, kterej pomáhá nejvíc?

PDV: No pro mě nejdůležitější je ta osoba toho supervizora. Tím, že my máme možnost mít supervizora takového, jakého máme, tak to je pro mě... pro mě je každý setkání s tou Lídou Krbovou prostě jako svátek a je to člověk, který dodá pozitivní energii, který vás prostě... který vám pomůže v jakékoliv situaci, a to mi přijde jako na té naší situaci v tuhle chvíli, že je to prostě to nejdůležitější asi. Že máte to vědomí, že máte tu možnost se na někoho obrátit. Že nemusíte hledat, nemusíte za někým cizím, protože ta Lída nás zná, zná tu školku, zná prostě některé z nás zná třeba 13 let, a tak o nás ví skoro ví první poslední jako všechno.

AB: A myslíte si, že by to mohlo takhle fungovat i s někým jiným nebo je to vyloženě taky hodně o tý osobnosti toho člověka?

PDV: Asi by to mohlo fungovat s někým jiným, ale trvalo by tam chvíli, než by se nastavila úplně ta důvěra a ten jako ten vztah, než by se nastavil jako. To nejde třeba nemyslím si, že by supervize mohla fungovat tak, že by – já nevím řeknu – byla by supervizní setkání nastavená jednou za dva měsíce prostě třeba, budete mít supervizi ve školce a pokaždý přijde někdo jiný. Jako to si myslím, že by úplně nefungoval jo. Tady to mi přijde opravdu... že tam hodně záleží na té osobnosti toho supervizora, v podstatě jako nejvíc, jak to kdo uchopí, jak to kdo má, jaký kdo je člověk, jaký kdo je odborník a s někým jiným by to určitě mohlo fungovat, ale musel by se tam ten vztah nějaký vytvořit a to chvíli trvá ta důvěra. Protože podle mě ta supervize je hodně o důvěře a o tom vůbec vlastně chtít jako sdílet ty problémy. Chtít o nich mluvit. A to je někdy u některých učitelek třeba problém jakoby je k tomuhle přivést, že o těch problémech se má mluvit, když se něco vyvrbí, když prostě něco nastane, tak hned přijít a říct... já k tomu ty svoje holky vedu a vidím ten výsledek, že asi to má smysl, protože nám ten kolektiv potom funguje. Já se v podstatě ve školce snažím o takovou jako supervizi svého týmu tím já sama, že si je vlastně jednou dvakrát za rok pozvu na popovídání takzvané a prostě povídáme si o všem možném co je, jak se mají pracovně, jak to funguje ve třídách, jestli je nějaký problém, jestli mají osobní nějaký problém, o kterém by třeba chtěly mluvit nebo tak nebo pomoci vyřešit nebo takhle, takže je to ty holky učím některé. Některé to není potřeba učit, tu důvěru už taky máme, známe se roky. A ty nové paní učitelky to učím, že prostě je tohle důležité ta komunikace o všem.

AB: A co je pro vás na těch setkáních vždycky nejobtížnější? Co je tam jako nejtěžší?

PDV: Já musím říct, že já asi tam nepociťuju tam nic nejtěžšího těžkého jako... nepociťuju tam nic, co by mi vadilo, co by mi bylo nepříjemné, co by bylo pro mě těžké, nemám tam nic na těch setkáních.

AB: Zažila jste někdy nějaký setkání, kde byste si řekla „tohle nemá smysl“ nebo „tohle se mi nelíbí“ nebo „je to ztráta času“...

PDV: Ne. Určitě v té naší skupině nebo ve všech těch skupinách nebyl takový... nebylo takové setkání.

AB: Je něco, co byste změnila na nějakým setkání?

PDV: Hm, asi si myslím, že ne. Já už... už potom člověk nad tím nebo já nad tím nepřemýšlím, jak co bylo, jestli by to mohlo být jinak, protože už to nezměním. Tak prostě jako... takhle neuvažuju životně nebo snažím se tak neuvažovat.

AB: No a jak byste u vás ve školce srovnala situaci předtím, než ta supervize probíhala a třeba teď nebo po tom, co jste to absolvovali?

PDV: Já si myslím, že to bylo... vzhledem k tomu, že ten tým nějakým způsobem fungoval dobře už před tou supervizí a nepotřebovali jsme nic řešit, tak si myslím, že velká změna nějaká nenastala. Já jsem byla ráda, že se holky mohly setkat s pro mě báječným člověkem, odborníkem na svém místě, že si to mohly užít a že jsme si mohly prostě s ní popovídat a na druhou stranu jsem byla i ráda, že vlastně ta supervizorka mohla vidět tu naši školku jako celou komplet... takže tam velký posun asi žádný nebyl, protože úplně nebylo potřeba nikam posunovat moc no.

AB: A probíhá nějaká změna u vás osobně? Třeba před tím jednotlivým setkáním a po něm, jestli se nějak změní vaše nálada nebo tak?

PDV: Já se vždycky na setkání těším, absolvuji kvůli tomu klidně i tu dvouhodinovou cestu do Pardubic a zase dvě hodiny zpátky, ráno ráda brzy vstanu a řekla bych, že se to asi nezmění, možná člověk když tam někdy narazíme na řešení nějakých takových těch krizových nebo když tam sdílíme takový ty třeba nepříjemnosti trochu životní, které prostě je nutné, aby přišly nebo přijdou a jsou nevyhnutelné, tak člověk pak možná trochu bilancuje ten svůj život, jako zamyslí se nad tím, jako když jsme řešili třeba úmrtí rodičů nebo rodiče té jedné naší kolegyně, tak samozřejmě potom nad tím přemýšlím taky, protože mám rodiče v podobném věku, tak si člověk třeba víc uvědomí, řekne si „jo, tak já prostě za nimi budu víc jezdit, víc s nimi budu komunikovat“, že vidí, když jako vidí, co pak ty lidi vlastně v sobě řeší, když k té situaci dojde,

tak možná se někdy zamyslím nad tím, jestli by to nešlo trochu líp, abych pak nelitovala třeba nebo abych pak nebyla zbytečně smutná z toho, že jsem něco neudělala, co jsem mohla udělat.

AB: Máte dojem, že stejně hodnotí tu supervizi i ostatní kolegyně?

PDV: Já si myslím, co jsem s nimi mluvila o tom, jako že jsem se ptala teda, tak byly spokojené a v podstatě se jim to jako líbilo, hodnotily to kladně. Já jsem to i vlastně předesílala ta, že je to vlastně nástroj na eventuální řešení nějakých problémů nebo krizí i v tom týmu a že do budoucna, kdyby cokoliv, tak prostě můžeme tenhle nástroj použít, takže jsme jakoby věděli asi, že to není kontrola, že se nemusí ničeho bát, že prostě je to pro dobro věci a myslím si, že to tak i přijaly a že byly spokojené.

AB: Vy tady vychvalujete hodně vaši supervizorku, vypadá to, že jste s její prací asi hodně spokojená, tak jaký kvality by podle vás ten supervizor měl určitě mít?

PDV: No měl by být odborně hodně zdatný, že by to měl být člověk už s nějakou životní zkušeností trochu.

AB: A myslíte, že je jedno, z jakého je oboru?

PDV: To asi úplně jedno není. Měl by mít vhled... jako z oboru řeknu psychologie prostě, vzdělávání dospělých i třeba vůbec komunikace s dospělými a mít vhled do toho oboru, ve kterém se pak v té supervizi pohybuje. Aby věděl vlastně o co tam jde, jaké mohou nastat problémy, jak to vůbec funguje, protože mnoho lidí nemá vůbec představu, jak to ve školce funguje, jak to je prostě, co se tam řeší za problémy, takže měl by mít určitě takhle nějakou znalost. A samozřejmě by měl být teda myslím si výborný psychoterapeut.

AB: A co byste řekla, že je smyslem supervize v těch mateřských školách?

PDV: Za mě podpora těch pedagogů. Nebo nejenom pedagogů, já jsem vlastně... nebo poslala jsem svoje provozní pracovnice na seminář s Lídou Krbovou, kde se vlastně mluvilo o té práci v týmu, o komunikaci, takže určitě je to o té podpoře těch jednotlivých lidí, jejich osobnosti a jejich nějakém rozvoji někam kousek dál. Je to hlavně o té podpoře, protože ty pomáhající profese to tak potřebují nějakou podporu a vlastně vědět, kde dobít baterky, vědět, jak prostě sám o sebe pečovat, nějakou takovou tu psychohygienu znát a všechno tohle jako posdílet a setkat se s tím, tak to určitě je pro mě důležitý. Pro ty učitelky ve školce vlastně i takové trochu to ocenění, že vlastně tu jejich práci někdo chápe, vidí a že to není jenom to, že si tam s dětmi hrajeme a pijeme to kafe, jak si myslí někteří.

AB: Co byste řekla, že zatím přinesla ta supervize vaší školce?

PDV: To dobré klima. Pozitivní dobré klima a pozitivně a stejným směrem vlastně směřující a naladěné lidi, kteří prostě spolupracují. Nejenom spolu pracují, ale všichni se snažíme jako spolu spolupracovat.

AB: A odráží se nějak ta supervize ve vaší práci s dětmi?

PDV: No stoprocentně, určitě, protože pokud je nám dobře na pracovišti a těšíme se do práce, tak jsme pozitivněji naladěný a ty děti to samozřejmě vidí, cítí a pracujeme líp a kvalitněji si myslím, než jako když bychom byli našťavaný věčně a rozzlobený nebo nespokojený, tak potom je to znát i na tom, jak se ty děti chovají a oni mají takový ty svoje vnitřní radary a vycítí přesně to naše nastavení je třeba i výborný to, že můžeme být pořád jako pravdivý. Že když se tam cítíme dobře, tak si nemusíme hrát na to, že je nám tam dobře, ale když se tam opravdu cítíme dobře, tak jsme prostě vnitřně pravdivý a pro ty děti čitelný.

AB: A co přináší – já už jsem se na to možná ptala – vám konkrétně, kdybyste to tak vlastně shrnula?

PDV: Mně konkrétně ten klid a to vědomí, že když přijde nějaký problém, tak vím, za kým mám jít a vím, kam se mám obrátit. A i třeba to, že už některé problémy dokážu řešit sama, naučila jsem se říkat lidem i nepříjemné věci, protože vím, že se musí řešit, jinak to prostě někde nabobtná a bude z toho velký problém. Takže pro mě určitě je to takový... bylo to pro mě... nebo má ti pro mě přínos ten, že jsem... že se mi líp ty lidi vedou. Že se mi líp s těmi lidmi pracuje, když trochu vím už jak, a hlavně mám někoho, na koho se mohu obrátit v případě nějakého dotazu, problému, konzultace. Nemusím nikoho hledat a ten někdo zná nejenom mě, zná i to naše prostředí, zná i ty lidi.

AB: No a kdybychom se ještě vrátily k tomu, jak se to odráží u vás v týmu, tak vy jste říkala, že ty lidi spolu spolupracují, vám se taky líp vedou, je tam ještě něco?

PDV: Ne asi je to o tom prostě nastavit to tak... odráží se to myslím si jenom pozitivně v současné době. V současné době se současnými paní učitelkami bych řekla, že nic dalšího asi úplně mě nenapadá teď v tuhle chvíli.

AB: Kdybyste si představila stupnici od 1 do 10, s tím že 1 by znamenala, že ta supervize nemá vůbec jako smysl, že to je ztráta času a 10 zas by znamenala, že už si nedovedete představit další fungování bez ní. Jak byste to ohodnotila?

PDV: Nedovedla bych si představit fungování bez ní, ale třeba to muset být, tak jako já bych řekla bonmotem 11 určitě za mě, ale nechtěla bych být bez supervize a chtěla bych mít tu

možnost to jednou za nějaký čas prostě dopřát těm mým paní učitelkám a nejenom paní učitelkám, i těm provozním třeba, takže za mě 10.

AB: Ještě se vás zeptám, jak byste srovnala supervizní setkání a nějaký běžný rozhovor s kolegyněmi? V čem se to liší?

PDV: No tak tam je to tím, že to supervizní setkání je jiné tím, že tam je supervizor. Že tam je někdo další, jiný, někdo zvenku, kdo tam vnáší jiný úhel pohledu, kdo vlastně může... nebo není vůbec citově nijak angažovaný, což my tam potom všichni jsme nějakým způsobem... takže je to něco jiného prostě. Je to jiné, než běžný rozhovor a určitě tou přítomností toho supervizora, tím jiným elementem, než je při běžných hovorech, rozhovorech.

AB: A ještě mě napadá, když už se tady s tou paní supervizorkou znáte tak dlouho, tak jste si vlastně čím dál bližší, jestli to nemůže být taky trochu na překážku, když jste říkala, že důležitým prvkem je ten nezávislý vnější pohled?

PDV: Já si myslím, že úplně ne, protože ona opravdu ví o všech mých problémech jak osobních, tak pracovních a je vlastně v obraze dlouhodobě, takže si myslím, že ona ze své pozice i psychoterapeutky jako dokáže vyhodnotit moje možnosti, dokáže vyhodnotit moje chování, jestli prostě to zrovna, co bych potřebovala řešit, jestli je krátkodobý nebo jestli je to opravdu vážná věc nebo jestli je to prostě... co to potřebuje vlastně, co mi doporučit. Tak si myslím, že to, že se známe dlouho, je spíše k dobrou věci.

AB: A pořád vnímáte, že ona je tam ten odborník, ten nezávislý prvek, že i když máte blízký osobní vztah, že se to neposouvá do nějaké jiné roviny?

PDV: To ne, to ne. Jako po několika letech jsme se dostaly tedy k tomu, že si tykáme, ale pořád je to tak jako na té rovině, kdy jí beru jako odborníka víc, než jako řeknu kamarádka nebo přítelkyni nebo prostě někoho opravdu blízkého známého. Ale tím, že vlastně sdílím ty hodně niterné věci, tak vlastně ten vztah je hodně důvěrný, ale pořád si myslím, že tam je jako...převažuje ta odbornost její.

AB: A ještě se vás na závěr zeptám, komu všemu byste tu supervizi doporučila?

PDV: Já myslím, že takové popovídání nebo vůbec absolvování takové věci by měl vlastně zažít každý, kdo pracuje i kdo nepracuje. Tak jako si myslím, že potřebují lidi trochu ukotvit třeba někdy, zvláště v současný rychlý době, která na nás klade... která je prostě orientovaná na výkon, na což my nejsme úplně stavěný, tak si myslím, že by to potřeboval každý a že v každém týmu pracovním, ale i třeba doma v rodině prostě i... by tohle nebylo vůbec špatné jako mít.

Nebo aspoň občas zažít, absolvovat, mít někoho. Ale určitě jako bych to doporučovala do... vedoucím pracovníkům vlastně, kteří vedou nějaký počet lidí, kteří vedou nějaký tým, tak tam bych to stoprocentně doporučila.

3.3.2 Rozhovor s pedagožkou benešovské MŠ 1

AB: Tak já vás na začátek poprosím, jestli byste se mi trošku představila, řekla něco o sobě, jak dlouho už pracujete jako pedagožka ve školce, jak se vám tam líbí, co třeba vás na tý práci nejvíc baví a naplňuje a co je naopak nejhorší nebo nejtěžší na tom?

PD1: No tak já se jmenuju Markéta Bečková, je mi 51 let, ve školství pracuju od svých 18 let, ale přímo ve školce pracuju 17 let. Nikdy jsem ve školce pracovat nechtěla, nikdy jsem nechtěla pracovat na vesnici a nikdy jsem nechtěla bydlet na vesnici. Takže bydlím na vesnici, pracuju na vesnici a dělám ve školce. Do školky jsem vlastně šla z důvodu, protože mi to bylo nabídnuto vedením, když si udělám vysokou školu – speciální pedagogiku v mateřské škole, tak že můžu jít do školky. Já jsem totiž dělávala v družině, já jsem vystudovala vychovatelství a pak jsem dělávala v domě dětí a z domu dětí jsem teda přešla do školky a začala jsem studovat vysokou školu v Budějicích. Rok jsem teda fakt byla nešťastná, protože jsem byla zvyklá, že těm dětem co jsem řekla, tak mi rozuměly a najednou prostě jakoby z dětí, který mi rozuměj jsem se dostala ke tříletým k malinkým dětem a jako najednou mi nerozuměly to co já jim říkám, musela jsem prostě začít používat jinou komunikaci, do toho jsem teda začala studovat a dvě děti, ale dneska to považuju jako za výhru, protože ve školce jsem šťastná, vyhovuje mi kolektiv, děti, pracovní doba, možná jako i ta vesnice jako že to mám kousek, že prostě se přesunu... já teda chodím z jedny vesnice do druhé vesnice a hrozně mě baví ta variabilita. A když se sejde třída jako těch dětí, tak jako je to báječný. Tak jako se to sešlo letos, tak to je úplně báječný. Mám báječnou kolegyni, moje kolegyně je Monika Rubešová, takže jakoby i šéfová, takže to mám trošku náročnější, protože dělat jako se šéfovou na třídě je vždycky pro tu učitelku náročnější časově a výkonnostně, ale fakt jsem spokojená. Takže úžasný.

AB: Tak to je úžasný. A jak dlouho vy osobně už čerpáte tu supervizi?

PD1: Já tu supervizi čerpám vlastně od toho začátku, kdy nám to paní Krbová nabídla, ale ještě předtím my jsme s paní Krbovou dělaly Přátelskou školku. To byl projekt, do kterýho my jsme teda naskočili na začátku jako školka, tam jsme se jako s Lídou poznaly a pak jsme... pak jako nám bylo nabídnuto, jestli bychom do toho šli no. A báječný musím říct.

AB: Vám bylo nabídnuto teda, že se to bude realizovat u vás ve školce?

PD1: Jo, jo, jo.

AB: A to je jak dlouho?

PD1: Tři roky? No helejte se, na tyhle záležitosti se musíte zeptat paní Rubešový, tam to bude tak jakoby datumově zmáknutý. Já jako... víte co, abyste byla trošku v obraze, tak Monika Rubešová mi vždycky říká „Markét, prosím tě, čti oba řádky. Nečti jenom lichý, čti i sudý“, takže já jí mám na to, že ona mi doplňuje ty sudý řádky, který já nevím.

AB: Takže by už jste u toho od začátku už vlastně od té Přátelský školky...

PD1: Jo, úplně. Kdy jsme se teda scházeli v nějakých termínech, já myslím, že třeba jednou za měsíc to bylo různě, ale to úplně taky nevím přesně. Že to bylo různě v Praze a v Benešově... a myslím si, že pro ty učitelky, pokud jsou k tomu nastaveny pozitivně, že to chtějí, tak je to velkým přínosem. A myslím si, že ty lidi ale musí umět a chtít komunikovat. Pro toho, kdo to nechce a kdo to nemá rád, tak si myslím, že je to pak pro Lídu hrozně těžký. Ale zase od toho je zase ta její profesionalita, že může samozřejmě do toho člověka nějak vniknout a... a my máme ještě to štěstí, že my máme v té práci výbornej kolektiv, takže u nás se úplně nic neřešilo. U nás se úplně si myslím, že se hlavně řešila ta pohoda těch učitelek a že prostě ta Lída s námi promluvila jako člověk a odborník a že jsme jí nechali kdo jsem chtěl nakouknout do soukromýho života, do profesionálního života a jako za mě to bylo báječný a pro mě to mělo velkej přínos.

AB: Takže vy jste se účastnila jak skupinových supervizí, tak teda individuálních, který jste teda jak jsem pochopila měli ve školce, kde jste se dohodli, že to bude spíš tou formou individuálních...

PD1: My jsme měly každá učitelka individuální sezení s Lídou a pak bylo jedno skupinový sezení.

AB: Jo dobře. Kdybyste měla někomu, kdo v životě neslyšel o tom, co je supervize, vůbec mu to nic neříká, kdybyste mu měla vysvětlit, co to znamená, co to obnáší, co byste řekla?

PD1: No, řekla bych, že je to rozbor... profesionální rozbor kolektivní a jednot... kolektivu a jednotlivců a ...počkejte, jinak. Že je to rozbor profesionální práce a soukromý práce každého jednotlivce a s tím, že když se to pak jakoby sloučí dohromady, tak vlastně jakoby můžou vyplynout i nějaký jakoby problémy, co jsou v práci a řešení práce. Řešení profesionálních pracovních potíží, pomoc... vlastně pomoc i tomu jednotlivci v té práci, když se on nebude cítit komfortně. Nemusí to být jakoby ve vztahu... ale jakoby i pracovní, takže i pomoc pracovní,

kolektivní a vlastně i soukromá. Nebo alespoň já jsem to tak měla, jakože jsem Lídu nechala nahlídnout i jakoby do toho soukromí mého. Asi to říkám dost neobratně.

AB: A kdybyste se ještě zamyslela nad tím, co všechno vám to může přinést? K čemu to může být?

PD1: No může to rozklíčovat nějaký moje špatný přístupy. K životu, k práci, ke kolegům nebo mi objasnit i moje duševno nějaký. I vlastně třeba jak já se dívám na svět a ono to tak třeba vůbec není nebo jak vnímám rodiče, protože my jsme probírali s tou Lídou i vztah k rodičům, protože to je bych řekla dneska velká otázka, velkej problém, takže ta Lída nás hodně učila, jak s těm rodičema zacházet, jak s nimi komunikovat, a to je teda obrovskéj přísun. Když se to pak...vlastně my to kolikrát vidíme jenom z pozice učitelky a když ta Lída nám to otočila a jako z pozice těch rodičů, tak je to taky hrozně zajímavý. Někaký situace, když nám vysvětluje a jak vlastně v nich jednat, to si myslím, že je hrozně obohacující pro tu učitelku. A já teda musím říct, že tím, že jsem ve školce nedělala nejdřív a byla jsem jen ten rodič, tak mně spoustu věcí došlo. Takže jsem vlastně... zjistila jsem, že hrozně důležitý je těm rodičům všechno vysvětlovat. Jako rodič jsem to třeba neměla úplně vysvětlený a vnímala jsem to úplně jinak, než to v tý školce běží. Takže je důležitý vysvětlit třeba ten chod tý školky těm rodičům, aby si to vůbec představili, protože vůbec nemají tu představu. Takže to si myslím, že jako komunikace s rodičema, že nám Lída hodně objasnila, že to bylo velkým přínosem.

AB: A nějakýmu skeptikovi, který to nechce vůbec vyzkoušet a přijde mu to zbytečný, jak byste ho zkusila přesvědčit, aby to vyzkoušel?

PD1: Tak bych mu doporučila, když k tomu ta Lída bude nakloněná, ať jdou spolu třeba na procházku. Že se to nemusí udít jako v tý ředitelně nebo v těch prostorách tý školky. Ať jsou spolu na procházku nebo ať jdou spolu na kafe. Že na někoho to může... nebo ať si spolu sednou na lavičku někde. Na někoho to může působit jakoby uvolněnějc a ne až tak jako profesionálně.

AB: Myslíte, že se někdo může zaleknout tý formy...?

PD1: Možná, možná...

AB: Co jste si zprvu myslela o tom nápadu začít s tím supervizním programem u vás ve školce?

PD1: Já teda musím říct, že úplně jsem to ze začátku nechápala, že jsem úplně jako nevěděla, o co jde, ale tím, že jsme do toho šly s Lídou, tak jsem říkala no to bude určitě báječný a vlastně jako už po tom první sezení jsem říkala no tak to je supr. Takže já jsem fakt z toho nadšená. A

já jsem komunikativní, já jako fakt to mám ráda jako o těch věcech si povídat a já jsem beran a já to všechno potřebuju jako mít vysvětlený a dojít k nějakému závěru.

AB: Dovedete si představit, že by to takhle mohlo fungovat i s někým jiným?

PD1: Nooo, myslím si, že ne.

AB: Je pro vás hodně důležitá ta osobnost supervizora?

PD1: Jo, jo.

AB: Když jste ještě vůbec netušila, o co jde a do čeho jdete, jaký jste měla očekávání od tý supervize? Měla jste nějaký?

PD1: Ne, úplně ne. Já jsem zase člověk jako, kterej má rád novinky, kterej jakoby zkusí něco novýho, takže prostě já do toho asi jdu bez očekávání jako... nevím, ani si jakoby neuvědomuju abych nebyla zklamaná nebo tak – ne, prostě jdu jako protože to je něco novýho, tak jdu ráda.

AB: A měla jste nějakou představu o tom, co se tam bude dít?

PD1: Ne, ne.

AB: Dokázala byste nějak formulovat, co je cílem tý vaší supervize ve školce?

PD1: No řekla bych, že je cílem dát učitelky a kolektiv do duševní a pracovní pohody. Aby prostě byla dobrá pracovní atmosféra. A aby se jako naučily možná... já tím, že to tak mám, tak to vůbec nepovažuji jakože za něco, co by se člověk měl naučit, ale možná jako ta Lída učila některý ty učitelky umět mluvit o problémech. Že když se něco děje, tak prostě jít a říct to. Takže myslím si, že je to i o nějakým pracovním otužování, komunikativním otužování, aby prostě se nebály jít... ale víte co, ta Lída je úplně na stejný vlně, jako Monika Rubešová. Takže my to máme jednoduchý jako učitelky. My fakt jako víme, že za tou Monikou můžeme jít, všechno jí říct a že všechno se bude řešit, že... a že ona nebude jako reagovat z žádnýho mocenskýho postu, že to jsou lidi na správným místě. Takže my máme velkou výhodu.

AB: Myslíte si, že se to teda u vás daří nějak naplňovat?

PD1: Určitě, stoprocentně.

AB: Když jste měli to skupinový setkání anebo když jste vlastně ještě docházela na ty skupiny třeba v tý Přátelský školce, jaký témata jste tam třeba řešili?

PD1: Já si myslím, že jsme hodně řešili ten vztah... ta komunikace rodič-učitel, to jsme řešili a naposledy ta Lída nám vyprávěla ty čtyři zásady a já teď nevím, jak se to jmenuje. Někaký ty

čtyři životní zásady, jak vlastně být spokojenej... No, ale teď si nevzpomenu, jak se to jmenuje. To bylo napsaný na tom sudým řádku (smích).

AB: To jenom jako pro představu... když byste si vzpomněla na nějaký setkání, který ve vás zůstalo, bylo nějak pro vás třeba těžký nebo naopak příjemný, který ve vás zanechalo nějakou stopu, dokázala byste mi ho nějak popsat, přiblížit?

PD1: No to bylo vlastně ještě s tou Přátelskou školkou a my jsme vlastně tenkrát v té době... ale to už je jako hodně dlouho, to je třeba řeknu... šest let, sedm let... jsme měli kolegyni, která... životně nespokojenou kolegyni, která dokázala to jakoby přenášet na všechny členy v práci a dokázala jako do toho kolektivu šťourat. A já jsem s ní chodila na ty sezení. A ona ke mně měla takovej hodně zvláštní vztah, ona... já nevím... z její strany to byla nějaká závist nebo... my jsme byly stejně starý, takže ve finále jsme tu Lídu požádaly o to, že spolu chodit nebudeme. Jí to nedělalo dobře. Jí nedělalo dobře moje životní pozitivní nastavení. Ona z toho byla úplně rozsekaná. Takže to bylo to... to bylo pro mě jako docela zásadní, že i tak se to dá řešit, jak pak když to někomu nevyhovuje, tak prostě jsem za tou Lídou šla a říkám „hele ty Verče to nedělá dobře, přesuň jí někam jinam“, no, takže to byla... ale víte co, pro mě... já mám pocit, že všechny jakoby psychologicky ty věci jako znám. Nebo když to ta Lída říká, že je mi to známý, ale tam je snad nejdůležitější jakoby ten člověk. Že když to říká nahlas, ono se to zhmotní že jo, jakmile to máme jenom v těch hlavách, tak je to takový jako abstraktní úplně, ale když se to řekne nahlas a když to řekne ten správný člověk, tak to je fakt super. Takže vlastně já jsem tam odsud vždycky odcházela jako po masáži jo, po regeneraci. To pro mě bylo jako nejdůležitější.

AB: A jak si myslíte, že se to děje, že to takhle jako funguje?

PD1: Lída naslouchá, má dar naslouchání, to zaprvé a zadruhé jako asi se dokáže do toho člověka vžít. Nebo asi určitě. Prostě a já vlastně ani nevím, jestli ona vystudovala nějakou psychologii. To vlastně ani nevím, ale prostě má ten dar toho trefnýho zacílení, že ví, jak na toho člověka jít. Ta empatie, ta je asi nejdůležitější.

AB: Takže byste řekla, že to nemůže dělat leckdo?

PD1: No, rozhodně ne! Já bych spíš řekla, že to může dělat málokdo.

AB: Má to vaše setkání nějakou strukturu pevnou?

PD1: Nemyslím si. A vlastně si ani nedokážu představit jako sezení ostatních. Já ještě musím říct teda jako, že jsem na tu Lídu napojená asi o to víc jako, že myslím, že mi vidí až do žaludku.

AB: Ted' mluvíte o těch individuálních schůzkách vašich, že jo?

PD1: Nee, já si myslím, že ona i když mluví jakoby na tý skupinový schůzce a ted' jakoby něco rozebírá, tak si myslím, že když mluví o konkrétní věci nebo dokázala by to na něco napasovat, takže mluví na konkrétního člověka. Bych řekla, že se na něj i podívá a že ví jako o kom mluví. Že ví, kam to cílit jako tu myšlenku.

AB: A jak teda třeba probíhá ta skupina?

PD1: No my jsme se sešli při tý skupině ve třídě všichni, já nevím ani kolik nás bylo, 12, nevím, a my jsme neměli žádný problém v tom kolektivu, že jsme nic nemuseli řešit, tak nám dala vlastně na výběr, že by nám vyprávěla o tom tématu, o kterým nám vyprávěla, a to bylo nějaký ty čtyři zásady toho... nebo oni to nebyly čtyři zásady spokojenýho života, ale já si to tak jakoby... já si to tak jako nazývám asi no. No a ona prostě mluví a ted' když k tomu někdo něco chce říct, tak prostě může k tomu něco říct anebo ona se zeptá, jestli k tomu někdo něco má nebo jestli by se někdo na něco chtěl zeptat... no, takže je to několikahodinové přátelské povídání u něčeho dobrého.

AB: A zabrousili jste vlastně i k něčemu konkrétnímu? K nějakému třeba konkrétnímu případu?

PD1: Jo, to určitě jsme řešili případy ze školky. I soukromý případy, když tam někdo jako něco říkal, tak i tak. A ono teda, ta Lída prostě v tu chvíli nám poradila. Takže přínos na všech stranách.

AB: A v jaký chvíli byste řekla, že se tam cítíte jako nejlíp? Co je tam nejpříjemnějšího pro vás?

PD1: Ta atmosféra. Já si myslím, že jako celou dobu, pokud ta atmosféra jakoby bude dobrá, pokud bude ta atmosféra jako byla u nás ve školce, tak se tam musí ten člověk cítit dobře bych řekla. A já jsem se tam cítila celou dobu dobře.

AB: Bylo tam někdy pro vás něco hodně obtížného? Nepříjemného?

PD1: Ne, to určitě ne.

AB: Neříkala jste si někdy na nějakým setkání, že pro vás bylo třeba zbytečný, že to pro vás byla ztráta času, protože se vás to třeba netýká nebo...

PD1: To ne, to ne, protože když... i když jakoby jsem měl a třeba pocit, že vím, o čem ta Lída mluví, že jako třeba už jsem to někde slyšela nebo třeba že to znám, tak fakt je to jakoby pro

mě to byla vždycky regenerace. Takový jako posilnění, takovej klidnej den, že člověk odcházel jako s tou duší takovou uklidněnou a že to bylo prima. I vlastně touhle tou Přátelskou školkou, tam se setkávalo – já nevím, jestli to teda, jestli máte představu – tam se setkávalo několik školek dohromady, takže vlastně to bylo... a taky musím říct, že tam vždycky ta atmosféra byla dobrá. Že i když jsme se tam sešli lidi, který jsme se neznali, tak si myslím, že to bylo dobré. A to si myslím, že je tím koučem, že to dokáže navodit.

AB: Co vám vlastně přinesla ta Přátelská školka? Já si představuju, že to možná probíhalo jinak, když jste tam byli s ostatníma školkami – s lidma, co jste neznali, než když je to jenom ve vašem kolektivu, nebo pro vaši školku...

PD1: Já si myslím, že to bylo úplně stejný. Že jakoby v tom rozdíl nebyl, protože ty učitelky tam chtěly jít, tam nikdo nebyl nahnanej bych řekla jako z musu, že to je prostě... tak půjdeme do toho, protože ono to i pro ty školky muselo být náročný organizačně. Na to, že vyšlou dvě učitelky někam se takhle jako vzdělávat nebo nevím, jak bych to měla říct, tak ty učitelky tam šly rádi a že prostě ta atmosféra byla stejná jako u nás ve školce třeba. Takže já bych v tom rozdíl neviděla.

AB: A řekla byste, že jste se tam třeba něco naučila?

PD1: Jo, jo. Já si myslím, že spoustu rad anebo takový ty vhledy do jiných těch školek, jak se to dělá jinde. Takže jakoby i do profesionální práce mi to přineslo jako mnohé.

AB: Je něco, co byste na těch setkáních nebo celkově na tom programu, co byste změnila? Něco, co byste sama dělala nebo chtěla jinak?

PD1: Asi ne. Já bych to dělat nechtěla.

AB: Proč?

PD1: Mně to přijde jako náročný hodně. Myslím si, že musí být hodně člověk empaticky nabítej a no nevím... já bych prostě... já bych na to úplně asi jako neměla sílu, takhle jakoby na každého toho člena jako... velkej obdiv má teda Lída můj, fakt jako.

AB: Jak byste situaci před tím setkáním a po něm? Jestli se nějak změní atmosféra nebo vaše nálada?

PD1: U nás to nejde porovnat, protože my jsme... my jsme si teda třeba jako o tom vyprávěli jako jak to kdo cítil a tím, jak byli všichni z toho nadšený a tím, že jsme nemuseli nic řešit, tak jako u nás asi... u nás se nemělo co změnit, bych řekla.

AB: A u vás osobně třeba? Před tím setkáním a po něm, jak to na vás působí?

PD1: Já nevím, já tím, že... já jsem spíš s tou Lídou řešila asi trochu soukromej život, no. Takže já mám prostě v hlavě větu, kterou mi ta Lída řekla, kterou nedokážu vymazat a s kterou něco musím dělat, takže já z profesního života určitě nic, to spíš ze soukromýho živote mě ta Lída tak jako postrčila, dobře postrčila. A to se mi na tom i líbí, že to ta Lída dokáže prolnout. Že dokáže jakoby vzít toho člověka celistvě a nejenom jako učitelku. Ale jako prostě ženu, matku, manželku, kamarádku, že to prostě vezme ze všech stran, což si myslím, že je dobrý.

AB: A kdybyste měla popsat nějaký jako pocit?

PD1: Pocit... hm, tak já jsem měla pocit, jakože mám před sebou spoustu práce.

AB: Myslíte si, že takhle pozitivně to hodnotí i ostatní kolegyně?

PD1: Já si myslím, že 95 %. Máme jednu kolegyni, ale já nevím, jestli to můžu říkat... která nerada mluví, která nerada jako o svých pocitech mluví, tak pro ni to bylo asi trochu náročnější si myslím. Ale jinak všichni se na Lídu strašně těšili. Všichni z ní byli nadšený. Ale nakonec musím vlastně říct, že i ta kolegyně asi z toho byla nadšená. Že prostě... to je přesně ono, když to nejde na tuhle strunu, tak Lída ví, na kterou strunu drnknout, aby to bylo dobrý. Ale věděli, jsme že prostě... tý se do toho moc nechce. Že prostě nerada mluví, no.

AB: Takže práci supervizorky byste nic nevytkla...

PD1: No to vůbec ne! Samá chvála.

AB: Kdybyste se měla zamyslet obecně, co je smyslem supervize pro mateřský školy?

PD1: Já si myslím, že nastavovat pohodu mezi učiteli a rodiči, nastavovat pohodu mezi kolektivem, a i nastavovat tu pohodu jako v učitelce samotný.

AB: Myslíte si, že byste jako školka mohli za pomoci tý supervize ještě na něčem zapracovat?

PD1: To spíš si myslím, kdybychom třeba... asi v tuhle chvíli ne. Že jako nevidím před námi žádný jakoby problém, že bychom něco museli řešit. Ale zas si myslím, že vždycky, když ta Lída přijde, tak že jako jak je nám s ní hrozně dobře, že nám udělá tu radost v té atmosféře. Že jakoby se nám pak dobře pracuje. Že je to takový jako milý, veselý, radostný. Že je to fakt takový fakt setkání jako s kámoškou u kávy.

AB: Odráží se nějak ta supervize ve vaší práci s dětma?

PD1: No tak možná tak maximálně, když bych jako něco řešila, tak že zkusím zapátrat v paměti, jestli ta Lída někdy do něčeho takovýho jakoby nezaplula, ale spíš si myslím, že se odráží v tý práci s rodiči, než s dětmi.

AB: A jak se to odráží ve fungování vašeho týmu?

PD1: Ta supervize? Já myslím, že jakoby na fungování toho týmu se nic nezměnilo, protože si myslím, že jakoby šlape, že je to dobře nastavený.

AB: Ještě si zkuste představit stupnici od 1 do 10, kde 1 by znamenala, že supervize je ztráta času a nemá vůbec smysl, 10 by znamenala, že už si zase nedovedete představit další fungování bez ní, jak byste jí ohodnotila?

PD1: Takže já bych dala asi 11.

AB: No a ještě, když byste teda srovnala ještě nějaký běžný rozhovor s kolegyněmi a supervizi, v čem je ten zásadní rozdíl?

PD1: Ten zásadní rozdíl je v tom, že ten... ta Lída nám ukáže cestu. V tu chvíli, kdy já budu s kolegyní něco řešit a nebude ona chtít vidět můj problém, nebude chtít do něj nahlídnout, tak já si myslím, že tady je nejzásadnější to, že ta Lída mi ukáže „hele, ona to vidí takhle, ty to vidíš takhle, vžij se do toho, jak ona to má, ona, když se vžije do toho, jak ty to máš“ a ukáže mi tu cestu... to je nejzásadnější. No a nebojí se to říct prostě, ví, že prostě dokáže říct špatný věci tak, aby to tak jako nevyznělo. Dokáže pomoci no.

AB: Komu všemu byste teda supervizi doporučila?

PD1: No všem, hlavně jakoby kolektivům, který mají problémy. Ale zase já si myslím, že to není tak jednoduchý do takovýho kolektivu jako naskočit. Takže asi bych to doporučila těm ředitelkám. Aby to zkusili nejdřív jako nějaký pilotní sezení a pak teprve jestli by to dokázaly do toho kolektivu vmanévrovat. Protože si myslím, jakože to musí být pak jako hodit granát mezi ty učitelky, to asi taky není jako jednoduchý. A myslím si, to jako ne že bych chtěla Lídě podrývat autoritu nebo ne, blbě to říkám, ale že ne vždycky se to dá zvládnout. Že jako si myslím, že tím, že se tam nastolí nějaký problém, na někoho se ukáže, že jako... každé si to uvědomí a řekne si „ježiš jako, já musím...“ hm... proto já bych to nechtěla dělat, myslím, že je to strašně psychicky náročný. Strašně. Ale všem bych to fakt doporučila. Ale ten... ta musí být vůle, že jo. Musí tam být vůle v tom kolektivu, že musí vědět, že se tam něco děje, že by se něco mělo změnit...

AB: Taky je jistě náročný najít toho správnýho supervizora...

PD1: Tak o tom žádná! To je jasný no. My jsme prostě... my jsme fakt měli štěstí. To je jak s psychologem, taky jako musíte najít správnýho psychologa, aby to zafungovalo. Jenomže když radíme rodičům jako když mají nějaký problémy, tak že to je hrozná sázka do loterie... takže my jsme měli štěstí!

3.3.3 Rozhovor s pedagožkou benešovské MŠ 2

AB: Já vás na začátek teda poprosím, jestli byste se mi představila trošku, řekla, jak dlouho už působíte jako pedagožka ve školce, jestli se vám ta práce líbí, co vás na ní baví a naplňuje a co naopak vám tam přijde hodně těžký na tom?

PD2: Dobře. Takže když začnu jménem, tak jmenuju se Linda Maříková, pracuju ve školce, tady v tý naší, v který byla paní Lída na supervizi pět let, předtím jsem pracovala tři roky v soukromý mateřský škole za Prahou, předtím jsem pracovala – úplně jsem měla odlišný zaměstnání – pracovala jsem jako průvodce a do školství jsem se vrátila vlivem určitých životních situací, musím říct, že státní školka je mnohem lepší, jak soukromá školka. Protože si myslím, že ve státní školce panuje mnohem větší řád, jsou líp nastavený pravidla, asi i komunikace s rodičema je přímější, a to si myslím... nebo důvodem je to, že v soukromý školce si platí, takže se okolo nich dělají větší tanečky, tady samozřejmě člověk chce být pochopitelně v jednání samozřejmě slušnej, taktní, empatickej, ale myslím si, že má větší šanci otevřeně s těma rodičema mluvit a na některý věci poukázat, a třeba speciálně týhle školky, ve který teď pracuju, si vážím i pro pracovní kolektiv, kterej tam je, protože si myslím, že tam panujou nadstandardně dobrý vztahy. Je to školka, kam vlastně před nějakýma 16 lety chodila už moje dcera a kde já jsem teda dvě ty kolegyně... tři vlastně, tři už jsem znala z té doby, kdy tam chodila moje dcera a kdy teda já v té době jsem vůbec neučila, vůbec jsem jakoby se nepohybovala v týhle oblasti, takže nástupem do týhle školky jsem měla jakoby i lidsky na co navázat a myslím si, že mi to docela i hodně dalo.

AB: Co byste řekla, že je na tý práci nejobtížnější?

PD2: Pro mě nejobtížnější... no... někdy je to možná komunikace s některými rodič, protože některý rodiče si nechtěj připustit, že určitým svým jednáním vlastně komplikujou život těm dětem. A to, že jim komplikujou život nebo prostě jim minimálně nepomáhají, tak samozřejmě ty děti si to nesou s sebou, hůř se potom vyrovnávají třeba právě s tím novým životem nebo s novým uspořádáním ve školce a je to potom problém, že když to nepochopí nebo spíš odmítá pochopit ten rodič, čím by tomu dítěti mohl pomoci, tak na to doplácí samozřejmě to dítě a

potažmo se to přenáší do té třídy, protože svým způsobem to může přinášet určitý komplikace nejenom té učitelce, ale vlastně i potažmo ostatním dětem v té třídě.

AB: Dobře. A když bychom tedy přešly už k té supervizi, jak dlouho vy už ji čerpáte?

PD2: S tou supervizí? Jako jestli jsem ji absolvovala v minulosti?

AB: Ne jak dlouho už máte zkušenost s tou supervizí, jak dlouho už vlastně... nebo takhle – předtím, než jste nastoupila sem do školky, měla jste nějakou zkušenost se supervizí odjinud?

PD2: Ne, vůbec. A tady vlastně mě to... no abych se nepletla, ale myslím si, že mě osobně tohle potkalo možná poprvé.

AB: Takže jak dlouho to je už? Jak dlouho ji máte?

PD2: Ta supervize proběhla... to je pár měsíců? Vlastně na jaře... proběhla na jaře, měsíc jsem zapomněla, který to byl, já jsem speciálně s paní Lídou přišla do kontaktu už při nějakým semináři, ale nebyla to supervize jako taková ve školce, ale tady musím říct, že to byla velmi příjemná záležitost.

AB: A vlastně vy jste ji absolvovala teď naposled jenom jednou? Protože já jsem mluvila s kolegyněmi a ty vlastně mají už delší zkušenost několikaletou... a vy teda máte za sebou jenom tuhle poslední?

PD2: Mně se to podařilo jenom teď.

AB: Dovedete si vzpomenout na tu chvíli, kdy jste se dozvěděla o tom, že ta supervize má přijít k vám do školky – co jste si myslela o tom nápadu začít s tím?

PD2: No, já jsem asi neměla asi úplně přesnou představu o tom, čeho se to ta supervize týká nebo jak to probíhá a možná jsem asi... první moje myšlenka byla, že vlastně tam budu muset předvádět nějaký pedagogický dovednosti, což není úplně jako... nemám ráda tyhle ty situace, kdy má člověk pocit, že je z něčeho jako zkoušenej nebo něco musí dokazovat, ale pak jsme si to objasnily s mojí nadřízenou, takže jsem měla přibližnou představu a vlastně jsem se jako těšila, protože tak, jak jsem si pamatovala tu paní Lídu z jakéhosi semináře, tak mi byla moc příjemná.

AB: Takže jste vlastně absolvovala s paní Lídou nějaký individuální sezení a jedno skupinový.

PD2: Ano.

AB: A to individuální bylo taky jenom jedno nebo jich bylo víc?

PD2: To individuální bylo jedno.

AB: Aha, dobře. Kdybyste měla někomu, kdo vůbec netuší, co je to supervize a v životě neslyšel ten pojem, kdybyste mu měla vysvětlit, co to znamená, co ten pojem obnáší, co byste řekla?

PD2: No já bych řekla, že to je rozhovor s fundovanou osobou, která má určité psychologický vzdělání, s kterou je možný otevřeně hovořit asi o pocitech, který se třeba týkají mého konkrétního zaměstnání, že můžu nadnést třeba problémy, který řeším na tom pracovišti s tím, že by mě zajímalo třeba jak můžu určitý situace já jako jednotlivec zlepšit nebo jak se k nim mám postavit a asi bych očekávala nějaký jakoby – samozřejmě ne dokonalý řešení – ale asi nějaký metodický vedení nebo prostě nasměrování, jak se třeba k určitým situacím postavit.

AB: No a kdyby se vás ten člověk zeptal, k čemu to má sloužit? K čemu to může přispět?

PD2: Mělo by to asi přispět k tomu, že se třeba budu jednak já v té práci líp cítit, protože třeba na něco získám jiný náhled, jak se třeba k nějakému problému můžu postavit a pokud se mi to podaří, tak by se měl cítit i líp.. měli by se cítit líp třeba i moji kolegové, protože i já můžu dělat něco, co jim může vadit, že jo nebo co jim může nějakým způsobem ztěžovat spolupráci se mnou, takže bych od toho i očekávala zpětnou vazbu.

AB: Měla jste vůbec nějaký očekávání od toho – vlastně vy jste říkala, že jste čekala, že budete muset něco předvádět, vzpomenete si ještě na něco jinýho? Co jste si myslela, že to bude?

PD2: Já bych řekla, že jestli se to týká nějakýho očekávání, tak jsem ho trošku měla vzhledem k jednomu tématu, který bylo soukromý, nebylo úplně pracovní... prostě týkalo se jednoho člověka, se kterým spolupracuju v rámci zaměstnání, kterej vím, že prožívá určitý životní těžkosti a mě zajímalo, jak se k tomu můžu postavit já, abych toho člověka podpořila a třeba dobře reagovala na jeho těžkou životní situaci a dokázala ho vlastně lidsky dobře podpořit, smysluplně.

AB: No a naplnilo se to očekávání? Dostala jste, co jste potřebovala?

PD2: Já si myslím, že jo, my jsme si tu situaci postavily do reálu, obě jsme vlastně využily určitých svých vlastních životních zkušeností, takže nějakým způsobem jsme tu situaci mohly zhodnotit a říct si, co je realita, co se v takovém případě dá dělat.

AB: Dokázala byste nějak zformulovat, co bylo cílem supervize u vás ve školce? Jestli to mělo nějakou zakázku?

PD2: Jestli to mělo nějakou skrytou zakázku nevím, já si myslím, že možná... u nás je to trošku... nevím, jak to komentovaly moje kolegyně při rozhovoru s vámi, ale já si myslím, že

v podstatě opravdu v tý školce panujou dobrý kolegiální vztahy. Takže aspoň můj subjektivní pocit je, že jsme nemuseli jakoby řešit nějaký velkej problém, že to pro nás v podstatě bylo takový příjemný popovídání, že jsme se dotkli určitých témat, která nás třeba v tu chvíli zajímaly, a který se možná ani tolik úplně netýkaly přímo třeba provozu tý školky nebo řešení nějakých osobních problémů. Ale že jsme to jako všechny kvitovaly, že to bylo takový pohlazení po duši a bylo to jako hodně lidský.

AB: Dokázala byste mi říct nějaký téma, co jste tam řešili? Nebo jaký témata jste řešili?

PD2: No, pátrala jsem v paměti a úplně jako nevím do jaký míry to dokážu formulovat, ale vím, že jsme se tam dotkli i toho, jak vybírat třeba nového kolegu do práce, jakým způsobem, když přicházejí lidi na konkurz, tak jakým způsobem, pokud možno eliminovat lidi, který by mohli nabourat stávající dobrej stav. Protože někdy je to opravdu těžký že jo. Někdo třeba může při tom přijímacím pohovoru nebo zpočátku se jevit přívětivě a pak vyplynou nějaký jeho nepříliš žádoucí vlastnosti a to, co do té doby fungovalo jako zaběhlý soukolí, tak to může začít skřípat. Takže trošku jsme si povídali o tomhle, to byla jedna věc, pak si pamatuju, že jsme tam i narazili... už vůbec nevím v jaký souvislosti, ale s tím, že dnešním klukům jakoby malým hodně chybí mužský vzory a jak ty matky je oprašují a všechno za ně řeší, tak trošku možná jak se k tomu stavět i v rámci teda té školky, tak tohle tam probíhalo a přemýšlím, přemýšlím... a vlastně to, jak jakoby ty dobrý vztahy na tom pracovišti udržet, aby člověk třeba nevyhořel a zachoval si takovej ten optimistický náhled na věci.

AB: Takže vám ta supervize vlastně pomohla nebo radila i v tom, jak nerozbourat stávající dobrej kolektiv?

PD2: Jo, řekla bych, že asi taky.

AB: Dovedla byste si vzpomenout a zkusit mi popsat, jak to vaše setkání probíhalo? Co se tam dělo? Nebo můžete klidně i to vaše individuální.

PD2: No já teď úplně jako nevím, jestli jakoby... co očekáváte, že řeknu (smích). Bylo to samozřejmě bylo to jako bych řekla... to hromadný myslím, že tam asi většina lidí šla asi dobře naladěná, čekala asi, co se bude řešit, jak to bude probíhat, seděli jsme všichni pohromadě v kruhu, za pohody a možná pak jak jsme si povídali, tak vlastně volně vyplynulo něco, co nás zajímalo, na co jsme se chtěli zeptat. To, co se týkalo toho soukromého setkání, tak vím, že jsem byla vyzvána samozřejmě, abych ventilovala, pokud chci o něčem konkrétně mluvit, jak se cítím a tak dál, určitě to působilo velice příjemně, poklidně, domácky, nevím, jak bych to

nazvala a pak vlastně jsem já vznesla – při tom soukromým setkání jsem to byla já, která vznesla jakoby konkrétní dotaz, něco, co mě zajímalo.

AB: Když se zamyslíte nad oběma těma setkáníma, je něco, co tam na vás nějak víc zapůsobilo? Co se vás nějak osobně dotklo? Co pro vás bylo hodně přínosný... třeba nějaký moment, kdy jste si říkala, že jste opravdu ráda, že to proběhlo....

PD2: No já si myslím, že se to asi jakoby víc týkalo té moje jakoby soukromý rozhovory, protože jsem opravdu vážně hledala odpovědi na nějaký svoje třeba pochybnosti, to mi bylo zodpovězeno, člověk si uvědomí, že samozřejmě má jenom určitě jakoby rozsah možností, jak může podpořit třeba někoho svého blízkého a je důležitý, že to tak je a to třeba pro mě bylo jakoby možná z celý té supervize nejzásadnější, protože tím, že jsem jakoby neřešila žádný pracovní problém anebo to, že bych si připadala vyhořelá nebo nevím co, tak vlastně pro mě to byla fakt jako příjemná záležitost. Já mám ráda takový chvíle jakoby diskuze, toho, že se dozvím i třeba nějaký nové informace, takže pro mě to bylo příjemný. Ale asi pro mě jako kdybych si měla vybrat mezi těmi dvěma, tak bych dala přednost té osobní rozhovoru.

AB: Je něco, co ta supervizorka dělá, říká nebo jakým způsobem to dělá, co vlastně dělá tu supervizi tak jedinečnou nebo co vlastně vám pomáhá v tom si na něco sama přijít nebo vyjádřit ty svoje pocity a tak...?

PD2: Já si myslím, že to její neuvěřitelně laskavý a lidský přístup, mluví velice klidným hlasem, jakoby z ní nepadají rady, hned jako ten hovor někam neusměrňuje, opravdu to považuju za... její projev za velice příjemný a lidský, že z toho má člověk jako potěšení. Že se necítí, že přijel nějaký mentor a ten mi to teďka jako nařádkuje a takhle to budeš dělat a takhle to bude, to vůbec. Byl to výbornej jako dialog, z kterého dýchal klid a lidskost.

AB: Co pro vás na tom setkání bylo nejprínosnější, jaký moment?

PD2: Heleďte asi je to opravdu to, co jsem říkala, že prostě jsem si zodpověděla nějakou svojí jakoby tu vnitřní pochybu, který jsem prostě měla vzhledem k té kolegyni, jak jí pomoci, a to asi pro mě bylo jako nejdůležitější.

AB: Bylo tam něco naopak jako obtížného nebo nepříjemného?

PD2: Ne, ne.

AB: Je něco, co byste jak na jedno, tak na druhým setkání třeba změnila nebo i na přístupu nebo práci té supervizorky?

PD2: To bych řekla, že ne, že si myslím, že opravdu to bylo tak jako příjemný celý a že i potom kolektivním setkání měl každý naprostou jako volnost se vyjádřit, zeptat se, že tam panovala velice přátelská a klidná atmosféra a myslím si, že asi jakoby na většinu z nás – podle mého názoru – to tak jako působilo, že se cítili všichni fakt dobře.

AB: Jo. A mluvili jste o tom teda s kolegyněmi potom?

PD2: Jo, jo, jo, já třeba osobně s kolegyní, se kterou jsem na třídě, tak ta vím, že je taková, že nerada sděluje osobní věci, je trošku taková jako opatrná na svoje soukromí, tak myslím si, že možná, než k tomu došlo, že byla trošku jako ostražitá, přestože tu konkrétní supervizorku zná taky z minula, ale i ona to jako kvitovala, že to bylo všechno jako v pořádku. Pro mě to teda pro mě speciálně to bylo moc příjemný musím říct.

AB: Kdybyste se zkusila zamyslet nad tím, jestli se nějak změnila vaše nálada nebo pocity když srovnáte tu situaci před tím sekáním a po něm?

PD2: Heleďte, co se týče toho kolektivního rozhovoru, tak tam asi tím, že jsem jakoby neřešila nic, kde bych byla v nějaký nepohodě s tím kolektivem, kde bychom chtěli vyřešit něco pracovního, tak tam asi k tomu se nemůžu jakoby vyjádřit, to, co se týče toho soukromého rozhovoru, tak se mi možná jako – slovo ulevilo je asi moc silný – ale byla jsem ráda, že jsem si trošku srovnala třeba myšlenky k tomu, co chci řešit, jakým způsobem chci řešit a že jsem si uvědomila, že můžu dát najevo ochotu, ale třeba musím v případě tomu, komu chci pomáhat čekat i jeho jakoby aktivitu a to, aby ten člověk si řekl o pomoc volně takovým způsobem, jak on to cítí a ne že já ho budu jako do něčeho manipulovat, jak si myslím já, že to je dobře. Tak to jsem byla ráda, že jsem se třeba tohle dozvěděla, že to není všechno jenom o mně, ale že je to i na té druhé straně, jakým způsobem bude reagovat a jak se k té situaci bude chtít stavět.

AB: Když se ještě vrátíme k tomu skupinovému setkání, vnímala jste, že by se nějak změnila tam atmosféra? Že byste byli třeba veselejší, energičtější, komunikativnější...

PD2: Já bych řekla, že asi všichni jakoby odcházeli v dobrém rozpoložení, že se cítili dobře, že jim to udělalo radost... tím zase, že nemám možnost se všema to jakoby probrat, tak nemůžu říct, jak to cítil každý, jaký to pro ně mělo dopady, ale možná, co si uvědomuju tam jakoby jednu sekci kolegiální, tak v tu chvíli to asi na ně nějak jakoby dopad mělo, že si uvědomili některý věci, jak třeba spolu líp vycházet.

AB: Dovedete si představit, že u vás bude supervize probíhat i v budoucnu? Že by vám to mohlo v něčem pomoci?

PD2: No jo, já si myslím, že jo, že jako je to příjemný, minimálně prostě... i když třeba se nejedná o palčivý problémy, kdy by se čekalo, že tam někdo přijede s nějakým rozřešením, tak si myslím, že to je hrozně jako zdravá psychicky záležitost mít tuhle tu možnost... vůbec tu možnost mít, protože ty problémy nebo nějaký pochybnosti se můžou v průběhu času vyvrbit, navíc, když o tom teď přemýšlím, tak jak se spolu bavíme, tak si uvědomuju, že ta doba asi na všechny z nás hodně tlačí teďka z různých stran, nejenom pracovní, že spousta lidí možná řeší existenční problémy, vztahový problémy a tak dál že jo, to je jasný, a že pokud je potom možnost takovýho ventilu nebo konzultace, že to je moc důležitá věc.

AB: A myslíte si, že by stálo za to se setkávat i skupinově, i když neřešíte žádný problémy? Že by to mohlo něčemu prospět?

PD2: Já si myslím, že jo, protože se celej ten kolektiv v tu chvíli ocitne jakoby na jedné lodi, nemá pocit, že se třeba řeší něco za zády jednotlivců jenom v těch soukromých rozhovorech, takže si myslím, že to je dobrý.

AB: A máte pocit, že by bylo něco, na čem byste jako kolektiv mohli třeba s pomocí tý supervize zapracovat? I když tam není žádný vyloženě velkej problém...

PD2: Tak jako zlepšovat se asi vždycky něco dá, teď úplně jako nevím, abych vám řekla nějakou konkrétní věc, ale určitě, tak je nás tam čím dál víc, školka se rozrůstá a pravdou je, že každá z nás má jinou povahu, vychází z jinýho prostředí že jo, i věkově jsme odlišný, ne nějak diametrálně, ale jsme, tak je jasný, že v tom běžným provozu možná narážíme na nějaký jakoby drobnosti, ale v tuhle chvíli si myslím, že vlastně to nejsou zásadní věci, že jsme pořád schopni týmově pracovat.

AB: A dovedete si představit, že by ta supervize u vás probíhala třeba i s někým jiným? S jiným supervizorem? Bylo by to možný?

PD2: Kdyby byl tak příjemnej, tak určitě (smích). Ne, z té Lídy opravdu jako dýchá velká životní zkušenost a lidskost, a to si myslím, že je obrovskej bonus jako navíc, ale samozřejmě určitě není jediná ženská takových kvalit, určitě jsou jiný lidi a zase to může být jiný tým, že přijede jinej člověk, kterej zase má jinej náhled na věci, jinej přístup k problémům, k situaci... tak tady asi tým, že opravdu jsou tu už možná nějaký bych řekla s ní trošku osobní vztahy, tak o to je to možná příjemnější. Ale neznamena to, že to je to nejlepší, že jo. Možná, že zas když přijde někdo úplně cizí, tak zase vidí jiný věci. Těžko říct.

AB: A myslíte, že by ta rovina těch osobních vztahů s tou paní supervizorkou mohla třeba něčemu bránit? Nějakýmu procesu, kterej se má odehrát v tom setkání... že by to bránilo tý její další roli toho odborníka, někoho zvenku?

PD2: Těžko říct. Možná, že kdyby tam někdo řešil nějaký jako vleklý problémy pracovní si představuju nebo možná i osobní a byl by s ní v takovém kontaktu, že ona jako by toho člověka měla úplně přečtenýho a věděla by, co se tam odehrává do všech podrobností, možná potom by to třeba problém mohl být, protože by se ztratila objektivita, ale v týhle fázi si myslím, že ne. Tak jak je to u nás. Možná říkám jinde za jiných okolností, ale tady v tuhle chvíli bych si to nemyslela.

AB: Co byste řekla, že by supervizor měl mít? Jaký by měl být?

PD2: Myslím si, že by měl mít nadhled, měl by mít trpělivost, určitě by měl mít nesporně lidský kvality. Protože potom... je to těžký to takhle říct a asi se to jako nedá nějak úplně specifikovat, ale měl by mít životní zkušenost. Měl by mít pokoru. Měl by umět naslouchat. Ale taky by měl mít odvalu říct potom třeba něco, co i není příjemnýho. Ale tak, aby to dokázal říct takovým způsobem, aby ten, kdo tu radu potřebuje slyšet, aby ji dokázal akceptovat. To je takovej jako první nástřel, co ze mě vypadne no.

AB: Myslíte si, že to musí dělat nějaký určitý profese?

PD2: No... to je těžký jako... musí to být někdo, kdo dokáže... kdo vlastně dokáže psychologicky pracovat bych řekla. Samozřejmě pokud má vzdělání, tak určitě je to výborná věc, na druhou stranu ve svém životě znám lidi, který takový odborný vzdělání nemají, ale mají životní zkušenost, mají tu lidskost, mají tyhle ty věci, o kterých jsem možná mluvila, a který dokážou asi dát výbornou radu.

AB: Je něco, co supervize přinesla konkrétně vaší školce? Přišla byste na něco?

PD2: To asi nevím, co bych vám na tohle řekla.

AB: Nebo co by ještě mohla přinést?

PD2: Tak možná jako já nevím... možná s tím... pokud by třeba tam vznikly nějaký vztahový problémy mezi kolegy, ztráta třeba schopnosti spolupráce, vznik nějakých vnitřních jakoby averzí, že by to někde začalo dřít, nějaký rivalita... tak pak si myslím, že to je určitě na místě.

AB: A kdybyste si představila, že tu supervizi máte opravdu pravidelně, jak byste řekla, že se odráží supervize ve vaší práci s dětmi?

PD2: Tak možná třeba pokud se člověk cítí někdy nechci říct vyhořelej, protože to už je moc silnej termín, ale možná, když dochází třeba k nějaký únavě, k pocitu, že to, co by třeba člověk do těch dětí chtěl vložit a ono to vždycky jako úplně nejde že jo, protože tomu brání spousta věcí a tak dál, tak si myslím, že pak ta supervize taky je určitě na místě.

AB: A dovedla byste si tedy představit, že byste měla třeba individuální setkávání pravidelně? Pomáhalo by vám to nějak?

PD2: Já si myslím, že by to bylo fajn. Třeba aspoň jednou za rok.

AB: No to není zas tak často...

PD2: Tak já ani nevím, jaký jsou možnosti, že jo, jako třeba jaká může být frekvence, že jo, to asi taky není tak jednoduchý dneska zařídit, že tyhle ty lidi, který se tím zabývají, tak jsou asi dost vytížený, ale říkám si, že minimálně jednou za rok, že by to bylo fajn no.

AB: Vnímáte na tom nějaký negativa?

PD2: Nevidím na tom... jako nevím, proč by na tom mělo být negativum, to vůbec jako...

AB: A co se týká třeba financování, organizace a podobně? Třeba pro některý školky to nemusí být dostupný...

PD2: Jo takhle, no tak samozřejmě pokud to je pro někoho nedostupný, tak asi to je škoda no. Asi určitě. Protože si myslím, že nějaký problémy jsou všude, větší nebo menší nebo můžou vznikat, proměňovat se, ta situace není stabilní že jo, ta je v neustálým jakoby vývoji a řekla bych, že o co víc jakoby na nás budou tlačit životní okolnosti, tak o to víc taková záležitost je potom jako určitým darem pro tu práci, protože je to prostě minimálně... minimálně že si člověk srovná určitý myšlenky a pomůže mu to vyvodit i nějaký vlastní závěry, někam se posunout, takže to považuji za dobrou věc.

AB: Tak bychom to mohly tak trošku číselně shrnout. Když byste si představila stupnici od 1 do 10, kde by 1 znamenala, že supervize je vlastně úplná ztráta času a k ničemu to vlastně není a 10 by znamenala, že si nedovedete představit další fungování bez supervize, jak byste ji ohodnotila?

PD2: No, tak to je velkej rozsah teda jako. No tak já bych dala možná třeba 7.

AB: Zkusila byste to ještě nějak okomentovat?

PD2: No možná jsem tu sedmičku dala proto, že jakoby do letošního roku jsem bez supervize žila, ale pravdou je, že jsem neřešila nějaký jako fatální problémy, jo. Takže asi kdybych byla

v jiný situaci a ty problémy bych řešila a šířalo mě to, tak bych to asi očíslovala jinak. Za konkrétní supervizorku teda já dávám 10 bez jako debaty, protože opravdu si myslím, že to je jakoby výjimečně povolanej člověk pro tuhle práci. Ale říkám, mluvím o konkrétní osobě a asi si... prostě si myslím, že ta supervize je dobrá věc. Takže přede mnou se otevřely nové možnosti.

AB: A jak byste srovnala to supervizní setkání a běžnej rozhovor s kolegyněma? V čem je ten rozdíl?

PD2: Že asi... tak zaprvé, s každým kolegou si asi neříkáte úplně nebo neřešíte všechno že jo, asi nejhlubší nějaký jako rozhovory vedete s tím, kdo je vám nejbližší, takže řekněme třeba jedna z kolegyň, ale tady asi od toho rozhovoru člověk očekává trochu něco jinýho s tím supervizorem, asi čeká, že si některý věci jakoby ujasní, některý věci... možná ho i ten supervizor navede někam, kam jsem vůbec jako netušila, že se můžu dostat třeba názorově nebo náhledem na nějaký problém a asi se na něj trochu díváte na toho supervizora jako na člověka, kterej vám má co poradit. Když vedete s někým přátelskej hovor, tak někdy možná to potřebujete jenom říct, někdy očekáváte radu, ale tady asi spíš čekáte jako slovo odborníka.

AB: A jak byste se cítila, kdyby ta rada nepřišla? Kdyby ten supervizor byl jenom v roli nějakýho jako moderátora a jenom vlastně byste si to vyříkaly mezi sebou, chybělo by vám to?

PD2: No v roli moderátora... já bych ještě řekla možná v roli podle toho jakýho moderátora, protože možná, že kdyby to byl jakoby dobrej moderátor, tak možná by mě mohl navést někam, že minimálně tím, že o něčem mluvím, tak si utřídím myšlenky a možná sama dospěju k něčemu. Ale pakliže bude jakoby jenom moderátor a neucítím tam jakoby lidskou a vlastně i odbornou odezvu, tak zdaleka to nemůže mít takovej dopad no. Asi by to nemělo být jenom jako o vypovídání se. To určitě ne.

AB: A vyloženě nějaký odborný návody nebo rady, jak řešit některý situace neočekáváte?

PD2: A to já bych i jako očekávala, to jo, to jo. To samozřejmě je jako ten nejvyšší level že jo. ale pak si myslím, že taky je supervizor jenom člověk a že ne všechno je řešitelný, že jo. že vlastně vás může jenom někam navést, dát vám nějaký impulzy, jak tu situaci líp zvládnout, ale určitě nejsou všechny situace, že vám supervizor řekne „udělejte to takhle a ono se to vyřeší“, že jo. Protože to je potom i o mý lidský práci, jak se k tomu postavím a jak se mnou třeba spolupracuje ta druhá strana, která je v nějaký opozici, ale samozřejmě, že pokud je schopen dát nějakou aspoň trochu konkrétní radu, tak to je žádoucí.

AB: A myslíte si teda, že by nějakým způsobem měl se umět vyznat v oboru, kde působí, to znamená že by měl znát to prostředí mateřský školy a jak to tam funguje?

PD2: No tak určitě to je bonus. Je to bonus, protože čím víc o tom prostředí ví, tím může dát možná konkrétnější radu nebo náhled na věc. Něco jsou asi jako obecně platný záležitosti mezilidských vztahů že jo, to je jasný, ale pakliže to konkrétní pracoviště v jakýmkoliv oboru řeší nějaký konkrétní problém, tak pakliže tam je znalost toho prostředí, tak to jedine je líp.

AB: Tak poslední otázka – komu všemu byste supervizi doporučila?

PD2: Máte na mysli jako lidi nebo firmy nebo?

AB: Jak to chcete pojmut, jakkoliv...

PD2: Jak to chci pojmut... no tak já jako za mě byla výborná kombinace tý složky toho osobního rozhovoru i toho kolektivního, protože jednak můžu říct já co mě pálí třeba nebo z čeho mám radost a vyvodit potom z toho rozhovoru nějaký konkrétní věci pro sebe, ale potom si myslím, že je i moc dobrý, když ten supervizor mluví se všema těma pracovníkama toho danýho kolektivu, protože určitě k němu dolehnou nějaký věci i z druhých stran, třeba co pálí nebo i trápí mé kolegy a vlastně může i nějakým směrem, pokud potom proběhne ta kolektivní debata, tak i když třeba nikdo nevynesle něco jakoby za celý ten pracovní kolektiv, tak ale ten supervizor tím, že mluvil s jednotlivci, tak možná sám může využít toho, že ťukne na nějaký věci negativní, který se v těch jednotlivých rozhovorech objevily, i když to nebude adresný a může k tomu prostě zavést nějaký konstruktivní rozhovor, kterej nenápadným způsobem, ale může vylepšit situaci. tak bych to viděla. Takže si myslím, že je prospěšná ta část i ta soukromá i ta kolektivní a že vlastně jakýkoli pracoviště tu možnost má a může jí využít, tak si myslím, že by to udělat mělo.

AB: Myslíte si, že to pro některý instituce nebo jednotlivce není vhodný?

PD2: Já bych neřekla, že to není vhodný, ale možná někdo jako se tam nebude těšit. Někdo si to bude... někdo možná k tomu bude přistupovat zpočátku negativně, že mu bude někdo jako radit, že bude někdo lustrvat, že co mi leze do soukromí, že to budou lidi, který jsou prostě buďto přehnaně asertivní nebo jsou to možná velcí introverti, lidi nedůvěřiví, tak možná jakoby to nebudou vítat z tohohle toho důvodu, ale ve finále si myslím, že můžou být příjemně překvapení oni, pokud budou schopný nějakým způsobem se tomu supervizorovi otevřít. A že když to nepomůže jim, že zůstanou uzavřený, tak ale možná to v něčem pomůže tomu supervizorovi, aby potom globálně nahlédl třeba na ten problém toho kolektivu, kterej ten

kolektiv řeší a možná na to šel z jiný strany nějak jinak, aby pomohl těm ostatním, jak se třeba potom vůči takovému člověku chovat a řešit problémy s ním.

3.3.4 Rozhovor s pedagožkou benešovské MŠ 3

AB: Tak jestli můžeme začít, tak já vás na začátek poprosím, jestli byste se představila trochu, řekla něco o sobě, jak se jmenujete, kolik je vám let, jak jste dlouho třeba působila jako pedagožka ve školce, co třeba děláte teď a co vás na tý práci nejvíc bavilo, a naopak co bylo pro vás nejtěžší?

PD3: Dobře, takže Jitka Svobodová se jmenuju, je mi 56 let a ve školství jsem pracovala tak jako na střídačku, jsem teda původně mám střední pedagogickou školu v Berouně takže jsem původně jako učitelka z mateřské školky, ale vždycky jsem se v tom školství pohybovala tak sedm osm let, a pak jsem někam zdrhla, pač vždycky to byla velká potíž vydržet ten velký počet dětí, těch 28 na jednu pečující osobu jo, takže jsem buď zdrhla tancovat do Itálie a pak jsem se zas vdala a s manželem jsme dělali zas jiný věci trošku v ekologii, a pak jsem zase nastoupila do školky. No a vlastně v době, kdy přišla ta supervize, tak to jsem byla asi rok a půl po rozvodu a vrátila jsem se zpátky na Benešovsko a začala jsem působit teda v další školce, to bylo to Poříčí nad Sázavou, ale předtím už jsem ve školkách dělala jo, to byl asi tak pátý rok ve školství, když přišla tak supervize, když přišla ta paní Lída. No jinak jsem spíš takovej trošku jako dobrodružnější člověk, pač mě zajímá spousta nových věcí, nebaví mě přešlapovat na místě a opakovat neustále to samé, takže jako permakultura, když jsme měli zahradu, tak jsem zkoušela kde co, čínský byliny, čínský medicína, cvičení čchi kung, jógová terapie a hlavně teda ta po padesátce že jo ta hormonální jóga no a teď v současný době jsem se teda pustila... dostala jsem nabídku, protože jsem jezdila pomáhat i stavět slaměný domy s hliněnými omítkama, což mě teda neskutečně bavilo, to mi přijde úplně úžasný tyhle ty materiály, tak jsem dostala nabídku spolupráce, je to teda dřevo, takže jezdíme a děláme dřevěná zastřešení nad kuchyněmi venkovními nebo děláme zahradní domky na náradí, dřevěný schody, prostě takový věci, tak já jsem si to pojmenovala pro sebe jako sekce lehkého dřeva, těžké trámy netahám, ale jinak všechno to okolo, tak spolupracuju a tak se zaučuju. Takže jsem teďko od září prostě volná. A ještě když se teda vrátím k tomu, co mě nejvíc bavilo ve školce, já jsem si teda ještě studovala i Montessori pedagogiku, protože jsem když jsem uviděla první matematickou pomůcku, jak dětem vysvětlují jedna, dva, tři, čtyři až do desítky, tak prostě jsem udělala wow, protože v té dvojce jsem najednou uviděla ty dvě jedničky, v té trojce jsem viděla tři jedničky, dvojku, jedničku, řekla jsem si tak takhle kdyby mě někdo učil matematiku, tak jsem

ji nejspíš měla ráda. No, takže jsem se vrhla na tohle a tím pádem jsem se dostala i ke knížce Respektovat a být respektován, takže mě bavilo učit se vlastně pro ty děti úplně nové věty a takovej ten semafor, kdy člověk to řekne po staru a teď si uvědomí kurňa a teď jsem to řek po staru, tak to hned řekne i po novu! A říkám si ať si to přešrotujou, ať si vyberou (smích). Tak to mě jako bavilo no. Ale pořád mi dělalo největší problém 28 dětí a jedna pečující osoba, což mně přijde prostě šílený jako no.

AB: Můžete mi něco trošku říct k té historii vašeho docházení na supervizi, jak vy jste to měla? Jestli jste byla součástí i toho projektu Přátelská školka nebo vlastně jenom u vás ve školce nebo jak to bylo?

PD3: No já jsem se do toho projektu zapojila trošku později, on už byl rozjetý a já jak jsem tam nastoupila jako nová, protože se otvíralo nové oddělení, tak už jsem tam nastoupila o něco později, už jsem teda neměla všechny ty semináře, které tomu předcházely, nicméně teda setkání s paní Lídou Krbovou, s tou psychologkou, to bylo prostě supr, to bylo skvělý a nejvíc se mi na tom projektu prostě na celé té Přátelské školce líbilo to, když teda posuzuju ten konec, že to bylo zaměřený i na to, jak na učitelky pro učitelky. Protože když jsou někde nějaké semináře, tak je to vždycky o tom, jak se má učitelka naučit lépe mluvit nebo jak se má naučit logopedii, aby ty děti lépe mluvily, jak se má naučit lépe malovat, aby ty děti lépe malovaly, ale tohle bylo zaměřené na to, jak uchovat své vlastní duševní zdraví. Jak se jako navzájem podporovat jo, takže to bylo zaměřený prostě i na nás, aby my jsme se cítili prostě komfortně v tom prostředí. Což teda bylo poprvé a naposled, co jsem se s tím ve školství setkala.

AB: Jo. No a vy jste se do toho vlastně zapojila, protože kolegyně tam docházely? Nebo jak jste se o tom dozvěděla?

PD3: Ano. Protože v tom jsme prostě jeli celá školka a té psychologce jsme říkali naše Lída (smích).

AB: A to byla vaše první zkušenost se supervizí?

PD3: Ano.

AB: Jo, jo, jo. No a už jste tušila nějak co to je? Měla jste nějaký od toho očekávání?

PD3: Když jsem do toho šla, tak ne, protože supervize to je prostě pojmenování, které za nás... tak je mi 56 let, za totáče nic takového nebylo, to jsme znali maximálně tak inspekce, že, a to jako je něco úplně jiného, takže to jsem nevěděla prostě, do čeho jdu, ale já jsem to brala i tak z toho soukromého pohledu, že rok a půl po rozvodu, pokud nechci opakovat stejné chyby, což

jsem viděla u maminky a u svých kamarádek, které prostě na sobě nemákly, rozvedly se, nemákly na sobě, neřešily prostě proč si vzaly muže takového a takového, takže za několik let si zase vzaly muže, který ze začátku se tak neprojevoval, ale po dvou po třech letech to byl zase vožrala anebo zase žárlivec, jo, a tak jsem si řekla no tak takhle Jitu ne, nejdřív budeš řešit sebe a takový nějaký to odstraňování těch společenských klišé a toho, kam nás tlačili za totáče že jo, kam se člověk nechal dotlačit nebo tlačil i sám sebe, aby přežil a tak, čili potřebuješ na sobě Jitu máknout a pak se můžeš eventuálně zase rozhlížet po nějakém chlapovi. Tak jsem to brala jako součást prostě všeobecné osobní terapie.

AB: Jasně. Ale to bylo až když jste se dozvěděla, o čem to je trošku ne?

PD3: Nee, jsem celkem od začátku, když Monika šéfka řekla, že je to takový projekt a že je to velmi zajímavé, že se tam dozvím prostě zajímavý věci a že to je zaměřené teda na učitelky pro učitelky, tak jsem řekla no tak to okamžitě do toho jdu!

AB: No a takže vy jste teda docházela do týhle Přátelský školky, ale vlastně přímo u vás supervize ve školce za vás ještě nebyla... nebo byla?

PD3: Jo byla, protože tou supervizí to vlastně jakoby ta Přátelská školka skoro končila, a pak už na to navazoval jestli si vzpomínám dobře, tak potom nám to navazovalo... ježiš jak by se to řeklo... že jsme se prostě sešly v Praze v takových jako v takovém větším kolektivu s ostatními učitelkami, takové prostě jako slavnostní zakončení, kde ještě i ta Lída měla povídání, a tak různě, myslím, že to bylo to poslední, ta akce z toho, a co bylo právě zajímavý v té supervizi, co mě velmi zaujalo mimo jiné teda, součástí toho bylo, že jsme vyplňovaly takový test, který jsme si ale dělaly každá doma sama na počítači, bylo to... byl to test, který vymyslel Goethe, to mě právě překvapilo a byl to test na otázku nebo rčení a úsloví, které tam bylo jako dané, se odpovídalo barvou. To byl prostě barevný kruh, neskutečně vystínovaný a prostě tam bylo třeba buď nějaké oznámení nebo dotaz nebo nějaké souvětí, názor a tak, a člověk na to neodpovídal souhlasím-nesouhlasím, líbí-nelíbí, ale kliknul prostě barvu. A ono to potom zpětně vypovědělo o tom člověku cosi, a pak právě při té supervizi jsme to s tou psycholožkou každá zvlášť probíraly a ona nám k tomu říkala, co nám tam teda vyšlo, což je zajímavý, že jo, protože tam vlastně to není jakoby ovl... je to ovlivněný tím Goethem teda, který to vymyslel, nicméně už tam nefiguruje žádná jiná bytost v tom, tam je prostě dané, co to znamená, kolik procent se tam ukáže třeba u toho, jestli člověk sám pravidla vytváří a je schopen jako je realizovat, na kolik je schopen třeba spolupracovat s ostatními lidma, kolik má energie pro vytvoření nějakého třeba nového programu nebo něco takového jo, to bylo fakt moc zajímavý.

AB: Sedělo to na vás?

PD3: Jo a dokonce mně to odhalilo i jednu věc, mně se tam ukázalo, že schopnost spolupráce jsem tam měla asi 67 %, což mi teda paní Lída říkala, že když je to prostě před půlku, přes 50, tak že už je to jako prostě v pořádku, že ten člověk jako má dostatek energie, dostatek kompetence jako prostě v tomhle tom oboru jako být v té oblasti. A já jsem říkala „no vidíte, to je zajímavý, můj bývalý manžel mi celou dobu tvrdil, že nejsem schopna spolupráce“ a na to mi právě psycholožka říkala „no, ale na to musí být dva a musí se shodnout na cíli, že“. Tak to bude asi to hlavní (smích). Jo ale byla jsem taková skutečně jakoby nahlodaná, že teda nejsem asi schopná tak úplně spolupracovat jo, protože když vám to ten druhý opakuje bůhví kolik let, tak ten lidský mozek má tendenci na to buď se proti tomu postavit do opozice nebo to přijmout že jo, tak já jsem dělala tu druhou variantu, já jsem to přijala, že teda nejsem schopna spolupráce.

AB: No a měla jste i nějaký individuální sezení s paní Lídou?

PD3: Ano, měly jsme, každá z nás měla individuální sezení.

AB: Tak jo, teď přejdeme k takovým vašim představám o supervizi. Kdybyste měla někomu, kdo o tom v životě neslyšel, vůbec neví, co znamená ten pojem, kdybyste mu měla vysvětlit, co to znamená, co byste řekla?

PD3: Řekla bych, že to je rozhovor s odborníkem, který rozumí té oblasti psychologické nebo i té pracovní, v kterém oboru prostě se ten člověk pohybuje a že je to vlastně rozhovor s nezávislou osobou, která teda nepatří do pracovního kolektivu, takže tím pádem nemá jakoby nějaký osobní záměr mě někam směřovat, ale má záměr mě teda vyslechnout a spíš tak jako, aspoň tak to s Lídou probíhalo, spíš tak jako všeobecně nat'ukávat to, o čem prostě se hovoří. Dávat jakoby tu zpětnou vazbu. Naslouchat a dávat zpětnou vazbu třeba i ve formě otázek, aby si právě sám člověk ujasnil v sobě i třeba priority nebo proč se to děje, proč se to opakuje některá situace.

AB: A co byste tomu člověku odpověděla, kdyby se zeptal „k čemu to jako vlastně je“? Co to může přinést, proč by tam měl člověk jít?

PD3: Já bych řekla, že je tam možnost vystoupit z takového toho bludného kruhu, protože většina lidí má tendenci jako přemýšlet v těch obvyklých kruzích. A vlastně ten další člověk, s kterým hovořím a je cizí, nepotřebuje mě ovlivňovat moje chování nebo moje směřování nepotřebuje žádným způsobem ovlivňovat, tak on mi může vlastně tou otázkou najednou úplně rozsvítit. Že mi položí třeba úplně jednoduchou otázku, kterou já si v životě nepoložím, ale

nepoloží mi jí ani kamarádka ani kolegyně, protože jsou tam různé už ty blízké intimnější vztahy že jo. A už se můžou třeba obávat zraní mě, nezraní mě, co si o mně pomyslí... ale to v tomto rozhovoru je pro mě jako vynechaný prostě. Ten člověk se zeptá úplně láskyplně, v klidu, ale tím, že je to ještě psychologka, že jo, tak tam vnese takovou otázku, že si člověk řekne a sakra, takhle jsem se na to nikdy nepodívala, ty jo, tak to je zajímavý.

AB: Myslíte, že je to nějak důležitý, aby to byl psycholog?

PD3: No, asi možná to záleží podle toho, v jakém by to bylo oboru, tady si myslím, že u těch učitelek je to důležitý, protože ta naše práce je hodně psychologická. A to jak s těma dětma, tak mnohem náročnější je to ještě s rodičema. Čili takovej ten psycholog, kterej to má taky náročný, že vlastně má naposloucháno mnoho životních příběhů, tak právě v těch sociálních vazbách bych řekla, že se dost slušně orientuje. Takže umí dost dobře ty učitelky prostě jednak je umí pochopit tím pádem, protože taky má ty zvláštní klienty jako my máme ty zvláštní děti a rodiče, takže ví, o čem mluvíme, má pro to pochopení a umí pro to najít prostě takovej ten... takovej ten směr, kudy třeba z toho ven nebo jak tu větu vylepšit, aby byla přijatelná, jo. Je to taková ta jemná psychologie. Možná, že v jiných lidských oborech by to vůbec psycholog být nemusel. Ale v tom učitelství si myslím, že to je vysloveně dobrý.

AB: A když jste chodily na tu Přátelskou školku a vlastně jste se rozhodly, že by bylo dobrý to mít i u vás ve školce tu supervizi, co vy jste si o tom nápadu myslela? Myslela jste, že je to potřeba tu supervizi přivést k vám?

PD3: No já jsem tím, že jsem do toho šla, aniž bych o tom jako... a nastoupila jsem do toho vlastně na konci, tak já jsem si na začátku o tom vůbec nic nemyslela, jestli je to potřeba nebo není potřeba a když Monika řekla, že teda bude ta šance si pohovořit, že zároveň samozřejmě vůbec nemusíme, když nebudeme chtít jako hovořit, tak prostě nemusíme, že máme každá hodinu, kterou buď využijeme nebo nevyužijeme a je tak trošku jedno, o čem si prostě budeme povídat, že si můžeme povídat o něčem, co máme na srdci, ať už se to týká osobního života, pracovního života, že bylo to takový jako hodně volný. Tak jsem si říkala no tak to je prima, tak to já si asi ráda popovídám.

AB: Jasný. A měla ta supervize u vás nějakou zakázku? Nebo vyloženě prostě to bylo jenom takový volný povídání?

PD3: Jak to myslíte zakázku?

AB: Jestli tam byl nějaký cíl něco vyřešit. Předem...

PD3: Tak to bych musela zavzpomínat... no měla jsem vlastně já jsem měla jednu věc a týkalo se to vlastně vztahu s maminkou, protože maminka byla takovej jako dobrej generál od mala a velmi se mi ulevilo, když vlastně jsem si o tom... na to téma popovídala a ta psycholožka Lída to vlastně shrnula slovy „takže on se dá říct, že vlastně maminka má dost často pravdu, ale říká to tak, takovým způsobem, že se to nedá poslouchat“. A to bylo velmi hezky formulovaný, protože to je přesně ono jo, protože ona jak je příliš průrazná... narodila se... já jsem pak o tom přemýšlela a říkám no jo, tak narodila se 44 čili za války, pak se všechno budovalo čili ona celý život bojuje. Její nastavení je boj čili já sice mám pravdu, ale já to řeknu tak, že všichni ostatní se postaví proti, protože to je příliš direktivní jo. A to se mi ulevilo, protože jsem si říkala no jo, vždyť já to vím, že ona často tu pravdu má, ale řekne to tak, že prostě si člověk řekne a ty si trhni, já tě poslouchat nebudu... jsem dospělá dcera, takže žádný rozkazy že jo. Ale těžko se to právě v těchhle těch blízkých vztazích to chce jemnost a čas a postupně utupovat, jinak je konflikt.

AB: Jaká témata jste tam ještě třeba řešili?

PD3: Já jsem tam ještě třeba řešila svojí kolegyni, protože jsem byla na třídě... já když jsem tam nastoupila, tak šéfka využila toho, že jsem tedy nová, že se jí zdám taková trošku jako ráznější a starší čili zkušenější v tom školství a se mnou tam zároveň nastupovala holka nová, čerstvě po škole jako jo. No a měli tam jednu kolegyni, se kterou už nikdo na třídě nechtěl být, tak se šéfka rozhodla, že teda k ní dá mě. Takže já jsem během několika měsíců také zjistila, že s ní nechci být, protože to byl vysloveně tak negativistický... všechno je špatně, dopředu ví, že všechno špatně dopadne, děti jsou blbí, rodiče jsou debilní, nic neuměj, předškoláky už zase nic nebaví a prostě dokázala jen co člověk přišel třeba na odpolední, tak dokázala na mě nahnout tolik negativních věcí že jo prostě a chtěla to potvrdit, že samozřejmě ona má pravdu, jo. Takže a navíc nebyla schopna třeba na vánoční besídku něco vymyslet nějaký program a když jsem teda program udělala já a bylo po besídce, všechno dobře dopadlo, já jsem to vymyslela, ona teda pomáhala, že se jako zapojila to jo, tak mi pak přišla říct „no jo tak ale si musíš uvědomit, že pro mě je těžký naplňovat jako tvoji představu o tom, jak to má být“. Tak já říkám „no tak přijď s nápadem ty, já klidně budu realizovat tvůj nápad, budu ti asistovat, pomáhat, ale tak přijď s nápadem ty“ a na to ona na mě zařvala „no já za to nemůžu, že nemám žádný nápady“. Říkám tak co chceš, tak když teda nemáš nápady, musíš přijmout můj, nedá se nic jiného dělat. Jo, takže jsem vlastně s Lídou mluvila i o tomhle tom, jak vlastně s člověkem, kterej je negativistickej, jak mu jakoby... protože já ze začátku jsem udělala stejnou chybu, kterou udělali všichni ostatní, když jí dostali na třídu, tj. pomáhám tomu člověku. Ona je chudinka,

ona je rozrušená, ona je smutná, ono se jí v osobním životě nedaří, tak já jí chápu, tak já jí trpělivě vyslechnu, já jí budu dotovat vlastně svojí energií. Ale mě to deptá že jo, protože já potom zase se musím nějak z toho dostat energeticky výš. No jenomže v té době tím, že už jsem se zajímala o tyhle věci, tak jsem jí prokoukla poměrně dost rychle a začala jsem to potom řešit vlastně tím, že tomu člověku na to jeho brblání nic neodpovím, takže ona se v tom máchá sama. A to je nejlepší, protože ty lidi zjistí, že to takhle vykřikují do prostoru, ale nikdo nereaguje (smích). Takže nejsou vlastně uspokojení, protože nedostanou zpátky žádnou energii od toho druhého. Ale je to velmi náročné, když jsme jediné dvě na těch 28 dětí a musíme se prostě domluvit na nějakém společném postupu, na tom, co budeme dělat a tak, jo, takže to byly takový zvláštní situace, tak i toto jsem tam s ní právě probírala no.

AB: Jo jasně, takže to jste vy asi probírala na nějakým individuálním sezení, ale třeba že byste měli skupina, kde i ona by do toho byla zahrnutá, to ne...?

PD3: Ne to ne, to se takhle jenom individuálně.

AB: Vzpomenete si nějaký setkání, který ve vás zanechalo nějakou stopu, který pro vás bylo nějak jako intenzivní, buď příjemný nebo nepříjemný? Který si nějak hodně pamatujete?

PD3: No prakticky jsem za život zažila jenom tady to s tou Lídou.

AB: Jasně, ale s tou jste jich měla víc nebo?

PD3: No já myslím, že jsme měli dvě dohromady no a minulý rok... protože říkám, ten projekt už byl rozjetý, jo. A nastoupila jsem, myslím, že ty supervize byly dvě, jeden byl ten v Praze, ale tam nás teda bylo hodně, tam nás bylo hafo učitelek... takže asi zhruba tři a loňský rok jsme měly všechny pohromadě. Takže zhruba si myslím u mě se jednalo o čtyři.

AB: No jestli se na nějakým to setkání jakýmkoliv stalo něco, co pro vás bylo nějak převratný hodně, co ve vás nějak uvízlo...

PD3: No asi by se dalo tam zahrnout to, co jsem říkala s tou maminkou. To mi velmi ulevilo.

AB: A hrála v tom roli ta supervizorka? Tady v tom odhalení?

PD3: Jo, jo, jo, protože to byla přesně právě její formulace, její věta. Protože kolikrát jsem už mluvila o tom s kamarádkama a tak, ale tam všichni většinou řeknou „no to víš, to je maminka no, to se musí nějak zvládnout“, ale to pojmenování, že prostě třeba i říká pravdu, ale říká to tak, že se to nedá poslouchat, tak to prostě byla... to si prostě pamatuju do dneška jo, že když ta maminka vyrukuje, tak mi to tam v hlavě naběhne, říkám si klid Jitu, na to nemusíš reagovat nebo počkej, až ta vzedmutá vlna odporu přejde a pak teprve reaguj.

AB: Byly pro vás někdy nějaký setkání třeba hodně obtížný nebo nepříjemný?

PD3: To musím říct, že teda ne, ani jednou.

AB: A stalo se vám někdy, že byste si říkala, že to pro vás zrovna nemá smysl, že byste mohla čas trávit někde jinak jako líp?

PD3: To se mi taky nestalo.

AB: Je něco, co byste na průběhu některýho toho setkání nebo na těch setkáních jako celku, co byste změnila? Co třeba vy osobně vy jste dělala jinak nebo si přála jinak?

PD3: No myslím si, že bych taky asi nic neměnila, zas toho nemůžu jako tolik moc porovnávat dohromady, to je pravda, že těch zkušeností nemám moc, hlavně jsem neměla ani žádnou předešlou, ale myslím si, že všechno bylo tak jako... jednak vzhledem k tomu, že jsme se mohly každá rozhodnout samostatně o čem budeme na té supervizi mluvit, tak vlastně bych řekla, že to bylo všechno v pořádku no.

AB: Dokázala byste nějak srovnat situaci nebo spíš vaší náladu a vaše pocity před nějakým tím setkáním a po něm? Jestli se u vás něco změní? Nebo třeba celkově ve skupině, jestli se nějak změní atmosféra...

PD3: No tak šla jsem do toho, že v podstatě nevím, o co jde, tam jde vždycky člověk v podstatě tak trochu opatrný, protože si říká kdoví, co to bude za člověka, jak se taky budeme prostě sedět i jako lidé, protože málo platný někdy se prostě s někým setkáte a úplně cítíte, že si jako padnete do noty a ať nahodíte jakékoli téma, tak prostě jedete a rozumíte si. No a někdy si setkáte s člověkem a řeknete si ty jo tak to radši budu držet hubu a nebudu se moc rozkecávat (smích). Ale tohle to setkání bylo... ta paní Lída je velmi příjemná, velmi dobře jako formuluje, nespěchá, nemluví rychle... čili v podstatě oproti tomu, co všechno se děje ve třídách a v té školce, jak je tam neustálý spěch, hluk a rychlé mluvení a děti se překřikují, tak to je v podstatě sedět si s ní hodinu a povídat si na nějaké téma, to byla vždycky oáza.

AB: Já tu mám potom další jak byste zhodnotila práci supervizora, tak myslím, že už jste teda mi na to odpověděla...

PD3: No výborně, v tomto případě výborně.

AB: A dovedla byste si představit, že by to třeba probíhalo s někým jiným? S nějakou jinou úplně osobností?

PD3: No tak určitě a bylo by to zas úplně jiný že jo.

AB: Myslíte si, že supervizor by měl mít nějaký určitý vlastnosti?

PD3: Tak určitě, určitě by měl být empatický, protože jsou eventuelně jak bych to řekla... ta supervize vlastně, když jí zprostředkovává třeba zaměstnavatel, tak má ten zaměstnavatel nějaký záměr, proč tu supervizi prostě zprostředkovává. Čili tam je důležitý, aby ten supervizor měl tu empatii, protože už eventuelně od toho zadavatele má nějaký záměr, přesto by to teda měl umět sdělit nebo nějak z těch lidí vytáhnout nějakým takovým kultivovaným způsobem. Určitě je dobrý, když něco o té psychologii bude vědět, protože prostě málo platný, lidský mozek má určitý zákonitosti. A naprosto běžný člověk, který prostě sám se sebou nepracuje, tak tam ten mozek pracuje jednoduše – ustrnutí, útek, útok. Takže když ten supervizor se vyrukuje s nějakou otázkou nebo s nějakým námětem, tak vlastně u mnoha lidí jsou tyto tři varianty, jak k tomu přistoupit. Pak je pravda, že člověk je zodpovědný za to, co sám říká, ale ne za to, co ten druhý slyší. Protože jsem si moc často ověřila, že stačí použít prostě nějaký úplně normální slovo, který ve mně nic nevyvolá, ale já neznám zážitky toho druhého člověka. a je možné, že se ho to dotkne. A pokud ten supervizor nebude empatický a vnímavý a nebude umět třeba aspoň trochu řeč lidského těla, tak ani nemusí zaregistrovat, že tou pouhou otázkou v tom člověku třeba vyvolal strach. Ale pokud je empatický a má o těchhle věcech trochu přehled, tak zjistí, že si ten člověk najednou zkřížil ruce před tělem, a ještě si třeba přehodil nohu přes nohu čili už začíná se stahovat zpátky a už tam otevřená odpověď nebude, jo. Ono supervize si myslím, že to musí být fakt jako na to určitý předpoklady, že by to neměl dělat každý a že by měl tyhle věci umět prostě rozpoznat a tím pádem zas potřebuje třeba tu otázku rychle zkusit přeformulovat jinak. Teď tam nastala u toho člověka nějaká úleva jako dobře, nejsem v ohrožení, už můžu povolit, můžu odpovědět. Ono je to v podstatě něco jako ve školce, tam prostě vám přijde dítě, každý je jiný a to, co platí na jednoho neplatí na druhého – úplně totálně ho to rozhodí, jo. A my vlastně jsme na úrovni taky jako určitých psychologů, abychom si uvědomili ty jo, tak takhle na tohle to děcko ne, protože bude v nervech a ani s ním nehnu že jo.

AB: Kdybyste se zamyslela obecně, co je podle vás smyslem supervize pro mateřský školy?

PD3: Co je smyslem supervize pro mateřský školy... no... to bych asi musela přemýšlet dlouho (smích). Ale ne, takhle si myslím si, že tam je... se tam mísí ještě jedna věc, že tam je víceméně ženský kolektiv, co vidím jako další mínus v této práci, protože se vlastně schází ženy, které do toho všeho ještě řeší svoje rodiny doma, do všech těch rodin, které tam máme teda na starosti, takže možná takovým jedním z úkolů prostě té supervize kromě nějakého toho osobního popovídání by mělo být ještě taková ta souhra... aby se tam prostě jakoby nebrojilo třeba proti

nějakým kolegyním. Dost často jsem se ve školce setkala s tím, že prostě byl vybrán jeden obětní beránek a teď se tam tvořily různé skupinky kdo s kým hovoří, nehovoří a támhleta je blbá a takový ty pomluvy, prostě ten extra ženské kolektiv, jo. Takže si myslím, že úkolem té supervize ve školce by mohlo být takový... vnášet tam takový ten určitý nadhled a pochopení a trochu jakoby stmelení toho kolektivu, pomoc třeba prostě tam odstranit ty... my jsme vlastně na to byly i tázaný, jenomže my jsme byly taková zvláštní parta, že jsme si tam neskutečně v tý školce rozuměly, ale byly jsme tázaný i o tom, jestli máme nějaký problém, který prostě chceme řešit právě přes tu psychologku, abychom se v tom kolektivu jako nezhádaly, nebyly si tam nepřátelský, jenomže tohle zrovna byla taková školka, kde my jsme si opravdu maximálně vycházely vstříc samy od sebe. A pramenilo to vlastně od té šéfové, která to měla takhle nastavené, že když to jde, tak se prostě vyhoví, protože si chceme tam vytvořit dobré pracovní místo pro život. aby nám tam bylo dobře, protože ona rázi heslo když je dobře učitelkám, je dobře i dětem.

AB: Hm no a s tím souvisí i moje další otázka – jak se ta supervize odráží v práci s dětmi?

PD3: No tak nedokážu posoudit jak u těch ostatních kolegyň, já jsem z toho rozhovoru odcházela prostě jako s určitou úlevou, i třeba s větším pochopením pro tu kolegyni právě se kterou jsem byla na třídě a úplně bych jako neřekla – já jsem tam totiž neřešila žádnou práci s dětma jo, takže tam si myslím, že v tomhle tom bych tam neviděla ani plus ani minus. Já jsem prostě s dětma věděla, co mám dělat. Ale věřím tomu, že pokud někdo s tímhle tím má potíže, tak že to může pro něj být dobrý, když si o tom promluví no.

AB: A když se teda ještě vrátíme k tomu, když jste říkala, že jste s kolegyněmi vlastně nedokázaly vymyslet nějaký problém, na kterém byste mohly pracovat s pomocí té supervize, vymyslela byste něco, co ta supervize té vaší školce přinesla?

PD3: No tak určitě, protože my jsme se zaprvé všechny na Lídu těšily, už několik dní dopředu jsme žily tím, že přijede Lída, zadruhé jsme se potom jsme zjistily, že každá jsme z domova něco prostě malého třeba přinesly na ten rozhovor, jako prostě nějakou mňamku... tak prostě jako když už jsme věděly, že zase prostě Lída přijede, že jo, tak to už prostě jsme věděly, do čeho jdeme a mluvily jsme třeba i navzájem si o tom s některýma kolegyněma jsme si třeba i řekly, o čem jsme mluvily a jestli nám to bylo příjemný a tak, takže si myslím, že vždycky to pro nás byl takovej den, na kterej jsme se těšily na ten rozhovor a tak si myslím, že jako všechno to proběhlo k vzájemné spokojenosti.

AB: Takže máte pocit, že všechny kolegyně tu supervizi hodnotily takhle kladně?

PD3: Ne, jedna ne (smích). Ale to je taková, to my jsme věděly dopředu. No, a to nebyla ta moje kolegyně, to je prostě kolegyně, která nesnáší... u všeho má pocit, že jí to chce nějakým způsobem chce jakoby kontrolovat, zasahovat do života a ona ví co má dělat a kdesi cosi, takže o té jsme věděly, že ta do toho moc nepůjde, že ta to tak jako trošku snese, ale že asi ty rozhovory nebudou nic moc o ničem, tak v pořádku, je to prostě její přístup. Jinak je to kolegyně velmi vstřícná a obětavá, tak prostě rovna v téhle té oblasti je neochotná mluvit s kýmkoli jiným, tak prostě v pořádku, bylo to akceptovaný, úplně prostě v klidu.

AB: A vnímáte na supervizi nějaký negativum?

PD3: Hm tak s tím nemám žádnou zkušenost, ne nevnímám.

AB: Když byste si představila stupnici od 1 do 10 a měla byste na ní ohodnotit užitečnost supervize, 1 by znamenala, že je to k ničemu a ztráta času a 10 by znamenala, že už si zase nedovedete bez ní představit další fungování. Teda když bychom vlastně to braly tak, že stále pracujete jako pedagožka...

PD3: Aha, aha, no tak život bez ní si určitě dokážu představit, nicméně si myslím, že je to fakt jako výborná nabídka pro ty učitelky, aby si mohly takhle... takže já bych dala 8-9? Jako určitě bych bez toho přežila ve školství taky.

AB: Jak byste srovnala supervizní setkání a běžný rozhovor s kolegy?

PD3: No, to by souviselo s tím, co jsem říkala na začátku, že vlastně od těch kolegyň je tam jiná ta zpětná vazba, protože sdílíme stejné pracoviště, sdílíme stejné další kolegyně, sdílíme děti, sdílíme eventuelně i rodiče, čili tam je to... i když my jsme si taky navzájem s těma kolegyněma sdílely různé nápady a náměty a taky jsme si odpovídaly si myslím docela jako poctivě a upřímně a v klidu jsme se vždycky snažily všechno vyřešit, tak ale si stejně myslím, že tohle to má právě tu výhodu toho nestranného člověka. Kterej není zapojený do toho prostředí a nežije tam s námi ty běžný denní věci čili může mít na to pohled zcela úplně prostě jiný a mnohdy třeba i překvapující. Protože člověk bývá sám prostě furt s tím jedním pohledem a kolikrát i neochoten třeba ustoupit, když to tak řeknu, ale když mu to najednou řekne někdo nestranný „a ono by možná šlo se zamyslet ještě takhle a takhle“, tak si často jako nebo aspoň já teda to mám takhle v povaze, tak si řeknu já se nad tím teda ještě zamyslím. Právě proto, že to je ten nestranný člověk, že jo.

AB: Jasně. Tak ode mě už poslední otázka – komu všemu byste supervizi doporučila?

PD3: No já bych určitě bych byla pro, kdyby ve školkách a ve školách ta supervize byla právě pro tu náročnost toho povolání, možná zcela určitě, že by si supervizi zasloužili třeba i ty, co pracují u starých lidí, protože tam je to... tam to musí být nesmírně náročný a zrovna třeba zdravotní sestřičky a doktoři jo, protože to jsou prostě všechno podle mě nejnáročnější povolání právě v tom, že tam máte furt každý den za sebou právě ty nemocný lidi nebo starý lidi, který už nemůžou nebo ty malé děti, který ještě neumí, jo a to je vlastně to, podle mě teda tak jak mám zkušenost ze života, jakékoli jiné práce mně přišly daleko lehčí. A to i co se týče psychické náročnosti. Takže do takových zaměstnání, který jsou právě takhle psychicky... a manažeři vůbec jako samozřejmě, těm bych to doporučila asi taky, aby trošičku získali nadhled taky sami nad sebou, a i nad tím, co chtějí vlastně od těch ostatních lidí. Aby zase nebyli až tak moc nároční. Takže ale určitě tyhle povolání – doktoři, sestřičky, pečovatelky prostě v ústavech, kdekoliv a pro práci s dětmi všichni taky.